

TWENTIETH CENTURY TEXT-BOOKS

SELECTIONS FROM
HOMER'S ILIAD

WITH AN INTRODUCTION, NOTES, A SHORT HOMERIC
GRAMMAR, AND A VOCABULARY

BY

ALLEN ROGERS BENNER

PROFESSOR OF GREEK IN PHILLIPS ACADEMY,
ANDOVER, MASS.



NEW YORK
D. APPLETON AND COMPANY
1904

~~T 112.5292 A~~
Educ T 1245.2a5.904

JUN 19 1905

Harvard University,
Dept. of Education Library,
Gift of the Publishers.

TRANSFERRED TO
HARVARD COLLEGE LIBRARY
1932

COPYRIGHT, 1908
BY D. APPLETON AND COMPANY

Published Junc. 1903

P R E F A C E

THIS edition of the Iliad includes the books commonly required for admission to American colleges, and in addition liberal selections from the remainder of the poem,—in all, the equivalent of nearly eight books. It has been long felt as a defect of Homeric study in our schools that the average student obtains no just conception of the unity of the Iliad as a work of literature and of art; this is particularly true, of course, when not over a year is given to the study of Homer and when the reading of the Iliad is not carried beyond the sixth book. This volume represents an attempt to meet the situation; it is offered with the hope that it may enable the student, in his first year's study of the Iliad, to gain a comprehensive view of the great epic, both in its plot and in its larger literary aspects. The method used in making the selections will be readily seen on examination of the following pages. The Greek text has not been disturbed by any reckless process of abbreviation; but entire books or entire episodes from single books are chosen. These are connected, wherever it has seemed necessary, by short summaries of the omitted portions. If time fails for reading the whole volume, the plan that I have employed will permit the exercise of some choice among the selections, without altogether de-

stroying the continuity of the story. The notes and grammatical helps on the selections from Books V and VI have been purposely made more complete for the benefit of any students who may not read Books II and III.

Very unusual words—chiefly such as are found *only once* in the text of Homer—are defined in foot-notes. This principle has naturally not been extended to all proper names that occur but once; these are mentioned in the foot-notes only in rare and special instances, chiefly when a difficulty about understanding or interpreting the name would confront the inexperienced student. Sometimes, too, in the case of compound words or of simple words that are common in Attic Greek, the foot-notes suggest rather than define the meanings. It is believed that these devices, which are novel in a work of this nature, will wisely save time for the student. The quantities of long vowels (ā, ī, and ū) have been marked in the Grammar and in the Vocabulary.

The notes have been adapted to the practical needs of the student. They also contain material which it is hoped will prove interesting in itself and stimulative to further reading. I have, of course, examined the ancient Scholia, which have a peculiar interest on account of their antiquity and literary traditions, and I have made many excerpts from them. I have examined, too, the leading modern editions of the Iliad, and to all of them I acknowledge my indebtedness. I have found particularly useful the standard German editions, and the edition by the Dutch scholars Van Leeuwen and Da Costa, all of which are mentioned in the Bibliography (pages xxxiv, xxxv).

My text follows closely that of Dr. Paul Cauer (Leipzig, 1890–91). The principal deviations are mentioned on page xvii. To Dr. Cauer, who has kindly permitted this use of his critical text, I acknowledge my especial obligation. His contributions to the study and interpretation of Homer are of great importance, and should be better known than they appear to be by American teachers of Homer. I have several times made reference to them throughout this volume.

In the preparation of the short Grammar, which is to a considerable extent based on an independent inspection of the text, I have been particularly helped by Van Leeuwen's *Enchiridium dictionis epicæ*; nor have I neglected to consult the large Grammar of Kühner, edited by Blass and Gerth; Monro's *Homeric Grammar*; and Goodwin's *Syntax of the Moods and Tenses of the Greek Verb*. To both of the last-named books I give credit in the notes for suggestions or for material occasionally used.

In making the Vocabulary I have found Gehring's *Index Homericus* invaluable; Prendergast's *Concordance to the Iliad of Homer* has been helpful; and I have freely used the latest editions of the German school dictionaries. In particular I have constantly consulted, at every point, the large *Lexicon Homericum* of Ebeling and his associates.

Professor Wright, of the editors-in-chief, has been unfailing in his interest and in suggestions at all points of the work. Most of the proof-sheets have been read by him; and his kind criticism has helped me in numerous difficult places. I wish also to thank my colleague, Professor Charles H. Forbes, whom I have often appealed

to for counsel, and who read the larger part of the proof-sheets of the Greek text. And likewise for advice and assistance in reading several sheets of the Greek text my thanks are due to Dr. George R. Noyes, of the University of California. Several other friends have given me valuable advice at different points in the work.

The Vocabulary has been verified from the text by Mr. Arthur Stanley Pease (Harvard, 1902); to his skill and accuracy I am indebted.

ALLEN R. BENNEE.

PHILLIPS ACADEMY,
ANDOVER, MASS., May, 1903.

C O N T E N T S

INTRODUCTION	PAGE	xiii-xxxvi
Origin and Transmission of the Greek Epic	xiii	
The Homeric Age	xviii	
Dress in the Homeric Age	xx	
Armor in the Homeric Age	xxv	
A Brief Selected Bibliography	xxxiv	
 BOOK	TEXT PAGE	NOTES PAGE
I— A entire	1	218
II— B 1-483, 780-815	26	241
III— Γ entire	47	256
V— E 274-352, 432-448	67	269
VI— Z 237-529	71	272
IX— I entire	84	281
XV— O 592-746	116	297
XVI— Π 1-167, 198-305, 419-507, 663-867	123	301
XVIII— Ξ entire	146	313
XIX— Τ 1-73, 276-300, 392-424	172	330
XXII— Χ entire	178	333
XXIV— Ω 472-691	201	343
 A TABLE OF PARALLEL REFERENCES	PAGE	346
 A SHORT HOMERIC GRAMMAR	PAGE	347-397
Part I.—The Dactylic Hexameter	349	
Part II.—Elision, Contraction, Synizesis, etc.	357	
Part III.—Inflections—Word-formation	363	
Part IV.—Prepositions and Adverbs	387	
Part V.—Syntax	388	
 A VOCABULARY AND GREEK INDEX	PAGE	399
 AN ENGLISH INDEX	PAGE	519



LIST OF ILLUSTRATIONS

	FACING PAGE
PLATE	
Homer, ideal bust in the Museum of Naples	<i>Frontispiece</i>
I.—The Charioteer of Delphi	xxi
II.—Caryatid of the Erechtheum	xxiii
III.—Lapith and Centaur	12
IV.—Achilles giving up Briseis	15
V.—The embassy to Achilles	93
VI.—Nereids bringing the armor of Achilles	172
VII.—Achilles and Briseis	175
VIII.—Hector's body dragged around the tomb of Patroclus	200
IX.—Niobe and her youngest daughter	206
X.—Homer, ideal portrait by Rembrandt	212

IN THE INTRODUCTION

FIGURE	PAGE
1.—Chlaena and chiton	xx
(After I. von Müller's <i>Handbuch, Die griechischen Privataltertümer</i> , Pl. iii, Fig. 24.)	
2.—Apollo wearing a diplax (double chlaena)	xxi
(After <i>Arch. Zeitung</i> , 1867, Pl. ccxvii, 3.)	
3.—Dagger blade found at Mycenae	xxii
(After Helbig, <i>Hom. Epos</i> ¹ , Fig. 85.)	
4.—Pattern of the peplus	xxiii
(After Studniczka, <i>Altgriechische Tracht</i> , Fig. 1.)	
5.—Girl fastening her chiton	xxiii
(After Baumeister, <i>Denkmäler</i> , Fig. 418.)	
6.—Bronze fibula from Mycenae	xxiv
(After Perrot and Chipiez, <i>History of Art in Primitive Greece</i> , vol. ii, Fig. 253.)	
7.—Bronze fibula from Crete	xxiv
(After <i>Am. Jour. Arch.</i> , vol. v [1901], p. 136, Fig. 2.)	

FIGURE		PAGE
8.—Fibula from Hallstatt		xxiv
(After <i>Revue archéologique</i> , vol. xxvii [1895], p. 49, Fig. 14.)		
9.—Woman's veil		xxv
(After I. von Müller's <i>Handbuch, Die griechischen Privatalltümmer</i> , Pl. iii, Fig. 26.)		
10.—Old man facing a hoplite		xxvi
(After a drawing from the vase.)		
11.—Mycenaean shield, common type		xxvii
(After Perrot and Chipiez, <i>History of Art in Primitive Greece</i> , vol. ii, Fig. 358 [decorative shield].)		
12.—Athene, carrying the Aegis, in combat with Enceladus		xxix
(After Baumeister, <i>Denkmäler</i> , Fig. 173.)		
13.—Gravestone (<i>stele</i>) of Aristion		xxx
(After Baumeister, <i>Denkmäler</i> , Fig. 858.)		
14.— <i>Mitre</i> of bronze		xxxii
(After Helbig, <i>Hom. Epos</i> ¹ , Fig. 69.)		
15.—Helmet from the Warrior Vase of Mycenae		xxxii
(After Perrot and Chipiez, <i>History of Art in Primitive Greece</i> , vol. ii, Fig. 488.)		
16.—Helmet with horns and crest		xxxii
(After Reichel, <i>Hom. Waffen</i> ² , Fig. 46.)		
17.—“Corinthian” helmet		xxxiii
(After Reichel, <i>Hom. Waffen</i> ² , Fig. 36.)		

IN THE NOTES.

Diagram of the shield of Achilles	325
---	-----

IN THE VOCABULARY

Chariot with <i>κυρτός</i>	412
Loom (<i>ιστής</i>)	457
Harness of the Homeric horse (<i>λέπαδα</i> and <i>ζεύγλη</i>)	469
Plan of the central apartments of the palace at Tiryns (<i>μέγαρον</i> , etc.) .	472
(1) Ship (<i>ρῆνος</i>) from an Egyptian temple sculpture	477
(2) Phoenician vessel	478
(3) Sea-fight from the “Aristonothos” vase	478
Map of the Troad	518

INTRODUCTION TO HOMER'S ILIAD

ORIGIN AND TRANSMISSION OF THE GREEK EPIC

1. The fluent verses of the Iliad and the Odyssey mark the end of a long period of cultivation of the poetic art. The oldest memorials of this art preserved to us are, to be sure, these two epics, of which the Iliad appears to be somewhat the older. But before they were produced both their verse (dactylic hexameter) and many of their characteristic phrases doubtless existed through a long and ruder period, which may well have reached far into the second millennium B. C. Not without reason has the early home of epic poetry been sought in Greece itself, in the region north of the Peloponnesus and in the district later known as Thessaly; for from this region are evidently derived many of the fundamental and permanent names of the Iliad, such as Achilles, son of Peleus (cf. Mt. Pelion), and Mt. Olympus, seat of the gods and of the Muses. Achilles's home was in southern Thessaly; and Mt. Olympus is situated on the borders of northern Thessaly and Macedonia. The local folk-lore of Thessaly has left its traces in many lines of the epic, among which are those that mention the Centaurs and the giants Otus and Ephialtes, who fought against the gods. Apart from this distinctly Thessalian—or northern Greek—coloring, which is capable of much further illustration, the land itself was well adapted to the conditions that formed the background of the early epic. Its broad plains, for example, were splendidly suited to horse-raising and chariot-driving; and in historical times Thessaly and Boeotia were famous for horses. The frequent use of *ἱππόδαμος*, ‘master of horses,’ and similar words, and the com-

mon employment of the chariot throughout the epic, point to a land of horses as the early home of epic poetry.

If the two great epics developed their primitive form on the mainland of Greece, they were early carried, at any rate, whether by colonizing Achaeans or by wandering minstrels, or, as is likely, by both, to the coast of Asia Minor. And as is indicated by their language, they came at length into the especial keeping of the "Ionic" branch of the Greek stock. Among the early seats of epic song, tradition indicates the Ionian city of Smyrna, near the confines of Aeolis; the island of Chios, off the Ionian coast; Colophon in Ionia; the island of Ios in the Aegaeian sea; and Athens. All these places, and many besides, claimed to be the birthplace of Homer (*Cicero, Pro Archia*, 8, 19; *Gellius, III, 11*).

One old epigram names as the places that contended for the honor:
Σμύρνα, Χίος, Κολοφών, Ἰθάκη, Πύλος, Ἀργος, Ἀθῆναι.

Another names:

Κέρμη, Σμύρνα, Χίος, Κολοφών, Πύλος, Ἀργος, Ἀθῆναι.

2. As the language of the epics shows many traces of what was later called the Aeolic dialect, some scholars have maintained that the primitive songs about the 'Wrath of Achilles' and other epic subjects were composed in this tongue—in other words, that the original Achaean minstrels spoke Aeolic. At any rate, the Ionian minstrels inherited and retained in the conventional epic dialect many words and many endings that did not belong to their every-day speech. Apart from this so-called Aeolic coloring (some traces of which are indicated in the notes of this edition) the poems as preserved to us represent chiefly the Old Ionic dialect; but they show a variety of forms and inflections that only a long lapse of time could produce. These differences may be regarded as the records of successive generations of bards who sang in the princely houses of the early Achaeans and Ionians.

3. The Iliad and the Odyssey probably received their coherence and their symmetry under the molding influence of the Ionian bards. The latter not only safeguarded the an-

cient formulas and traditions of epic song, but doubtless added considerable episodes to the original material. They, too, were of the number of *ἀοιδοί*, the Homeric minstrels who accompanied their songs with the music of the lyre. During the ninth and eighth centuries B. C. they brought epic poetry to the highest degree of perfection.

By the latter part of the eighth century B. C.—750 to 700—the Iliad must have taken on substantially its present form. This statement does not mean, however, that minor changes were not made even after that date. The interesting question that arises in this connection, as to when the Iliad was first written down, can not be answered. That writing was known in the Homeric age is no longer to be denied; but whether it was used for literary purposes, such as the preservation of popular poetry, is quite another question. It is not unreasonable to believe that the Iliad in large part, if not as a whole, lived for centuries long by oral tradition—on the lips of the minstrels. Not later, doubtless, than the sixth century B. C. it was written down as a whole in its artistic unity.

4. Of Homer, the minstrel, there exists no trustworthy account whatsoever. If a real person, as is not unlikely, he must have been the most eminent of the bards to whom the Greek epics are due, whether he came early or late in the succession. Although Herodotus (II, 53) maintained that Homer lived not more than four centuries before his own day, that is, in the ninth century B. C., there was by no means a general agreement among ancient writers on this point; for some of them believed him to have lived still earlier. The tradition that he was blind appears to rest on a line (172) of the *Hymn to the Delian Apollo* (anciently ascribed to Homer), in which the poet makes mention of himself as a ‘blind man’ who dwells on rugged Chios (*τυφλὸς ἀνήρ, οἰκεῖ δὲ Χίῳ ἐν παιπαλούσιορ*). The places claiming the honor of his birth have already been enumerated (cf. 1). It is an important fact for us that the Greeks themselves believed that he was the author of epic song, Iliad and Odyssey, and much besides.

5. Athens early received the epics. Hospitable always to literature and art, the famous city welcomed the public recitation of Homer at least as early as the sixth century B. C. And as the Athenians far surpassed all the other ancient Greek states in literary culture, and in the production and dissemination of books, the Homeric text naturally was transmitted to the later world through the medium of Athens. That as a result the poems received some local coloring from the Attic dialect is beyond doubt. So a definite text of Homer came into vogue not only for purposes of public recital, but also for use in the Athenian schools. It was quoted by the Attic writers like Plato and Aristotle. And this text, practically uninfluenced by the criticism of the Alexandrians (cf. 8), appears to have survived in the "vulgate" of the mss. known to-day.

6. The Homeric bards (*ἀοιδοί*, cf. 3) vanished with the conditions that produced them. They were succeeded by a new class of men, the 'rhapsodists' (*ῥαψῳδοί*). The latter, who were no longer creators of epic song like their predecessors, merely practised the public recitation of the Iliad and the Odyssey. They were not accompanied by the lyre; but, holding a wand in the hand, they appeared especially at the great festivals such as the Attic Panathenaea, where prizes were offered for the recitation of Homer. Their selections were called 'rhapsodies' (*ῥαψῳδίαι*). The Athenian law prescribed that the verses of Homer, alone of all the poets, should be recited by rhapsodists at each fifth-year celebration of the Panathenaea (Lycurgus, *In Leocratem*, 102). And another ancient regulation, which apparently dated from early in the sixth century B. C. (cf. pseudo-Plato, *Hipparchus*, 228 B; Diogenes Laertius, I, 57), required the rhapsodists at the Panathenaea to recite their selections from the epics in the proper sequence, and not at their own free will.

Several of the titles of the rhapsodies may still be seen at the beginning of the different books of the Iliad and the Odyssey. But the present division into books can

not be the same as the ancient arrangement in rhapsodies (cf. 8).

7. The text of the present edition follows closely that of Paul Cauer (Leipzig, 1890, 1891). His object was to reproduce a text of the sixth century B. C. as it was recited by the rhapsodists.¹

Besides some minor changes in punctuation, the principal deviations from Dr. Cauer's text introduced into the present edition are as follows:

A 327, ἀέκοντε (mss.) for ἀκέοντε. A 348, ἀέκουσ'(α) (mss.) for ἀκέουσ'(α). A 350, ἐπὶ οἴνοπα (mss.) for ἐπ' ἀπείρονα. A 518, δ τέ for δτε. O 716, πρυμνίθεν for πρύμνηθεν. Π 433, δ τέ for δτε. Σ 171, Πατρόκλω (mss.) for Πατρόκλου. Σ 402, σπῆι (mss.) for σπήει.

Some desirable readings (suggested by the writings of Dr. Cauer and others) which probably represent the original forms, but which have not been introduced into the present text, are:

A 559 and B 4, τολῦς for τολέας. B 132, ἔδονο'(ι) for εἰῶσ'(ι). Ζ 508, ἐυρρέος for ἐυρρέοις. Ο 640, Ἡρακλεείη for Ἡρακληίη. Π 125, Πατροκλέεα for Πατροκλῆα. Π 738, ἀγακλέος for ἀγακλῆος. Π 818, Πατροκλέεα for Πατροκλῆα. Σ 117, Ἡρακλέος for Ἡρακλῆος. Σ 402, σπέει for σπῆι. X 67, ὁμεσταῖ for ὁμησταῖ. X 110, ἐυκλείως for ἐυκλεῖως. X 304, ἀκλεέως for ἀκλειώς. X 331, Πατροκλέέ'(α) for Πατροκλῆ'(α).

8. At Alexandria in Egypt, perhaps in the third century B. C., our Iliad and Odyssey were each arranged in the twenty-four rolls of convenient size or "books" that we are acquainted with in the editions of to-day. Xenophon's writings and those of other Greek authors were probably divided into books at the same period. The centuries just before the Christian era likewise witnessed the rise of a famous school of Homeric criticism at Alexandria, of which the chief exponents were the librarians Zenodotus (died about 260 B. C.), Aristophanes of Byzantium (about 262–185 B. C.), and his successor Aristarchus (about 220–145 B. C.).

9. Beginning with the Alexandrians, of whom the greatest was Aristarchus, and continued by later Greek scholars, a mass of Scholia (critical notes) was produced. These possess

¹ *Homerkritik*, pp. 64, 99.

great value. They are in Greek; and as preserved to us, they are commonly written on the margins and occasionally between the lines of several of the mss. that contain the Homeric text also. They are found alone, apart from the text, however, in a Munich ms. (*Scholia Victoriana*) and in a very valuable fragment of papyrus recently discovered (*Scholia on Iliad XXI in The Oxyrhynchus Papyri*, part ii, pages 52–85). Much valuable material besides has been transmitted in the *Commentaries* of Eustathius and in ancient lexicons. The most important scholia, from which frequent quotations are made in the notes of this edition, are derived from the best ms. of the Iliad, known as Codex Venetus A (of the eleventh century of our era), which is preserved in the Library of St. Mark's in Venice; and from the ms. in the British Museum at London known as Codex Townleyanus (of the twelfth or thirteenth century). See the Bibliography on page xxxv.

THE HOMERIC AGE

10. The Homeric Age means the period during which the Greek epics were created, not the period in which the heroes of the poems lived. The time when first the bards sang of Achilles and Agamemnon was coincident with the decadence of the so-called Mycenaean civilization. The earlier parts of the Iliad therefore contain such phrases descriptive of armor, clothing, sacrifices, and dwellings as were appropriate to the actual life of that day. And this phraseology was preserved, as a rule, in similar descriptions by poets of later generations. That is to say, the later poets of the Homeric age seem to have been careful to follow the ancient formulas of the epic style. Yet it is also true that in the midst of the traditional material the Ionian poets introduced, whether consciously or unconsciously, many traits and customs from the life of their own time. So when Homeric antiquities are studied from the text, cognizance must be taken of the fact that they are very likely influenced to some extent by the century to which specific portions of the text owe their origin.

11. It has been possible for scholars to distinguish with some exactness the development and changes of many customs, preceding and during the Homeric age.¹ The hither limit is approximately the beginning of the historic age of Greece; and the customs of the latter part of the Homeric age must to some extent be interpreted by the antiquities of historic Greece, so abundantly illustrated in the monuments and literature. On the other hand, at the farther extreme of the Homeric age was the Mycenaean civilization, the works of which have in recent decades been brought to light in many places about the Mediterranean. They are of great value for confirming the words of the poets in many particulars and for bringing vividly before the eyes illustrations of the oldest parts of the Iliad. But it must always be borne in mind that while the Mycenaean civilization influenced the Homeric age to some extent, yet its prime (generally reckoned about 1450-1250 B.C.) was earlier than the Homeric period. The two eras show, in fact, many differences and contrasts.

BOOKS OF REFERENCE ON PAGES XIII-XIX

- P. CAUER: *Grundfragen der Homerkritik*. Leipzig, 1895.
- SIR R. JEBB: *Homer: An Introduction to the Iliad and the Odyssey*. Boston, 1894. [First printed in 1887.]
- D. B. MONRO: *Homer's Odyssey, Books XIII-XXIV*. With Appendices. Oxford, 1901.
- W. RIDGEWAY: *The Early Age of Greece*. Vol. i. Cambridge, 1901.
- W. CHRIST: *Geschichte der griechischen Litteratur* (pp. 10-70). 3d ed. München, 1898. [Handbuch der klassischen Altertumswissenschaft, vol. vii.]
- L. ERHARDT: *Die Entstehung der homerischen Gedichte*. Leipzig, 1894.
- J. VAN LEEUWEN: *Enchiridium dictionis epicae: Prolegomena*. Leyden, 1894.
- A. LUDWICH: *Die Homervulgata als voralexandrinisch erwiesen*. Leipzig, 1898.
- U. VON WILAMOWITZ-MOELLENDORFF: *Homerische Untersuchungen* (especially pp. 235-327). Berlin, 1884.

¹ Cf. notes on burial customs (II 456), bronze and iron (2 34), wedding gifts, *εὐνα* (X 472).

On the Mycenaean Age in particular the following may be consulted :

- G. PERROT and C. CHIPIEZ: *History of Art in Primitive Greece.* 2 vols. London and New York, 1894.
- C. SCHUCHHARDT: *Schliemann's Excavations.* Translated from the German by E. Sellers. London, 1891.
- C. TSOUNTAS and J. I. MANATT: *The Mycenaean Age.* Boston and New York, 1897.

DRESS IN THE HOMERIC AGE

12. The overgarment of the Homeric man, inherited from his Indo-European ancestors, was simple in material and design. It was nothing more than a woolen shawl of rather large dimensions, known as a *chlæna* (*χλαῖνα*, Fig. 1). Sometimes it was thrown about the shoulders in a single thickness (*ἀπλοῖς χλαῖνα*) ; sometimes it was worn double (*διπλῆ* or *δίπλαξ*, Fig. 2). Generally, and especially if worn double, it was fastened by a brooch (*περόνη* or *πόρτη*, Figs. 6, 7, and 8) over the shoulder as was the *chlamys* (*χλαμύς*) of classical times. While simple in design, it needed color and decoration to gratify Homeric taste ; so it was dyed to shades of red (*χλαῖνα φωικόεσσα*) or purple (*χλαῖνα πορφυρέη*) and sometimes woven in ornamental patterns. A Homeric man without his *chlæna* was as undressed (*γυμνός*) as a Greek of Xenophon's day without his *himation* (*ἱμάτιον*, Fig. 10 and PLATE V), to which indeed the Homeric *chlæna* in a way corresponded.



FIG. 1.—CHLAENA
AND CHITON.

13. If the Homeric man laid aside his *chlæna*, as he did indoors or on preparing for any vigorous exercise (cf. B 183), he still wore his *chiton* (*χιτών*). This was a garment of white linen which he had adopted from his Asiatic neighbors—the Semitic peoples. Like a long, rather

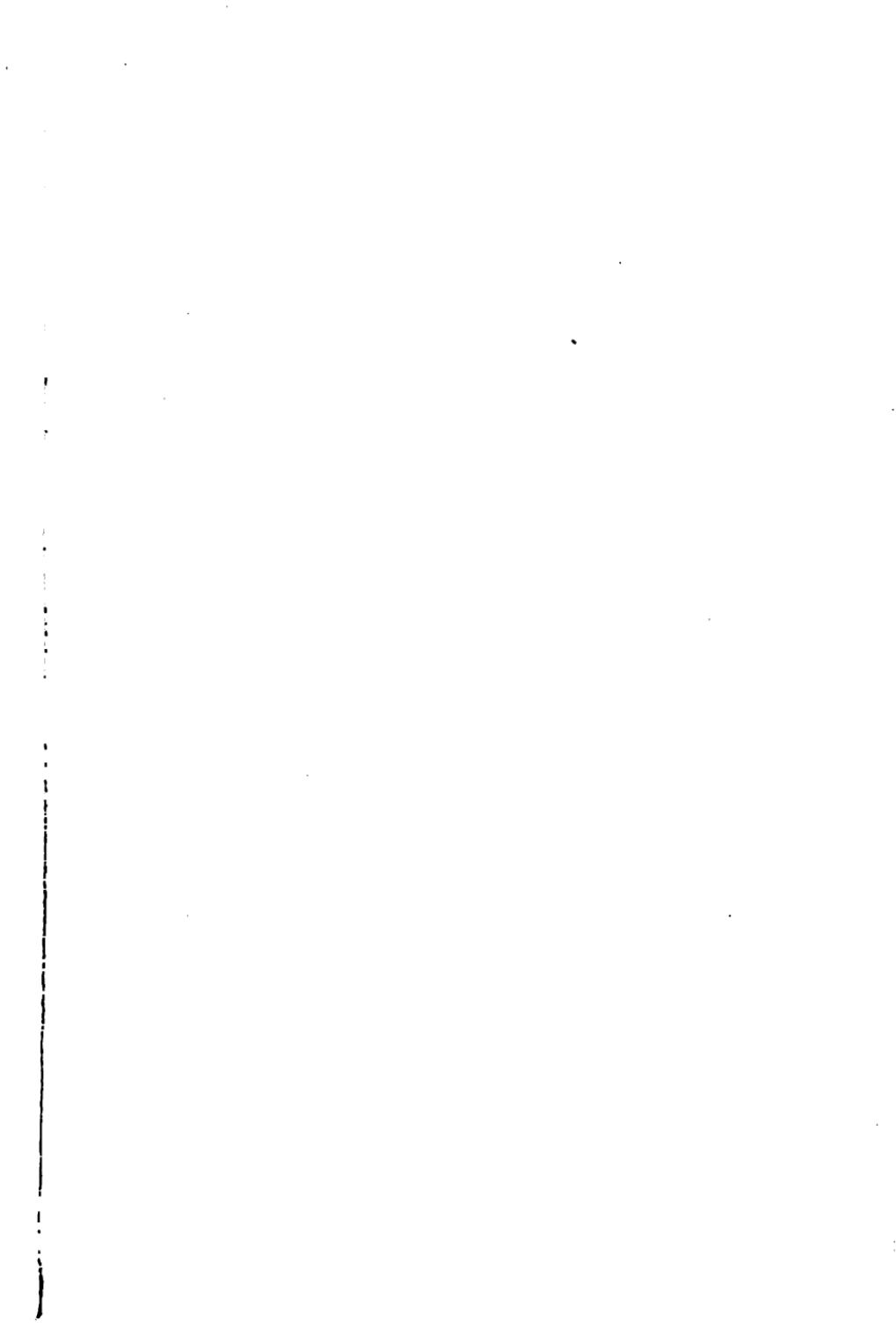




PLATE I.—THE CHARIOTEER OF DELPHI.

Bronze statue of a charioteer, dressed in the long chiton characteristic of his profession. An original work of the early fifth century B.C. Found by the French excavators at Delphi, in 1896. (After *Monuments et Mémoires*, etc., vol. iv, Pl. xv.)

loose gown, it quite enveloped his body, although it had but the rudiments of sleeves (Fig. 1 and PLATES I and VIII). On going to bed he slipped it off (*α 437, ἔκδυνε*) over his head, as he slipped it on (B 42, *ἔνδυνε*) when he arose; for it was neither buttoned nor buckled; and since it must have had its sides sewed up, it was quite different in style as well as in material from the chlaena.

14. To make a handsome display on a state occasion or at a festival the Homeric man wore his chiton long, reaching perhaps even to his ankles. But of course he could not work or fight or hunt with a cumbersome garment dangling below his knees. So if need came, he tucked up (*ξ 72, συνέεργε*) his chiton through his girdle (*ζωστήρ*), shortening it to suit him. A girdle seems often to have been wanting, however. And it is not unlikely that a special short chiton—perhaps the precursor of the familiar classical type—was worn by youths, and also by men when the occasion demanded, as in battle and hunting. The warrior, however, seems regularly to have worn a girdle; often, too, he had this belt overlaid with metal (cf. *ζωστὴρ παναιόλος*, Δ 186), when it became a real piece of defensive armor.

15. The word *χιτών* was originally limited in its use to the sewed linen garment, borrowed like the name itself from the



FIG. 2.—APOLLO WEARING A DIPLAX (DOUBLE CHLEENA) OVER A CHITON, AND HOLDING A LYRE, IS BEING CROWNED BY A NYMPH.
(Marble relief of early fifth century (?) from Thasos. In the Louvre.)

Semites. But among the classical Greeks it had a much wider application, including not only the short woolen under-garment of men, but also the chief dress of women, which in Homer's day was called *peplus* (*πέπλος*). And *πέπλος* itself, as used by the Attic poets, was generalized into 'garment' or 'clothing,' retaining its primitive signification only when applied to the Panathenaic *peplus* which was offered to Athene.

16. If the chiton of the Homeric man was an imported eastern garment, the question naturally presents itself as to what his ancestors wore besides the *chlaena*. The primitive undergarment, it is believed, was the *zoma* (*ζώμα*), a loin-cloth such as is seen worn by the hunters of the Mycenaean dagger blade (Fig. 3). And it is not improbable that when the Homeric man went without his chiton, as he occasionally did

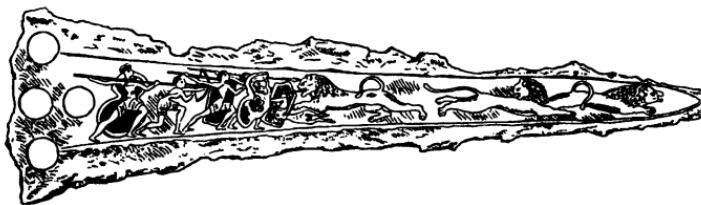


FIG. 3.—DAGGER BLADE FOUND AT MYCENAE (cf. p. 324).

in battle, he wore the *zoma* inherited from his Indo-European forefathers. At least, such a custom is suggested by some passages in the Homeric poems; and in particular, the *zoma* was worn by the contesting athletes at the funeral games in honor of Patroclus (Ψ 683).

17. The Homeric woman's dress was even simpler than the man's. It was the men who were first to imitate and to introduce the advanced styles of their eastern neighbors. The more conservative Homeric woman wore a single garment, corresponding to the man's *chlaena*, and like it an inheritance from her Indo-European ancestors. This famous dress is commonly illustrated by the monuments of classical Greece,

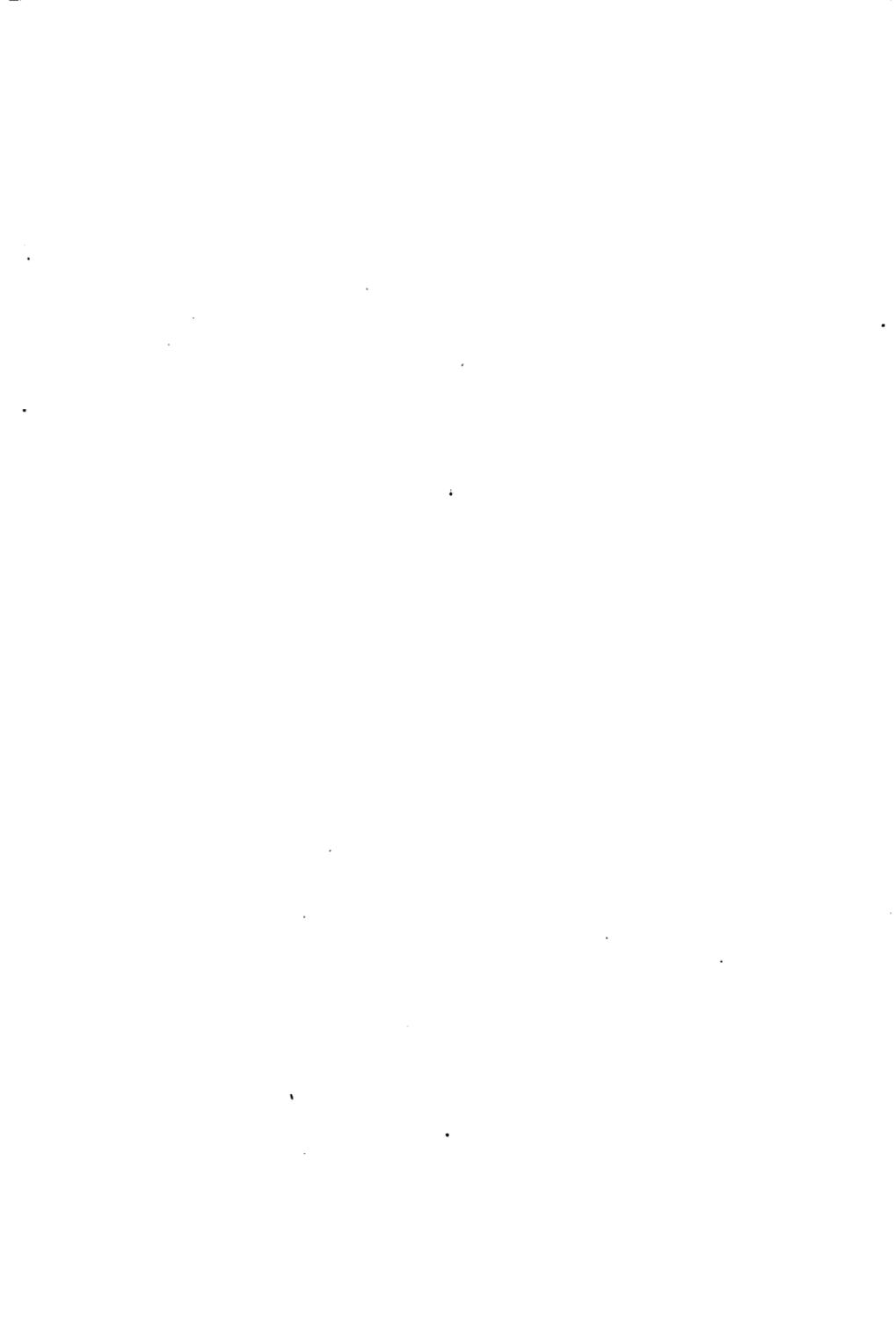




PLATE II.—CARYATID OF THE ERECHTHEUM AT ATHENS
WEARING THE DORIC CHITON.

The garment is drawn up somewhat through the girdle, which is concealed by the fold. (After a photograph.)

in the best period, when it was known as the "Doric chiton." Forms of the garment may be seen worn by the maidens of the Parthenon frieze and by the Caryatides of the Erechtheum (PLATE II). Such was essentially the Homeric *peplus* (*πέπλος* or *ξανός*). Its material, like that of the men's *chlæna*, was generally wool. Its pattern is shown by the



FIG. 5.—GIRL FASTENING HER CHITON.

Bronze statue from Herculaneum in the Museum of Naples. Ancient copy of a work of the fifth century B. C.

and *B D G*. The side was either left unfastened, as was the fashion with Spartan maidens, even in classical times, or drawn together with clasps.

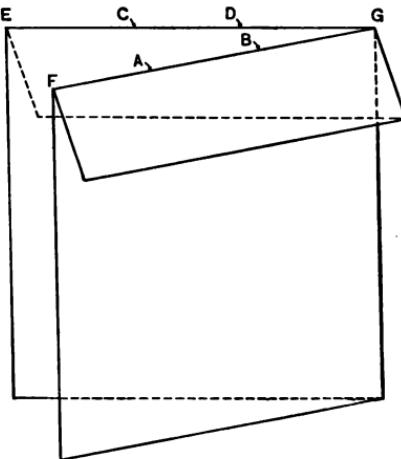


FIG. 4.—PATTERN OF THE PEPLUS.

accompanying sketch (Fig. 4). A large piece of woolen cloth, rectangular in shape, was folded over somewhat along the entire top hem; this fold could of course be made large or small at the pleasure of the wearer. The garment was then so adjusted about the person that the head was inserted between *A B* and *C D*. It was fastened above the shoulders in front (at *A* and *B*, as in Fig. 5) by brooches (Figs. 6, 7, and 8). The arms appeared through *A C E F*

18. While the Homeric woman often dressed in shining white raiment of linen (cf. 19), there can be no doubt that her πέπλοι were often dyed to various hues. Garments (πέπλοι) woven in many-colored patterns are expressly mentioned (Z 289 ff., o 105 ff.) ; and saffron color is suggested by the



FIG. 6.—BRONZE FIBULA (BROOCH) FROM MYCENAE.

references to Dawn as saffron-robed. About her waist she wore a girdle (*ζώνη*) ; and when Homer calls her βαθύζωνος, 'deep-girdled,' he seems to mean that the girdle cut deep into the falling lines of the peplus and gave evidence of a slim waist. In a similar sense he uses ἐνζωνος and καλλίζωνος, 'fair-girdled.'

19. A splendid robe of linen worn occasionally by both men and women of degree was the *pharos* (*φᾶρος*). When used by men, it took the place of the chlaena. As



FIG. 7.—BRONZE FIBULA FROM CRETE.



FIG. 8.—FIBULA FROM HALLSTATT.

time went on, women more and more adopted fine linen (cf. Σ 595, δθόνας) as material for dress. This was due to foreign influence, to which the Homeric man had been first to yield. The linen chiton for women, however, was not introduced at Athens until about the middle of the sixth century B. C. And then a century later there came a reaction in favor of the older and historic garment.

20. The Homeric woman was called Ἐλκεσίπεπλος, 'with trailing robe,' from the fact that the back hem of the peplus

might trail on the ground; *τανύπεπλος*, 'dressed in outstretched [either 'long' or 'broad'] robe,' with reference to the abundant material; *καλλίσφυρος*, 'beautiful-ankled,' because her robe permitted her ankles to show in front; *λευκώλευνος*, 'white-armed,' because her arms were not covered by the sleeveless peplos.

21. Another article of the Homeric woman's dress was the veil (*κρήδεμνον* or *καλύπτρη*, Fig. 9), probably of linen. This was draped from the top of the head down over the neck and cheeks, but drawn aside from the front of the face. It fell over the shoulders behind. Like the man's chiton, it seems to have had a Semitic origin. (Other articles of women's head-attire are mentioned in the note on X 469.)



FIG. 9.—WOMAN'S
VEIL (*κρήδεμνον*).

BOOKS OF REFERENCE ON PAGES XX-XXV

- F. STUDNICKA: *Beiträge zur Geschichte der altgriechischen Tracht* (the chief authority for the preceding article). Wien, 1886.
- W. HELBIG: *Das homerische Epos aus den Denkmälern erläutert*. 2d ed. Leipzig, 1887.
- I. VON MÜLLER: *Die griechischen Privataltertümer* (pp. 71-87). 2d ed. München, 1893. [Handbuch der klassischen Altertumswissenschaft, vol. iv, 2.]
- W. REICHEL: *Homerische Waffen* (touches on only a few matters of dress). 2d ed. Wien, 1901.

ARMOR IN THE HOMERIC AGE

22. The familiar outlines of the classical hoplite, seen in ancient vase-paintings (cf. Fig. 10 and PLATE VII), illustrate but inadequately, if at all, the armor of the Homeric hero. Great changes in defensive armor seem to have been made during the long course of the Homeric age; and only when one seeks to show the latest development can the classical equipment be made illustrative.

23. The shield (*ἀσπίς, σάκος*) that is clearly demanded in parts of the epic (e. g. Hector's, Z 116–118, and Periphetes's, O 638–646) is evidently the one seen in Mycenaean works of



FIG. 10.—OLD MAN, DRESSED IN THE HIMATION AND LEANING ON A STAFF,
FACING A HOPLITE IN FULL ARMOR. Fifth century B. C.
(From an amphora at Andover, Mass.)

art, such as the dagger blade, Fig. 3. There, two types may be distinguished, both of great size. The far more common one is represented by Fig. 11. It covered a man's body from neck to ankles, and was drawn in at either side slightly above the middle, so that it presented a notched appearance.

The other type was oblong (cf. Fig. 3), and curved in contour like a semicylinder. It had square or nearly square corners, and sometimes an extension of the upper edge, as if to protect the face of the warrior.

24. Such shields were made of layers (*πτύχες*) of ox-hide, stretched upon wooden frames (*κανόνες*). Over the whole there was often, if not always, a layer of metal. The pinched-in sides of the common type were apparently not due to any incisions in the leather; rather, they had their origin in an effort to bend the shield into a somewhat hollow form, the better to envelop the person. The great shield of either type was supported and carried by a strap (*τελαμών*) which passed over the left shoulder, across the back, and under the right arm of the warrior. At his pleasure, the shield could be shifted around, over the back, to permit walking and running more easily.

25. The poet sometimes calls the shield 'tower-like' (*ἡύτε πύργον*, H 219, etc.), and sometimes describes it by the following adjectives: *παδηρεκής*, 'reaching to the feet'; *πάντοσ' ἔιση*, 'on all sides fitting,' 'nicely fitting' to the warrior's figure; *ἀμφιβρότη*, 'man-protecting'; *χαλκείη*, 'bronze,' with reference to a layer of metal over the leather; *φαενή*, 'shining,' in application to the polished metal exterior; *τερμιόεσσα*, 'bordered,' with reference to a decoration about the edge (*τέρμα*); and *δύμφαλόεσσα*, 'bossed.'

About the last epithet a further explanation is necessary. It is observed that the two bulging halves of the common type of Mycenaean shield are connected by a high central part, where the sides are pulled in. This may be regarded as a true navel or boss (*δύμφαλός*). But the word may also describe a projecting disk of metal affixed to the exterior of the round shield (cf. 26) in the center. Such metal bosses, which were designed to strengthen the shield in its most critical part, existed in very ancient times, and examples have been preserved to our day. The classical hoplite's shield, however, carried no boss, but had instead a device of one kind or another emblazoned on it (Figs. 10, 12).



FIG. 11.—MYCENAEAN SHIELD,
COMMON TYPE.

26. The smaller, round shield, managed by a handle, seems to have been known to the Homeric poets also, and to be referred to in some parts of the epic. In one place, for example (T 374), the radiance of Achilles's shield is compared to that of the moon. The evidence for the round shield in the Homeric poetry, however, is derived largely from the context, rather than from explicit statement. It must have belonged to a later culture than the Mycenaean design ; and doubtless it fell heir to the treasure of epithets which epic poets had originally bestowed on its predecessor (cf. 10). Probably it was one of the every-day sights of the later Homeric poets. In fact, it is illustrated in vase-paintings of Greek origin that are believed to date from the middle of the eighth century B. C. Much earlier records of the antiquity of the round shield exist, however. Sculptures on the walls of Egyptian temples as old as the thirteenth century B. C. show a martial equipment which is certainly not Egyptian, whatever may be its origin. There the small round shield, with its handle, is to be seen borne by the people 'from the lands of the sea' who visited Egypt as marauders and who served in the Egyptian army as mercenaries at that early date (1300–1200 B. C.). (See the illustration in the Vocabulary, page 477.)

27. A warrior of ordinary strength could not walk or run a great distance if burdened with the heavy Mycenaean shield. One rawhide may weigh, it is said, from thirty to sixty or more pounds ; and as is known (cf. 24), several rawhides sometimes went to the making of a single shield. So the chariot was much used on the battle-field as a means of conveyance for the heavy-armed warrior (cf. also 1) ; when it came time to fight, usually the warrior dismounted and fought afoot. Only in exceptional cases did he engage in battle from his chariot. The light-armed men, like the archers Alexander, Pandarus, and Teucer, of course did not use chariots when fighting. Mounted warriors came to the fore only in historic times. They do not figure at all in the Homeric battles.

28. Archers (Γ 16 f., K 333 f.), and in general the rank and file of Homeric fighters, who naturally could not afford chariots, had nevertheless some protection in place of the great shield. Such was the $\lambdaυσήνον$, the untanned, hairy skin of an animal like the goat, wolf, panther, or lion. This was the most primitive form of shield, serving for a garment as well as for a protection against weapons. It was worn, for example, by the old hero Heracles.

29. It is in this context that the *aegis* (*αίγις*) of Zeus and of Athene (Fig. 12) may be best explained. Whatever the



FIG. 12.—ATHENE, CARRYING THE AEGIS, IN COMBAT WITH ENCLEADUS.

The breastplate of Enceladus, lacking the flaps ($\piτέρυγες$) of the classical type (cf. Fig. 13, etc.), represents a more archaic form. (Black-figured Attic amphora of the late sixth century B. C. from Vulci; in the Museum of Rouen.)

etymology of the word, in the fancy of the epic poets and of the ancient artists, at any rate, the aegis was a skin, a shield of defense corresponding to the $\lambdaυσήνον$ of mortals. The $\thetaύσανοι$ were 'tassels,' possibly made from the tufts of hair

hanging over the edge of the hide. The idea of metal scales covering the surface was perhaps suggested to later generations by the conventional way of representing hair in archaic art.¹ Athene's aegis is commonly represented, in classical art, with a fringe of snakes in place of the Homeric tassels, and with a Gorgon's head set in the center.



FIG. 13.—GRAVESTONE (stele) OF ARISTION.

The inscription = ΕΡΓΟΝ ΑΡΙΣΤΟΚΑΕΟΣ (*έργον Αριστόκλεος*), ‘the work of Aristocles.’ Aristion wears a breastplate, beneath which his chiton appears, and greaves. The crest is missing from his helmet. (Attic work—marble relief—of sixth century B. C.)

however, which is usually rendered ‘well-greaved,’ is common enough.

30. Perhaps, as Reichel has maintained, the greaves (*κνημῖδες*) were originally leggings of cloth or leather (cf. ω 228 f.), designed to guard the shins against the chafing of the edge of the big shield. Therefore archers, who carried no great shields, naturally wore no leggings. Paris, for example, who had come to battle as a Bowman, put on *κνημῖδες* only when he prepared for the duel in heavy armor (Γ 330). Such leggings were fastened about the ankles with ankle-clasps (*ἐπισφύρια*) of silver (Γ 331, etc.).

According to this view, it was only in the later Homeric times, when the smaller round shield had come into use, that the *κνημῖδες* were made of bronze; then, of course, they were intended for a defense against the enemy’s weapons (cf. Figs. 12 and 13, which show the classical greaves). Only once in the epic are the Achaeans called *χαλκοκνήμιδες*, ‘bronze-greaved,’ and that in a part recognized on other grounds as late (Η 41). The epithet *ἐυκνήμιδες*,

¹ Reichel, *Homerische Waffen* ², p. 56; after Studniczka.

31. Our information about the earliest breastplate (*θώρηξ*) amounts to almost nothing; and it has even been denied that the warrior armed with the Mycenaean shield needed any or wore any at all. Yet the word for this piece of armor occurs often enough; and the familiar adjective *χαλκοχίτων*, ‘bronze-chitonized,’ probably means nothing more than *χαλκεοθώρηξ* (Δ 448, etc.). It is altogether not improbable that while the early Homeric heroes had no cuirass like that of Xenophon’s day, they were nevertheless familiar with some sort of primitive breastplate.

Occasionally the poet uses the word *θώρηξ* vaguely in the meaning ‘armor’ (cf. Δ 132 ff., Υ 414 f.); so too its kindred verb *θωράσσεσθαι* often means no more than ‘arm oneself’ (Ε 737, etc.), and often contains no distinct reference to a cuirass. Then again, in parts of the poem, *θώρηξ* seems to indicate a breastplate not dissimilar to that of classical times; and its bronze *γύαλα*, the parts that covered breast and back, are mentioned (Ε 99, Ο 530, etc.). Such lines, it must be believed, date from a period when the smaller shield as well as bronze greaves were in use. This time is to be considered as truly a part of the Homeric age, of course, as any preceding period. Homer never mentions the flaps (*πτέρυγες*), however, which protected the lower abdomen and hips of the classical warrior (Fig. 13, etc.); and these were doubtless unknown in the Homeric period (cf. Fig. 12).

32. There was a piece of Homeric armor—unknown in its turn to the classical age—which apparently protected the abdomen. This was the *mitre* (*μίτρη*). We must believe that it was a broad band of metal (Fig. 14), perhaps laid over and fastened to a leather belt. There is evidence that it was very primitive and that it was worn without the

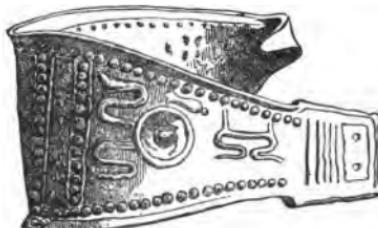


FIG. 14.—MITRE (*μίτρη*) OF BRONZE
FOUND AT BOLOGNA.

breastplate. Whether it was ever actually worn in addition to the breastplate is disputed (cf. Δ 132 ff.). As the word is not of very common occurrence in Homer, and as the

companions of Sarpedon are once designated as ἀμυροχίτωνες (II 419), the mitre was evidently not universally worn. It seems not to be shown in any archaic Greek vase-painting.



FIG. 15.—HELMET FROM THE WARRIOR VASE OF MYCENAE.

33. The fundamental part of the early helmet (*κόρυς*, *κυνέη*) was regularly a leather cap that covered the brow, upper part of the temples, and the top of the head (*κόρυς κροτάφοις ἄραρινα*). It was held on by a strap (*ἰωάς*) that passed under the chin. Around the lower edge of the helmet, to give it strength, was bound a circlet of bronze (*στεφάνη*). Usually there was a plume of horsehair, springing either from the cone-shaped helmet itself, or from a socket. Furthermore, projections of polished horn or metal (*φάλοι*) were sometimes set in the early helmet, their purpose apparently being to avert evil, real or imagined. In one instance (Γ 361–363) a *φάλος* served to receive the blow of a sword. Such horns are illustrated by Fig. 15, a helmet from the Mycenaean "Warrior Vase" (perhaps of the eighth century B. c.), and by Fig. 16, which shows a design¹ copied from a fragment of a bronze vase with figures in repoussé, found at Matrei in the Tyrol. Horned helmets appear also in the equipment of the people 'from the lands of the sea' represented in the Egyptian temple sculptures (1300–1200 B. c.; cf. illustration in the Vocabulary, page 477), and are illustrated elsewhere as well.²



FIG. 16.—HELMET WITH HORNS AND CREST.

¹ Described by S. Reinach in *Revue archéologique*, vol. ii (1883), p. 269; and in the *Dictionnaire* of Daremberg-Saglio under *galea* (p. 1439).

² Cf. the helmets of the ancient Sardinians, pictured in Perrot and Chipiez's *History of Art in Sardinia, Judaea, Syria, and Asia Minor*, vol. i.

A helmet with two such horns was called ἀμφίφαλος; with two in front and two behind, τετράφαλος. A four-horned helmet was known also as τρυφάλεια (from τέτρων shortened to τρυ-, meaning 'four,' and φάλος). Men's fancy seems to have seen eyes in the ends of these horns and for this reason to have called the helmet αὐλῶπις, 'tube-eyed.' As a happy illustration Reichel has compared the horns or stalks of snails, which actually carry eyes.

A more usual but certainly less reasonable conjecture about the meaning of φάλος has identified it with the later bronze ridge or comb (*κῶνος*) observed on top of the classical helmet (Fig. 17, etc.). We may well suppose the long-existing uncertainty about the word to have arisen from the fact that when the φάλος disappeared from the Homeric helmet, its original meaning was gradually forgotten also.

The resistance of the leather cap was increased not only by the στεφάνη, but sometimes also by φάλαρα (II 106), which were probably metal bosses fastened to the leather itself. It is in this connection that κυνέη χαλκήρης may be interpreted: a helmet fastened or strengthened with bronze. The decorative bosses seen on some later bronze helmets are probably inherited from this earlier design in which the φάλαρα served a real purpose.

34. Bronze helmets (*χαλκεῖη κόρυς, κυνέη πάγχαλκος*) are distinctly mentioned a few times by Homer, and must be recognized



FIG. 17.—“CORINTHIAN” HELMET.

as belonging to the warrior's equipment in the latter part, at least, of the Homeric age. The helmet is even four times called *χαλκοπάρησος*, 'bronze-cheeked.' While it is not impossible to make these words fit the early Homeric helmet, it is quite probable that they belong to the later period of Homeric poetry, when bronze greaves and breastplates with the small round shield were also in use. Such a helmet may be illustrated by the so-called Corinthian type (Fig. 17).

BOOKS OF REFERENCE ON PAGES XXXV-XXXIII

- W. REICHEL: *Homerische Waffen* (freely used for the preceding article). 2d ed. Wien, 1901.
- W. HELBIG: *Das homerische Epos aus den Denkmälern erläutert*. 2d ed. Leipzig, 1887.
- W. LEAF: *Notes on Homeric Armour* (cf. especially φάλος). In *The Journal of Hellenic Studies*, vol. iv, pp. 281-304.
- W. RIDGEWAY: *The Early Age of Greece*. Vol. i (chap. iii). Cambridge, 1901. Opposed to Reichel in very many views. Probably dates the Hallstatt remains from too great antiquity.
- A. BAUER: *Die griechischen Kriegsaltertümer*. 2d ed. München, 1893. [In I. von Müller's Handbuch.]
- W. MAX MÜLLER: *Asien und Europa, nach altägyptischen Denkmälern* (pp. 354-386). Leipzig, 1893.

A BRIEF SELECTED BIBLIOGRAPHY

[It is impracticable to mention here more than a very small number of the books valuable for the study of Homer. Reference may be made to the lists on pages xix, xx, xxv, and xxxiv for works dealing with the Homeric Text, Antiquities, and kindred matters.]

SOME USEFUL MODERN EDITIONS OF THE TEXT OF THE ILIAD

J. LA ROCHE: *Homeri Ilias ad fidem librorum optimorum*. 2 vols. Leipzig, 1873, 1876. Contains variant readings of the mss. and brief critical annotations.—W. DINDORF: *Homers Ilias*. 2 vols. 5th ed. by C. HENTZE. Leipzig, 1884, 1885.—A. RZACH: *Homeri Iliadis carmina*. 2 vols. Leipzig, 1886, 1887.—P. CAUER: *Homeri Ilias scholarum in usum*. 2 vols. Leipzig, 1890, 1891. Contains valuable Preface and brief critical foot-notes on readings of the text.—A. LUDWICH: *Homeri Ilias*. Vol. i (Books I-XII). Leipzig, 1902. Represents the best ms. tradition.—See also J. VAN LEEUWEN, etc. below.

SOME EDITIONS OF THE COMPLETE TEXT WITH NOTES

J. VAN LEEUWEN and M. B. MENDES DA COSTA: *Homeri Iliadis carmina cum apparatu critico*. 2 vols. 2d ed. Leyden, 1895, 1896. A radically edited text, into which the *digamma* has been introduced; the comments (in Latin) and the notations of parallel passages are invaluable.—K. F. AMEIS: *Homers Ilias*, ed. by C. HENTZE. Leipzig, several editions.—H. DÜNTZER: *Homers Ilias*. 2d ed. Paderborn, 1873-1878.—J. U. FAESI: *Homers Iliade*, ed. by F. R. FRANKE. Berlin. Several

editions.—J. LA ROCHE: *Homers Ilias*. 3d ed. Leipzig, 1888—(to be kept distinct from the above mentioned text-edition by La Roche).—W. LEAF: *The Iliad of Homer*. 2 vols. 2d ed. London, 1900, 1902.—W. LEAF and M. A. BAYFIELD: *The Iliad of Homer*. 2 vols. London, 1895, 1898.—D. B. MONRO: *Homer: Iliad*. 2 vols. 3d ed. Oxford, 1890, 1893.—F. A. PALEY: *The Iliad of Homer*. 2 vols. London, 1866, 1871.—W. TROLLOPE: *The Iliad of Homer*. 6th ed. London, 1866.

A valuable incomplete edition is that of C. F. VON NAEGELSBACH: *Anmerkungen zur Ilias* (Books I and II, 1-483). Nürnberg, 1834. 2d ed. with addition of Book III, 1850. 3d ed. by G. AUTENRIETH, 1864.

SCHOLIA, ETC.

W. DINDORF (editor): *Scholia Graeca in Homeri Iliadem*. 4 vols. Oxford, 1875-1877. Vols. i and ii contain the ancient scholia of the ms. known as 'Codex Venetus A'; vols. iii and iv, the scholia of 'Codex Venetus B.'—E. MAASS (editor): *Scholia Graeca in Homeri Iliadem Townleyana*. 2 vols. Oxford, 1887, 1888. The scholia of the 'Codex Townleyanus.'—J. NICOLE (editor): *Scolies Genevoises de l'Iliade*. 2 vols. Paris, 1891. The scholia of the 'Codex Genevensis 44.'—EUSTATHII archiepiscopi Thessalonicensis *Commentarii ad Homeri Iliadem*: the Commentaries of Eustathius (12th century). Leipzig, 1827, 1829.—K. LEHRS: *De Aristarchi studiis Homericis*. 3d ed. Leipzig, 1882.—A. LUDWICH: *Aristarchus homerische Textkritik*. 2 vols. Leipzig, 1884, 1885.

BOOKS ON HOMERIC LITERATURE (in English)

H. N. FOWLER: *A History of Ancient Greek Literature* (chaps. ii and iii). New York, 1902. [Twentieth Century Series.]—SIR R. JEBB: *The Growth and Influence of Classical Greek Poetry* (chaps. ii and iii). Boston and New York, 1893.—J. P. MAHAFFY: *A History of Classical Greek Literature* (vol. i, part i, chaps. iii-v). 3d ed. London and New York, 1891.—J. A. SYMONDS: *Studies of the Greek Poets* (vol. i, chaps. iii and iv). 3d ed. London, 1893.

HOMERIC ANTIQUITIES

To the books already mentioned in the lists on pages xix, xx, xxv, and xxxiv should be added E. BUCHHOLZ: *Die homerischen Realien*. 3 vols. 2 parts in each. Leipzig, 1871-1885. The most complete work of its kind, but no longer authoritative in some subjects, e. g. Homeric dress and armor.

WORKS ON HOMERIC GRAMMAR

J. VAN LEEUWEN: *Enchiridium dictionis epicae*. 2 parts. Leyden, 1892, 1894. Very radical, but suggestive and interesting. In Latin.—

D. B. MONRO: *A Grammar of the Homeric Dialect.* 2d ed. Oxford, 1891.—W. W. GOODWIN: *Syntax of the Moods and Tenses of the Greek Verb.* Boston, 1890.—R. KÜHNER: *Ausführliche Grammatik der griechischen Sprache.* 3d ed. Part i, vols. i and ii, by F. BLASS. Hannover, 1890, 1892. Part ii, vol. i, by B. GERTH. Hannover and Leipzig, 1898. A comprehensive and conservative grammar of all the Greek dialects.—T. D. SEYMOUR: *Introduction to the Language and Verse of Homer.* Boston, 1885.

LEXICONS, INDEXES, ETC.

H. EBELING and his associates: *Lexicon Homericum.* 2 vols. Leipzig, 1880, 1885. The most comprehensive and valuable Homeric dictionary. In Latin.—E. E. SEILER: *Vollständiges Wörterbuch über die Gedichte des Homeros und der Homeriden.* 9th ed. by C. CAPELLE. Leipzig, 1889.—G. AUTENRIETH: *Wörterbuch zu den homerischen Gedichten.* 9th ed. by A. KAEGI. Leipzig and Berlin, 1902.—An earlier ed. was translated into English by R. P. KEEP: New York, 1876. Revised by I. FLAGG: New York, 1891.—H. EBELING: *Schulwörterbuch zu Homers Odyssee und Ilias.* 6th ed. Hannover and Leipzig, 1898. The briefest of the special Homeric dictionaries.—A. GEHRING: *Index Homericus.* Leipzig, 1891. Of great value.—G. L. PRENDERGAST: *A Concordance to the Iliad of Homer.* London, 1860–1875. Very valuable.

O. RETZLAFF: *Vorschule zu Homer.* 2 parts. 2d ed. Berlin, 1881. Valuable for convenient lists of words and summaries. Contains a chronology of the Iliad (in the main after Faesi), which is followed in this edition.

W. H. ROSCHER: *Ausführliches Lexikon der griechischen und römischen Mythologie.* Leipzig, vol. i, 1884–1890; vol. ii, 1890–1897; vol. iii, 1898–.

TRANSLATIONS OF THE ILIAD

Into English verse by G. CHAPMAN (1st ed. 1598–1611), A. POPE (1720), W. COWPER (1791), the Earl of DERBY (1864), J. S. BLACKIE (1866), W. C. BRYANT (1870), and many others.

Into English prose by A. LANG, W. LEAF, and E. MYERS (1882).

Into German hexameters by J. H. VOSS (1793).

THE ART OF TRANSLATION

M. ARNOLD: *On Translating Homer.* London, 1861. *On Translating Homer: Last Words.* London, 1862.—P. CAUER: *Die Kunst des Übersetzens.* 2d ed. Berlin, 1896.—H. C. TOLMAN: *The Art of Translating.* Boston, 1901. With special reference to Cauer.

ΙΛΙΑΔΟΣ Α

ΔΟΙΟΣ. ΜΗΝΙΣ

SING, MUSE, OF ACHILLES'S WRATH, WHICH BROUGHT SORROW AND DEATH TO THE ACHALEAN CAMP.

Μῆνιν ἀειδε, θεά, Πηληιάδεω Ἀχιλῆος
οὐλομένην, ἦ μυρί' Ἀχαιοῖς ἄλγε ἔθηκεν,
πολλὰς δ' ἵφιμους ψυχὰς Ἄιδι προΐαψεν
ἡρώων, αὐτὸν δὲ ἐλώρια τεῦχε κύνεσσιν
οἰωνοῖσι τε δᾶιτα — Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή —,
ἔξ οὐ δὴ τὰ πρῶτα διαστήτην ἐρίσαντε
Ἄτρεῖδης τε ἄναξ ἀνδρῶν καὶ δῖος Ἀχιλλεύς.
— οὐκατ.

CHRYSES, PRIEST OF APOLLO, COMES TO THE ACHAEOANS TO RANSOM HIS DAUGHTER, THE CAPTIVE AND PRIZE OF AGAMEMNON.

τίς τ' ἄρ σφωε θεῶν ἔριδι ἔννέηκε μάχεσθαι;
Λητοῦς καὶ Διὸς νιός. ὁ γὰρ βασιλῆι χολωθεὶς
νοῦσον ἀνὰ στρατὸν ὥρσε κακήν, δλέκοντο δὲ λαοί, 10
οῦνεκα τὸν Χρύσην ἡγίμασεν ἀρητῆρα
Ἄτρεῖδης. ὁ γὰρ ἥλθε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν
λυσόμενός τε θύγατρα φέρων τ' ἀπερείσι' ἄποινα,
στέμματ' ἔχων ἐν χερσὶν ἐκηβόλου Ἀπόλλωνος
χρυσέω ἀνὰ σκήπτρῳ, καὶ λίσσετο πάντας Ἀχαιούς, 15
Ἄτρεῖδα δὲ μάλιστα δύώ κοσμήτορε λαῶν.
“Ἄτρεῖδαι τε καὶ ἄλλοι ἐνκυνήμιδες Ἀχαιοί,
ὑμῶν μὲν θεοὶ δοῖεν Ολύμπια δώματ' ἔχοντες

4. ὀλόρια †, neuter plural, ‘booty,’ ‘prey’ (ἐλεῦ).

έκπέρσαι Πριάμοιο πόλιν, ἐν δ' οἴκαδ' ίκέσθαι·
παῖδα δ' ἔμοὶ λῦσαι τε φίλην τά τ' ἄποινα δέχεσθαι 20
ἀζόμενοι Διὸς υἱὸν ἐκηβόλον 'Απόλλωνα."

*HE IS HARSHLY DISMISSED BY THE GREEK COMMANDER, AND
PRAYS APOLLO TO AVENGE HIM.*

ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐπευφήμησαν 'Αχαιοὶ
αἰδεῖσθαι θ' ιερῆα καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα·
ἄλλ' οὐκ 'Ατρεῖδη 'Αγαμέμνονι ηὐδανε θυμῷ,
ἄλλὰ κακῶς ἀφίει, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλεν. 25

"μή σε, γέρον, κοῦλησιν ἐγὼ παρὰ νηυσὶ κιχείω
ἡ νῦν δηθύνοντα ἡ ὑστερον αὗτις ίόντα,
μή νύ τοι οὐ χραίσμη σκῆπτρον καὶ στέμμα θεοῖο.
τὴν δ' ἐγὼ οὐ λύσω· πρίν μιν καὶ γῆρας ἐπεισιν
ἡμετέρῳ ἐνὶ οἴκῳ ἐν 'Αργεῖ τηλόθι πάτρης,
ιστὸν ἐποιχομένην καὶ ἐμὸν λέχος ἀντιαὶ· 30
ἄλλ' ίθι, μή μ' ἐρέθιζε, σαώτερος ὡς κε ν Berlin,
ώς ἔφατ', ἔδδεισεν δ' ὁ γέρων καὶ ἐπείθετο μύθῳ·
βῆ δ' ἀκέων παρὰ θῦνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης.
πολλὰ δ' ἐπειτ' ἀπάνευθε κιῶν ἡρᾶθ' ὁ γεραιὸς 35
'Απόλλων ἀνακτι, τὸν ἡύκομος τέκε Λητώ·

"κλῦθί μεν, ἀργυρότοξό, δις Χρύσην ἀμφιβέβηκας
Κίλλαν τε ζαθέην Τευέδοιό τε ίφι ἀνάστσεις,
Σμινθεῦ. εἴ ποτέ τοι χαρίεντ' ἐπι νηὸν ἔρεψα,
ἢ εἴ δή ποτέ τοι κατὰ πίονα μηρῖ' ἔκηα 40
ταύρων ἥδ' αἰγῶν, τόδε μοι κρήηνον ἔέλδωρ·
τίσειαν Δαναοὶ ἐμὰ δάκρυα σοῦσι βέλεσσιν."

32. *σαώτερος* †, 'more safely.'

39. *Σμινθεῦ* †, 'Smintheus'; epithet of Apollo, 'of the mouse' (*σμινθός*, said to be Cretan for 'mouse'). In the Troad there was a cult of this god, who was believed to protect the fields against destructive plagues of field-mice.

*IN ANSWER TO HIS PRAYER, APOLLO SENDS DEADLY SHAFTS
THROUGH THE GREEK CAMP.*

ώστε ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δὲ ἔκλυε Φοῖβος Ἀπόλλων.
 βῆ δὲ κατ' Οὐλύμπιο καρήνων χωόμενος κῆρ,
 τόξον ὕμοισιν ἔχων ἀμφηρεφέα τε φαρέτρην. 45
 ἔκλαγξαν δὲ ἄρδειστοι ἐπ' ὕμων χωμάτεοι,
 αὐτοῦ κινηθέντος· δὲ δὲ τῇε νυκτὶ ἐσικώ.
 ἔζετ' ἔπειτ' ἀπάνευθε νεῶν, μέτα δὲ τὸν ἔηκεν.
 δεινὴ δὲ κλαγγὴ γένεται ἀργυρέοιο βιοῦ.
 οὐρῆας μὲν πρῶτον ἐπώχετο καὶ κύνας ἀργούς,
 αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτοῖσι βέλος ἔχεπευκὲς ἐφιεὶς
 βάλλει· αἰεὶ δὲ πυρὰὶ νεκύων καίοντο θαμεῖαι.

*ACHILLES CALLS AN ASSEMBLY AND PROPOSES TO APPEASE THE
ANGRY GOD.*

ἐννῆμαρ μὲν ἀνὰ στρατὸν φέχετο κῆλα θεοῖο,
 τῇ δεκάτῃ δὲ ἀγορήνδε καλέσσατο λαὸν Ἀχιλλεύς·
 τῷ γάρ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ λευκώλενος Ἡρη· 55
 κῆδετο γάρ Δαναῶν, ὅτι ῥά θυγάτκους ὁράτο.
 οἱ δὲ ἐπεὶ οὖν ἡγερθεὶς ὁμηγερέες τὸν ἐγένοντο,
 τοῖσι δὲ ἀνιστάμενος μετέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς.
 “Ἄτρετδη, νῦν ἄμμε πάλιν πλαγχθέντας δύω
 ἀψ ἀπονοστήσειν, εἴ κεν θάνατόν γε φύγοιμεν,
 εἴ δὴ ὁμοῦ πόλεμός τε δαμᾷ καὶ λοιμὸς Ἀχαιούς. 60
 ἀλλ' ἄγε δή τινα μάντιν ἐρείσομεν ή ἱερῆα
 ή καὶ ὀνειροπόλον — καὶ γάρ τὸν ὄναρ ἐκ Διός ἐστιν —,
 ὃς καὶ εἶποι, ὃ τι τόσσον ἔχώσατο Φοῖβος Ἀπόλλων,
 εἴ τοι δὲ γένεται ἐπιμέμφεται εἴ τοι ἐκατόμβης. 65

45. ἀμφηρεφέα †, ‘covered at both ends,’ ‘close-covered’ (ἀμφί and ἡρέφω, ‘cover with a roof’).

61. λοιμός †, ‘pestilence.’

αῖ κέν πως ἄρνῶν κνίσης αἰγῶν τε τελείων
βούλεται ἀντιάσας ἡμῖν ἀπὸ λοιγὸν ἀμῦναι."

THEN THE PROPHET CALCHAS, ENCOURAGED BY ACHILLES, DECLARES THE WRONG COMMITTED BY AGAMEMNON. TO APPEASE THE GOD, CHRYSEIS MUST BE RESTORED TO HER FATHER.

ἢ τοι ὁ γ' ὃς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἔζετο. τοῖσι δ' ἀνέστη
Κάλχας Θεστοριδῆς, οἰωνοπόλων ὅχ' ἄριστος,
ὅς ἦδει τά τ' ἐόντα τά τ' ἐσόμενα πρό τ' ἐόντα, 70
καὶ νήεσσ' ἡγήσατ' Ἀχαιῶν Ἰλιον εἴσω
ἥν διὰ μαντοσύνην, τήν οἱ πόρε Φοῖβος Ἀπόλλων.
ὅ σφιν ἐν φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν.

"ὦ Ἀχιλεῦ, κέλεαί με, διύφιλε, μυθήσασθαι
μῆνιν Ἀπόλλωνος ἑκατηβελέταο ἄνακτος. 75
τοιγὰρ ἐγὼν ἔρεω· σὺ δὲ σύνθεο καὶ μοι ὅμοσσον
ἥ μέν μοι πρόφρων ἔπεσιν καὶ χερσὶν ἀρήξειν.
ἥ γὰρ δίομαι ἄνδρα χολωσέμεν, ὃς μέγα πάντων
Ἀργείων κρατέει καί οἱ πείθονται Ἀχαιοί.
κρείσσων γὰρ βασιλεύς, ὅτε χώσεται ἄνδρὶ χέρηι. 80
εἴ περ γάρ τε χόλον γε καὶ αὐτῆμαρ καταπέψῃ,
ἄλλα τε καὶ μετόπισθεν ἔχει κότον, ὅφρα τελέσσῃ,
ἐν στήθεσσιν ἐοῖστι. σὺ δὲ φράσαι, εἴ με σαώσεις."

τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὥκὺς Ἀχιλ-
λεύς.
"θαρσήσας μάλα εἰπὲ θεοπρόπιον ὃ τι οἶσθα. 85
οὐ μὰ γὰρ Ἀπόλλωνα διύφιλον, φέτε σύ, Κάλχαν,
εὐχόμενος Δαναοῦσι θεοπροπίας ἀναφαίνεις,
οὐ τις ἐμεῦ ζῶντος καὶ ἐπὶ χθονὶ δερκομένοιο

75. ἑκατηβελέταο (§ 61, 10) †, 'the far-darter.' Compare ἑκατος (l. 385), ἑκατηβόλος (l. 370), ἑκηβόλος (l. 14), ἑκδεργος (l. 147).

81. καταπέψῃ compound †, 'swallow'; literally 'digest' (*kata*, πέσσω, 'digest'; cf. Eng. peptic, pepsin).

σοὶ κοίλης παρὰ ηνυσὶ βαρείας χεῖρας ἐπούσει
συμπάντων Δαναῶν, οὐδ' ἦν Ἀγαμέμνονα εἴπης,
ὅς νῦν πολλὸν ἄριστος Ἀχαιῶν εὑχεται εἶναι.”⁹⁰

καὶ τότε δὴ θάρσησε καὶ ηῦδας μάντις ἀμύμων·
“οὐτ' ἄρ' ὅ γ' εὐχαλῆς ἐπιμέμφεται οὐθ' ἐκατόμβης,
ἀλλ' ἐνεκ' ἀρητῆρος, διν ἡτίμησ' Ἀγαμέμνων
οὐδ' ἀπέλυσε θύγατρα καὶ οὐκ ἀπεδέξατ' ἄποινα,⁹⁵
τοῦνεκ' ἄρ' ἀλγεῖ ἔδωκεν ἐκηβόλος ἥδ' ἔτι δώσει.
οὐδ' ὅ γε πρὶν Δαναοῦσιν ἀεικέα λοιγὸν ἀπώσει,
πρὶν γ' ἀπὸ πατρὶ φίλῳ δόμεναι ἐλικώπιδα κούρην
ἀπριάτην ἀνάποινον, ἄγειν θ' ιερὴν ἐκατόμβην
ἔς Χρύσην· τότε κέν μιν ἰλαστάμενοι πεπίθοιμεν.”¹⁰⁰

STUNG BY CALCHAS'S WORDS, AGAMEMNON RELUCTANTLY CONSENTS
TO GIVE UP CHRYSEIS; BUT IN HER STEAD, LEST HIS DIGNITY
SUFFER ANY INJURY, HE DEMANDS ANOTHER CHIEFTAIN'S PRIZE,
EITHER AJAX'S, OR ODYSSEUS'S, OR ACHILLES'S OWN.

ἡ τοι ὁ γ' ὡς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἔζετο. τοῖσι δ' ἀνέστη
~~μανῶν~~ τῆρας Ἀτρεΐδης εὐρὺν ~~κρείων~~ Ἀγαμέμνων
ἀχνύμενος· μένεος δὲ μέγα φρένες ἀμφιμέλαιναι
πίμπλαντ', ὅσσε δέ οἱ πυρὶ λαμπετάοντι ἐίκτην.
Κάλχαντα πρώτιστα κάκ' ὀσσόμενος προσέειπεν.¹⁰⁵

“μάντι κακῶν, οὗ πώ ποτέ μοι τὸ κρήγυνον εἶπας·
αἰεί τοι τὰ κάκ' ἔστι φίλα φρεσὶ μαντεύεσθαι,
ἐσθλὸν δ' οὐτε τί πω εἶπας ἐπος οὐτε τέλεσσας.
καὶ νῦν ἐν Δαναοῖσι θεοπροπέων ἀγορεύεις,
ὡς δὴ τοῦδ' ἐνεκά σφιν ἐκηβόλος ἀλγεα τεύχει,¹¹⁰
οὕνεκ' ἐγὼ κούρης Χρυσῆῶς ἀγλά' ἄποινα
~~ὑκ~~ ~~θελον~~ δέξασθαι, ἐπεὶ πολὺ βούλομαι αὐτὴν

95. ἀπεδέξατ' (o) comp. †, ‘accepted’ (ἀπό and δέχομαι).

99. ἀνάποινον †, ‘without ransom’ (ἀν, § 161, and ἀποινα, l. 18).

106. τὸ κρήγυνον †, ‘the good,’ ‘what is good.’

οῖκοι ἔχειν. καὶ γάρ ῥα Κλυταιμνήστρης προβέβουλα
κουριδίης ἀλόχου, ἐπεὶ οὐ ἔθέν ἔστι χερείων,
οὐ δέμας οὐδὲ φυῆν, οὔτ' ἀρ φρένας οὔτε τι ἔργα.¹¹⁵
ἀλλὰ καὶ ὡς ἔθέλω δόμεναι πάλιν, εἰ τό γ' ἄμεινον·
βούλομ' ἔγὼ λαὸν σόον ἔμμεναι ἢ ἀπολέσθαι.
αὐτὰρ ἐμοὶ γέρας αὐτίχ' ἔτοιμάστατ', ὅφρα μὴ οἶος
'Αργεῖων ἀγέραστος ἔω, ἐπεὶ οὐδὲ ἔοικεν.
λεύσσετε γὰρ τό γε πάντες, ὃ μοι γέρας ἔρχεται ¹²⁰
ἀλλῃ."

τὸν δ' ἡμείβετ' ἐπειτα ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
“Ατρεΐδη κύδιστε, φιλοκτεανάτατε πάντων,
πῶς γάρ τοι δώσουσι γέρας μεγάθυμοι Ἀχαιοί;
οὐδ' ἔτι που ἵδμεν ἔνινήια κείμενα πολλά·
ἀλλὰ τὰ μὲν πολίων ἔξ ἐπράθομεν, τὰ δέδασται,
λαοὺς δ' οὐκ ἐπέοικε παλίλλογα ~~μάντ~~ ἐπαγείρειν.
ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν τήνδε θεῷ πρὸς αὐτὰρ Ἀχαιοὶ¹²⁵
τριπλῇ τετραπλῇ τ' ἀποτίσομεν, αἱ κέ ποθι Ζεὺς
δῶσι πόλιν Τροίην εὐτείχεον ἔξαλαπάξαι.”

τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγα- ¹³⁰
μέμνων·
“μὴ δὴ οὗτως ἀγαθός περ ἔών, θεοείκελ' Ἀχιλλεῦ,
κλέπτε νόῳ, ἐπεὶ οὐ παρελεύσεαι οὐδέ με πείσεις.
ἢ ἔθέλεις, ὅφρ' αὐτὸς ἔχης γέρας, αὐτὰρ ἔμ' αὐτῶς
ἥσθαι δευόμενον, κέλεαι δέ με τήνδ' ἀποδοῦναι;

118. προβέβουλα comp. †, 'I prefer' (πρό, βούλομαι).

119. ἀγέραστος †, 'without a gift of honor' (ἀ-, § 161, γέρας).

122. φιλοκτεανάτατε †, 'most greedy of gain,' 'most covetous' (φίλος, κτέανον = Homeric [κτέαρ], dative plural κτεάτεσσιν, Z 426, 'possession', cf. κτάμαι).

126. παλίλλογα †, 'collected again' (πάλιν, λέγω, 'collect').

ἐπαγέρειν comp. † (ἐπί and ἀγέρω, 'gather').

128. τριπλῇ (†) τετραπλῇ (†) τε, 'threefold and fourfold.'

ἀλλ' εἰ μὲν δώσουσι γέρας μεγάθυμοι Ἀχαιοί,
ἀρσαντες κατὰ θυμόν, ὅπως ἀντάξιον ἔσται, —
εἴ δέ κε μὴ δώσιν, ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἐλωμαι.
ἢ τεὸν ἢ Αἴαντος ἵὸν γέρας ἢ Ὁδυστῆος
ἄξω ἐλών· δέ δέ κεν κεχολώσεται, ὃν κεν ἵκωμαι.
ἀλλ' ἡ τοι μὲν ταῦτα μεταφρασόμεσθα καὶ αὗτις· 140
νῦν δ' ἄγε νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν εἰς ἄλα δῖαν,
ἐν δ' ἐρέτας ἐπιτηδὲς ἀγείρομεν, ἐς δ' ἑκατόμβην
θείομεν, ἀν δ' αὐτὴν Χρυσηίδα καλλιπάρηγον
βήσομεν· εῖς δέ τις ἀρχὸς ἀνὴρ βουληφόρος ἔστω,
ἢ Αἴας ἢ Ἰδομενεὺς ἢ δῖος Ὁδυσσεὺς 145
ἢ σύ, Πηλεύδη, πάντων ἐκπαγλότατ' ἀνδρῶν,
ὄφρ' ἡμῖν ἐκάεργον ἰλάσσεαι ἱερὰ ρέξας.”

WHEREUPON ACHILLES, INCENSED AT AGAMEMNON'S AVOWED SELFISHNESS AND GREED, THREATENS TO RETURN TO PHTHIA, HIS HOME.

τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἵδων προσέφη πόδας ὥκὺς
Ἀχιλλεύς.

“ὦ μοι, ἀναιδείην ἐπιειμένε, κερδαλεόφρον,
πῶς τίς τοι πρόφρων ἐπεσιν πείθηται Ἀχαιῶν 150
ἢ ὄδὸν ἐλθέμεναι ἢ ἀνδράσιν ἴφι μάχεσθαι;
οὐ γάρ ἐγὼ Τρώων ἐνεκ' ἥλυθον αἰχμητάων
δεῦρο μαχεσσόμενος, ἐπεὶ οὐ τί μοι αἴτιοί εἰσιν.
οὐ γάρ πώ ποτ' ἐμὰς βοῦς ἥλασταν οὐδὲ μὲν ἵππους,
οὐδέ ποτ' ἐν Φθίῃ ἐριβώλακι βωτιανέιρη 155
καρπὸν ἐδηλήσαντ', ἐπεὶ ἢ μάλα πολλὰ μεταξὺ¹⁴⁰
οὐρεά τε σκιόεντα θάλασσά τε ἡχήεσσα·

140. μεταφρασόμεσθα (§ 142, 3) comp. †, ‘we will consider again’ (μετά, φρέζομαι).

145. βωτιανέιρη †, adjective, ‘nurse of heroes’; see § 85.

155. μεταξύ †, adverb, ‘between.’

ἀλλὰ σού ὡ μέγ' ἀναιδές, ἅμ' ἐσπόμεθ⁹, ὅφρα σὺ
χαίρης,
τιμὴν ἀρνύμενοι Μενελάω σοί τε, κυνῶπα,
πρὸς Τρώων· τῶν οὐ τι μετατρέπη οὐδὲ ἀλεγίζεις. / 160
καὶ δή μοι γέρας αὐτὸς ἀφαιρήσεσθαι ἀπειλεῖς,
φέπει πόλλ' ἐμόγησα, δόσαν δέ μοι υἱες Ἀχαιῶν.
οὐ μὲν σοί ποτε ἵσον ἔχω γέρας, ὁππότ' Ἀχαιοὶ
Τρώων ἐκπέρσωστ' εὖ ναιόμενον πτολίεθρον·
ἀλλὰ τὸ μὲν πλεῖον πολυάικος πολέμου 165
χείρες ἐμαὶ διέπουσ¹⁰. ἀτὰρ ἦν ποτε δασμὸς ἵκηται,
σοὶ τὸ γέρας πολὺ μέζουν, ἐγὼ δ' ὀλίγον τε φίλον τε
ἔρχομ¹¹ ἔχων ἐπὶ νῆας, ἐπεί κε κάμω πολεμίζων.
νῦν δ' εἴμι Φθίηνδ¹², ἐπεὶ ή πολὺ φέρτερόν ἐστιν
οἴκαδ¹³ ἴμεν σὸν τηνσί κορωνίστιν, οὐδὲ σ' ὁίω 170
ἐνθάδ¹⁴ ἄτιμος ἐὼν ἄφενος καὶ πλούτον ἀφύξειν."

IN REPLY, AGAMEMNON REPEATS MORE DEFINITELY HIS THREAT
TO TAKE ACHILLES'S PRIZE, BRISEIS, FOR HIS OWN.

τὸν δ' ἡμείβετ¹⁵ ἐπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
“φεῦγε μάλ¹⁶, εἴ τοι θυμὸς ἐπέσσονται· οὐδέ σ' ἐγώ γε
λίσσομαι εἴνεκ¹⁷ ἐμεῖο μένειν· πάρ' ἐμοί γε καὶ ἄλλοι,
οἵ κέ με τιμήσουσι, μάλιστα δὲ μητίετα Ζεύς. 175
ἔχθιστος δέ μοί ἐστι διοτρεφέων βασιλήων·
αἰεὶ γάρ τοι ἔρις τε φίλη πόλεμοί τε μάχαι τε.
εἴ μάλα καρτερός ἐστι, θεός που σοὶ τό γ' ἔδωκεν.
οἴκαδ¹⁸ ἴών σὸν τηνσί τε σῆς καὶ σοῦσι ἑτάροισιν
Μυρμιδόνεσσιν ἄνασσε· σέθεν δ' ἐγὼ οὐκ ἀλεγίζω 180
οὐδὲ ὅθομαι κοτέοντος. ἀπειλήσω δέ τοι ὥδε·

159. κυνῶπα †, vocative noun, 'dog-eyed,' 'hound' (*κύων*, genitive *κυνός*, and ὄψ, 'eye,' 'face'; see note on l. 225, and cf. Γ 180, *κυνόπιδος*).

166. δασμός †, 'distribution' (cf. δέδασται, l. 125).

ώς ἔμ' ἀφαιρεῖται Χρυσηίδα Φοῦβος Ἀπόλλων,
τὴν μὲν ἐγὼ σὺν νηὶ τ' ἔμῇ καὶ ἐμοῖς ἑτάροισιν
πέμψω, ἐγὼ δέ κ' ἄγω Βρισηίδα καλλιπάρησον
αὐτὸς· ἵων κλισίνδε, τὸ σὸν γέρας, ὅφρ' ἐν εἰδῆς, 185
ὅσσον φέρτερός είμι σέθεν, στυγέῃ δὲ καὶ ἄλλος
ἴσον ἐμοὶ φάσθαι καὶ ὁμοιωθήμεναι ἄντην."

*ACHILLES'S IMPULSE TO RUSH UPON AGAMEMNON AND EVEN TO
SLAY HIM IS STAYED BY THE GODDESS ATHENE.*

ώς φάτο· Πηλεῖωνι δ' ἄχος γένετ', ἐν δέ οἱ ἥτορ
στήθεσσιν λασίοισι διάνδιχα μερμήριξεν,
ἡ ὅ γε φάσγανον δέξν ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ 190
τοὺς μὲν ἀναστήσειν δ' ὁ 'Ατρεΐδην ἐναρίζοι,
ἥτε χόλον παύσειν ἐρητύσειέ τε θυμόν.
ἥσος δὲ ταῦθ' ὕρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
ἔλκετο δ' ἐκ κολεοῦ μέγα ξίφος, ἥλθε δ' Ἀθήνη
οὐρανόθεν· πρὸ γὰρ ἥκε θεὰ λευκώλενος Ἡρη, 195
ἄμφω ὁμῶς θυμῷ φιλέουσά τε κηδομένη τε.
στῆ δ' ὅπιθεν, ξανθῆς δὲ κόμης ἔλε Πηλεῖωνα,
οἷῷ φαινομένη· τῶν δ' ἄλλων οὐ τις ὄράτο.
θάμβησεν δ' Ἀχιλεύς, μετὰ δ' ἐτράπετ· αὐτίκα δ' ἔγνω
Παλλάδ' Ἀθηναίην — δεινὼ δέ οἱ ὅσσε φάαιθεν — 200
καὶ μιν φωνήσας ἐπει πτερόεντα προσηῦδα·
“τίπτ' αὖτ', αἰγιόχῳ Διὸς τέκος, εἰλήλουθας;
ἥ ἵνα ὑβριν ἴδη Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο;
ἄλλ' ἔκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τελέεσθαι δίω·
ἥς ὑπεροπλίγησι τάχ' ἀν ποτε θυμὸν ὀλέσση.” 205
τὸν δ' αὗτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
“ἥλθον ἐγὼ παύσουσα τὸ σὸν μένος, αἴ κε πίθηαι,

205. *ὑπεροπλίγησι* (§ 65) †, ‘acts of insolence.’

οὐρανόθεν· πρὸ δέ μ' ἥκε θεὰ λευκάλενος Ἡρη,
ἄμφω ὅμῶς θυμῷ φιλέουστά τε κηδομένη τε.
ἀλλ' ἄγε, λῆγ' ἔριδος, μηδὲ ξίφος ἐλκεο χειρί· 210
ἀλλ' ἡ τοι ἐπεσιν μὲν ὀνείδισον, ὡς ἔσται περ.
ῶδε γὰρ ἔξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
καὶ ποτέ τοι τρὶς τόσσα παρέσσεται ἀγλαὰ δῶρα
ὑβριος εἴνεκα τῆσδε· σὺ δ' ἵσχεο, πείθεο δ' ἡμῖν.”
τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλ- 215
λεύς.

“χρὴ μὲν σφωίτερόν γε, θεά, ἐπος εἰρύσσασθαι
καὶ μάλα περ θυμῷ κεχολωμένον· ὡς γὰρ ἄμεινον.
ὅς κε θεοῖς ἐπιπείθηται, μάλα τ' ἔκλινον αὐτοῦ.”

ἡ, καὶ ἐπ' ἀργυρέῃ κώπη σχέθε χεῖρα βαρεῖαν,
ἄψ δ' ἐς κουλεὸν ὥσε μέγα ξίφος, οὐδ' ἀπίθησεν 220
μύθῳ Ἀθηναίης. ἡ δ' Οὐλυμπόνδε βεβήκει
δώματ' ἐς αἰγιόχοιο Διὸς μετὰ δαίμονας ἄλλους.

*ACHILLES SWEARS A MIGHTY OATH TO HOLD ALOOF FROM BATTLE,
WHILE AGAMEMNON SHALL BE DISCOMFITED AND MANY ACHAE-
ANS SLAIN.*

Πηλεῖδης δ' ἔξαντις ἀταρτηροῖς ἐπέεσσιν
Ἄτρειδην προσέειπε καὶ οὖ πω λῆγε χόλοιο.
“οἰνοβαρές, κυνὸς ὅμματ' ἔχων κραδίην δ' ἐλά- 225
φοιο,
οὗτε ποτ' ἐς πόλεμον ἄμα λαῷ θωρηχθῆναι
οὗτε λόχονδ' ἴέναι σὺν ἀριστήσσιν Ἀχαιῶν
τέτληκας θυμῷ· τὸ δέ τοι κήρ εἰδεται εἴναι.
ἡ πολὺ λώιόν ἔστι κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν

216. σφωίτερον †, § 113.

225. οἰνοβαρές †, vocative, ‘wine-bibber’ (*oīnos*, ‘wine,’ and *βαρύς*, ‘heavy’).

δῶρ' ἀποαιρεῖσθαι, ὃς τις σέθεν ἀντίον εἴπη, 230
 δημοβόρος βασιλεύς, ἐπεὶ οὐτιδανοῦσιν ἀνάστεις.
 ἦ γάρ ἄν, Ἀτρεῖδη, νῦν ὑστατα λωβήσαιο.
 ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω καὶ ἔπι μέγαν ὅρκον ὁμοῦμαι·
 ναὶ μὰ τόδε σκῆπτρον, τὸ μὲν οὗ ποτε φύλλα καὶ ὅζους
 φύσει, ἐπεὶ δὴ πρώτα τομήν ἐν ὅρεστι λέλοιπεν, 235
 οὐδ' ἀναθηλήσει· περὶ γάρ ρά ἐχαλκὸς ἔλεψεν
 φύλλα τε καὶ φλοιόν· νῦν αὐτέ μιν νῦες Ἀχαιῶν
 ἐν παλάμαις φορέουσι δικασπόλοι, οἱ τε θέμιστας
 πρὸς Διὸς εἰρύαται· δὲ τοι μέγας ἔσσεται ὅρκος·
 ἥ ποτ' Ἀχιλλῆς ποθὴ ἤξεται νῆσος Ἀχαιῶν 240
 σύμπαντας· τότε δ' οὐ τι δυνήσεαι ἀχνύμενός περ
 χραισμεῖν, εὐτ' ἄν πολλοὶ ὑφ' Ἐκτορος ἀνδροφόνῳ
 θυγήσκοντες πίπτωσι· σὺ δ' ἔνδοθι θυμὸν ἀμύξεις
 χωόμενος, ὁ τ' ἄριστον Ἀχαιῶν οὐδὲν ἔτισας.”

NESTOR, AS PEACEMAKER, TRIES TO CALM THE ANGER OF THE CHIEFS.

· ὡς φάτο Πηλεῖδης, ποτὶ δὲ σκῆπτρον βάλε γαίγ
 χρυσείοις ἥλουσι πεπαρμένον, ἔζετο δὲ αὐτός· 245
 Ἀτρεῖδης δὲ ἐτέρωθεν ἐμήνιε. τοῖσι δὲ Νέστωρ
 ἡδυεπής ἀνόρουσε, λιγὺς Πυλίων ἀγορητής,
 τοῦ καὶ ἀπὸ γλώσσης μέλιτος γλυκίων ῥέεν αὐδή· —
 τῷ δὲ ἥδη δύο μὲν γενεὰι μερόπων ἀνθρώπων 250

231. **δημοβόρος** †, adjective, '(a king) that devours the people's goods!' (**δῆμος**, 'people'; **δῆμα**, 'public property'; **βιθράσκω**, 'devour.') For construction see § 170.

235. **τομήν** †, 'stump' (**τέμνω**, 'cut').

236. **ἀναθηλήσει** comp. †, 'shall bloom again' (**ἀνά**, **θάλλω**, 'bloom'; **θάλος**, 'shoot,' 'scion'). **θάλην** †, 'peeled.'

237. **φλοιόν** †, 'bark.'

248. **ἡδυεπής** †, nominative adjective, 'of sweet speech' (**ἥδης**, **ἔπος**).

έφθιαθ', οἱ οἱ πρόσθεν ἄμα τράφεν ἡδ' ἐγένοντο
ἐν Πύλῳ ἥγαθέη, μετὰ δὲ τριτάτουσιν ἄνασσεν —
δ σφιν ἐν φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν.

“ ὁ πόποι, ή μέγα πένθος Ἀχαιίδα γαῖαν ἵκανει.
ή κεν γηθήσαι Πρίαμος Πριάμοιό τε παῖδες,
ἄλλοι τε Τρῷες μέγα κεν κεχαροίατο θυμῷ,
εἰ σφῶιν τάδε πάντα πυθοίατο μαρναμένουιν,
οἱ πέρι μὲν βουλὴν Δαναῶν, πέρι δ' ἐστὲ μάχεσθαι
ἄλλὰ πίθεσθ'. ἄμφω δὲ νεωτέρω ἐστὸν ἐμεῖον.

ἡδη γάρ ποτ' ἐγὼ καὶ ἀρείοσιν ἡέ περ ὑμῖν
ἀνδράσιν ὡμίλησα, καὶ οὐ ποτέ μ' οἴ γ' ἀθέριζον.
οὐ γάρ πω τοίους ἴδον ἀνέρας οὐδὲ ἴδωμαι,
οἷον Πειρίθοόν τε Δρύαντά τε ποιμένα λαῶν
Καινέα τ' Ἐξάδιόν τε καὶ ἀντίθεον Πολύφημον
[Θησέα τ' Λίγειδην ἐπιείκελον ἀθανάτοισιν].
κάρτιστοι δὴ κεῦνοι ἐπιχθονίων τράφεν ἀνδρῶν.
κάρτιστοι μὲν ἔσταν καὶ καρτίστοις ἐμάχοντο,
φηρσὶν ὄρεσκῷοιστι, καὶ ἐκπάγλως ἀπόλεσσαν. /
καὶ μὲν τοῖσιν ἐγὼ μεθομίλεον ἐκ Πύλου ἐλθὼν
τηλόθεν ἐξ ἀπίης γαίης, καλέσαντο γὰρ αὐτοί·
καὶ μαχόμην κατ' ἔμ' αὐτὸν ἐγώ· κείνοισι δ' ἀν οὐ τις
τῶν, οἱ τὴν βροτοί είσιν ἐπιχθόνιοι, μαχέοιτο.
καὶ μέν μεν βουλέων ξύνιεν πείθοντό τε μύθῳ.
ἄλλὰ πίθεσθε καὶ ὅμμες, ἐπεὶ πείθεσθαι ἄμεινον.
μήτε σὺ τόνδ' ἀγαθός περ ἐὼν ἀποαίρεο κούρην,
ἄλλ' ἔα, ὡς οἱ πρῶτα δόσαν γέρας τῆς Ἀχαιῶν.
μήτε σύ, Πηλεῖδη, θέλ' ἐριζέμεναι βασιλῆι
ἀντιβίην, ἐπεὶ οὐ ποθ' ὁμοίης ἐμμορε τιμῆς
σκηπτοῦχος βασιλεύς, φ τε Ζεὺς κῦδος ἔδωκεν.

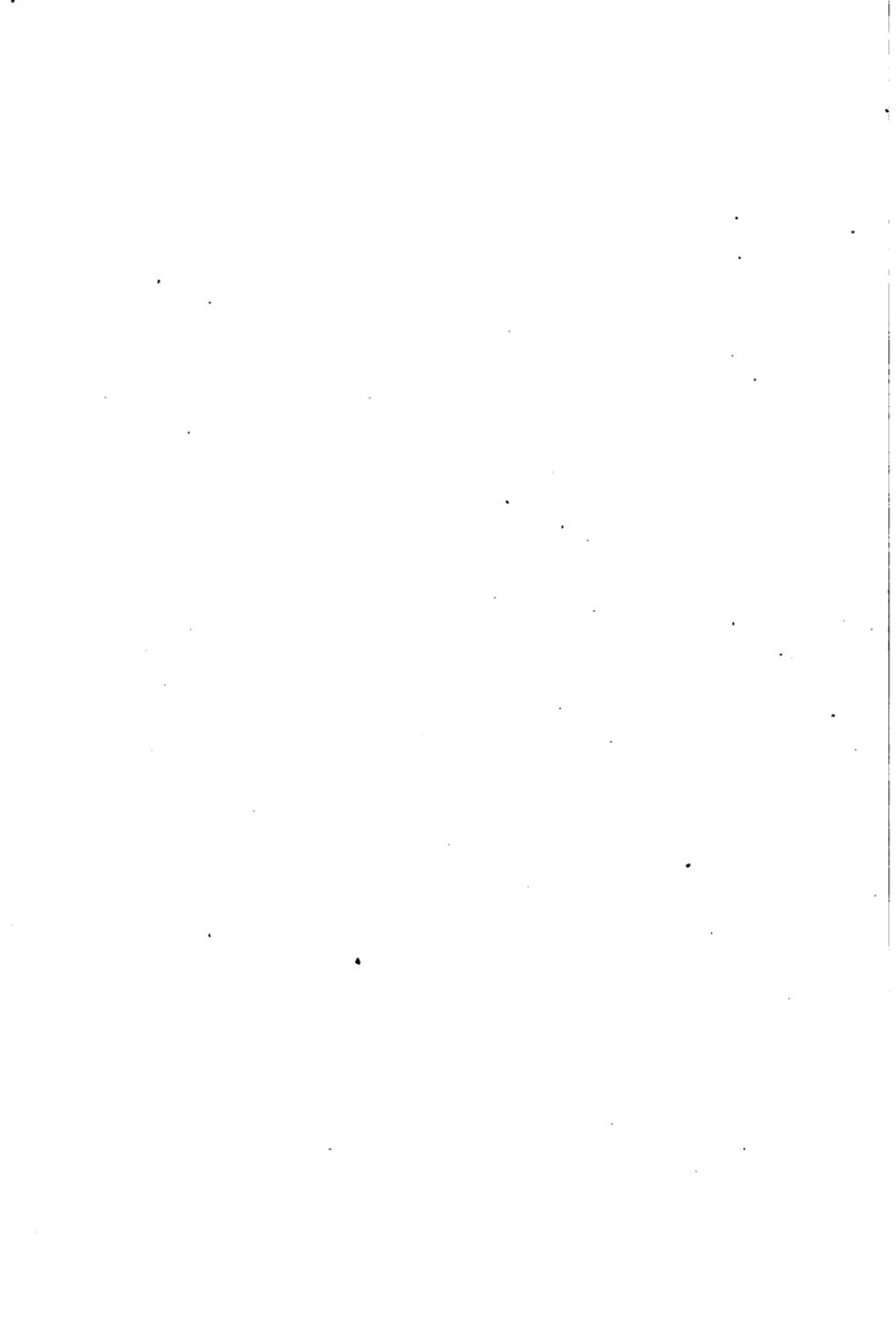
269. μεθομίλεον comp. † (μετά, διμιέω. Cf. ὡμίλησα, l. 261).



(Copyright, 1897, by A. W. Elson & Company, Boston.)

PLATE III.—LAPITH AND CENTAUR.

A metope of the Parthenon. Fifth century B.C.
In the British Museum, No. 307.



εὶ δὲ σὺ καρτέρος ἔστι θεὰ δέ σε γείνατο μῆτηρ, 280
 ἀλλ’ ὅδε φέρτερός ἔστιν, ἐπεὶ πλεόνεσσιν ἀνάστει.
 ’Ατρεῖδη, σὺ δὲ πᾶντε τεὸν μένος· αὐτὰρ ἐγώ γε ..
 λίστομ’ Ἀχιλλῆι μεθέμεν χόλον, ὃς μέγα πᾶσιν
 ἔρκος Ἀχαιοῖσιν πέλεται πολέμῳ κακοῖο.”

τὸν δὲ ἀπάμειβόμενός προσέφη κρείων Ἀγάμεμνῶν. 285
 “ναὶ δὴ ταῦτα γε πάντα, γέρον, κατὰ μοῖραν ἔειπες·
 ἀλλ’ ὅδ’ ἀνὴρ ἐθέλει πέρι πάντων ἔμμεναι ἄλλων,
 πάντων μὲν κρατέειν ἐθέλει πάντεσσι δὲ ἀνάστειν
 πᾶσι δὲ σημαίνειν, ἃ τιν’ οὐ πείσεσθαι δίω.
 εὶ δέ μιν αἰχμητὴν ἔθεσαν θεοὶ αἰὲν ἐόντες, 290
 τούνεκά οἱ προθέουσιν ὄνείδεα μυθῆσασθαι; ”

ACHILLES MAKES A FINAL RETORT.

τὸν δὲ ἄρ’ ὑποβλήδην ἡμείβετο δῖος Ἀχιλλεύς.
 “ἢ γάρ κεν δειλός τε καὶ οὐτιδανὸς καλεοίμην,
 εὶ δὴ σοὶ πᾶν ἔργον ὑπείξομαι, ὅτι κεν εἴπης·
 ἄλλοισιν δὴ ταῦτ’ ἐπιτέλλεο· μὴ γάρ ἐμοί γε 295
 [σῆμαν· οὐ γάρ ἐγώ γ’ ἔτι σοὶ πείσεσθαι δίω].
 ἄλλο δέ τοι ἔρέω, σὺ δὲ ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·
 χερσὶ μὲν οὖ τοι ἐγώ γε μαχέσσομαι εὗνεκα κούρης,
 οὗτε σοὶ οὕτε τῷ ἄλλῳ, ἐπεὶ μὲν ἀφέλεσθέ γε δόντες·
 τῶν δὲ ἄλλων ἃ μοι ἔστι θοῇ παρὰ νηὶ μελαίνῃ, 300
 τῶν οὐκ ἀν τι φέροις ἀνελῶν ἀέκοντος ἐμεῖο.
 εὶ δὲ ἄγε μὴν πείρησαι, ἵνα γνώσαι καὶ οἶδε·
 αἴψα τοι αἷμα κελαινὸν ἔρωήσει περὶ δουρί.”

292. *ὑποβλήδην* †, adverb, ‘interrupting’ (*ὑπό*, *βάλλω*).

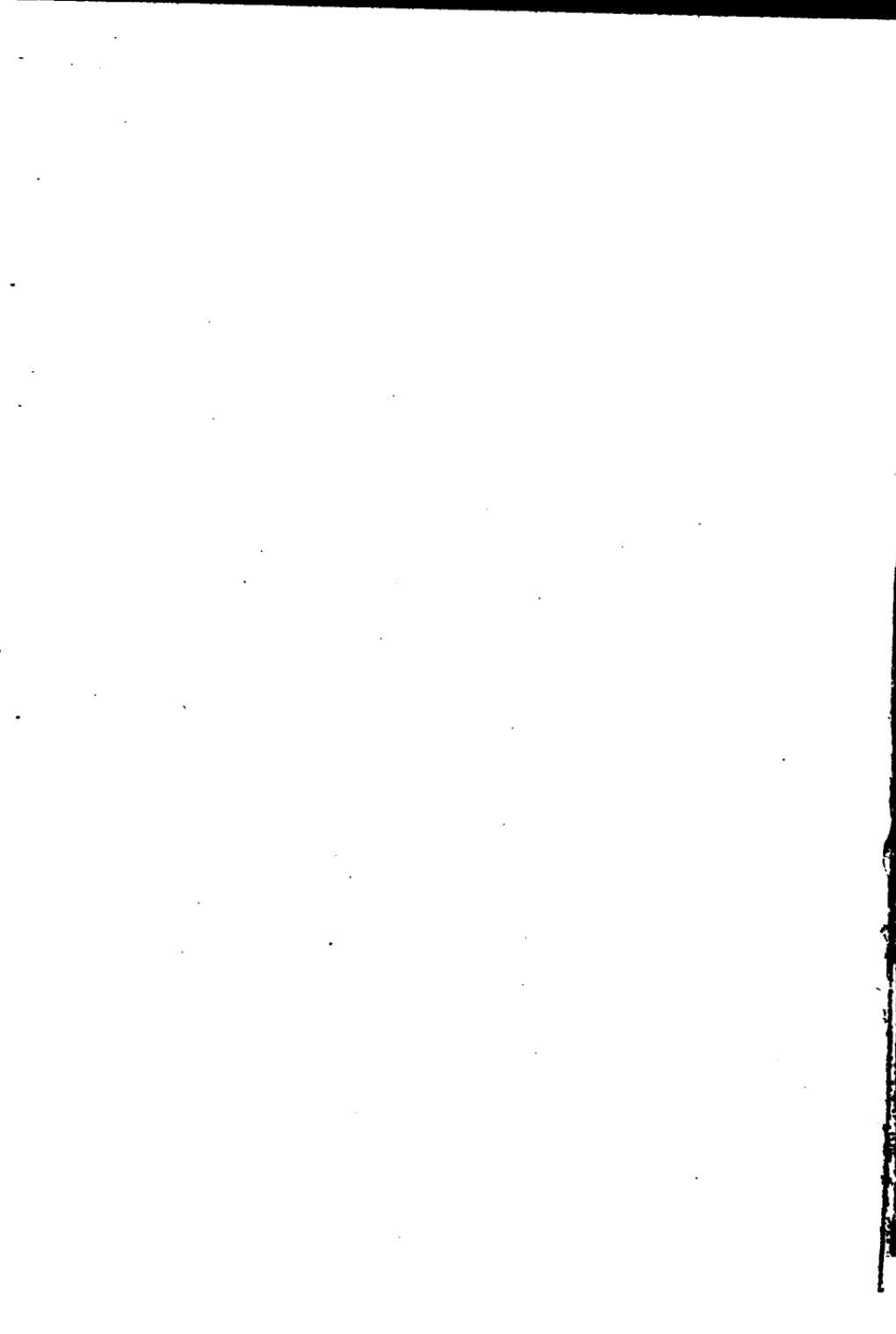
*CHRYSEIS STARTS ON HER HOMEWARD VOYAGE. THE SOLDIERS
MAKE THEMSELVES CLEAN OF THE PLAGUE.*

ώσ τώ γ' ἀντιβίοισι μαχεσσαμένω ἐπέεσσιν
ἀντστήτην, λῦσαν δ' ἀγορὴν παρὰ νησὶν Ἀχαιῶν. 305
Πηλεῖδης μὲν ἐπὶ κλισίας καὶ νῆας ἔσας
ἥιε σύν τε Μενοιτιάδῃ καὶ οἷς ἑτάροισιν.
Ἄτρεῖδης δ' ἄρα νῆα θοὴν ἄλαδε προέρυσσεν,
ἐν δ' ἐρέτας ἔκρινεν ἐείκοσιν, ἐς δ' ἑκατόμβην
βῆσε θεῷ, ἀνὰ δὲ Χρυσηίδα καλλιπάργον 310
εἶσεν ἄγων· ἐν δ' ἀρχὸς ἔβη πολύμητις Ὄδυσσεύς.
οἱ μὲν ἔπειτ' ἀναβάντες ἐπέπλεον ὑγρὰ κέλευθα,
λαοὺς δ' Ἀτρεῖδης ἀπολυμάνεσθαι ἄνωγεν.
οἱ δ' ἀπελυμαίνοντο καὶ εἰς ἄλλα λύματ' ἔβαλλον,
ἔρδον δ' Ἀπόλλωνι τεληέσσας ἑκατόμβας 315
ταύρων ἡδ' αὐγῶν παρὰ θῖν' ἀλὸς ἀτρυγέτοιο.
κνίση δ' οὐρανὸν ἵκεν ἐλισσομένη περὶ καπνῷ.

*AT THE BIDDING OF AGAMEMNON, HIS HERALDS VISIT THE LODGE
OF ACHILLES AND LEAD AWAY, WITHOUT RESISTANCE, THE
MAIDEN BRISEIS.*

ώσ οἱ μὲν τὰ πένοντο κατὰ στρατόν· οὐ δ' Ἀγα-
μέμνων
λῆγ' ἔριδος, τὴν πρῶτον ἐπηπείλησ' Ἀχιλῆι,
ἀλλ' ὁ γε Ταλθύβιόν τε καὶ Εύρυβάτην προσέειπεν, 320
τώ οἱ ἔσαν κήρυκε καὶ ὀτρηρὼ θεράποντε·
“ἔρχεσθον κλισίην Πηληιάδεω Ἀχιλῆος,
χειρὸς ἐλόντ’ ἀγέμενι Βρισηίδα καλλιπάργον.
εἰ δέ κε μὴ δώῃσιν, ἔγὼ δέ κεν αὐτὸς ἔλωμαι
ἔλθὼν σὺν πλεόνεσσι· τό οἱ καὶ ρύγιον ἔσται.” 325

813, 314. ἀπολυμάνεσθαι, ἀπελυμαίνοντο, 'purify oneself' (cf. λύματα, l. 314, things washed away, 'defilements').



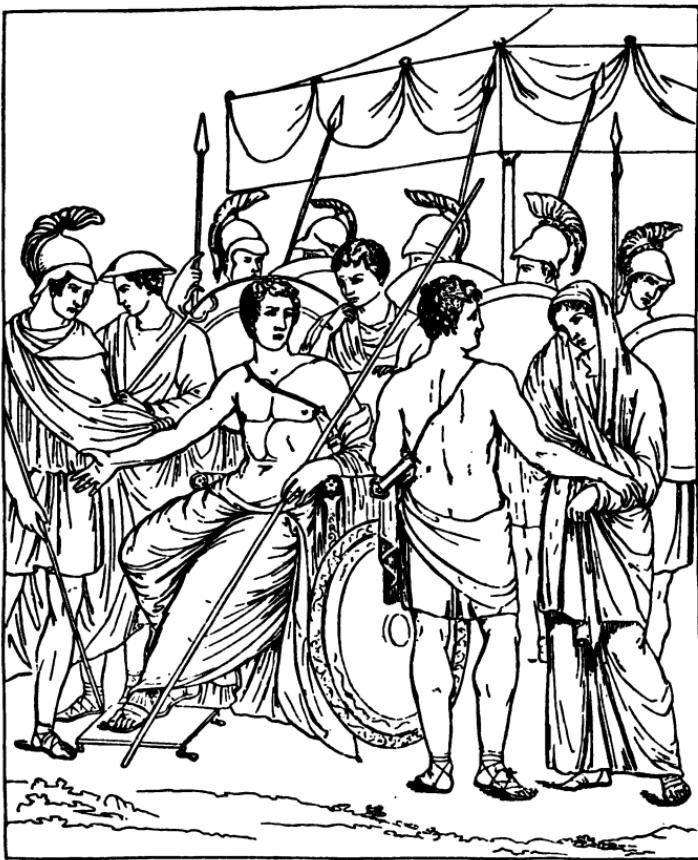


PLATE IV.—ACHILLES GIVING UP BRISEIS.

A wall painting found in the house of the "Tragic Poet" at Pompeii. Achilles (seated near the center) directs Patroclus to deliver the maiden Briseis to the heralds of Agamemnon (at the left). Behind Achilles stands his old comrade Phoenix. In the background are warriors. The costumes are Roman. (From Mau's *Pompeii*, by courtesy of The Macmillan Company.)

μεταξύ της ουρανού και της γης

ώσ εἰπὼν προσει, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλεν.
 τὰ δ' ἀέκοντε βάτην παρὰ θὺν' ἀλλὸς ἀτρυγέτοιο,
 Μυρμιδόνων δ' ἐπί τε κλισίας καὶ νῆσας ἵκεσθην.
 τὸν δ' εὑρον παρά τε κλισίῃ καὶ νηὶ μελαίνῃ
 ἥμενον· οὐδὲν ἄρα τώ γε ἴδων γῆθησέν Ἀχιλλεύς. 330
 τὰ μὲν ταρβήσαντε καὶ αἰδομένω βασιλῆα
 στήτην οὐδέ τί μιν προσεφώνεον οὐδὲν ἔρεοντο·
 αὐτὰρ δὲ ἔγνω ἥσιν ἐνὶ φρεσὶ φώνησέν τε·

“χαίρετε, κήρυκες, Διὸς ἄγγελοι ἡδὲ καὶ ἀνδρῶν
 ἀσσον ἵτ· οὐ τί μοι ὅμμεις ἐπαίτιοι, ἀλλ' Ἀγαμέμνων, 335
 δὲ σφῶι προτεῖ Βριστήδος εἴνεκα κούρης.
 ἀλλ' ἄγε, διογενὲς Πατρόκλεες, ἔξαγε κούρην
 καὶ σφωιν δὸς ἄγειν. τὰ δὲ αὐτὰ μάρτυροι ἔστων
 πρός τε θεῶν μακάρων πρός τε θυητῶν ἀνθρώπων
 καὶ πρὸς τοῦ βασιλῆος ἀπηνέος, εἴ ποτε δὴ αὐτε 340
 χρειώ ἔμεινο γένηται ἀεικέα λοιγὸν ἀμῦναι
 τοῖς ἀλλοις. ή γὰρ δὲ γ' ὀλοιῆσι φρεσὶ θύει,
 οὐδέ τι οἰδε νοῆσαι ἀμα πρόσσω καὶ διπίσσω,
 ὅππως οἱ παρὰ νηυσὶ σόοι μαχέονται Ἀχαιοί”

ώσ φάτο· Πάτροκλος δὲ φίλῳ ἐπεπείθεθ ἔταιρῳ, 345
 ἐκ δὲ ἄγαγε κλισίης Βριστήδα καλλιπάργον,
 δῶκε δὲ ἄγειν. τὰ δὲ αὗτις ἵτην παρὰ νῆσας Ἀχαιῶν·
 ή δὲ ἀέκουσ' ἀμα τοῦσι γυνὴ κίεν.

ACHILLES SEEKS CONSOLATION IN PRAYER TO HIS GODDESS
 MOTHER.

αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
 δακρύσας ἐτάρων ἄφαρ ἔζετο νόσφι λιασθεὶς
 θὺν' ἔφ' ἀλλὸς πολιῆς, ὁράων ἐπὶ οἴνοπα πόντουν. 350
 πολλὰ δὲ μητρὶ φίλῃ ἡρήσατο χεῖρας ὀρεγυνύς·

335. ἐπαίτιοι †, ‘blameworthy’ (ἐπί, αἴτιος. Cf. αἴτια, αἴτιδομαι).

“μῆτερ, ἐπεί μ' ἔτεκές γε μινυνθάδιόν περ ἔόντα,
τιμήν πέρ μοι ὄφελλεν Ὁλύμπιος ἐγγυαλίξαι
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης· νῦν δ' οὐδέ με τυτθὸν ἔτισεν.
ἢ γάρ μ' Ἀτρεῖδης εὐρὺν κρείων Ἀγαμέμνων 355
ητίμησεν· ἐλὼν γὰρ ἔχει γέρας, αὐτὸς ἀπούρας.”

ώς φάτο δάκρυ χέων· τοῦ δ' ἔκλυε πότνια μῆτηρ
ἡμένη ἐν βένθεσσιν ἀλὸς παρὰ πατρὶ γέρουτι.
καρπαλίμως δ' ἀνέδυ πολιῆς ἀλὸς ἡύτ' ὁμίχλῃ
καὶ ῥὰ πάροιθ' αὐτοῖο καθέζετο δάκρυ χέοντος, 360
χειρί τέ μιν κατέρεξεν ἐπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν.

“τέκνον, τί κλαίεις; τί δέ σε φρένας ἵκετο πένθος;
ἔξαυδα, μὴ κεῦθε νόῳ, ἵνα εἴδομεν ἄμφω.”

HE TELLS HIS WRONGS, AND IMPLORES HER TO PERSUADE ZEUS TO
BRING DISASTER ON AGAMEMNON AND HIS SOLDIERS.

τὴν δὲ βαρὺ στενάχων προσέφη πόδας ὠκὺς
Ἄχιλλεύς·

“οἶσθα· τί δὲ τοι ταῦτα ἰδύμη πάντ' ἀγορεύω.; 365
ῳχόμεθ' ἐσ Θήβην ἱερὴν πόλιν Ἡετίωνος,
τὴν δὲ διεπράθομέν τε καὶ ἥγομεν ἐνθάδε πάντα.
καὶ τὰ μὲν εὖ δάσσαντο μετὰ σφίσιν υἱες Ἀχαιῶν,
ἐκ δ' ἔλον Ἀτρεῖδης Χρυσήδα καλλιπάργον.

Χρύσης δ' αὐθὸν ἱερεὺς ἐκατηβόλου· Ἀπόλλωνος 370
ἥλθε θοὰς ἐπὶ νῆσος Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
λυσόμενός τε θύγατρα φέρων τ' ἀπερείσι' ἄποινα,
στέμματ' ἔχων ἐν χερσὶν ἐκηβόλου Ἀπόλλωνος
χρυσέψ αὖτα σκήπτρῳ, καὶ λίσσετο πάντας Ἀχαιούς,
Ἀτρεῖδα δὲ μάλιστα δύω κοσμήτορε λαῶν. 375
ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐπευφήμησαν Ἀχαιοὶ
αἰδεῖσθαι θὸν ἱερῆα καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα.
ἄλλ' οὐκ Ἀτρεῖδης Ἀγαμέμνονι ἦνδανε θυμῷ,

ἀλλὰ κακῶς ἀφίει, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλεν.
χωόμενος δ' ὁ γέρων πάλιν ὥχετο· τοῦ δ' Ἀπόλλων³⁸⁰
εὐξαμένου ἡκουσεν, ἐπεὶ μάλα οἱ φίλοις ἦεν.

ἥκε δ' ἐπ' Ἀργεῖοισι κακὸν βέλος· οἱ δέ νυν λαοὶ
θυῆσκον ἐπαστύτεροι, τὰ δ' ἐπώχετο κῆλα θεοῖο
πάντη ἀνὰ στρατὸν εύρὺν Ἀχαιῶν. ἄμμι δὲ μάντις
εὖ εἰδὼς ἀγόρευε θεοπροπίας ἑκάτοιο. ³⁸⁵

αὐτίκ' ἐγὼ πρῶτος κελόμην θεὸν ἵλασκεσθαι·

'Ατρεῖωνα δ' ἐπειτα χόλος λάβεν, αἴψα δ' ἀναστὰς
ἡπείλησεν μῦθον, ὃ δὴ τετελεσμένος ἐστίν.

τὴν μὲν γὰρ σὺν νηὶ θοῇ ἐλίκωπες Ἀχαιοὶ³⁹⁰
ἐσι Χρύσην πέμπουσιν, ἄγουσι δὲ δῶρα ἄνακτι.

τὴν δὲ νέον κλισίθεν ἔβαιν κήρυκες ἄγοντες
κούρην Βρισῆος, τὴν μοι δόσαν υἱες Ἀχαιῶν.

ἀλλὰ σύ, εἰ δύνασαι γε, περίσχεο παιδὸς ἐῆσος·
Ἐλθοῦσ' Οὐλυμπόνδε Δία λίσαι, εἴ ποτε δῆ τι
ἢ ἔπει ὠνησας κραδίην Διὸς ἡὲ καὶ ἔργῳ. ³⁹⁵

πολλάκι γάρ σεο πατρὸς ἐνὶ μεγάροισιν ἄκουσα
εὐχομένης, ὅτ' ἔφησθα κελαινεφέι Κρονίωνι
οἵη ἐν ἀθανάτοισιν ἀεικέα λοιγὸν ἀμῦναι,
ὅππότε μιν ξυνδῆσαι Ὁλύμπιοι ἥθελον ἄλλοι,
'Ηρη τ' ἡδὲ Ποσειδᾶν καὶ Παλλὰς Ἀθήνη. ⁴⁰⁰

ἀλλὰ σὺ τόν γ' ἐλθοῦσα, θεά, ὑπελύσαο δεσμῶν,
ὦχ' ἔκατόγχειρον καλέσασ' ἐσι μακρὸν Ὁλυμπον,
διν Βριάρεων καλέουσι θεοί, ἄνδρες δέ τε πάντες
Αἰγαίων· ὃ γὰρ αὗτε βίη οὖ πατρὸς ἀμείνων.

402. ἑκατόγχειρον †, adjective used as substantive, 'hundred-handed' (ἑκατόν, χείρ).

403. Βριάρεων †, 'Briareos'; for scansion see § 43.

404. Αἰγαίων' (a) †, 'Aegaeon.'

ὅς ῥα παρὰ Κρονίωνι καθέζετο κύδεϊ γαίων.
 τὸν καὶ ὑπέδδεισαν μάκαρες θεοὶ οὐδέ εἴ δῆσταν.
 τῶν νῦν μιν μνήσασα παρέζεο καὶ λαβὲ γούνων,
 αἱ̄ κέν πως ἐθέλησιν ἐπὶ Τρώεσσιν ἀρῆξαι,
 τοὺς δὲ κατὰ πρυμνάς τε καὶ ἀμφ' ἄλα ἔλσαι Ἀχαιοὺς
 κτεινομένους, ἵνα πάντες ἐπαύρωνται βασιλῆος,
 γνῷ δὲ καὶ Ἀτρεῖδης εὐρὺν κρείων Ἀγαμέμνων
 ἦν ἄτην, ὃ τ' ἄριστον Ἀχαιῶν οὐδὲν ἔτισεν.”

*THETIS PROMISES TO HELP HIM. SHE WILL VISIT OLYMPUS ON
 ZEUS'S RETURN FROM THE ETHIOPIANS' FESTIVAL.*

τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Θέτις κατὰ δάκρυ χέουσα·
 “ὦ μοι, τέκνον ἐμόν, τί νύ σ' ἔτρεφον αἰνὰ τε
 κοῦσα;
 αἴθ' ὅφελες παρὰ νηυσὶν ἀδάκρυτος καὶ ἀπήμων
 ήσθαι, ἐπεὶ νύ τοι αἰσα μίνυνθά περ, οὐ τι μάλα
 δήν.
 νῦν δ' ἄμα τ' ὠκύμορος καὶ ὄιζυρὸς περὶ πάντων
 ἔπλεο· τῷ σε κακῇ αἴσῃ τέκον ἐν μεγάροισιν.
 τοῦτο δέ τοι ἔρεουσα ἔπος Διὸς τερπικεραύνῳ
 εἴμ' αὐτὴ πρὸς Ὀλυμπον ἀγάννιφου, αἱ̄ κε πίθηται. 420
 ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν ἱησὶν παρήμενος ὠκυπόροισιν
 μήνι’ Ἀχαιοῖσιν, πολέμου δ' ἀποπαύεο πάμπαν.
 Ζεὺς γὰρ ἔσ 'Οκεανὸν μετ' ἀμύμονας Αἰθιοπῆας
 χθιζὸς ἔβη κατὰ δαῖτα, θεοὶ δ' ἄμα πάντες ἔποντο.
 δωδεκάτη δέ τοι αὗτις ἐλεύσεται Οὔλυμπόνδε, 425
 καὶ τότ' ἔπειτά τοι εἴμι Διὸς ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ
 καὶ μιν γοννάσομαι, καί μιν πείσεσθαι δίω.”
 ὡς ἄρα φωνήσασ' ἀπεβήστο τὸν δ' ἔλιπ' αὐτοῦ
 χωόμενον κατὰ θυμὸν ἐνζώνοιο γυναικός,
 τήν ῥα βίη ἀέκοντος ἀπηγύρων.

WHILE THE DAYS PASS BEFORE THE GODS COME BACK TO OLYMPUS,
THE POET TELLS OF THE VOYAGE TO CHRYSE AND THE PROPI-
TIALION OF APOLLO.

αὐτὰρ Ὁδυσσεὺς

430

ἔστι Χρύσην ἵκανεν ἄγων ἱερὴν ἐκατόμβην.
οἵ δ' ὅτε δὴ λιμένος πολυβενθέος ἐντὸς ἵκοντο,
ἰστίᾳ μὲν στείλαντο θέσαν δ' ἐν νηὶ μελαίνῃ,
ἴστὸν δ' ιστοδόκῃ πέλασαν προτόνοισιν ὑφέντες
καρπαλίμως, τὴν δ' εἰς ὄρμον προέρεσσαν ἐρετμοῖς. 435
ἐκ δ' εὐνὰς ἔβαλον, κατὰ δὲ πρυμνήσι' ἔδησαν
ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βαῦνον ἐπὶ ρηγμῖνι θαλάσσης,
ἐκ δ' ἐκατόμβην βῆσσαν ἐκηβόλῳ Ἀπόλλωνι.
ἐκ δὲ Χρυσῆς μηὸς βῆ ποντοπόροιο.

τὴν μὲν ἔπειτ' ἐπὶ βωμὸν ἄγων πολύμητις Ὁδυσσεὺς 440
πατρὶ φίλω ἐν χερσὶ τίθει, καὶ μιν προσέειπεν:

“ὦ Χρύση, πρό μ' ἔπειμψεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγα-
μέμνων
παῖδά τε σοὶ ἀγέμεν Φοίβῳ θῷοις ἱερὴν ἐκατόμβην
ῥέξαι ὑπὲρ Δαναῶν, ὅφρ' ἴλασόμεσθα ἄνακτα,
ὅς μνῦν Ἀργεῖοισι πολύστονα κήδε' ἐφῆκεν.” 445

ώς εἰπὼν ἐν χερσὶ τίθει, δ' δὲ ἐδέξατο χαίρων
παῖδα φίλην. τοὶ δ' ὥκα θεῷ κλειτὴν ἐκατόμβην
ἔξείης ἔστησαν ἐνδμῆτον περὶ βωμόν,
χερνύφαντο δ' ἔπειτα καὶ οὐλοχύτας ἀνέλοντο.

τοῖσιν δὲ Χρύσης μεγάλ' εὔχετο χεῖρας ἀνασχών. 450

“κλῦθί μεν, ἀργυρότοξ', ὃς Χρύσην ἀμφιβέβηκας
Κίλλαν τε ζαθέην Τενέδοιό τε ἵφι ἀνάσσεις.
ἡμὲν δὴ ποτ' ἔμεν πάρος ἔκλυες εὐξαμένοιο,

434. ιστοδόκῃ †, 'mast-crutch' (ιστός, δέχομαι, Ionic δέκομαι).

ὑφέντες comp. †, 'lowering (it)' (ὑφ-ίημι).

449. χερνύφαντο †, 'they washed their hands' (χείρ, -νίπτομαι, theme
ηβ, 'wash').

τίμησας μὲν ἐμέ, μέγα δ' ὥφαο λαὸν Ἀχαιῶν·
ἡδ' ἔτι καὶ νῦν μοι τόδ' ἐπικρήγηνον ἐέλδωρ,
ἡδη νῦν Δαναοῦσιν ἀεικέα λοιγὸν ἄμυνον.”

455

ὡς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἐκλυε Φοῖβος Ἀπόλλων.
αὐτὰρ ἐπεὶ ρῷ εὐξαντο καὶ οὐλοχύτας προβάλοντο,
αὐέρυσαν μὲν πρῶτα καὶ ἔσφαξαν καὶ ἔδειραν,
μηρούς τ' ἔξέταμον κατά τε κνίσῃ ἐκάλυψαν
δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ἀμοθέτησαν.

460

καὶ δ' ἐπὶ σχίζης ὁ γέρων, ἔπι δ' αἴθοπα οἶνον.
λεῖβε· νέοι δὲ παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπώβολα χερσίν. ✓
αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρῷ ἐκάη καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο,
μίστυλλον τ' ἄρα τᾶλλα καὶ ἀμφ' ὀβελοῦσιν ἔπειραν
ἄπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα.

αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόνου τετύκοντό τε δαῖτα,
δαινυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐίστης.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
κοῦροι μὲν κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο,
νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν.
οἱ δὲ πανημέριοι μολπῇ θεὸν ἴλασκοντο
καλὸν ἀείδοντες παιήονα κοῦροι Ἀχαιῶν,
μέλποντες ἑκάεργον, δὲ φρένα τέρπετ' ἀκούων.
ἥμος δ' ἡέλιος κατέδυν καὶ ἐπὶ κνέφας ἥλθει,
δὴ τότε κοιμήσαντο παρὰ πρυμνήσια νηός.

470

ἥμος δ' ἡριγένεια φάνη ρόδοδάκτυλος Ἡώς,
καὶ τότ' ἐπειτ' ἀνάγοντο μετὰ στρατὸν εὔρὺν Ἀχαιῶν.
τοῖσιν δ' ἵκμενον οὐρον ἵει ἑκάεργος Ἀπόλλων.
οἱ δ' ἰστὸν στήσαντ' ἀνά θ' ἰστία λευκὰ πέτασσαν· 480
ἐν δ' ἀνεμος πρῆσεν μέσον ἰστίον, ἀμφὶ δὲ κῦμα
στείρη πορφύρεον μεγάλ' ἵαχε νηὸς ἰούστης·
ἥ δ' ἔθεεν κατὰ κῦμα διαπρήσσουσα κέλευθον.

αὐτὰρ ἐπεί ρ̄ ἵκοντο κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν,
νῆα μὲν οἵ γε μέλαιναν ἐπ' ἡπείροιο ἔρυσσαν
νύψου ἐπὶ ψαμάθοις, ὑπὸ δὲ ἔρματα μακρὰ τάνυσσαν,
αὐτοὶ δὲ ἐσκίδναντο κατὰ κλισίας τε νέας τε.

485

αὐτὰρ δὲ μήνιε τηνὶ παρήμενος ὠκυπόροισιν
διογενῆς Πηλῆος ὑὸς πόδας ὥκὺς Ἀχιλλεύς·
οὔτε ποτ' εἰς ἀγορὴν πωλέσκετο κυδιάνειραν
οὔτε ποτ' ἐς πόλεμον, ἀλλὰ φθινύθεσκε φίλον κῆρ
αῦθι μένων, ποθέεσκε δὲ ἀυτήν τε πτόλεμόν τε.

490

THETIS VISITS OLYMPUS AND REPEATS ACHILLES'S PRAYER.

· ἀλλ' ὅτε δή ρ̄ ἐκ τοῦ δυωδεκάτη γένετ' ἡώς,
καὶ τότε δὴ πρὸς Ὄλυμπον ἵστη θεοὶ αἰὲν ἔοντες
πάντες ἀμα, Ζεὺς δὲ ἥρχε. Θέτις δὲ οὐ λήθετ' ἐφε- 485
τμέων

παιδὸς ἔον, ἀλλ' ἦ γ' ἀνεδύστεο κῦμα θαλάσσης,
ἥερή δὲ ἀνέβη μέγαν οὐρανὸν Οὐλυμπόν τε.
εὑρεν δὲ εὐρύοπα Κρονίδην ἀτερ ἥμενον ἀλλων
ἀκροτάτη κορυφῇ πολυυδειράδος Οὐλύμποιο.
καὶ ἂρα πάροιθ' αὐτοῖο καθέζετο καὶ λάβε γούνων
σκαιῆ, δεξιτερῆ δὲ ἄρ' ὑπ' ἀνθερεῶνος ἐλοῦσα
λιστομένη προσέειπε Δία Κρονίωνα ἄνακτα·

500

“Ζεῦ πάτερ, εἴ ποτε δή σε μετ' ἀθανάτοισιν ὅνησα
ἢ ἔπει ἦ ἔργῳ, τόδε μοι κρήνην ἐέλδωρ·
τίμησόν μοι νίόν, δις ὠκυμορώτατος ἀλλων
ἐπλετ', ἀτάρ μιν νῦν γε ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
ἡτίμησεν· ἐλῶν γὰρ ἔχει γέρας, αὐτὸς ἀπούρας.
ἀλλὰ σύ πέρ μιν τίσον, Ὄλύμπιε μητίετα Ζεῦ·
τόφρα δὲ ἐπὶ Τρώεσσι τίθει κράτος, ὅφρ' ἀν Ἀχαιοὶ
νίδον ἐμὸν τίσωσιν ὀφέλλωσάν τέ ἐ τιμῆ.” 510

ώς φάτο· τὴν δ' οὐ τι προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς,
ἀλλ' ἀκέων δὴν ἥστο. Θέτις δ' ὡς ἥψατο γούνων,
ῶς ἔχετ' ἐμπεφυνῖα, καὶ εἴρετο δεύτερον αὗτις.

“ηγερτὲς μὲν δή μοι ὑπόσχεο καὶ κατάνευσον,
ἢ ἀπόειπ’, ἐπεὶ οὐ τοι ἔπι δέος, ὅφρ’ ἐν εἰδῶ,
δοσον ἐγὼ μετὰ πᾶσιν ἀτιμοτάτη θεός είμι.”

AFTER A SHOW OF RELUCTANCE ZEUS BOWS HIS HEAD IN ASSENT.

τὴν δὲ μέγ’ ὁχθήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς.
“ἢ δὴ λοίγια ἔργ’, ὃ τέ μ’ ἔχθοδοπῆσαι ἐφῆσεις
”Ηρη, ὅτ’ ἄν μ’ ἐρέθησιν ὀνειδείοις ἐπέεσσιν.
ἢ δὲ καὶ αὐτῶς μ’ αἰὲν ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσιν
νεικεῖ καὶ τέ με φησὶ μάχῃ Τρώεσσιν ἀρήγειν.
ἀλλὰ σὺ μὲν μῦν αὗτις ἀπόστιχε, μή τι νοήσῃ
”Ηρη· ἐμοὶ δέ κε ταῦτα μελήσεται, ὅφρα τελέσσω.
εἰ δ’ ἄγε τοι κεφαλῆ κατανεύσομαι, ὅφρα πεποίθης.
τοῦτο γὰρ ἐξ ἐμέθεν γε μετ’ ἀθανάτοισι μέγιστον
τέκμωρ· οὐ γὰρ ἐμὸν παλινάγρετον οὐδ’ ἀπατηλὸν
οὐδ’ ἀτελεύτητον, ὃ τί κεν κεφαλῆ κατανεύσω.”

ἢ, καὶ κνανέησιν ἐπ’ ὀφρύσι οὐνέσε Κρονίων·
ἀμβρόσιαι δ’ ἄρα χαῖται ἐπερρώσαντο ἄνακτος
κρατὸς ἄπ’ ἀθανάτοιο, μέγαν δ’ ἐλέλιξεν Ὀλυμπον.

HERE, SUSPICIOUS OF DESIGNS AGAINST HER FAVORITE GREEKS,
VEXES ZEUS WITH QUESTIONING AND DRAWS UPON HERSELF
SEVERE REBUKE.

τώ γ’ ὡς βουλεύσαντε διέτραγεν· ἢ μὲν ἔπειτα
εἰς ἄλλα ἄλτο βαθεῖαν ἀπ’ αἰγλήντος Ὀλύμπου,

518. ἔχθοδοπῆσαι †, ‘to incur the enmity of,’ ‘to fall out with’ (*ἔχθοδος*, ‘hateful,’ not found in Homer).

526. παλινάγρετον †, ‘revocable’ (*πάλιν* and ἀγρέω, ‘capture,’ ‘take’).
ἀπατηλόν †, ‘deceitful’ (*ἀπάτη*, *ἀπατάω*).

Ζεὺς δὲ ἦν πρὸς δῶμα. θεοὶ δὲ ἄμα πάντες ἀνέσταν
ἐξ ἐδέων σφοῦ πατρὸς ἐναντίου, οὐδέ τις ἔτλη
μεῖναι ἐπερχόμενον, ἀλλ' ἀντίοι ἔσταν ἅπαντες. 535
ὡς δὲ μὲν ἐνθα καθέζετ' ἐπὶ θρόνου· οὐ δέ μιν Ἡρη
ἡγυνούσεν ἰδούσ', ὅτι οἱ συμφράσσατο βουλὰς
ἀργυρόπεζα Θέτις θυγάτηρ ἀλίοιο γέροντος.
ἀντίκα κερτομίοισι Δία Κρονίωνα προσηνέδα.

“τίς δὴ αὖ τοι, δολομῆτα, θεῶν συμφράσσατο 540
βουλάς;
αἰεί τοι φίλον ἔστιν ἐμεῦ ἄπο νόσφιν ἔόντα
κρυπτάδια φρονέοντα δικαζέμεν, οὐδέ τί πώ μοι
πρόφρων τέτληκας εἴπειν ἐπος ὅττι νοήσῃς.”

τὴν δὲ ἡμείβετ’ ἔπειτα πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
“Ἡρη, μὴ δὴ πάντας ἐμοὺς ἐπιέλπεο μύθους 545
εἰδήσειν· χαλεποί τοι ἔσοντ’ ἀλόχῳ περ ἐούσῃ.
ἀλλ’ δὲν μέν κ’ ἐπιεικὲς ἀκουέμεν, οὐ τις ἔπειτα
οὗτε θεῶν πρότερος τόν γ’ εἰστεαι οὕτ’ ἀνθρώπων.
δὲν δέ κ’ ἐγὼν ἀπάνευθε θεῶν ἐθέλωμι νοῆσαι,
μή τι σὺ ταῦτα ἔκαστα διείρεο μηδὲ μετάλλα.” 550

τὸν δὲ ἡμείβετ’ ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἡρη·
“αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες;
καὶ λίγην σε πάρος γ’ οὕτ’ εἰρομαι οὗτε μεταλλῶ,
ἀλλὰ μάλ’ εὐκηλος τὰ φράζεαι, ἀσσ’ ἐθέλησθα·
νῦν δὲ αἰνῶς δείδοικα κατὰ φρένα, μή σε παρείπῃ 555
ἀργυρόπεζα Θέτις θυγάτηρ ἀλίοιο γέροντος.
ἥερίη γὰρ σοί γε παρέζετο καὶ λάβε γούνων.
τῇ σ’ δύω κατανεῦσαι ἐτήγυμον, ὡς Ἀχιλῆα
τιμήσεις, ὀλέστεις δὲ πολέας ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.”

540. δολομῆτα †, vocative, ‘crafty of counsel’ (cf. δόλος, ‘craft,’ μῆτις, ‘counsel’).

τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς· 560
 “δαιμονίη, αἰὲν μὲν δίεαι οὐδέ σε λήθω·
 πρῆξαι δ' ἔμπης οὐ τι δυνήσεαι, ἀλλ' ἀπὸ θυμοῦ
 μᾶλλον ἐμοὶ ἔσεαι· τὸ δέ τοι καὶ ρύγιον ἔσται.
 εἰ δ' οὐτω τοῦτ' ἔστιν, ἐμοὶ μέλλει φίλον εἶναι.
 ἀλλ' ἀκέουσα κάθησο, ἐμῷ δ' ἐπιπείθε μύθῳ, 565
 μή τοι οὐ χραίσμασιν ὅστι θεοὶ εἴσ' ἐν Ὀλύμπῳ
 ἄστον ιόνθ', ὅτε κέν τοι ἀάπτους χεῖρας ἐφείω.”

HEPHAESTUS ACTS AS PEACEMAKER AMONG THE GODS.

ὡς ἔφατ· ἔδδεισεν δὲ βοῶπις πότνια Ἡρη,
 καί ρ' ἀκέουσα καθῆστο ἐπιγυάμψασα φίλον κῆρ·
 ὥχθησαν δ' ἀνὰ δῶμα Διὸς θεοὶ Οὐρανίωνες. 570
 τοῖσιν δ' Ἡφαιστος κλυτοτέχνης ἦρχ' ἀγορεύειν,
 μητρὶ φίλῃ ἐπὶ ἦρα φέρων λευκωλένῳ Ἡρῃ·
 “ἢ δὴ λοιγια ἔργα τάδ' ἔσσεται οὐδ' ἔτ' ἀνεκτά,
 εἰ δὴ σφῷ ἐνεκα θητῶν ἐριδαίνετον ὥδε,
 ἐν δὲ θεοῖσι κολωὸν ἐλαύνετον· οὐδ' ἔτι δαιτὸς 575
 ἔσθλῆς ἔσσεται ἥδος, ἐπεὶ τὰ χερείονα νικᾷ·
 μητρὶ δ' ἔγὼ παράφημι καὶ αὐτῇ περ νοεύσῃ,
 πατρὶ φίλῳ ἐπὶ ἦρα φέρειν Διέ, ὅφρα μὴ αὐτε
 νεικείησι πατήρ, σὺν δ' ἡμῖν δαῖτα ταράξῃ.
 εἰ περ γάρ κ' ἐθέλησιν Ὀλύμπιος ἀστεροπητής 580
 ἐξ ἔδέων στυφελίξαι — δι γὰρ πολὺ φέρτατός ἔστιν.
 ἀλλὰ σὺ τόν γ' ἐπέεσσι καθάπτεσθαι μαλακοῖσιν·
 αὐτίκ' ἐπειθ' ἵλαος Ὀλύμπιος ἔσσεται ἡμῖν.”
 ὡς ἄρ' ἔφη, καὶ ἀκαίξας δέπας ἀμφικύπελλον
 μητρὶ φίλῃ ἐν χειρὶ τίθει καὶ μιν προσέειπεν· 585

575. κολωὸν †, ‘a brawl.’

“τέτλαθι, μῆτερ ἐμή, καὶ ἀνάσχεο κηδομένη περ,
μή σε φίλην περ ἔοῦσαν ἐν ὅφθαλμοῖσιν ἴδωμαι
θεινομένην· τότε δὲ οὖ τι δυνήσομαι ἀχνύμενός περ
χραισμεῖν· ἀργαλέος γάρ Ὁλύμπιος ἀντιφέρεσθαι.
ἢδη γάρ με καὶ ἄλλοτ’ ἀλεξέμεναι μεμαῶτα
ῥῦψε, ποδὸς τεταγών, ἀπὸ βηλοῦ θεσπεσίοιο.
πᾶν δὲ ἥμαρ φερόμην, ἀμα δὲ ἡελίῳς καταδύντι
κάππεστον ἐν Λήμνῳ, ὀλίγος δὲ ἔτι θυμὸς ἐνήειν.
ἔνθα με Σύντιες ἄνδρες ἄφαρ κομίσαντο πεσόντα.”

590

ὡς φάτο· μείδησεν δὲ θεὰ λευκώλενος Ἡρη,
μειδήσασα δὲ παιδὸς ἐδέξατο χειρὶ κύπελλον.
αὐτὰρ ὁ τοῖς ἄλλοισι θεοῖς ἐνδέξια πᾶσιν
οἰνοχόει γλυκὺν νέκταρ ἀπὸ κρητῆρος ἀφύσσων.
ἄσβεστος δὲ ἄρ’ ἐνώρτο γέλος μακάρεσσι θεοῖσιν,
ὡς ἴδον Ἡφαιστον διὰ δώματα ποιπνύοντα.

600

ὡς τότε μὲν πρόπαν ἥμαρ ἐσ ἡελίου καταδύντα
δαίνυντ’, οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐίσης,
οὐ μὲν φόρμιγγος περικαλλέος, ἦν ἔχ· Ἀπόλλων,
Μουσάων θ’, αἱ δειδον ἀμειβόμεναι ὀπὶ καλῇ.
αὐτὰρ ἐπεὶ κατέδυ λαμπρὸν φάος ἡελίοιο,
οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἰκόνδε ἔκαστος,
ἥχι ἔκάστῳ δῶμα περικλυτὸς ἀμφιγυήεις
Ἡφαιστος ποίησεν ἴδυίγησι πραπίδεσσιν.
Ζεὺς δὲ πρὸς ὃν λέχος ἦι Ὁλύμπιος ἀστεροπητής,
ἔνθα πάρος κοιμᾶθ’, ὅτε μιν γλυκὺς ὑπνος ἰκάνοι·
ἔνθα καθεῦδ’ ἀναβάσι, πάρα δὲ χρυσόθρονος Ἡρη.

610

ΙΛΙΑΔΟΣ Β

ΟΝΕΙΡΟΣ

MINDFUL OF HIS PROMISE TO THETIS, ZEUS SENDS A DECEITFUL DREAM TO AGAMEMNON, AND PROMISES THAT HE MAY STRAIGHTWAY TAKE THE CITY OF TROY.

"Αλλοι μέν ῥα θεοί τε καὶ ἀνέρες ἵπποκορυσταὶ εῦδον παννύχιοι, Δία δ' οὐκ ἔχειν ἥδυμος ὑπνος, ἀλλ' ὃ γε μερμήριζε κατὰ φρένα, ὡς Ἀχιλῆα τιμήσαι, ὀλέσσαι δέ πολέας ἐπὶ νησὶν Ἀχαιῶν. ἦδε δέ οἱ κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή· πέμψαι ἐπ' Ἀτρεῖδῃ Ἀγαμέμνονι οὐλον Ὁνειρον. καὶ μιν φωνήσας ἔπεια πτερόεντα προσηγύδα·

"βάσκ' ἵθι, οὐλος Ὁνειρε· θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν ἐλθὼν ἐσ κλισίην Ἀγαμέμνονος Ἀτρεῖδαο πάντα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορευέμεν, ὡς ἐπιτέλλω. θωρῆξαι ἐσ κέλευε κάρη κομάοντας Ἀχαιοὺς πανσυδίη· νῦν γάρ κεν ἔλοι πόλιν εύρυνάγυιαν Τρώων. οὐ γὰρ ἐτ' ἀμφὶς Ὄλύμπια δώματ' ἔχοντες ἀθάνατοι φράζονται· ἐπέγναμψεν γὰρ ἀπαντας "Ηρη λισσομένη, Τρώεσσι δὲ κήδε ἐφῆπται." 15

THE DREAM CARRIES THE MESSAGE.

ὡς φάτο· βῆ δ' ἄρ' Ὁνειρος, ἐπεὶ τὸν μῆθον ἄκουσεν,
καρπαλίμως δ' ἵκανε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν.
βῆ δ' ἄρ' ἐπ' Ἀτρεῖδην Ἀγαμέμνονα· τὸν δ' ἐκίχανεν
εῦδοντ' ἐν κλισίῃ, περὶ δ' ἀμβρόσιος κέχυθ' ὑπνος.

στῇ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς Νηληώ υἱὸν ἔοικὼς 20
 Νέστορι, τόν ρά μάλιστα γερόντων τοῦ Ἀγαμέμνων·
 τῷ μιν ἐεισάμενος προσεφώνεε θεῖος Ὄνειρος·
 “εὗδεις, Ἀτρέος υἱὲ δαΐφρονος ἵπποδάμοιο;
 οὐ χρὴ παννύχιον εῦδειν βουληφόρον ἄνδρα,
 φῶ λαοί τ' ἐπιτετράφαται καὶ τόσσα μέμηλεν. 25
 νῦν δ' ἐμέθεν ξύνεις ὥκα· Διὸς δέ τοι ἄγγελός είμι,
 ὃς σεν ἀνευθεν ἐών μέγα κτήδεται ἡδ' ἐλεαίρει.
 θωρῆξαί σ' ἐκέλευσε κάρη κομάοντας Ἀχαιοὺς
 πανσυδίῃ· νῦν γάρ κεν ἔλοις πόλιν εύρυαγυιαν
 Τρώων. οὐ γὰρ ἔτ' ἀμφὶς Ὄλυμπια δώματ' ἔχοντες 30
 ἀθάνατοι φράζονται· ἐπέγυναμψεν γὰρ ἀπαντας
 “Ηρη λισσομένη, Τρώεσσι δὲ κήδε’ ἐφῆπται
 ἐκ Διός. ἀλλὰ σὺ σῆσιν ἔχε φρεσί, μηδέ σε λήθη
 αἰρείτω, εὗτ' ἀν σε μελίφρων ὑπνος ἀνήγγ.”

ON AWAKING, AGAMEMNON SUMMONS THE ELDERS OF THE
 ACHAEOANS TO A COUNCIL.

ὡς ἄρα φωνήσας ἀπεβήσετο· τὸν δὲ λίπ’ αὐτοῦ 35
 τὰ φρονέοντ’ ἀνὰ θυμόν, ἀ ρ̄ οὐ τελέεσθαι ἐμελλον.
 φῆ γὰρ ὃ γ’ αἴρησεν Πριάμου πόλιν ἡματι κείνῳ,
 νήπιος, οὐδὲ τὰ γῆδει ἀ ρ̄α Ζεὺς μῆδετο ἔργα.
 θήσειν γὰρ ἔτ’ ἐμελλεν ἐπ’ ἀλγεά τε στοναχάς τε
 Τρωσί τε καὶ Δαναοῖσι διὰ κρατερὰς ὑσμίνας. 40
 ἔγρετο δ’ ἐξ ὑπνου, θείη δέ μιν ἀμφέχυτ’ ὁμφῆ.
 ἔζετο δὲ ὁρθωθείς, μαλακὸν δ’ ἐνδυνε χιτῶνα
 καλὸν τηγάτεον, περὶ δὲ μέγα βάλλετο φάρος,
 ποσσὶ δ’ ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα.
 ἀμφὶ δ’ ἄρ’ ὕμοισιν βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον, 45

33. λήθη †, ‘forgetfulness.’

εῖλετο δὲ σκῆπτρον πατρών, ἄφθιτον αἰεί·
σὺν τῷ ἔβη κατὰ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.

'Ηώς μέν ῥα θεὰ προσεβήσετο μακρὸν Ὀλυμπον
Ζηνὶ φάος ἐρέουσα καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν.
αὐτὰρ δὲ κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κέλευσεν
κηρύσσειν ἀγορήνδε κάρη κομάοντας Ἀχαιούς.
οἱ μὲν ἐκήρυξσον, τοὶ δὲ ἡγείροντο μᾶλ' ὅκα.
βουλὴν δὲ πρῶτον μεγαθύμων ἵζε γερόντων
Νεστορέη παρὰ νηὶ Πυλοιγενέος βασιλῆος.
τοὺς δὲ συγκαλέσας πυκινὴν ἡρτύνετο βουλήν.' 55

HE REPEATS HIS DREAM, AND PROPOSES TO ARM THE HOST FOR BATTLE. FIRST, HOWEVER, HE WILL TEST THEIR SPIRIT BY SUGGESTING AN ABANDONMENT OF THE SIEGE.

"κλῦτε, φίλοι· θεῖός μοι ἐνύπνιον ἦλθεν ὄνειρος
ἀμβροσίην διὰ νύκτα, μάλιστα δὲ Νέστορι διώ·
εἶδός τε μέγεθός τε φυήν τ' ἄγχιστα ἐώκει.
στῇ δὲ ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς καί με πρὸς μῦθον ἔειπεν·
‘εῦδεις, Ἀτρέος νιὲ δαΐφρονος ἵπποδάμοιο;
οὐ χρὴ παννύχιον εῦδειν βουληφόρον ἄνδρα,
ῳ λαοί τ' ἐπιτεγράφαται καὶ τόσσα μέμηλεν.
νῦν δὲ ἐμέθεν ξύνεις ὅκα· Διὸς δέ τοι ἄγγελός είμι,
ὅς σεν ἀνευθεν ἔὼν μέγα κήδεται ἤδ' ἐλεαίρει.
θωρῆξαί σε κέλευσε κάρη κομάοντας Ἀχαιούς
πανσυδίη· νῦν γάρ κεν ἔλοις πόλιν εύρυαγνιαν
Τρώων. οὐ γὰρ ἔτ' ἀμφὶς Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
ἀθάνατοι φράζονται· ἐπέγναμψεν γὰρ ἄπαντας
Ἡρη λισσομένη, Τρώεσσι δὲ κήδε' ἐφῆπται
ἐκ Διός. ἀλλὰ σὺ σῆσιν ἔχε φρεσίν.' ὡς δὲ μὲν εἰπὼν 70
ῳχετ' ἀποπτάμενος, ἐμὲ δὲ γλυκὺς ὑπνος ἀνήκεν.
ἄλλ' ἄγετ', αἴ κέν πως θωρήξομεν νῆας Ἀχαιῶν.

πρῶτα δ' ἔγὼν ἔπεσιν πειρήσομαι, ή θέμις ἐστίν,
καὶ φεύγειν σὺν νηυσὶ, πολυκλῆσι κελεύσω.
νῦμεῖς δ' ἄλλοθεν ἄλλος ἐρητύειν ἐπέεσσιν.”

75

NESTOR AGREES THAT IT IS BEST TO ARM THE ACHAEANS.

ἡ τοι δ' γ' ὅς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἔζετο· τοῦσι δ' ἀνέστη
Νέστωρ, ὃς ῥά Πύλοιο ἄναξ ἦν ἡμαθόεντος·
δ' σφιν ἐν φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·

“ὦ φίλοι, Ἀργεῖων ἡγήτορες ἡδὲ μέδοντες,
εἰ μέν τις τὸν ὄνειρον Ἀχαιῶν ἄλλος ἔνισπεν,
ψεῦδος κεν φαῖμεν καὶ νοσφιζοίμεθα μᾶλλον·
νῦν δ' ἵδεν ὃς μέγ' ἄριστος Ἀχαιῶν εὐχεταὶ εἴναι.
ἄλλ' ἄγετ', αἱ κέν πως θωρήξομεν υἷας Ἀχαιῶν.”

80

THE COUNCIL IS DISMISSED, AND AN ASSEMBLY OF ALL THE SOLDIERS IS CONVENED.

ὡς ἄρα φωνήσας βουλῆς ἐξ ἡρχες νέεσθαι,
οἵ δ' ἐπανέστησαν πεύθοντό τε ποιμένι λαῶν
σκηπτοῦχοι βασιλῆς· ἔπεσσεύοντο δὲ λαοί
ἥντε ἔθνεα εἴσι μελισσάων ἀδινάων
πέτρης ἐκ γλαφυρῆς αἱεὶ νέον ἐρχομενάων,
βοτρυδὸν δὲ πέτονται ἐπ' ἄνθεσιν εἰαρινοῖσιν,
αἱ μέν τ' ἔνθα ἄλις πεποτήσαται αἱ δέ τε ἔνθα·
ὡς τῶν ἔθνεα πολλὰ νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων
ἡιόνος προπάροιθε βαθείης ἐστιχάοντο
ἱλαδὸν εἰς ἀγορήν. μετὰ δέ σφισιν ὅσσα δεδήει
ὅτρύνουσ' ἴέναι, Διὸς ἄγγελος· οἵ δ' ἀγέροντο.
τετρήχει δ' ἀγορή, ὑπὸ δὲ στεναχίζετο γαῖα
λαῶν ἵζόντων, ὅμαδος δ' ἥν· ἐννέα δέ σφεας

85

90

95

85. ἐπανέστησαν comp. † (*ἀν-έστησαν* with prefix *ἀν-*, ‘thereat’).

89. βοτρυδόν †, ‘in clusters,’ ‘in swarms’ (*βότρυς*, ‘cluster’ of grapes).

93. Ἰλαδόν †, ‘in troops’ (cf. *κατὰ Ἰλας*, Xen. *Anab.* I, 2, 16).

κήρυκες βοάουντες ἐρήτυνον, εἴ ποτ' ἀντῆς
σχοίατ', ἀκούσειαν δὲ διοτρεφέων βασιλήων.
σπουδῇ δ' ἔζετο λαός, ἐρήτυθεν δὲ καθ' ἕδρας.
παυσάμενοι κλαγγής. ἀνὰ δὲ κρείων Ἀγαμέμνων 100
ἔστη σκῆπτρον ἔχων, τὸ μὲν Ἡφαιστος κάμε τεύχων.—
Ἡφαιστος μὲν δῶκε Διὸν Κρονίωνι ἄνακτι,
αὐτὰρ ἄρα Ζεὺς δῶκε διακτόρῳ ἀργεϊφόντῃ.
Ἐρμείας δὲ ἄναξ δῶκεν Πέλοπι πληξίππῳ,
αὐτὰρ ὁ αὖτε Πέλοψ δῶκ' Ἀτρεί ποιμένι λαῶν. 105
Ἀτρεὺς δὲ θηγόσκων ἔλιπεν πολύαρνι Θυέστη,
αὐτὰρ ὁ αὖτε Θυέστ' Ἀγαμέμνονι λεῦπε φορῆναι,
πολλῆσιν νήσοισι καὶ Ἀργεῖ παντὶ ἀνάστειν.—
τῷ δὲ γ' ἔρεισάμενος ἔπει τοιούτῳ μετηνόδα.

*IN ADDRESSING THEM AGAMEMNON SAYS NOTHING OF HIS DREAM,
BUT CARRIES INTO EFFECT HIS PLAN TO TEST THEIR COURAGE.
HE PROPOSES A RETURN HOME.*

“ὦ φίλοι, ἥρωες Δαναοί, θεράποντες Ἀρηος, 110
Ζεύς με μέγας Κρονίδης ἄτη ἐνέδησε βαρείῃ
σχέτλιος, ὃς πρὶν μέν μοι ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν
Ἰλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπονέεσθαι,
νῦν δὲ κακὴν ἀπάτην βουλεύσατο καὶ με κελεύει
δυσκλέα Ἀργος ἵκεσθαι, ἐπεὶ πολὺν ὕλεστα λαόν. 115
οὕτω που Διὸς μέλλει ὑπερμενέ φίλον εἶναι,
ὅς δὴ πολλάων πολίων κατέλυσε κάρηνα
ἥδ' ἔτι καὶ λύσει· τοῦ γὰρ κράτος ἔστι μέγιστον.
αἰσχρὸν γὰρ τόδε γ' ἔστι καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι,
μᾶψ οὕτω τοιόνδε τοσόνδε τε λαὸν Ἀχαιῶν 120
ἀπρηκτον πόλεμον πολεμιζέμεν ἥδε μάχεσθαι
ἀνδράσι παυροτέροισι· τέλος δ' οὐ πώ τι πέφανται.

106. πολύαρνι †, cf. πολύρρηνες, I 154, ‘rich in sheep.’

εἴ̄ περ γάρ κ' ἐθέλοιμεν Ἀχαιοί τε Τρώες τε
ὅρκια πιστὰ ταμόντες ἀριθμηθήμεναι ἅμφω,
Τρώες μὲν λέξασθαι ἐφέστιοι ὅστοι ἔασιν,
ἡμεῖς δ' ἐς δεκάδας διακοσμηθεῖμεν Ἀχαιοί,
Τρώων δ' ἄνδρα ἔκαστοι ἐλούμεθα οἰνοχοεύειν,
πολλαί κεν δεκάδες δευοίατο οἰνοχόοιο.

τόστον ἐγὼ φημὶ πλέας ἔμμεναι υἱας Ἀχαιῶν
Τρώων, οἵ ναίουσι κατὰ πτόλιν· ἀλλ' ἐπίκουροι
πολλέων ἐκ πολίων ἐγχέσπαλοι ἄνδρες ἔασιν,
οἵ με μέγα πλάζουσι καὶ οὐκ εἰώσ' ἐθέλοντα
Ἰλίου ἐκπέρσαι εὖ ναιόμενον πτολίεθρον.

ἐννέα ^{θεῦντα} δῆ βεβάστι Διὸς μεγάλου ἐνιαυτοὶ
καὶ δὴ δοῦρα σέσηπτε νεῶν καὶ σπάρτα λέλυνται,
αἱ δέ που ἡμέτεραι τ' ἄλοχοι καὶ νήπια τέκνα
ἥατ' ἐνὶ μεγάροις ποτιδέγμεναι ἅμμι δὲ ἔργον
αὗτως ἀκράαντον, οὓς εἴνεκα δεῦρ' ίκόμεσθα.
ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἀν ἐγὼ εἴπω, πειθώμεθα πάντες·
φεύγωμεν σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
οὐ γὰρ ἔτι Τροίην αἴρήσομεν εὐρυνάγνιαν.”

WONDERFUL AND UNEXPECTED RESULT: THE SOLDIERS TAKE HIM AT HIS WORD AND RUSH FOR THE SHIPS.

ώς φάτο· τοῖσι δὲ θυμὸν ἐνὶ στήθεστιν ὅρινεν
πᾶσι μετὰ πληθύν, ὅστι οὐ βουλῆς ἐπάκουοσαν.
κινήθη δ' ἀγορὴ φὴ κύματα μακρὰ θαλάσσης
πόντου Ικαρίοιο, τὰ μέν τ' εὑρός τε νότος τε
ἄρορ' ἐπαΐξας πατρὸς Διὸς ἐκ νεφελάων.
ώς δ' ὅτε κινήσῃ ζέφυρος βαθὺ λήιον ἐλθών,
λάβρος ἐπαιγίζων, ἐπὶ δ' ἡμύνει ἀσταχύεσσιν,

135. σπάρτα †, ‘ropes.’

148. ἀσταχύεσσιν †, ‘with its ears’ of grain.

ώς τῶν πᾶσ' ἀγορὴ κινήθη. τοὶ δ' ἀλαλητῷ
νῆας ἐπ' ἐστεύοντο, ποδῶν δ' ὑπένερθε κονίη
ἴστατ' ἀειρομένη. τοὶ δ' ἀλλήλοισι κέλευον
ἀπτεσθαι νηῶν ἥδ' ἐλκέμεν εἰς ἄλα δῖαν,
οὐρούς τ' ἔξεκάθαιρον· ἀντὴ δ' οὐρανὸν ἵκεν
οἴκαδε ἰεμένων· ὑπὸ δ' γῆρεον ἔρματα νηῶν.

150

BUT HERE, WHO WILL NOT SEE THE TROJANS THUS LEFT VICTORIOUS, SENDS ATHENE TO INTERFERE.

ἔνθα κεν Ἀργεῖοισιν ὑπέρμορα νόστος ἐτύχθη, 155
εἰ μὴ Ἀθηναῖην Ἡρη πρὸς μῦθον ἔειπεν·

“ῳ πόποι, αἰγιόχῳ Διὸς τέκος, ἀτρυτώνῃ,
οὗτῳ δὴ οἰκόνδε φίλην ἐσ πατρίδα γαῖαν
Ἀργείοι φεύξονται ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης;
κὰδ δέ κεν εὐχωλὴν Πριάμῳ καὶ Τρωσὶ λίποιεν 160
Ἀργεῖην Ἐλένην, ἃς εἶνεκα πολλοὶ Ἀχαιῶν
ἐν Τροίῃ ἀπόλοντο φίλης ἅπο πατρίδος αἴησ.
ἄλλ' ἵθι νῦν κατὰ λαὸν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
σοῦς ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρήτυε φῶτα ἔκαστον
μηδὲ ἔα νῆας ἄλαδ' ἐλκέμεν ἀμφιελίσσας.” 165

160

165

ATHENE COMES TO ODYSSEUS AND BIDS HIM GO ABOUT AND RESTRAIN THE MEN.

ώς ἔφατ', οὐδέ ἀπίθησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
βῆ δὲ κατ' Οὐλύμπιοι καρήνων ἀίξασα,
καρπαλίμως δ' ἵκανε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν.
εὑρεν ἔπειτ' Ὁδυσῆα Διὺς μῆτιν ἀτάλαυτον
ἴσταότ', οὐδέ ὅ γε νηὸς ἐνστέλμοιο μελαίνης 170

153. οὐρούς †, 'trenches' through which the keeled ships were hauled ashore and launched again. These had now become filled with dirt. (Cf. δρύττω, 'dig'.)

ἔξεκάθαιρον comp. †, 'they cleared out' (*ἐκ* and *καθαίρω*, 'cleanse').

ἀπτετ', ἐπεί μιν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἵκανεν·
ἄγχοῦ δ' ἵσταμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·

“διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν’ Ὁδυσσεύει,
οὗτῳ δὴ οἰκόνδε φίλην ἐσ πατρίδα γαῖαν
φεύξεσθ’, ἐν τῆσσι πολυκληῆσι πεσόντες; 175
καὰδ δέ κεν εὐχωλὴν Πριάμῳ καὶ Τρωσὶ λίποιτε
Ἀργεῖην Ἐλένην, ἃς εἴνεκα πολλοὶ Ἀχαιῶν
ἐν Τροίῃ ἀπόλουντο φίλης ἀπὸ πατρίδος αἵης.
ἄλλ’ ἦθι νῦν κατὰ λαὸν Ἀχαιῶν, μηδέ τ’ ἐρώει,
σοῦς δ’ ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρήγτυε φῶτα ἔκαστον
μηδὲ ἂν νῆας ἄλαδ’ ἐλκέμεν ἀμφιελίσσας.” 180

HASTENING, ODYSSEUS RESTRAINS BOTH THE PRINCE AND THE COMMON SOLDIER. AGAIN THEY ARE GATHERED IN ASSEMBLY.

ώς φάθ’, δὲ δὲ ξυνέηκε θεᾶς ὅπα φωνησάσης·
βῆ δὲ θέειν, ἀπὸ δὲ χλαιναν βάλε, τὴν δὲ ἐκόμισσεν
κῆρυξ Εύρυνθάτης Ἰθακήσιος, ὃς οἱ ὄπηδει.
αὐτὸς δὲ Ἀτρεῖδεω Ἀγαμέμνονος ἀντίος ἐλθὼν
δέξατό οἱ σκῆπτρον πατρώιον, ἄφθιτον αἰεί· 185
σὺν τῷ ἔβη κατὰ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.

ὸν τινα μὲν βασιλῆὰ καὶ ἔξοχον ἄνδρα κιχείη,
τὸν δὲ ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρητύσασκε παραστάς.
“δαιμόνι”, οὕτη ἔοικε κακὸν ὡς δειδόσσεσθαι, 190
ἄλλ’ αὐτὸς τε κάθησο καὶ ἄλλους ἴδρυε λαούς.
οὐ γάρ πω σάφα οἰσθ’, οἷος νόος Ἀτρεῖωνος·
νῦν μὲν πειράται, τάχα δὲ ἔψεται νῆας Ἀχαιῶν.
ἐν βουλῇ δὲ οὐ πάντες ἀκούσαμεν οἶον ἔειπεν;
μή τι χολωσάμενος ρέξῃ κακὸν νῆας Ἀχαιῶν. 195
θυμὸς δὲ μέγας ἐστὶ διοτρεφέος βασιλῆος,
τιμὴ δὲ ἐκ Διός ἔστι, φιλεῖ δέ ἐστι μητίετα Ζεύς.”

ὸν δὲ αὖ δήμου τ’ ἄνδρα ἴδοι βοάοντά τ’ ἐφεύροι,

τὸν σκῆπτρῳ ἐλάσασκεν ὁμοκλήσασκέ τε μύθῳ·
 “δαιμόνι”, ἀτρέμας ἦσο καὶ ἄλλων μῦθον ἄκουε, 200
 οἱ σέο φέρτεροί εἰσι· σὺ δ’ ἀπτόλεμος καὶ ἄναλκις,
 οὐτε ποτ’ ἐν πολέμῳ ἐναρίθμιος οὐτ’ ἐνὶ βουλῇ.
 οὐ μέν πως πάντες βασιλεύσομεν ἐνθάδ’ Ἀχαιοῖ·
 οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανή· εἰς κοίρανος ἔστω,
 εἰς βασιλεύς, φέρεται Κρόνου πάμις ἀγκυλομήτεω 205
 [σκῆπτρόν τ’ ἡδὲ θέμιστας, ὥνα σφίσι βασιλεύῃ].”
 ὡς ἔ γε κοιρανέων δίεπε στρατόν· οἱ δ’ ἀγορήνδε
 αὐτις ἐπεστεύοντο νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων
 ἡχῆ, ὡς ὅτε κῦμα πολυφλοίσθιο θαλάσσης
 αὐγιαλῷ μεγάλῳ βρέμεται, σμαραγεῖ δέ τε πόντος. 210

*THERSITES, A COMMON FIGHTING MAN, DISAPPOINTED IN HIS HOPE
 TO GO HOME, ABUSES AGAMEMNON TO HIS FACE.*

ἄλλοι μέν ρ̄ ἔζοντα, ἐρήγνθεν δὲ καθ’ ἔδρας·
 Θερσίτης δ’ ἔτι μοῦνος ἀμετροεπής ἐκολώνα,—
 ὃς ἔπεια φρεσὶν ἦσιν ἄκοσμά τε πολλά τε γέδει,
 μὰψ ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον ἐριζέμεναι βασιλεῦσιν,
 ἀλλ’ ὁ τί οἱ εἴσαιτο γελούνον Ἀργεῖοισιν 215
 ἐμμεναι. αἰσχιστος δὲ ἀνὴρ ὑπὸ Ἰλιον ἦλθεν·
 φολκὸς ἦν, χωλὸς δὲ ἔτερον πόδα· τὼ δέ οἱ ὄμω
 κυρτά, ἐπὶ στῆθος συνοχωκότε· αὐτὰρ ὑπερθεν
 φοξὸς ἦν κεφαλήν, ψεδνὴ δὲ ἐπενήνοθε λάχη.

204. πολυκοιρανή †, ‘the rule of many’ (πολύς and κοίρανος, ‘lord’).

212. ἀμετροεπής †, ‘endless talker’ (ἀ- privative, μέτρον, ‘measure,’ ἔπος). Cf. Attic πολύλογος.

ἐκολώνα †, ‘kept on brawling’ (= ἤλαυνε κολφόν, cf. A 575).

213. ἄκοσμα †, ‘disorderly,’ ‘unseemly’ (cf. κόσμον, 214).

215. γελούνον †, ‘laughable,’ ‘ridiculous’ (γέλως).

217. φολκός †, ‘bow-legged.’

219. φοξός †, ‘peaked,’ limited by κεφαλήν.

ψεδνή †, ‘sparse’ (‘rubbed off,’ ψάω, ‘rub’).

ἔχθιστος δ' Ἀχιλῆι μάλιστ' ἦν ἡδὸς Ὁδυσσῆι·
τὴ γὰρ νεικείεσκε — τότ' αὐτὸς Ἀγαμέμνονι δίψ
ούσεα κεκληγὼς λέγ' ὀνείδεα· τῷ δ' ἄρ' Ἀχαιοὶ²²⁰
ἐκπάγλως κοτέοντο νεμέστσηθέν τ' ἐνὶ θυμῷ·
αὐτὰρ ὁ μακρὰ βοῶν Ἀγαμέμνονα νείκεε μύθῳ·

“Ἄτρεῖδη, τέο δὴ αὐτὸς ἐπιμέμφεαι ἡδὲ χατίζεις;²²⁵
πλεῖαι τοι χαλκοῦ κλισίαι, πολλαὶ δὲ γυναικες
εἰσὶν ἐνὶ κλισίῃς ἔξαιρετοι, ἃς τοι Ἀχαιοὶ²³⁰
πρωτίστῳ δίδομεν, εὐτὸν πτολιέθρον ἐλωμεν.

ἥ ἔτι καὶ χρυσοῦ ἐπιδεύεαι, ὃν κέ τις οἴσει
Τρώων ἵπποδάμων ἐξ Ἰλίου υἱὸς ἄποινα,²³⁵
ὅν κεν ἐγὼ δήσας ἀγάγω ἥ ἄλλος Ἀχαιῶν;
ἥ γυναικα νέην, ἵνα μίσγεαι ἐν φιλότητι,
ἥν τ' αὐτὸς ἀπὸ νόσφι κατίσχεαι; οὐ μὲν ἔοικεν
ἀρχὸν ἐόντα κακῶν ἐπιβασκέμεν υἱας Ἀχαιῶν. *

ῳ πέπονες, κάκ' ἐλέγχε, Ἀχαιίδες, οὐκέτ' Ἀχαιοί.²⁴⁰
οἴκαδέ περ σὺν ηγεμονίᾳ νεώμεθα, τόνδε δ' ἐώμεν
αὐτοῦ ἐνὶ Τροίῃ γέρα πεστρέμεν, ὅφρα ἰδηται,
ἥ ρά τι οἱ χῆμεις προσαμύνομεν ἥτε καὶ οὐκέ.
ὅς καὶ νῦν Ἀχιλῆα ἔο μέγ' ἀμείνονα φῶτα
ἡγίμησεν· ἐλῶν γὰρ ἔχει γέρας, αὐτὸς ἀπούρας.²⁴⁵
ἄλλὰ μάλ' οὐκ Ἀχιλῆι χόλος φρεσίν, ἄλλὰ μεθήμων·
ἥ γὰρ αὖ, Ἄτρεῖδη, νῦν ὕστατα λωβήσαιο.”

IN RETURN HE IS STERNLY REBUKED BY ODYSSEUS

ώσ φάτο νεικείων Ἀγαμέμνονα ποιμένα λαῶν
Θερσύτης. τῷ δ' ὡκα παρίστατο δίος Ὁδυσσεύς,
καὶ μιν ὑπόδρα ἰδῶν χαλεπῷ ἥνπαπε μύθῳ.²⁵⁰

“Θερσύτης ἀκριτόμυθε, λιγύς περ ἐών ἀγορητής

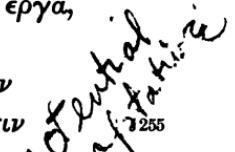
234. κακῶν ἐπιβασκέμεν (†), ‘to bring into misery’ (causal of ἐπιβαίνω).

ἴσχεο μηδ' ἔθελ' οἷος ἐριζέμεναι βασιλεῦσιν.
 οὐ γὰρ ἐγὼ σέο φημὶ χερεύτερον βροτὸν ἄλλον
 ἐμμεναι, ὅσσοι ἂμ' Ἀτρεῖδης ὑπὸ Ἰλιον ἥλθον·
 τῷ οὐκ ἀν βασιλῆας ἀνὰ στόμ' ἔχων ἀγορεύοις 250
 καὶ σφιν ὄνείδεά τε προφέροις νόστον τε φυλάσσοις.
 οὐδέ τί πω σάφα ἴδμεν, ὅπως ἔσται τάδε ἔργα,
 ἢ εὖ ἡὲ κακῶς νοστήσομεν νῖες Ἀχαιῶν.
 τῷ νῦν Ἀτρεῖδῃ Ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν
 ἥσαι ὄνειδίζων, ὅτι οἱ μάλα πολλὰ διδοῦσιν
 ἥρωες Δαναοί; σὺ δὲ κερτομέων ἀχορεύεις; 255
 ἄλλ' ἔκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
 εἰ κ' ἔτι σ' ἀφραίνοντα κιχήσομαι ὡς νύ περ ὁδε,
 μηκέτ' ἔπειτ' Ὁδυστῆι κάρη ὕμοισιν ἔπειτη
 μηδ' ἔτι Τηλεμάχοιο πατὴρ κεκλημένος εἴην, 260
 εἰ μὴ ἐγώ σε λαβῶν ἀπὸ μὲν φίλα εἵματα δύσω,
 χλαινάν τ' ἡδὲ χιτῶνα τά τ' αἰδόα ἀμφικαλύπτει,
 αὐτὸν δὲ κλαίοντα θοὰς ἐπὶ νῆας ἀφήσω
 πεπληγῶς ἀγορῆθεν ἀεικέσσι πληγῆσιν.”

AND SOUNDLY THRASHED.

ὡς ἄρ' ἔφη, σκήπτρῳ δὲ μετάφρενον ἦδε καὶ ὕμω 265
 πλῆξεν· ὃ δ' ἰδνώθη, θαλερὸν δέ οἱ ἐκφυγε δάκρυ,
 σμιδίξει δ' αἰματόεσσα μεταφρένου ἐξ ὑπανέστη
 σκήπτρου ὑπὸ χρυσέου. ὃ δ' ἄρ' ἔξετο τάρβησέν τε,
 ἀλγήσας δ', ἀχρείον ἰδών, ἀπομόρξατο δάκρυ.
 οἱ δὲ καὶ ἀχνύμενοί περ ἐπ' αὐτῷ ἥδὺ γέλασσαν· 270
 ὁδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδών ἐσ πλησίον ἄλλον·

“ὦ πόποι, ἡ δὴ μυρί’ Ὁδυστεὺς ἐσθλὰ ἔοργεν
 βουλάς τ’ ἔξάρχων ἀγαθὰς πόλεμόν τε κορύσσων·

267. ὑπανέστη comp. † (ὑπό, ἀνά, ιστημ).


νῦν δὲ τόδε μέγ' ἄριστον ἐν Ἀργεῖοισιν ἔρεξεν,
ὅς τὸν λωβητῆρα ἐπεσβόλον ἔσχ' ἀγοράων.

275

οὐθήν μιν πάλιν αὐτὶς ἀνήσει θυμὸς ἀγήνωρ
νεικείειν βασιλῆας ὀνειδείοις ἐπέεσσιν."

THEN ODYSSEUS ADDRESSES THE ASSEMBLY, AND CALLS TO MIND
AN OLD PORTENT THAT CALCHAS HAD INTERPRETED. THE
ACHAEANS GREET HIS HOPEFUL WORDS WITH APPLAUSE.

ώς φάσαν ἡ πληθύς. ἀνὰ δ' ὁ πτολίπορθος Ὁδυσ-
σεὺς

ἔστη σκῆπτρον ἔχων· πάρα δὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη
εἰδομένη κήρυκι σιωπᾶν λαὸν ἀνάγει,

280

ώς ἂμα οἱ πρῶτοί τε καὶ ὑστατοί νῦν Ἀχαιῶν
μῦθον ἀκούσειαν καὶ ἐπιφρασσαίατο βουλὴν·
ὅ σφιν ἐν φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·

"Ἄτρετδη, νῦν δή σε, ἄναξ, ἐθέλουσιν Ἀχαιοὶ
πᾶσιν ἐλέγχιστον θέμεναι μερόπεσσι βροτοῖσιν
οὐδέ τοι ἐκτελέουσιν ὑπόσχεσιν, ἦν περ ὑπέσταν
ἐνθάδ' ἔτι στείχοντες ἀπ' Ἀργεος ἵπποβότοιο,
Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὔτείχεον ἀπονέεσθαι.

285

ώς τε γάρ ἡ παῖδες νεαροὶ χῆραι τε γυναικες
ἀλλήλοισιν ὁδύρονται οἰκόνδε νέεσθαι.

290

ἡ μὴν καὶ πόνος ἔστιν ἀνιηθέντα νέεσθαι·
καὶ γάρ τις θ' ἔνα μῆνα μένων ἀπὸ τῆς ἀλόχοιο
ἀσχαλάει σὺν νηὶ πολυζύγῳ, ὃν περ ἄελλαι
χειμέριαι εἰλέωσιν δρινομένη τε θάλασσα·
ἡμῶν δ' ἔννατός ἔστι περιτροπέων ἐνιαυτὸς
ἐνθάδε μιμνόντεσσι. τῷ οὐ νεμεσίζομ' Ἀχαιοὺς

295

275. ἐπεσβόλον †; 'word-flinging,' 'bold-talking,' 'impudent' (*ἴπος*,
βάλλω).

289. νεαροί † = νέοι.

293. πολυζύγῳ †, 'many-benched' (*πολύς* and *ζυγός*, 'rower's bench' here).

ἀσχαλάειν παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν· ἀλλὰ καὶ ἔμπης
αἰσχρόν τοι δηρόν τε μένειν κενέον τε νέεσθαι.

τλῆτε, φίλοι, καὶ μενατ' ἐπὶ χρόνον, ὅφρα δαῶμεν,
ἢ ἐτεὸν Κάλχας μαντεύεται ἡὲ καὶ οὐκί 300

εὖ γάρ δὴ τόδε ἴδμεν ἐνὶ φρεσών, ἐστὲ δὲ πάντες
μάρτυροι οὓς μὴ κῆρες ἔβαν θανάτοιο φέρουσαι·
χθιζά τε καὶ πρωΐζ' ὅτ' ἐσ Αὐλίδα νῆες Ἀχαιῶν
ἡγερέθοντο κακὰ Πριάμῳ καὶ Τρωσὶ φέρουσαι,
ἡμεῖς δ' ἀμφὶ περὶ κρήνην ιεροὺς κατὰ βωμοὺς 305

ἔρδομεν ἀθανάτοισι τεληέσστας ἑκατόμβας
καλῇ ὑπὸ πλατανίστῳ, ὅθεν ῥέεν ἀγλαὸν ὕδωρ,
ἐνθ' ἐφάνη μέγα σῆμα· δράκων ἐπὶ νῶτα δαφοινὸς
σμερδαλέος, τὸν δὲ αὐτὸς Ὁλύμπιος ἦκε φάσσδε,
βωμοῦ ὑπατέξας πρός ῥα πλατάνιστον ὄρουσεν. 310

ἐνθα δὲ ἔσαν στρουθοῖο νεοσσοί, νήπια τέκνα,
ὅζω ἐπ' ἀκροτάτῳ πετάλοις ὑπὸ πεπτηῶτες
ὸκτώ, ἀτὰρ μήτηρ ἐνάτη ἦν, ἢ τέκε τέκνα.
ἐνθ' δὲ γε τὸν ἐλεεινὰ κατήσθιε τετριγῶτας,
μήτηρ δὲ ἀμφεποτάτῳ ὁδυρομένη φίλα τέκνα. 315

τὴν δὲ ἐλειξάμενος πτέρυγος λάβεν ἀμφιαχνᾶν.
αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ τέκν' ἔφαγε στρουθοῖο καὶ αὐτήν,
τὸν μὲν ἀρίζηλον θῆκεν θεὸς ὃς περ ἔφηνεν·

λᾶαν γάρ μιν ἔθηκε Κρόνου πάις ἀγκυλομήτεω.
ἡμεῖς δὲ ἔσταότες θαυμάζομεν, οἷον ἐτύχθη,

ὡς οὖν δεινὰ πέλωρα θεῶν εἰσῆλθ' ἑκατόμβας.
Κάλχας δὲ αὐτίκ' ἔπειτα θεοπροπέων ἀγόρευεν·

'τίπτ' ἄνεψ ἐγένεσθε, κάρη κομάοντες Ἀχαιοί;

303. χθιζά τε καὶ πρωΐζ' (a) †, see note.

315. ἀμφεποτάτῳ comp. † (ἀμφί, ποτδόμω. Cf. I. 90).

316. ἀμφιαχνᾶν comp. †, 'as she shrieked around.'

ἡμῖν μὲν τόδ' ἔφηνε τέρας μέγα μητίετα Ζεύς,
ὄψιμον ὀψιτέλεστον, ὃ κλέος οὐ ποτ' ὀλεῖται. 325
ώς οὗτος κατὰ τέκν' ἔφαγε στρουθοῦ καὶ αὐτήν,
ὸκτώ, ἀτάρ μήτηρ ἐνάτη ἦν, ἡ τέκε τέκνα·
ώς ἡμεῖς τοσσαῦτ' ἔτεα πτολεμίξομεν αὖθι,
τῷ δεκάτῳ δὲ πόλιν αἰρήσομεν εύρυαγνιαν.
κείνος τὸς ἀγόρευε· τὰ δὴ οὐν πάντα τελεῖται. 330
ἀλλ' ἄγε μίμνετε πάντες, ἐνκυνήμιδες Ἀχαιοί,
αὐτοῦ, εἰς ὃ κεν ἄστυ μέγα Πριάμοιο ἐλωμεν.”

ώς ἔφατ· Ἀργείοι δὲ μέγ' ἵαχον — ἀμφὶ δὲ νῆσοις
σμερδαλέον κονάβησαν ἀυσάντων ὑπ' Ἀχαιῶν —
μῦθον ἐπαινήσαντες Ὁδυσσῆος θεῖοι. 335

NESTOR FOLLOWS WITH SOUND ADVICE FOR BATTLE ORDER.

τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Γερήνιος ἵππότα Νέστωρ·
“ ὁ πόποι, ἡ δὴ παισὶν ἐοικότες ἀγοράεσθε
νηπιάχοις, οἷς οὖν τι μέλει πολεμήια ἔργα.
πῇ δὴ συνθεσίᾳ τε καὶ ὄρκια βήσεται ἡμῖν;
ἐν πυρὶ δὴ βουλαί τε γενοίατο μήδεά τ' ἀνδρῶν 340
σπονδαί τ' ἄκρητοι καὶ δεξιαί, ἃς ἐπέπιθμεν.
αὕτως γὰρ ἐπέεεσσ' ἐριδαίνομεν οὐδέ τι μῆχος
εὐρέμεναι δυνάμεσθα, πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἔοντες.
Ἀτρεῖδη, σὺ δ' ἔθ' ὡς πρὶν ἔχων ἀστεμφέα βουλὴν
ἄρχευ· Ἀργεῖοισι κατὰ κρατερὰς ὑσμύνας. 345
τούσδε δ' ἔα φθινύθειν, ἔνα καὶ δύο, τοί κεν Ἀχαιῶν
νόσφιν βουλεύωστε — ἄνυστις δ' οὐκ ἔσσεται αὐτῶν —
πρὶν Ἀργοσδ' ἴέναι, πρὶν καὶ Διὸς αἰγιόχοιο
γνώμεναι εἴ τε ψεῦδος ὑπόσχεσις εἴ τε καὶ οὐκί

325. ὄψιμον †, ‘late.’

ὄψιτέλεστον †, ‘late of fulfilment’ (ὄψις, adverb, ‘late,’ and τελέω).

φημὶ γὰρ οὖν κατανεῦσαι ὑπερμενέα Κρονίωνα
 ἡματι τῷ, ὅτε νηυσὸν ἐν ὀκυπόροισιν ἔβαινον
 Ἀργεῖοι Τρώεσσι φόνον καὶ κῆρα φέροντες,
 ἀστράπτων ἐπιδέξι', ἐναίσιμα σήματα φαίνων.
 τῷ μὴ τις πρὶν ἐπειγέσθω οἰκόνδε νέεσθαι,
 πρὶν τινα πάρ Τρώων ἀλόχῳ κατακοιμηθῆναι,
 τίσασθαι δ' Ἐλένης ὄρμήματά τε στοναχάς τε.
 εἰ δέ τις ἐκπάγλως ἐθέλει οἰκόνδε νέεσθαι,
 ἀπτέσθω ἦς ηῆσις ἐνστέλμοιο μελαίνης,
 ὅφρα πρόσθ' ἄλλων θάνατον καὶ πότμον ἐπίσπη.
 ἄλλα, ἄναξ, αὐτός τ' εὐ μῆδε πείθεο τ' ἄλλῳ. 355
 οὐ τοι ἀπόβλητον ἔπος ἔσσεται, ὅπτι κεν εἴπω.
 κρῶν ἄνδρας κατὰ φῦλα, κατὰ φρήτρας, Ἀγάμεμνον,
 ὡς φρήτρη φρήτρηφιν ἀρήγη, φῦλα δὲ φύλοις.
 εἰ δέ κεν ὡς ἔρξης καί τοι πείθωνται Ἀχαιοί,
 γνώσῃ ἐπειθ', ὃς θ' ἡγεμόνων κακὸς ὃς τέ νυ λαῶν, 365
 ἥδ' ὃς κ' ἐσθλὸς ἔησι· κατὰ σφέας γὰρ μαχέονται·
 γνώσῃ δ', ἦ καὶ θεσπεσίγη πόλιν οὐκ ἀλαπάζεις
 ἦ ἀνδρῶν κακότητι καὶ ἀφραδίῃ πολέμοιο."

*AGAMEMNON COMPLIMENTS HIM FOR HIS WORDS AND THEN
 DIRECTS IMMEDIATE PREPARATION FOR BATTLE.*

τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
 “ἦ μὰν αὐτὸν ἀγορῆ νικᾶς, γέρον, υἱας Ἀχαιῶν. 370
 αἰ γάρ, Ζεὺ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἀπολλον,
 τοιοῦτοι δέκα μοι συμφράδμονες εἶεν Ἀχαιῶν·
 τῷ κε τάχ' ἡμύσειε πόλις Πριάμοιο ἄνακτος
 χερσὸν ὕφ' ἡμετέρησιν ἀλοῦσά τε περθομένη τε.
 ἄλλα μοι αἰγίοχος Κρονίδης Ζεὺς ἄλγε' ἔδωκεν,

372. συμφράδμονες †, ‘counselors,’ ‘advisers’ (συμ-φράζομαι).

ὅς με μετ' ἀπρήκτους ἔριδας καὶ νείκεα βάλλει·
καὶ γὰρ ἐγὼν Ἀχιλεύς τε μαχεσσάμεθ' εἴνεκα κούρης
ἀντιβίοις ἐπέεσσιν, ἐγὼ δὲ ἥρχον χαλεπαίνων.
εἰ δέ ποτ' ἔς γε μίαν βουλεύσομεν, οὐκέτ' ἐπειτα
Τρωσὶν ἀνάβλησις κακοῦ ἔστεται, οὐδὲ δὲ ἡβαιόν. 380
νῦν δὲ ἔρχεσθ' ἐπὶ δεῖπνον, ὥντα ἔναντι γωμενοῖς Ἀρηταῖς.
εὖ μέν τις δόρυ θηξάσθω, ἐν δὲ ἀσπίδα θέσθω,
εὖ δέ τις ἵπποισιν δεῖπνον δότω ὠκυπόδεσσιν,
εὖ δέ τις ἄρματος ἀμφὶς ἴδων πολέμῳ μεδέσθω,
ώς κε πανημέριοι στυγερῷ κρινώμεθ' Ἀρηταῖς. 385
οὐ γὰρ παυσωλή γε μετέσσεται, οὐδὲ δὲ ἡβαιόν,
εἰ μὴ τοὺς ἐλθοῦσα διακρινέει μένος ἀνδρῶν.
ἱδρώσει μέν τεν τελαμῶν ἀμφὶ στήθεσφιν
ἀσπίδος ἀμφιβρότης, περὶ δὲ ἔγχει χείρα καμεῖται.
ἱδρώσει δέ τεν ἵππος ἐύξον ἄρμα τιταίνων. 390
δὲν δέ καὶ ἐγὼν ἀπάνευθε μάχης ἐθέλοντα νοήσω
μιμνάζειν παρὰ τηνσὶ κορωνίσιν, οὐδὲ οἱ ἐπειτα
ἄρκιον ἐσσεῖται φυγέειν κύνας ἡδὲ οἰωνούς.”

THE ACHÆANS APPLAUD AND SCATTER TO THEIR HUTS. SACRIFICING AND DINING. AGAMEMNON ENTERTAINS THE CHIEFS.

ώς ἔφατ'. Ἀργείοι δὲ μέγ' ἵαχον, ως ὅτε κῦμα
ἀκτῆς ἔφ' ὑψηλῆς, ὅτε κινήσῃ νότος ἐλθών, 395
προβλῆτι σκοπέλω, τὸν δὲ οὐ ποτε κύματα λείπει
παντοίων ἀνέμων, ὅτ' ἀντὶ ἔνθετος ἡ ἔνθα γένωνται.
ἀνστάντες δὲ ὁρέοντο κεδασθέντες κατὰ τηνᾶς
κάπνισσάν τε κατὰ κλισίας καὶ δεῖπνον ἐλοντο.
ἄλλος δὲ ἄλλω ἔρεζε θεῶν αἰειγενετάων, 400
εὐχόμενος θάνατόν τε φυγεῖν καὶ μῶλον Ἀρηταῖς.

386. παυσωλή † (παύω, cf. § 156, 2).

399. κάπνισσαν †, ‘they lighted fires’ (*καπνός*, ‘smoke’).

αὐτὰρ ὁ βοῦν οέρευστεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
πίονα πειταέτηρον ὑπέρμενέ Κρονίωνι,
κύκλησκεν δὲ γέροντας ἀριστῆς Παναχαιῶν.
Νέστορα μὲν πρώτιστα καὶ Ἰδομενῆς ἄνακτα, 405
αὐτὰρ ἔπειτ' Λιάντε δύω καὶ Τυδέος νιόν,
ἔκτον δ' αὐτὸν Ὁδυσῆα Διὶ μῆτιν ἀτάλαντον.
αὐτόματος δέ οἱ ἥλθε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος.
ἥδες γάρ κατὰ θυμὸν ἀδελφέον, ὡς ἐπονεῖτο.
βοῦν δὲ περώτησάν τε καὶ οὐλοχύτας ἀνέλοντο. 410
τοῖσιν δ' εὐχόμενος μετέφη κρείων Ἀγαμέμνων.

HE PRAYS ZEUS FOR VICTORY BEFORE THE SUN SHALL SET. THE SACRIFICE AND BANQUET.

“Ζεῦ κύδιστε μέγιστε, κελαινεφές, αἰθέρι ναίων,
μὴ πρὶν ἡέλιον δύναι καὶ ἐπὶ κνέφας ἐλθεῖν,
πρὸν με κάτα πρηνὲς βαλέειν Πριάμοιο μέλαθρον
αἰθαλόεν, πρῆσαι δὲ πυρὸς δηίοιο θύρετρα, 415
Ἐκτόρεον δὲ χιτῶνα περὶ στήθεσσι δατέσαι
χαλκῷ ρωγαλέον· πολέες δ' ἀμφ' αὐτὸν ἐταῖροι
πρηνέες ἐν κονίησιν ὀδὰξ λαζοίατο γαῖαν.”

ώς ἔφατ'. οὐ δ' ἄρα πώς οἱ ἐπεκραίαινε Κρονίωνι,
ἀλλ' ὃ γε δέκτο μὲν ἵρα, πόνον δ' ἀμέγαρτον ὅφελλεν. 420
αὐτὰρ ἔπει τὸ εὔξαντο καὶ οὐλοχύτας προβάλοντο,
αὐέρυσαν μὲν πρῶτα καὶ ἔσφαξαν καὶ ἔδειραν,
μηρούς τ' ἔξεταμον κατά τε κνίσῃ ἐκάλυψαν
δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὡμοθέτησαν.
καὶ τὰ μὲν ἄρ σχίζησιν ἀφύλλοισιν κατέκαιον, 425
σπλάγχνα δ' ἄρ ἀμπείραντες ὑπείρεχον Ἡφαίστοιο.
αὐτὰρ ἔπει τατὰ μῆρ' ἐκάη καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο,

425. ἀφύλλοισιν †, ‘leafless’ (*ἀ-* and φύλλος).

426. ἀμπείραντες comp. † (*ἄντ* and πείρων. Cf. Επειραν, l. 428).

μίστυλλόν τ' ἄρα τᾶλλα καὶ ἀμφ' ὁβελοῖσιν ἔπειραν
ῶπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα.
αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόνου τετύκοντό τε δαῖτα,
δαίνωντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἔισης.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
τοῖς ἄρα μύθων ἥρχε Γερήνιος ἵππότα Νέστωρ.

430

AT NESTOR'S SUGGESTION THE CHIEFS DISPERSE AND FORTHWITH MARSHAL THE ACHAEANS FOR BATTLE.

“Ατρεῖδη κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνοι,
μηκέτι νῦν δήθ' αὖθι λεγώμεθα μηδ' ἔτι δηρὸν
ἀμβαλλώμεθα ἔργον, ὃ δὴ θεὸς ἐγγυαλίζει.
ἀλλ' ἄγε, κήρυκες μὲν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
λαὸν κηρύσσοντες ἀγειρόντων κατὰ νῆας,
ἡμεῖς δ' ἀθρόοι ὅδε κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν
ἴομεν, ὅφρα κε θάσσον ἐγείρομεν ὁξὺν Ἀρηα.”

435

440

Ἄσ τοι ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.
αὐτίκα κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κέλευσεν
κηρύσσειν πόλεμόνδε κάρη κομάοντας Ἀχαιούς.
οἱ μὲν ἐκήρυσσον, τοὶ δ' ἡγείροντο μάλ' ὕπα.
οἱ δ' ἀμφ' Ἀτρεῖωνα διοτρεφέες βασιλῆες
θύνον κρίνοντες, μέτα δὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη
αἰγίδ' ἔχουσ' ἐρίτιμον, ἀγήραον ἀθανάτην τε·
τῆς ἐκατὸν θύσανοι παγχρύσεοι ἡρέθονται
πάντες ἐνπλεκέες, ἐκατόμβοιος δὲ ἐκαστος.
σὺν τῇ παιφάσσουσα διέσυντο λαὸν Ἀχαιῶν
ὅτρύνουσ' ἰέναι· ἐν δὲ σθένος ὕρσεν ἐκάστῳ
καρδίῃ, ἀλληκτον πολεμιζέμεν ἥδε μάχεσθαι.

445

450

448. παγχρύσεοι † (*pās* and *χρύσεος*).

450. παιφάσσουσα †, 'glittering' (a reduplicated form containing the same root as *φάινε*).

τοῖσι δ' ἄφαρ πόλεμος γλυκίων γένετ' ἡὲ νέεσθαι
ἐν νηυσὶ γλαφυρῆσι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.

LIKE A FOREST ABLAZE IS THE SHEEN OF THEIR BRONZE ARMOR.

ἡύτε πῦρ ἀίδηλον ἐπιφλέγει ἀσπετον ὑλην
οὔρεος ἐν κορυφῇς, ἔκαθεν δέ τε φαίνεται αὐγή,
ὡς τῶν ἐρχομένων ἀπὸ χαλκοῦ θεσπεσίου
αὐγὴν παμφανάουσα δί' αἰθέρος οὐρανὸν ἵκεν.

*WITH NOISE AS OF MANY FLOCKS OF BIRDS THEY GATHER-IN
NUMBER COUNTLESS AS THE LEAVES AND FLOWERS.*

τῶν δ', ὡς τ' ὁρνίθων πετεηνῶν ἔθνεα πολλά,
χηνῶν ἢ γεράνων ἢ κύκνων δουλιχοδείρων,
Ἄσιώ ἐν λειμῶνι Καῦστρίου ἀμφὶ ρέεθρα
ἔνθα καὶ ἔνθα ποτῶνται ἀγαλλόμενα πτερύγεσσιν,
κλαγγηδὸν προκαθιζόντων, σμαραγεῖ δέ τε λειμών·
ὡς τῶν ἔθνεα πολλὰ νεων ἀπὸ καὶ κλισιάων
ἐς πεδίον προχέοντο Σκαμάνδριον, αὐτὰρ ὑπὸ χθὼν
σμερδαλέον κονάβιζε ποδῶν αὐτῶν τε καὶ ἵππων.
ἔσταν δ' ἐν λειμῶνι Σκαμανδρίῳ ἀνθεμόεντι
μυρίοι, ὅσσα τε φύλλα καὶ ἄνθεα γίγνεται ὥρῃ.

*LIKE SWARMS OF BUZZING FLIES, IN MULTITUDE, THEY ARRAY
THEMSELVES IN THE PLAIN.*

ἡύτε μυιάων ἀδινάων ἔθνεα πολλά,
αἱ τε κατὰ σταθμὸν ποιμνήιον ἡλάσκουσιν
ώρῃ εἰαρινῇ, ὅτε τε γλάγος ἄγγεα δεύει,
τόσσοι ἐπὶ Τρώεσσι κάρη κομάοντες Ἀχαιοὶ
ἐν πεδίῳ ἵσταντο, διαρραῖσαι μεμαῶτες.

463. κλαγγηδόν †, adverb (cf. κλαγγή, A 49, etc.).

προκαθιζόντων comp. † (πρὸ = εἰς τὸ πρόσθεν, κατά, and ίζόντων. Cf. I. 96).

470. σταθμὸν ποιμνήιον (†), 'sheepfold' (ποιμνη, 'flock').

CONSPICUOUS AMONG THEIR MARSHALS IS AGAMEMNON.

τοὺς δ', ὡς τ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν αἰπόλοι αὐδρες
ῥεῖα διακρίνωσιν, ἐπεὶ κε νομῷ μιγέωσιν, 475
ὡς τοὺς ἥγεμόνες διεκόσμεον ἔνθα καὶ ἔνθα
νύσμάνηνδ' ἴέναι, μέτα δὲ κρείων Ἀγαμέμνων
ὅμματα καὶ κεφαλὴν ἵκελος Διὸς τερπικεραύνῳ,
Ἄρεϊ δὲ ζώνην, στέρνον δὲ Ποσειδάωνι.
ἡύτε βοῦς ἀγέληφι μέγ' ἔξοχος ἐπλετο πάντων 480
ταῦρος· ὃ γάρ τε βόεσσι μεταπρέπει ἀγρομένησιν.
τοῖον ἄρ' Ἀτρεΐδην θῆκε Ζεὺς ἥματι κείνῳ,
ἐκπρεπέ' ἐν πολλοῖσι καὶ ἔξοχον ἥρώεσσιν. 485

THEY ADVANCE LIKE FIRE. UNDER THEIR TREAD THE EARTH RE-SOUNDS AS IF LASHED BY THE LIGHTNINGS OF ZEUS.

οἱ δ' ἄρ' ἵσαν, ὡς εἴ τε πυρὶ χθὼν πᾶσα νέμοιτο. 780
γαῖα δ' ὑπεστενάχιζε Διὸς ὡς τερπικεραύνῳ
χωμένῳ, ὅτε τ' ἀμφὶ Τυφωέι γαῖαν ἴμασσῃ
εἰν Ἀρίμοις, ὅθι φασὶ Τυφωέος ἔμμεναι εὐնάς.
ὡς ἄρα τῶν ὑπὸ ποστὶ μέγα στεναχίζετο γαῖα
ἐρχομένῳ μάλα δ' ὥκα διέπρησσον πεδίοιο. 785

IRIS BRINGS TO THE TROJANS WORD OF THE COMING GREEKS.

Τρωσὶν δ' ἄγγελος ἥλθε ποδήνεμος ὥκεα Ἰρις
πάρ πιὸς αἰγιόχοιο σὺν ἀγγελίῃ ἀλεγεινῇ.
οἱ δ' ἀγορὰς ἀγόρευον ἐπὶ Πριάμοιο θύρησιν
πάντες ὁμηρεέες, ἥμεν νέοι ἥδε γέροντες.
ἀγγοῦ δ' ἵσταμένη προσέφη πόδας ὥκεα Ἰρις· 790
εἴσατο δὲ φθογγὴν υὖν Πριάμοιο Πολίτη,

483. ἐκπρεπές (a) †, 'conspicuous' (*ἐκ* and *πρέπω*).

781. ὑπεστενάχιζε comp. †, 'groaned beneath' (cf. l. 784).

783. Ἀρίμοις †, from Ἀρίμα or Ἀρίμοι, a mountain or people commonly located in Cilicia.

δις Τρώων σκοπὸς οὐε ποδωκείησι πεποιθὼς
τύμβῳ ἐπ' ἀκροτάτῳ Λίστυτα γέροντος,
δέγμενος ὁππότε ναῦφιν ἀφορμηθεῖεν Ἀχαιοῖ·
τῷ μιν ἔεισαμένη προσέφη πόδας ὥκεα Ἰρις.

795

“ὦ γέρον, αἱεὶ τοι μῆθοι φίλοι ἄκριτοί εἰσιν
ὡς ποτ' ἐπ' εἰρήνης πόλεμος δ' ἀλίαστος ὄρωρεν.
ἢ μὲν δὴ μάλα πολλὰ μάχας εἰσήλυθον ἀνδρῶν,
ἄλλ' οὐ πω τοιόνδε τοσόνδε τε λαὸν ὅπωπα·
λίγην γὰρ φύλλοισιν ἐοικότες ἢ ψαμάθοισιν
ἔρχονται πεδίοιο μαχεσσόμενοι προτὶ ἄστυ.
Ἐκτορ, σοὶ δὲ μάλιστ' ἐπιτέλλομαι ὥδε γε ῥέξαι·
πολλοὶ γὰρ κατὰ ἄστυ μέγα Πριάμου ἐπίκουροι,
ἄλλη δ' ἄλλων γλώσσα πολυσπερέων ἀνθρώπων·
τοῖσιν ἔκαστος ἀνὴρ σημαινέτω οἵσι περ ἄρχει,
τῶν δ' ἔξηγεύσθω, κοσμησάμενος πολιῆτας.”

800

805

THEY, IN TURN, SPEEDILY ARM AND ARE MARSHALLED ON THE
PLAIN.

ὣς ἔφαθ. Ἐκτωρ δ' οὐ τι θεᾶς ἔπος ἡγνοίησεν,
αἷψα δ' ἔλινος ἀγορήν· ἐπὶ τεύχεα δ' ἐστεύοντο.
πᾶσαι δ' ὡίγυνυντο πύλαι, ἐκ δ' ἔσσυντο λαός,
πεζοί θ' ἵππηές τε πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὄρώρει.

810

ἔστι δέ τις προπάροιθε πόλιος αἴπεια κολώνη
ἐν πεδίῳ ἀπάνευθε, περίδρομος ἐνθα καὶ ἐνθα,
τὴν δὲ τοι ἄνδρες Βατίειαν κικλήσκουσιν,
ἀθάνατοι δέ τε σῆμα πολυσκάρθμοι Μυρίης·
ἐνθα τότε Τρῷές τε διέκριθεν ἦδ' ἐπίκουροι.

815

792. ποδωκείησι †, 'swiftness of foot' (πόδας ὥκεις).

806. ἔξηγεύσθω comp. †, imperative, third person (*εξ* and *ἡγέομαι*).

πολιῆτας † = πολίτας.

814. πολυσκάρθμοι †, 'much-bounding,' 'agile' (πολύς, *σκάρψ*, 'skip').

Μυρίης †, 'Myrine,' said to have been an Amazon. Cf. Γ 189.

ΙΛΙΑΔΟΣ Γ

ΟΡΚΟΙ. ΤΕΙΧΟΣΚΟΠΙΑ. ΠΑΡΙΔΟΣ ΚΑΙ ΜΕΝΕΛΑΟΥ ΜΟΝΟΜΑΧΙΑ

THE TROJANS AND ACHAEANS APPROACH EACH OTHER.

Αὐτὰρ ἐπεὶ κόσμηθεν ἄμ' ἡγεμόνεσσιν ἔκαστοι,
Τρῶες μὲν κλαγγῆ τ' ἐνοπῇ τ' ἵσαν δρυθες ὡς·
ἡύτε περ κλαγγὴ γεράνων πέλει σύρανόθι πρό,
αἱ τ' ἐπεὶ οὖν χειμῶνα φύγον καὶ ἀθέσφατον ὅμβρον,
κλαγγὴ ταί γε πέτονται ἐπ' Ωκεανοῖο ρόάων, 5
ἀνδράσι Πυγμαίοισι φόνον καὶ κῆρα φέρουσαι·
ἡέριαι δ' ἄρα ταί γε κακὴν ἔριδα προφέρονται.
οἱ δ' ἄρ' ἵσαν σιγῇ μένεα πνείοντες Ἀχαιοί,
ἐν θυμῷ μεμαῶτες ἀλεξέμεν ἀλλήλοισιν.
ηὗτ' ὄρεος κορυφῆσι νότος κατέχενεν ὁμίχλην, 10
ποιμέσιν οὖ τι φίλην κλέπτη δέ τε νυκτὸς ἀμεώνω,
τόσσον τίς τ' ἐπι λεύσσει, δσον τ' ἐπι λᾶαν ἱσιν·
ὦς ἄρα τῶν ὑπὸ ποστὶ κονίσαλος ὥριντ' ἀελλῆς
ἔρχομένων· μάλα δ' ὡκα διέπρησσον πεδίοιο.

PROMINENT AMONG THE TROJANS IS ALEXANDER (PARIS).

οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες, 15
Τρωσὶν μὲν προμάχιζεν Ἀλέξανδρος θεοειδὴς
παρδαλέην ὕμοισιν ἔχων καὶ καμπύλα τόξα

3. σύρανόθι †, see note.

6. Πυγμαίοισι †, ‘Pygmies.’

11. κλέπτη †, ‘thief’ (κλέπτω).

13. ἀελλῆς †, adjective, ‘thick’ (ἀ-“collective” and root *Fel* of *Felos*, § 61, 14).

καὶ ξύφος· αὐτὰρ δὲ δοῦρε δύω κεκορυθμένα χαλκῷ
πάλλων Ἀργείων προκαλύπτετο πάντας ἀρίστους
ἀντίβιον μαχέσασθαι ἐν αἰνῇ δημογῆται
τὸν δὲ ὡς οὖν ἐνόησεν ἀρηφίλος Μενέλαος
ἔρχόμενον προπάροιθεν ὄμίλουν, μακρὰ βιβάντα,
ὡς τε λέων ἔχάρη μεγάλῳ ἐπὶ σώματι κύρσας,
εὐρῶν ἦ τὴλαφον κεραὸν ἦ ἄγριον αἴγα,
πεινάων — μάλα γάρ τε κατεσθίει, εἰς περ ἀν αὐτὸν 25
σεύωνται ταχέες τε κύνες θαλεροί τ' αἰζηοί —.
ὡς ἔχάρη Μενέλαος Ἀλέξανδρον θεοειδῆ
δόθαλμοῖσιν ἴδων· φάτο γάρ τίσεσθαι ἀλείτην.
αὐτίκα δὲ ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἄλτο χαμᾶζε.

BUT AT SIGHT OF MENELAUS HE SKULKS BACK INTO THE RANKS.

τὸν δὲ ὡς οὖν ἐνόησεν Ἀλέξανδρος θεοειδῆς 30
ἐν προμάχοισι φανέντα, κατεπλήγη φίλον ἦτορ.
ἄψ δὲ ἑτάρων εἰς ἔθνος ἔχαζετο κῆρ' ἀλεείνων.
ὡς δὲ ὅτε τίς τε δράκοντα ἴδων παλίνορσος ἀπέστη
οὔρεος ἐν βήσσῃσι, ὑπὸ τε τρόμος ἔλλαβε γυνῖα,
ἄψ δὲ ἀνεχώρησεν ὥχρος τέ μιν εἶλε παρειάς, 35
ὡς αὗτις καθ' ὅμιλον ἔδυ Τρώων ἀγερώχων
δείσας Ἀτρέος νιὸν Ἀλέξανδρος θεοειδῆς.
τὸν δὲ Ἐκτωρ νείκεσσεν ἴδων αἰσχροῖς ἐπέεσσιν.

WHEREUPON HE IS SCATHINGLY REPROVED BY HECTOR.

“Δύσπαρι, εἶδος ἄριστε, γυναιμανές, ἡπερόπεντά,
αἱθ' ὄφελες ἄγονός τ' ἔμεναι ἄγαμός τ' ἀπολέσθαι. 40

31. κατεπλήγη (Attic κατεπλάγη) comp. †, ‘he was dismayed.’

33. παλίνορσος †, adjective, ‘recoiling’ (πάλιν, δρυνμι); cf. άψ (l. 35).

35. ὥχρος †, ‘pallor.’

40. ἄγονος †, ‘unborn’ (&-privative, γίγνομαι).

ἄγαμος †, ‘unmarried’ (&-privative, γαμέω).

καὶ κε τὸ βουλούμην καὶ κεν πολὺ κέρδιον ἦεν,
 ἡ οὗτω λώβην τ' ἔμεναι καὶ ὑπόψιον ἀλλων.
 ἡ που καγχαλάουσι κάρη κομάοντες Ἀχαιοὶ
 φάντες ἀριστῆα πρόμον ἔμμεναι, οῦνεκα καλὸν
 εἶδος ἔπ'. ἀλλ' οὐκ ἔστι βίη φρεσὶν οὐδέ τις ἀλκή. 45
 ἡ τοιόσδε ἐὼν ἐν ποντοπόροισι νέεσσιν
 πόντον ἐπιπλώσας, ἐτάρους ἐρίηρας ἀγείρας,
 μιχθεὶς ἀλλοδαποῖσι γυναικ' εὑειδέ' ἀνῆγες
 ἐξ ἀπίης γαίης, νυὸν ἀνδρῶν αἰχμητάων;
 πατρί τε σῷ μέγα πῆμα πόληι τε παντί τε δῆμῳ, 50
 δυσμενέσιν μὲν χάρμα, κατηφείην δὲ σοὶ αὐτῷ.
 οὐκ ἄν δὴ μείνειας ἀργίφιλον Μενέλαον·
 γνοίης χ', οἵου φωτὸς ἔχεις θαλερὴν παράκοιτιν.
 οὐκ ἄν τοι χραίσμη κίθαρις τά τε δῶρ' Ἀφροδίτης
 ἡ τε κόμη τό τε εἶδος, ὅτ' ἐν κονίγρῃ μιγείης. 55
 ἀλλὰ μάλα Τρῶες δειδήμονες· ἡ τέ κεν ἥδη
 λάνον ἔσσο χιτῶνα κακῶν ἔνεχ', ὅσσα ἔοργας."

SORELY HURT BY HIS BROTHER'S WORDS, WHICH HE ACKNOWLEDGES ARE JUST, HE PROPOSES TO SETTLE THE WAR BY A DUEL. HE WILL HIMSELF FIGHT WITH MENELAUS. HELEN AND THE TREASURES SHALL GO TO THE VICTOR.

τὸν δ' αὐτε προσέειπεν Ἀλέξανδρος θεοειδής.
 “Ἐκτορ, ἐπεί με κατ' αἴσταν ἐνείκεστας οὐδ' ὑπὲρ αἴσταν,—
 αἱεί τοι κραδίη πέλεκυς ὡς ἔστιν ἀτειρής, 60
 ὃς τ' εἶσιν διὰ δουρὸς ὑπ' ἀνέρος, ὃς ρά τε τέχνῃ
 νήιον ἐκτάμνησιν, ὀφέλλει δ' ἀνδρὸς ἐρωήν.
 ὡς σοὶ ἐνὶ στήθεσσιν ἀτάρβητος νόος ἔστιν. —

42. *τετάρην* †, ‘despised’ (ἀπό, ὑψομα, ὑψις, etc.).

43. *εὐελδί* (α) †, ‘handsome’ (εὖ, εἰδος).

56. *δειδήμονες* †, ‘timid,’ ‘fearful’ (δείδεο).

63. *ἀτάρβητος* †, ‘undaunted’ (ἀ-privative and ταρβίω. Cf. A 381).

μή μοι δῶρ' ἔρατὰ πρόφερε χρυσῆς Ἀφροδίτης·
οὐ τοι ἀπόβλητ' ἔστι θεῶν ἐρικυδέα δῶρα,
δόσσα κεν αὐτοὶ δῶσιν, ἐκὼν δ' οὐκ ἄν τις ἔλοιτο.
νῦν αὖτ', εἴ μ' ἐθέλεις πολεμῖζέμεν ἡδὲ μάχεσθαι,
ἄλλους μὲν κάθισον Τρῶας καὶ πάντας Ἀχαιούς,
αὐτὰρ ἐμ' ἐν μέσσω καὶ ἀρηφίλον Μενέλαον
συμβάλετ' ἀμφ' Ἐλένη καὶ κτήμασι πᾶσι μάχεσθαι. 70
διππότερος δέ κε νικήσῃ κρείσσων τε γένηται,
κτήμαθ' ἐλῶν εὖ πάντα γυναικά τε οἶκαδ' ἀγέσθω·
οἱ δ' ἄλλοι φιλότητα καὶ ὄρκια πιστὰ ταμόντες
ναίοιτε Τροίην ἐριβώλακα, τοὶ δὲ νεέσθων

"Ἀργος ἐστὶ ιππόβοτον καὶ Ἀχαιίδα καλλιγύναικα." 75

ώστις ἔφαθ'. "Ἐκτωρ δ' αὖτ' ἐχάρη μέγα μῦθον ἀκούσας
καὶ ρῷ ἐστι μέσσον ἵων Τρῶων ἀνέεργε φάλαγγας,
μέσσον δουρὸς ἐλῶν· τοὶ δ' ἴδρυνθησαν ἀπαντες.
τῷ δ' ἐπετοξάζοντο κάρη κομάοντες Ἀχαιοὶ
ἵοισίν τε τιτυσκόμενοι λάεσσί τ' ἔβαλλον.

αὐτὰρ ὁ μακρὸν ἀνσενὸν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·

"ἰσχεσθ', Ἀργείοι, μὴ βάλλετε, κοῦροι Ἀχαιῶν·
στεῦνται γάρ τι ἔπος ἐρέειν κορυθαίολος Ἐκτωρ."

HECTOR PROCLAIMS PARIS'S PROPOSAL TO THE TWO ARMIES.

ώστις ἔφαθ'. οἱ δ' ἔσχοντο μάχης ἄνεψ τ' ἐγένοντο
ἐστομένως. "Ἐκτωρ δὲ μετ' ἀμφοτέροισιν ἔειπεν· 85

"κέκλυτέ μεν, Τρῶες καὶ ἐνκυήμιδες Ἀχαιοί,
μῦθον Ἀλεξάνδροιο, τοῦ εὗνεκα νεῦκος ὄρωρεν.
ἄλλους μὲν κέλεται Τρῶας καὶ πάντας Ἀχαιοὺς
τεύχεα κάλ' ἀποθέσθαι ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ,

84. ἔρατά †, 'lovely' (*ἔραμαι*, 'love').

79. ἐπετοξάζοντο comp. †, 'kept drawing their bows on' (*ἐπί*, *τοξέομαι*, 'shoot with the bow').

αὐτὸν δ' ἐν μέσσῳ καὶ ἀρηίφιλον Μενέλαιον
οῖς ἀμφ' Ἐλένη καὶ κτήμασι πᾶσι μάχεσθαι.
ὅππότερος δέ κε νικήσῃ κρείσσων τε γένηται,
κτήμαθ' ἐλὼν εὖ πάντα γυναικά τε οἴκαδ' ἀγέσθω·
οἱ δ' ἄλλοι φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ τάμωμεν.”
ώς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένουντο σιωπῆ. 95
τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε βοήν ἀγαθὸς Μενέλαιος.

MENELAUS CONSENTS TO THE DUEL. ARRANGEMENTS FOR CONFIRMING THE AGREEMENT BY SOLEMN OATHS AND SACRIFICE.

“κέκλυτε νῦν καὶ ἐμέιο· μάλιστα γὰρ ἄλγος ίκάνει
θυμὸν ἐμόν· φρονέω δὲ διακρινθήμεναι ἥδη
Ἄργεῖους καὶ Τρῶας, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέποσθε
εὗκ' ἐμῆς ἕριδος καὶ Ἀλεξάνδρου ἐνεκ' ἀρχῆς. 100
ἡμέων δ' ὁπποτέρῳ θάνατος καὶ μοῖρα τέτυκται,
τεθναίη· ἄλλοι δὲ διακρινθεῖτε τάχιστα.
οἴστε δ' ἄρν', ἔτερον λευκὸν ἐτέρην δὲ μέλαιναν,
Γῆ τε καὶ Ἡελίῳ· Διὺς δ' ἡμεῖς οἴσομεν ἄλλον.
ἄξετε δὲ Πριάμοιο βίην, ὅφρ' ὅρκια τάμνη
αὐτός, ἐπεὶ οἱ παῖδες ὑπερφίαλοι καὶ ἀπιστοι,
μή τις ὑπερβασίη Διὸς ὅρκια δηλήσηται.
αἰὲν δ' ὁπλοτέρων ἀνδρῶν φρένες ἡρέθουνται.
οἷς δ' ὁ γέρων μετέησιν, ἄμα πρόσσω καὶ ὀπίσσω
λεύσσει, ὅπως ὅχ' ἄριστα μετ' ἀμφοτέροισι γένηται.” 110
ώς ἔφαθ'. οἱ δ' ἔχάρησαν Ἀχαιοί τε Τρῷες τε
Ἐλπόμενοι παύσεσθαι ὀιζυροῦ πολέμοιο.
καὶ ρ' ἵππους μὲν ἔρυξαν ἐπὶ στίχας, ἐκ δ' ἔβαν αὐτοὶ
τεύχεά τ' ἐξεδύνοντο· τὰ μὲν κατέθεντ' ἐπὶ γαίῃ
πλησίον ἄλλήλων, ὀλίγη δ' ἦν ἀμφὶς ἄρουρα. 115
Ἐκτωρ δὲ προτὶ ἄστυ δύω κήρυκας ἐπεμπεν
καρπαλίμως ἄρνας τε φέρειν Πρίαμόν τε καλέσσαι.

αὐτὰρ δὲ Ταλθύβιον προῖει κρείων Ἀγαμέμνων
νῆσας ἐπὶ γλαφυρὰς ἴέναι, τὸν δὲ ἄρν' ἐκέλευεν
οἰστέμεναι· δὲ δὲ ἄρ' οὐκ ἀπίθησ' Ἀγαμέμνονι δίω. 120

IRIS SUMMONS HELEN TO WITNESS THE COMBAT.

"Ιρις δὲ αὖθις Ἐλένη λευκωλένω αἴγγελος ἦλθεν
εἰδομένη γαλόω, Ἀντηνορίδαο δάμαρτι,
τὴν Ἀντηνορίδης εἶχε κρείων Ἐλικάων
Λαοδίκην, Πριάμοιο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστην.
τὴν δὲ εὑρίσκειν μεγάρῳ· ηδὲ μέγαν ἵστον ὑφαινεν
δίπλακα πορφυρέην, πολέας δὲ ἐνέπαστεν ἀέθλους
Τρώων θεοποδάμων καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
οὓς ἔθεν εἴνεκεν ἐπασχον ὑπὸ Ἀρητοῦ παλαμάων.
ἀγχοῦ δὲ ἵσταμένη προσέφη πόδας ὥκεα Ιρις·

"δεῦρον ἵθι, νύμφα φίλη, ἵνα θέσκελα ἔργα ἰδῃς
Τρώων θεοποδάμων καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
οἵ πριν ἐπ' ἀλλήλοισι φέρον πολύδακρυν Ἀρητοῦ
ἐν πεδίῳ, δλοοῖο λιλαιόμενοι πολέμοιο,
οἵ δὴ νῦν ἔσται σιγῇ — πόλεμος δὲ πέπαυται —
ἀσπίστι κεκλιμένοι, πάρα δὲ ἔγχεα μακρὰ πέπηγεν. 135
αὐτὰρ Ἀλέξανδρος καὶ ἀργήφιλος Μενέλαος
μακρῆς ἔγχείησι μαχέσσονται περὶ σεῖο.
τῷ δέ κε νικήσαντι φίλη κεκλήσῃ ἄκοιτις."

*WITH AWAKENING MEMORIES OF HER EARLIER LIFE, HELEN COMES
TO THE TOWER OVER THE SCAEAN GATE, WHERE PRIAM AND
HIS COUNCILORS ARE GATHERED.*

ώσις εἰποῦσα θεὰ γλυκὺν ἵμερον ἔμβαλε θυμῷ
ἀνδρός τε προτέροιο καὶ ἀστεος ἡδὲ τοκήων.
αὐτίκα δὲ ἀργεννήσι καλυψαμένη ὁθόνησιν 140

126. ἐνέπαστεν comp. †, imperfect, 'was weaving therein' (*ἐν* and *πάσσω*, 'sprinkle').

ώρματ' ἐκ θαλάμοιο, τέρεν κατὰ δάκρυ χέουσα,
οὐκ οἴη· ἂμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι δύ' ἔποντο,
Αἴθρη Πιτθῆος θυγάτηρ Κλυμένη τε βωῶπις.
αὖψα δ' ἔπειθ' ἵκανον, δθὶ Σκαιαὶ πύλαι ἡσαν.

145

οἱ δ' ἀμφὶ Πράμαν καὶ Πάνθοον ἥδε Θυμοίτην
Λάμπον τε Κλυτίον θ' Ἰκετάονα τ' ὅζον Ἀρηὸς
Οὐκαλέγων τε καὶ Ἀντήνωρ, πεπυνυμένω ἄμφω,
ἡτο δημογέροντες ἐπὶ Σκαιῆσι πύλησιν,
γῆραι δὴ πολέμοιο παπαυμένοι, ἀλλ' ἀγορηταὶ
ἐσθλοί, τεττύγεσσιν ἑοικότες, οἱ τε καθ' ὑλην
δευνδρέω ἐφεζόμενοι ὅπα λειριόεσσαν ἰεῖσιν·
τοῖοι ἄρα Τρώων ἡγήτορες ἦντ' ἐπὶ πύργῳ.
οἱ δ' ὡς οὖν εἰδονθ' Ἐλένην ἐπὶ πύργον ιοῦσαν,
ἥκα πρὸς ἀλλήλους ἔπεια πτερόεντ' ἀγόρευον.

150

“οὐ νέμεσίς Τρώας καὶ ἐυκνήμιδας Ἀχαιοὺς
τοιῆδ' ἀμφὶ γυναικὶ πολὺν χρόνον ἄλγεα πάσχειν.
αἰνῶς ἀθανάτησι θεῆς εἰς ὅπα ἑοικεν.
ἀλλὰ καὶ ὡς, τοίη περ ἑοῦσ', ἐν τηνσὶν νεέσθω
μηδὲ ἥμιν τεκέεσσί τ' ὀπίσσω πῆμα λίποιτο.”

155

160

*AN IMPRESSIVE SCENE, IN WHICH HELEN TELLS PRIAM THE NAMES
OF THE GREEK LEADERS ON THE PLAIN BEFORE THEM. FORE-
MOST IS AGAMEMNON.*

ὡς ἄρ' ἔφαν· Πρίαμος δ' Ἐλένην ἐκαλέσσατο φωνῇ·
“δεῦρο πάροιθ' ἐλθοῦσα, φίλον τέκος, ἵζεν ἐμεῖο,
ὅφρα ἴδῃ πρότερον τε πόσιν πηρούς τε φίλους τε,—
οῦν τί μοι αἰτίη ἐστί· θεοί νύ μοι αἰτιοί εἰσιν,
οἵ μοι ἐφώρμησαν πόλεμον πολύδακρυν Ἀχαιῶν,—
ὡς μοι καὶ τόνδ' ἄνδρα πελώριον ἐξονομήνης,
ὅς τις ὅδ' ἐστὶν Ἀχαιὸς ἀνὴρ ἡύς τε μέγας τε.

165

151. τεττύγεσσιν †, dative plural, ‘cicadas.’

ἢ τοι μὲν κεφαλῆ καὶ μεῖζουες ἄλλοι ἔστιν·
καλὸν δ' οὕτω ἐγὼν οὐ πω ἵδον ὁφθαλμοῖσιν
οὐδὲ οὕτω γεραρόν· βασιλῆι γὰρ ἀνδρὶ ἔοικεν.”

170

τὸν δ' Ἐλένη μύθοισιν ἀμείβετο δῆτα γυναικῶν.
“αἰδοῖός τέ μοι ἐστι, φίλε ἑκυρέ, δεινός τε·
ώς ὅφελεν θάνατός μοι ἀδεῦν κακός, ὅππότε δεῦρο
νιέι σῷ ἐπόμην, θάλαμον γνωτούς τε λιποῦσα

175

παιᾶντα τε τηλυγέτην καὶ ὁμηλικήν ἐρατεινήν.
ἄλλὰ τά γ' οὐκ ἐγένοντο· τὸ καὶ κλαίοντα τέτηκα.
τοῦτο δέ τοι ἐρέω, ὃ μ' ἀνείρεαι ἥδε μεταλλᾶς·
οὗτός γ' Ἀτρεΐδης εὐρὺν κρείων Ἀγαμέμνων,
ἀμφότερον, βασιλεύς τ' ἀγαθὸς κρατερός τ' αἰχμητῆς·
δαὴρ αὐτὸς ἐμὸς ἔσκε κυνώπιδος, εἴ ποτ' ἔην γε.”

180

ώς φάτο· τὸν δ' ὁ γέρων ἡγάσσατο φώνησέν τε·
“ὦ μάκαρ Ἀτρεΐδη, μοιρηγενές, ὀλβιόδαιμον,
ἥ ρά νύ τοι πολλοὶ δεδμήσατο κοῦροι Ἀχαιῶν.
ἥδη καὶ Φρυγίην εἰσῆλυθον ἀμπελόεσσαν,
ἐνθα ἵδον πλεύστους Φρύγας ἀνέρας αἰολοπάλους,

185

λαοὺς Ὄτρηος καὶ Μυγδόνος ἀντιθέοι,
οἵ ρά τότ' ἐστρατάσαντο παρ' ὅχθας Σαγγαρίοι·
καὶ γὰρ ἐγὼν ἐπίκουρος ἔών μετὰ τῶντιν ἐλέχθην
ἥματι τῷ, ὅτε τ' ἥλθον Ἀμαζόνες ἀντιάνειραι·
ἄλλ' οὐδὲ οἱ τόσοι ἥσαν, ὅσοι ἐλίκωπες Ἀχαιοί”

190

THEN ODYSSEUS, AJAX, AND IDOMENEUS.

δεύτερον αὐτὸς Ὁδυσῆς ἵδων ἐρέειν’ ὁ γεραιός·
“εἴπ’ ἄγε μοι καὶ τόνδε, φίλον τέκος, ὃς τις ὅδε ἐστίν·

182. μοιρηγενές †, ‘child of fortune’ (μοῖρα and root γεν-).

διλβιόδαιμον †, ‘blessed by the gods’ (διλβιός = beatus, and δαίμων).

185. αἰολοπάλους †, adjective, ‘with quick steeds’ (αἰόλος, ‘quick-moving,’ and πάλος, ‘foal’).

μείων μὲν κεφαλῆ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεῖδαο,
εὐρύτερος δὲ ὕμοισιν οὐδὲ στέρνοισιν οὐδέσθαι.

τεύχεα μέν οἱ κεῦται ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ,
αὐτὸς δὲ κτίλος ὡς ἐπιπωλεῖται στίχας ἀνδρῶν.
ἀρνειῶ μιν ἔγώ γε ἔσκω πηγεσιμάλλῳ,
οἵ τ' οἴνων μέγα πῶν διέρχεται ἀργεννάων.”

τὸν δὲ ἡμείβετ’ ἔπειθ ‘Ελένη Διὸς ἐκγεγαυῖα·
“οὗτος δὲ αὖ Λαερτιάδης πολύμητις Ὁδυσσεύς,
οὗτος τράφη ἐν δήμῳ Ἰθάκης κραναῆς περ ἐούσης
εἰδὼς παντοίους τε δόλους καὶ μῆδεα πυκνά.”

τὴν δὲ αὐτὸν Ἀντήνωρ πεπυνμένος ἀντίον ηῦδα·
“ὦ γύναι, ή μάλα τοῦτο ἔπος νημερτὲς ἔειπες·
ηδη γὰρ καὶ δεῦρο ποτ’ ἥλυθε δῖος Ὁδυσσεὺς
σεῦ ἔνεκ’ ἀγγελίης σὺν ἀρηιφίλῳ Μενελάῳ·
τοὺς δὲ ἔγὼ ἔξεινισθα καὶ ἐν μεγάροισι φίλησα,
ἀμφοτέρων δὲ φυὴν ἐδάην καὶ μῆδεα πυκνά.
ἀλλ’ ὅτε δὴ Τρώεσσιν ἐν ἀγρομένοισιν ἔμιχθεν,
στάντων μὲν Μενέλαος ὑπείρεχεν εὐρέας ὕμους,
ἄμφω δὲ ἔζομένω γεραρώτερος ἦν Ὁδυσσεύς.
ἀλλ’ ὅτε δὴ μύθους καὶ μῆδεα πᾶσιν ὑφαινον,
ἥ τοι μὲν Μενέλαος ἐπιτροχάδην ἀγόρευεν,
παῦρα μὲν ἀλλὰ μάλα λιγέως, ἐπεὶ οὐ πολύμυθος
οὐδὲ ἀφαμαρτοεπής· ή καὶ γένει ὑστερος ἦεν.
ἀλλ’ ὅτε δὴ πολύμητις ἀνατέξειν Ὁδυσσεύς,
στάσκει, ὑπαὶ δὲ ἴδεσκε κατὰ χθονὸς ὅμματα πῆξας,
σκῆπτρον δὲ οὐτ’ ὀπίσω οὔτε προπρηνὲς ἐνώμα,

197. πηγεσιμάλλῳ †, ‘thick-fleeced’ (*πηγός*, ‘well put together,’ ‘stout,’ ‘thick,’—cf. πήγρυμα,—and *μαλλός*, ‘wool’).

215. ἀφαμαρτοεπής †, adjective, ‘missing the point in speech,’ ‘given to rambling talk’ (*ἀπό*, ἀμαρτών, *ἴπος*).

ἀλλ' ἀστεμφὲς ἔχεσκεν, ἀίδρεϊ φωτὶ ἐοικώς·
φαῖης κεν ζάκοτόν τέ τιν' ἔμμεναι ἄφρονά τ' αὐτῶς. 220
ἀλλ' ὅτε δὴ ὅπα τε μεγάλην ἐκ στήθεος εἴη
καὶ ἔπεια νιφάδεσσιν ἐοικότα χειμερίγσιν,
οὐκ ἀν ἔπειτ' Ὁδυσῆι ἐρίστειε βροτὸς ἄλλος·
οὐ τότε γ' ὁδὸς Ὁδυσῆος ἀγαστάμεθ' εἶδος ἰδόντες."

τὸ τρίτον αὖτ' Αἴαντα ἴδων ἐρέειν' ὁ γεραιός. 225
“τίς τ' ἄρ' ὁδὸς ἄλλος Ἀχαιὸς ἀνὴρ ἡνὸς τε μέγας τε,
ἔξοχος Ἀργεῖων κεφαλήν τε καὶ εὐρέας ὕμους;”

τὸν δ' Ἐλένη τανύπεπλος ἀμείβετο δῖα γυναικῶν.
“οὗτος δ' Αἴας ἐστὶ πελώριος, ἔρκος Ἀχαιῶν.
Ἴδομενεὺς δ' ἐτέρῳθεν ἐνὶ Κρήτεσσι θεὸς ὡς
ἔστηκ', ἀμφὶ δέ μιν Κρητῶν ἀγοὶ ἤγερέθονται.
πολλάκι μιν ξένισσεν ἀργύριφιλος Μενέλαος
οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ, ὅποτε Κρήτηθεν ἵκοιτο.

νῦν δ' ἄλλους μὲν πάντας ὄρῳ ἐλίκωπας Ἀχαιούς,
οὓς κεν ἐν γνοίην καί τ' οὔνομα μυθησαίμην.” 235

δοιὼ δ' οὐ δύναμαι ἴδειν κοσμήτορε λαῶν,
Κάστορά θ' ἵπποδαμον καὶ πὺξ ἀγαθὸν Πολυδεύκη
αὐτοκαστιγνήτῳ, τώ μοι μία γείνατο μῆτηρ.
ἢ οὐχ ἐσπέσθην Λακεδαίμονος ἐξ ἐρατεινῆς,
ἢ δεύρῳ μὲν ἐποντο νέεσσος ἐνὶ ποντοπόροισιν, 240
νῦν αὖτ' οὐκ ἐθέλουσι μάχην καταδύμεναι ἀνδρῶν,
αἰσχεα δειδιότες καὶ ὀνείδεα πόλλ', ἀ μοι ἔστιν.”

ώς φάτο· τοὺς δ' ἥδη κάτεχεν φυσίζοος αἴλα
ἐν Λακεδαίμονι αὐθί, φίλη ἐν πατρίδι γαίη.

220. ζάκοτον †, ‘very wrathful,’ ‘very surly’ (*ζα-*, § 160, and *κότος*). Cf. **A** 82, *κότον*.

240. δεύρῳ † = δεύρῳ (l. 205, etc.).

PRIAM IS SUMMONED TO DESCEND INTO THE PLAIN AND IN PERSON
TO TAKE THE OATHS FOR THE TROJANS.

κήρυκες δ' ἀνὰ ἄστυ θεῶν φέρον ὄρκια πιστά, 245
ἄρνε δύω καὶ οἶνον ἐύφρονα, καρπὸν ἀρούρης,
ἀσκῷ ἐν αἰγεώ· φέρε δὲ κρητῆρα φαεινὸν
κῆρυξ Ἰδαῖος ἡδὲ χρύσεια κύπελλα.

ἄπρυνεν δὲ γέροντα παριστάμενος ἐπέεσσιν.

"ὅρσεο, Λαομεδοντιάδῃ· καλέουσιν ἄριστοι 250
Τρώων θ' ἵπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
ἐσ τεδίον καταβῆναι, ὦν' ὄρκια πιστὰ τάμητε.
αὐτὰρ Ἀλέξανδρος καὶ ἀρηίφιλος Μενέλαος
μακρῆς ἐγχείρησι μαχέσσοντ' ἀμφὶ γυναικί·
τῷ δέ κε νικήσαντι γυνὴ καὶ κτήμαθ' ἐποιτο, 255
οἱ δ' ἄλλοι φιλότητα καὶ ὄρκια πιστὰ ταμόντες
ναιούμεν Τροίην ἐριβώλακα, τοὶ δὲ νέονται
"Ἄργος ἐσ ἵπποβοτον καὶ Ἀχαιίδα καλλιγύναικα."

ὡς φάτο· ρίγησεν δ' ὁ γέρων, ἐκέλευσε δ' ἑταίροις
ἵππους ζευγνύμεναι· τοὶ δ' ὀτραλέως ἐπίθοντο. 260

ἀν δ' ἄρ' ἔβη Πρίαμος, κατὰ δ' ἡνία τεῖνεν ὀπίσσω·
πάρ δέ οἱ Ἀντήνωρ περικαλλέα βήσετο δύφρον.

τὼ δὲ διὰ Σκαιῶν πεδίονδ' ἔχον ὥκεας ἵππους.
ἄλλ' ὅτε δή ρ' ἵκοντο μετὰ Τρώας καὶ Ἀχαιούς,
ἔξ ἵππων ἀποβάντες ἐπὶ χθόνα πουλυβότειραν 265
ἐσ μέσσον Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἐστιχάντο.

Ὥρυντο δ' αὐτίκ' ἐπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
ἀν δ' Ὁδυσεὺς πολύμητις· ἀτὰρ κήρυκες ἀγανοὶ
ὄρκια πιστὰ θεῶν σύναγον, κρητῆρι δὲ οἶνον
μίσγον, ἀτὰρ βασιλεῦσιν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχεναι.
Ἄτρεϊδης δὲ ἐρυσσάμενος χείρεσσι μάχαιραν, 270
ἥ οἱ πάρ ξίφεος μέγα κουλεὸν αἰὲν ἄωρτο,

ἀρνῶν ἐκ κεφαλέων τάμνε τρίχας· αὐτὰρ ἔπειτα
κτήρυκες Τρώων καὶ Ἀχαιῶν νεῦμαν ἀρίστους.
τοῖσιν δ' Ἀτρεΐδης μεγάλ' εὐχέτο χεῖρας ἀνασχών. 275

*AFTER PRAYING TO ZEUS AND OTHER GODS TO WITNESS THE
COMPACT, AGAMEMNON SACRIFICES.*

“Ζεῦ πάτερ, Ἰδηθεν μεδέων, κύδιστε μέγιστε,
Ἡέλιός θ', ὃς πάντ' ἐφορᾶς καὶ πάντ' ἐπακούεις,
καὶ ποταμοὶ καὶ γαῖα, καὶ οἱ ὑπένερθε καμόντας
ἀνθρώπους τύνσθε, ὅτις κ' ἐπίορκον ὁμόσσῃ,
ὑμεῖς μάρτυροι ἔστε, φυλάσσετε δὲ ὄρκια πιστά. 280
εἰ μέν κεν Μενέλαον Ἀλέξανδρος καταπέφυῃ,
αὐτὸς ἔπειθ' Ἐλένην ἔχέτω καὶ κτήματα πάντα,
ἡμεῖς δέ ἐν τῇσι νεώμεθα ποντοπόροισιν.
εἰ δέ κ' Ἀλέξανδρον κτείνῃ ξανθὸς Μενέλαος,
Τρῶας ἔπειθ' Ἐλένην καὶ κτήματα πάντ' ἀποδοῦναι, 285
τιμὴν δέ Ἀργεῖοις ἀποτινέμεν τὴν τιν' ἔοικεν,
ἥ τε καὶ ἐσσομένοισι μετ' ἀνθρώποισι πέληγαι.
εἰ δέ ἀν ἐμοὶ τιμὴν Πρίαμος Πριάμοιό τε παῖδες
τίνειν οὐκ ἔθέλωσιν Ἀλεξάνδρῳ πεσόντος,
αὐτὰρ ἔγὼ καὶ ἔπειτα μαχέσσομαι εἴνεκα ποινῆς 290
αὐθὶ μένων, ἥδος κε τέλος πολέμου κιχείω.”

ἢ, καὶ ἀπὸ στομάχους ἀρνῶν τάμε νηλέι χαλκῷ.
καὶ τοὺς μὲν κατέθηκεν ἐπὶ χθονὸς ἀσπαίροντας
θυμοῦ δευομένους· ἀπὸ γὰρ μένος εἴλετο χαλκός.
οῶν δέ ἐκ κρητῆρος ἀφυσσόμενοι δεπάεσσιν 295
ἔκχεον ἥδ' εὐχοντο θεοῖς αἰειγενέτησιν.
ῶδε δέ τις εἶπεσκεν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε·

“Ζεῦ κύδιστε μέγιστε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
ὅππότεροι πρότεροι ὑπὲρ ὄρκια πημήνειαν,

ἀδέ σφ' ἐγκέφαλος χαμάδις ρέοι ὡς ὅδε οὖν,
αὐτῶν καὶ τεκέων, ἄλοχοι δ' ἄλλοισι δαμεῖεν.”

*PRIAM, WHO IS UNWILLING TO BE A SPECTATOR OF THE COMBAT
IN WHICH HIS SON IS TO ENGAGE, RETURNS TO TROY.*

ώς ἔφαν· οὐ δ' ἄρα πώς σφιν ἐπεκραίανε Κρονίων.
τοῦσι δὲ Δαρδανίδης Πρίαμος μετὰ μῆθον ἔειπεν·

“κέκλυτέ μεν, Τρώες καὶ ἐνκυήμιδες Ἀχαιοί·

ἢ τοι ἔγων εἴμι προτὶ Ἰλιον ἡνεμόεσσαν
ἄψ, ἐπεὶ οὐ πως τλήσομ' ἐν ὀφθαλμοῦσιν ὁρᾶσθαι
μαρνάμενον φίλον νιὸν ἀρηιφίλῳ Μενελάῳ.
Ζεὺς μέν που τό γε οἶδε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
ὅπποτέρῳ θανάτοι τέλος πεπρωμένον ἔστιν.”

ἢ ρά, καὶ ἐς δίφρον ἄρνας θέτο ἵστηεος φώς,
ἀν δ' ἄρ' ἔβαιν' αὐτός, κατὰ δ' ἡνία τεῦνεν ὀπίσσω·
πάρ δέ οἱ Ἀντήνωρ περικαλλέα βήσετο δίφρον.
τὼ μὲν ἄρ' ἄψορροι προτὶ Ἰλιον ἀπονέοντο·

*HECTOR AND ODYSSEUS MEASURE OFF THE GROUND AND PREPARE
TO DETERMINE BY LOT WHETHER PARIS OR MENELAUS SHALL
FIRST HURL HIS SPEAR.*

“Εκτωρ δὲ Πριάμοιο πάις καὶ δῖος Ὁδυσσεὺς
χῶρον μὲν πρῶτον διεμέτρεον, αὐτὰρ ἐπειτα
κλήρους ἐν κυνέῃ χαλκήρεῃ πάλλον ἐλόντες,
ὅππότερος δὴ πρόσθεν ἀφείη χάλκεον ἔγχος.
λαοὶ δ' ἡρήσαντο, θεοῖσι δὲ χείρας ἀνέσχον·
ῶδε δέ τις εἰπεσκεν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε·

“Ζεῦ πάτερ, Ἰδηθεν μεδέων, κύδιστε μέγιστε,
ὅππότερος τάδε ἔργα μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκεν,
τὸν δὸς ἀποφθίμενον δῦναι δόμον Ἀιδος εἴσω,
ἡμῖν δ' αὖ φιλότητα καὶ ὄρκια πιστὰ γενέσθαι.”

315. *διεμέτρεον* comp. † (*διά, μέτρον*, ‘measure’).

PARIS'S LOT IS FIRST TO JUMP FROM THE HELMET. ARMING OF THE COMBATANTS.

ώς ἄρ' ἔφαν· πάλλεν δὲ μέγας κορυθαιόλος Ἔκτωρ
ἀψ ὄράων, Πάριος δὲ θωᾶς ἐκ κλῆρος ὅρουσεν. 325
οἱ μὲν ἔπειθ' ὕζοντο κατὰ στίχας, ἥχι ἑκάστῳ
ἴππῳ ἀερσίποδες καὶ ποικίλα τεύχε' ἔκειτο.
αὐτὰρ ὁ γ' ἀμφ' ὡμοισιν ἐδύσετο τεύχεα καλὰ
δῖος Ἀλέξανδρος, Ἐλένης πόσις ἡυκόμοιο.
κυνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κυνήμησιν ἔθηκεν 330
καλάς, ἀργυρέοισιν ἐπισφυρίοις ἀραρύιας·
δεύτερον αὖθις θώρηκα περὶ στήθεσσιν ἐδυνεν
οἷος καστιγνήτοι Λυκάονος, ἥρμοσε δ' αὐτῷ.
ἀμφὶ δ' ἄρ' ὡμοισιν βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον
χάλκεον, αὐτὰρ ἔπειτα σάκος μέγα τε στιβαρόν τε· 335
κρατὶ δ' ἐπ' ἴφθιμῳ κυνέην εὔτυκτον ἔθηκεν
ἴππουριν, δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν.
εἰλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ὃ οἱ παλάμηφιν ἀρήρει.
ώς δ' αὗτως Μενέλαος ἀρήιος ἔντε' ἐδυνεν.

THE DUEL BEGINS. PARIS HURLS HIS SPEAR WITHOUT EFFECT.

οἱ δ' ἔπειτα οὖν ἑκάτερθεν ὁμίλου θωρήχθησαν, 340
ἐσ μέσσον Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἐστιχάοντο
δεινὸν δερκόμενοι· θάμβος δ' ἔχειν εἰσοράοντας
Τρώας θ' ἵπποδάμους καὶ ἐνικήμιδας Ἀχαιούς.
καί ρ' ἔγγὺς στήτην διαμετρητῷ ἐνὶ χώρῳ
σείοντ' ἔγχείας, ἀλλήλοισιν κοτέοντε. 345
πρόσθε δ' Ἀλέξανδρος προΐει δολιχόσκιον ἔγχος
καὶ βάλεν Ἀτρεῖδαο κατ' ἀσπίδα πάντοσ' ἐίσην·

344. διαμετρητῷ †, passive verbal of διαμετρέω. Cf. I. 315.

οὐ δ' ἔρρηξεν χαλκός, ἀνεγνάμφθη δέ οι αἰχμὴ
ἀσπίδ̄ ἔνι κρατερῆ.

MENELAUS, IN TURN, IS UNSUCCESSFUL WITH BOTH SPEAR AND SWORD. THEN, SEIZING PARIS BY THE PLUME OF THE HELMET, HE TRIES TO DRAG HIM TOWARD THE ACHAEANS.

ὅ δὲ δεύτερος ὥριντο χαλκῷ

*Ατρεῖδης Μενέλαος, ἐπευξάμενος Δὶ πατρί. 350

“Ζεῦ ἄνα, δὸς τίσασθαι ὃ με πρότερος κάκ’ ἔοργεν,
δῶν Ἀλέξανδρον, καὶ ἐμῆς ὑπὸ χερσὶ δάμασσον,
ὅφρα τις ἔρριγγος καὶ ὀψιγόνων ἀνθρώπων
ξεινοδόκον κακὰ ρέξαι, ὃ κεν φιλότητα παράσχῃ.”

ἡ ῥά, καὶ ἀμπεπαλῶν προτείνει δολιχόσκιον ἔγχος 355
καὶ βάλε Πριαμίδαο κατ’ ἀσπίδα πάντοσ’ ἐίσην.
διὰ μὲν ἀσπίδος ἥλθε φαεινῆς ὅβριμον ἔγχος
καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ἡρήρειστο·
ἀντικρὺ δὲ παραὶ λαπάρην διάμησε χιτῶνα
ἔγχος, ὃ δ’ ἐκλίνθη καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν. 360

*Ατρεῖδης δὲ ἐρυσσάμενος ξίφος ἀργυρόηλον
πλῆξεν ἀνασχόμενος κόρυθος φάλον· ἀμφὶ δ’ ἄρ’ αὐτῷ
τριχθά τε καὶ τετραχθὰ διατρυφὲν ἔκπεσε χειρός.

*Ατρεῖδης δ’ ὠμωξεν ἵδων εἰς οὐρανὸν εύρύν·

“Ζεῦ πάτερ, οὐ τις σεῖο θεῶν δλοώτερος ἄλλος. 365
ἡ τ’ ἐφάμην τίσεσθαι Ἀλέξανδρον κακότητος·
τῦν δέ μοι ἐν χείρεσσιν ἄγη ξίφος, ἐκ δέ μοι ἔγχος
ἥίχθη παλάμηφιν ἐτώσιον, οὐδὲ ἔβαλόν μιν.”

ἡ, καὶ ἐπαίξας κόρυθος λάβεν ἵπποδασείης,
ἔλκε δὲ ἐπιστρέψας μετ’ ἐυκνήμιδας Ἀχαιούς. 370

368. *διατρυφέν* †, ‘shivered’ (second aorist passive participle of *δια-θρέπτω*, ‘break in pieces’).

370. *ἐπιστρέψας* comp. †, ‘turning [him] toward himself,’ ‘swinging him about’ (*ἐπί* and *στρέφω*).

ἄγχε δέ μιν πολύκεστος ἴμὰς ἀπαλὴν ὑπὸ δειρήν,
οἵ οἱ ὑπ' ἀνθερεῶνος ὅχεὺς τέτατο τρυφαλείης.

*PARIS IS RESCUED BY APHRODITE, AND IS CARRIED BY HER BACK
TO HIS OWN PALACE-CHAMBER.*

καί νύ κεν εἴρυσσέν τε καὶ ἀσπετον ἥρατο κῦδος,
εἰ μὴ ἄρ' ὁξὲν νόησε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
η̄ οἱ ρῆξεν ἴμάντα βοὸς ἵφι κταμένοιο. 375

κευνὴ δὲ τρυφάλεια ἄμ’ ἔσπετο χειρὶ παχείῃ.
τὴν μὲν ἔπειθ’ ἥρως μετ’ ἐνκυήμιδας Ἀχαιοὺς
ῥῦψ’ ἐπιδινήσας, κόμισαν δ’ ἐρίηρες ἑταῖροι·
αὐτὰρ δὲ ἀψ ἐπόρουσε κατακτάμεναι μενεαίνων
ἔγχει χαλκείω. τὸν δὲ ἔξηρπαξ’ Ἀφροδίτη 380
ρέεια μάλ’ ὡς τε θεός, ἐκάλυψε δὲ ἄρ’ ἡέρι πολλῇ,
καὶ δὲ εἰσ’ ἐν θαλάμῳ εὐώδει κηώειτι.
αὐτὴ δὲ αὐθ’ Ἐλένην καλέοντας Ἱε·

THEN APHRODITE CALLS HELEN HOME FROM THE TOWER.

τὴν δὲ ἐκίχανεν
πύργῳ ἔφ’ ὑψηλῷ, περὶ δὲ Τρῳαὶ ἄλις ἡσαν.
χειρὶ δὲ νεκταρέου ἔανοῦ ἐτίναξε λαβοῦσα, 385
γρηὶ δέ μιν ἐικῦνα παλαιγενέι προσέειπεν
εἰροκόμῳ, η̄ οἱ Λακεδαιμονί ναιεταούσῃ
ἥσκειν εἴρια καλά, μάλιστα δέ μιν φιλέεσκεν.
τῇ μιν ἐεισαμένη προσεφώνεε δι’ Ἀφροδίτη·
“δεῦρ’ ἦθ’. Ἀλέξανδρός σε καλεῖ οἰκόνδε νέεσθαι 390
κείμενος ἐν θαλάμῳ καὶ δινωτοῖσι λέχεστιν,

371. ἄγχε †, ‘was choking’ (imperfect of ἄγχω).

πολύκεστος †, ‘richly-decorated’; literally ‘much-stitched’ (*πολύς*, *κερτέω*, ‘prick’).

387. εἰροκόμῳ †, ‘wool-spinning,’ ‘a spinner’ (*εἴρος*, ‘wool,’ *κομέω*, ‘take care of’).

κάλλετ τε στύλβων καὶ εἴμασιν οὐδέ κε φαίης
ἀνδρὶ μαχεσσάμενον τόν γ' ἐλθέμεν, ἀλλὰ χορόνδε
ἔρχεσθ' ἡὲ χοροῖο νέον λήγοντα καθίζειν.”

ώς φάτο, τῇ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὅρινεν. 395
καὶ ρ̄ ὡς οὖν ἐνόησε θεᾶς περικαλλέα δειρὴν
στήθεα θ' ἴμερόντα καὶ ὅμματα μαρμαίροντα,
θάμβησέν τ' ἄρ' ἔπειτα ἔπος τ' ἔφατ' ἐκ τ' ὀνόμαζεν.

INDIGNANT, SHE YET OBEYS.

“δαιμονίη, τί με ταῦτα λιλαίει ἡπεροπεύεν;
ἢ πή με προτέρω πολίων ἐν ναιομενάων 400
ἄξεις ἡ Φρυγίης ἡ Μηνίης ἔρατεινῆς,
εἴ τις τοι καὶ κεῦθι φίλος μερόπων ἀνθρώπων;
οὖνεκα δὴ νῦν δίον Ἀλέξανδρον Μενέλαος
νικήσας ἐθέλει στυγερὴν ἐμὲ οἰκαδ' ἄγεσθαι,
τούνεκα δὴ νῦν δεῦρο δολοφρονέουσα παρέστης; 405
ἡσο παρ' αὐτὸν ίοῦσα, θεῶν δ' ἀπόεικε κελεύθου,
μηδ' ἔτι σοῖσι πόδεσσιν ὑποστρέψειας Ὄλυμπου,
ἀλλ' αἰὲν περὶ κείνον δίζει καὶ ἐ φύλασσε,
εἰς ὃ κέ σ' ἡ ἄλοχον ποιήσεται ἡ ὃ γε δούλην.
κείσε δ' ἔγὼν οὐκ εἴμι — νεμεσσητὸν δέ κεν εἴη — 410
κείνον πορσυνέουσα λέχος· Τρωαὶ δέ μ' ὀπίσσω
πᾶσαι μωμήσονται· ἔχω δ' ἄχε' ἄκριτα θυμῷ.”

τὴν δὲ χολωσαμένη προσεφώνεε δῖ 'Αφροδίτη·
“μή μ' ἔρεθε, σχετλίη, μὴ χωσαμένη σε μεθείω,
τὰς δέ σ' ἀπεχθήρω ὡς νῦν ἔκπαγλ' ἐφίλησα, 415
μέσσω δ' ἀμφοτέρων μητίσομαι ἔχθεα λυγρά,
Τρώων καὶ Δαναῶν· σὺ δέ κεν κακὸν οἶτον ὅληαι.”

406. ἀπόσεις comp. †, imperative, ‘withdraw from.’

412. μωμήσονται †, ‘will reproach’ (*μῶμος*, ‘blame’; *ἀμόμως*, ‘blameless’).

ώσι ἔφατ'. ἔδδεισεν δ' Ἐλένη Διὸς ἐκγεγανῖα,
βῆ δὲ κατασχομένη ἔανῳ ἀργῆτι φαιεινῷ
σιγῇ, πάσας δὲ Τρῳὰς λάθεν· ἥρχε δὲ δαίμων. 420
αἱ δ' ὅτ' Ἀλεξάνδροι δόμον περικαλλέ' ἵκοντο,
ἀμφίπολοι μὲν ἐπειτα θῶσις ἐπὶ ἔργα τράποντο,
ἡ δ' εἰς ὑψόροφον θάλαμον κίε δῖα γυναικῶν.
τῇ δ' ἄρα δίφρον ἐλοῦσα φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη
ἀντὶ Ἀλεξάνδροι θεὰ κατέθηκε φέρουσα. 425
ἔνθα καθίζῃ Ἐλένη κούρη Διὸς αἰγιόχοιο
ὅσσε πάλιν κλίνασα, πόσιν δ' ἡνίπατε μύθῳ.

MEETING OF HELEN AND PARIS.

“ἡλυθες ἐκ πολέμου; ὡς ὥφελες αὐτόθι ὀλέσθαι
ἀνδρὶ δαμεὶς κρατερῷ, ὃς ἐμὸς πρότερος πόσις ἦεν.
ἡ μὲν δὴ πρύν γ' εὐχέ' ἀρηφίλου Μενελάου 430
σῇ τε βίῃ καὶ χερσὶ καὶ ἔγχει φέρτερος εἶναι.
ἄλλ' ἴθι νῦν προκάλεσσαι ἀρηφίλου Μενέλαιον
ἔξαντις μαχέσασθαι ἐναντίον. ἄλλα σ' ἐγώ γε
παύεσθαι κέλομαι μηδὲ ξανθῷ Μενελάῳ
ἀντίβιον πόλεμον πολεμιζέμεν ἥδε μάχεσθαι 435
ἀφραδέως, μή πως τάχ' ὑπ' αὐτοῦ δουρὶ δαμήγης.”

τὴν δὲ Πάρις μύθοισιν ἀμειβόμενος προσέειπεν.
“μή με, γύναι, χαλεποῖσιν δνείδεσι θυμὸν ἔνιπτε.
νῦν μὲν γὰρ Μενέλαιος ἐνίκησεν σὺν Ἀθήνῃ,
κείνον δ' αὗτις ἐγώ· πάρα γὰρ θεοί εἰσι καὶ ἡμῖν. 440
ἄλλ' ἄγε δὴ φιλότητι τραπείομεν εὐηθέντε·
οὐ γάρ πώ ποτέ μ' ὕδε γ' ἔρος φρένας ἀμφεκά-
λυψεν,
οὐδὸς ὅτε σε πρῶτον Λακεδαίμονος ἐξ ἐρατεινῆς
ἐπλεον ἀρπάξας ἐν ποντοπόροισι νέεσσιν,

νήσῳ δ' ἐν Κρανάῃ ἐμίγην φιλότητι καὶ εὐνῆ,
ώς σεο νῦν ἔφαμαι καὶ με γλυκὺς ὥμερος αἴρειν”
ἡ ρά, καὶ ἡρχε λέχοσδε κιών· ἀμα δ' εἶπετ' ἄκοιτις.

*MENELAUS VAINLY SEEKS PARIS ON THE FIELD. THEN, IN BEHALF
OF THE VICTOR, AGAMEMNON DEMANDS THE RESTORATION OF
HELEN AND THE TREASURES.*

τὸ μὲν ἄρ' ἐν τρητοῖσι κατεύνασθεν λεχέεσσιν.
Ἄτρειδης δ' ἀν' ὅμιλον ἐφοίτας θηρὶ ἐοικώς,
εἴ που ἐσαθρήσειεν Ἀλέξανδρον θεοειδῆ. 450
ἀλλ' οὐ τις δύνατο Τρώων κλειτῶν τ' ἐπικούρων
δεῖξαι Ἀλέξανδρον τότ' ἀρηιφίλῳ Μενελάῳ.
οὐ μὲν γὰρ φιλότητί γ' ἔκευθον ἄν, εἴ τις ἰδοιτο.
ἴσον γάρ σφιν πᾶσιν ἀπήχθετο κηρὶ μελαίνῃ.
τοῖσι δὲ καὶ μετέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων. 455
“κέκλυτέ μεν, Τρῷες καὶ Δάρδανοι ἡδ' ἐπίκουροι.
νύκη μὲν δὴ φαίνετ' ἀρηιφίλου Μενελάου.
νύμεν δ' Ἀργεῖην Ἐλένην καὶ κτήμαθ' ἄμ: αὐτῇ
ἐκδοτε, καὶ τιμὴν ἀποτινέμεν ἦν τιν' ἐοικεν,
ἡ τε καὶ ἐσσομένοισι μετ' ἀνθρώποισι πέληται.” 460
ώς ἔφατ' Ἀτρειδης, ἐπὶ δ' ἔνεον ἄλλοι Ἀχαιοί.

450. *ἰσαθρήσειεν* comp. †, ‘spy out’ (*ἐσ* and *ἀθρέω*, ‘gaze’).

459. *ἐκδοτε* comp. † (*ἐκ* = ‘over,’ ‘out of your hands,’ and *δίδωμι*).

INTRODUCTION TO THE SELECTIONS FROM E AND Z

The Trojan Pandarus treacherously shoots an arrow (in Book **Δ**) at Menelaus, slightly wounding him. So the truce is broken and fighting begins in good earnest. Among the Greek warriors Diomedes becomes preëminent (in Books **E** and **Z**, 1-236). Sthenelus with his chariot waits on his orders.

Aeneas and Pandarus in their chariot advance to meet Diomedes, Aeneas holding the reins; his steeds are of the famous strain that Zeus gave to Tros as recompense for Ganymedes. On the Greek side, Diomedes and Sthenelus confer about their approaching foes. Diomedes is afoot.

ΙΛΙΑΔΟΣ Ε

ΔΙΟΜΗΔΟΥΣ ΑΡΙΣΤΕΙΑ

ENCOUNTER BETWEEN DIOMEDES AND THE TROJAN PANDARUS, SON OF LYCAON. PANDARUS IS SLAIN.

ώσιοί μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
τὰ δὲ τάχ' ἐγγύθεν ἥλθον ἐλαύνοντ' ὠκέας ἵππους. 275
τὸν πρότερος προσέειπε Λυκάονος ἀγλαὸς νίός·
“καρτερόθυμε, δαΐφρον, ἀγανοῦ Τυδέος νίέ,
ἢ μάλα σ' οὐ βέλος ὡκὺ δαμάσσατο, πικρὸς διστός·
νῦν αὖτ' ἐγχείη πειρήσομαι, αἱ κε τύχωμι.”

ἡ ρά, καὶ ἀμπεπαλὸν προίει δολιχόσκιον ἔγχος 280
καὶ βάλε Τυδεῖδαο κατ' ἀσπίδα· τῆς δὲ διαπρὸ
αἰχμὴ χαλκεύη πταμένη θώρηκι πελάσθη.
τῷ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄντε Λυκάονος ἀγλαὸς νίός·

“βέβληαι κενεῶνα διαμπερές, οὐδέ σ' δίω
δηρὸν ἔτ' ἀνσχήσεσθαι· ἐμοὶ δὲ μέγ' εὗχος ἔδωκας.” 285
τὸν δ' οὐ ταρβήσας προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
“ημβροτες οὐδὲ ἔτυχες· ἀτὰρ οὐ μὲν σφῶι γ' δίω
πρὶν ἀποπαύσεσθαι, πρὶν ἡ ἔτερόν γε πεσόντα
αἷματος ἀσαι Ἀρηα ταλαύρινον πολεμιστήν.”

ώσι φάμενος προέηκε· βέλος δ' ἴθυνεν Ἀθήνη 290
ρῖνα παρ' ὀφθαλμόν, λευκοὺς δ' ἐπέρησεν ὀδόντας.
τοῦ δ' ἀπὸ μὲν γλῶσσαν πρυμνὴν τάμε χαλκὸς
ἀτειρής,
αἰχμὴ δ' ἐξεσύθη παρὰ νείατον ἀνθερεῶνα.
ἥριπε δ' ἐξ ὀχέων, ἀράβησε δὲ τεύχε ἐπ' αὐτῷ

αἰόλα παμφανάοντα, παρέτρεσσαν δέ οι ἵπποι
ἀκύποδες· τοῦ δ' αὐθὶ λύθη ψυχὴ τε μένος τε.

295

AENEAS SPRINGS FROM HIS CHARIOT TO GUARD THE BODY OF HIS FALLEN COMPANION; HE HIMSELF, IN TURN, IS GRIEVOUSLY WOUNDED, AND SAVED ONLY BY HIS GODDESS MOTHER, APHRODITE.

Αἰνείας δ' ἀπόρουσε σὺν ἀσπίδι δουρί τε μακρῷ,
δείσας μή πώς οἱ ἐρυσαίατο νεκρὸν Ἀχαιοί·
ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ βαῖνε λέων ὡς ἀλκὶ πεποιθώς,
πρόσθε δέ οἱ δόρυ τ' ἔσχε καὶ ἀσπίδα πάντοσ' ἔισην 300
τὸν κτάμεναι μεμαώς, ὃς τις τοῦ γ' ἀντίος ἔλθοι,
σμερδαλέα ιάχων. ὃ δὲ χερμάδιον λάβε χειρὶ³⁰⁵
Τυδεΐδης, μέγα ἔργον, ὃ οὐ δύο κ' ἄνδρε φέροιεν,
οἷοι νῦν βροτοί εἰσ'. ὃ δέ μιν ρέα πάλλε καὶ οἶος.
τῷ βάλεν Αἰνείαο κατ' ἵσχιον, ἐνθα τε μηρὸς
ἵσχιώ ἐνστρέφεται, κοτύλην δέ τέ μιν καλέοντιν·
θλάσσε δέ οἱ κοτύλην, πρὸς δ' ἄμφῳ ρῆξε τένοντε,
ῶσε δ' ἀπὸ ρινὸν τρηχὺς λίθος. αὐτὰρ ὃ γ' ἦρως
ἔστη γνὺξ ἐριπὼν καὶ ἐρείσατο χειρὶ παχείῃ
γαίης· ἀμφὶ δὲ ὅσσε κελαινὴ νὺξ ἐκάλυψεν. 310
καί νῦ κεν ἐνθ' ἀπόλοιτο ἄναξ ἀνδρῶν Αἰνείας,
εἴ μὴ ἄρ' ὀξὺν νόησε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
μήτηρ, ἡ μιν ὑπ' Ἀγχίση τέκε βουκολέοντι·
ἀμφὶ δὲ ὅν φίλον οἰὸν ἔχεύατο πήχεε λευκώ,
πρόσθε δέ οἱ πέπλοιο φαεινοῦ πτύγμ' ἐκάλυψεν,
ἔρκος ἔμεν βελέων, μή τις Δαναῶν ταχυπώλων
χαλκὸν ἐνὶ στήθεσσι βαλὼν ἐκ θυμὸν ἔλοιτο.

305

310

315

295. παρέτρεσσαν comp. †, 'shied' (παρά and τρέω, 'flee').

306. ἐνστρέφεται comp. † (cf. ἐν and στρέφω, 'turn').

315. πτύγμ'(α) †, a 'fold' (cf. πτύσσω, 'fold').

*DIOMEDES WOUNDS APHRODITE, WHO IS CONSTRAINED TO ABANDON
AENEAS. THEN APOLLO GUARDS HIM.*

ἥ μὲν ἐὸν φίλον υἱὸν ὑπεξέφερεν πολέμοιο.
οὐ δ' υἱὸς Καπανῆος ἐλήθετο συνθεσιάων
τάων, ἃς ἐπέτελλε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης. 820
ἀλλ' ὁ γε τοὺς μὲν ἔοὺς ἡρύκακε μώνυχας ἵππους
νόσφιν ἀπὸ φλοίσβου, ἐξ ἄντυγος ἡνία τείνας,
Αἰνείαο δ' ἐπατέξας καλλίτριχας ἵππους
ἔξέλασε Τρώων μετ' ἐυκυνήμιδας Ἀχαιούς.
δῶκε δὲ Δηιπύλω ἑτάρῳ φίλῳ, δὸν περὶ πάσης 825
τίνεν ὁμηλικίης, ὅτι οἱ φρεσὶν ἄρτια ἥδει,
νηνσὶν ἔπι γλαφυρῷσιν ἐλαυνέμεν. αὐτὰρ ὁ γ' ἡρως
ῶν ἵππων ἐπιβὰς ἔλαβ' ἡνία σιγαλόεντα,
αἴψα δὲ Τυδεῖδην μέθεπε κρατερώνυχας ἵππους
ἔμμεμαώς. ὃ δὲ Κύπριν ἐπώχετο νηλέι χαλκῷ, 830
γιγνώσκων ὃ τ' ἄναλκις ἦην θεὸς οὐδὲ θεάων
τάων, αἱ τ' ἀνδρῶν πόλεμον κάτα κοιρανέοντιν,
οὐτ' ἄρ' Ἀθηναίη οὔτε πτολίπορθος Ἐννώ.
ἀλλ' ὅτε δή ρ' ἐκίχανε πολὺν καθ' ὅμιλον ὀπάζων,
ἐνθ' ἐπορεξάμενος μεγαθύμου Τυδέος υἱὸς 835
ἄκρην οὕτασε χεῖρα μετάλμενος ὁξεί δουρὶ³³⁵
ἀβληχρήν· εἰθαρ δὲ δόρυ χροὸς ἀντετόρησεν
ἀμβροσίου διὰ πέπλου, ὃν οἱ Χάριτες κάμον αὐταί,
πρυμνὸν ὑπερ θέναρος. ρέε δ' ἀμβροτον αἷμα θεοῦ,
ἰχώρ, οἵος πέρ τε ρέει μακάρεσσι θεοῖσιν. 840
οὐ γὰρ σῆτον ἔδουσ', οὐ πίνουσ' αἴθοπα οἶνον·
τοῦνεκ' ἀναίμονές είσι καὶ ἀθάνατοι καλέονται.

335. ἐπορεξάμενος comp. †, 'reaching forward toward.'

339. θέναρος †, genitive of (τὸ) θέναρ, 'the hollow of the hand,' 'the palm.'

342. ἀναίμονες †, an adjective (*ἀν-*, negative prefix, and *αἷμα*, l. 339).

αἰόλα παμφανάοντα, παρέτρεσσαν δέ οἱ ἵπποι
ώκυποδες· τοῦ δ' αὐθὶ λύθη ψυχὴ τε μένος τε.

295

AENEAS SPRINGS FROM HIS CHARIOT TO GUARD THE BODY OF HIS FALLEN COMPANION; HE HIMSELF, IN TURN, IS GRIEVOUSLY WOUNDED, AND SAVED ONLY BY HIS GODDESS MOTHER, APHRODITE.

Αἰνείας δ' ἀπόρουσε σὺν ἀσπίδι δουρί τε μακρῷ,
δείσας μή πώς οἱ ἐρυσαίατο νεκρὸν Ἀχαιοῖ·
ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ βαῖνε λέων ὡς ἀλκὶ πεποιθώς,
πρόσθε δέ οἱ δόρυ τ' ἔσχε καὶ ἀσπίδα πάντοσ' ἔισην 300
τὸν κτάμεναι μεμαώς, ὃς τις τοῦ γ' ἀντίος ἔλθοι,
σμερδαλέα ἴαχων. ὃ δὲ χερμάδιον λάβε χειρὶ³⁰⁵
Τυδεΐδης, μέγα ἔργον, ὃ οὐ δύο κ' ἄνδρε φέροιεν,
οἷοι νῦν βροτοί εἰσ'. ὃ δέ μιν ρέα πάλλε καὶ οἶος.
τῷ βάλεν Αἰνείαο κατ' ἵσχιον, ἔνθα τε μηρὸς
ἵσχιώ ἐνστρέφεται, κοτύλην δέ τέ μιν καλέουσιν.
θλάσσε δέ οἱ κοτύλην, πρὸς δ' ἄμφῳ ρῆξε τένοντε,
ῶσε δ' ἀπὸ ρινὸν τρηχὺς λίθος. αὐτὰρ ὃ γ' ἦρως
ἔστη γνὺξ ἐριπὼν καὶ ἐρείσατο χειρὶ παχείῃ
γαίης· ἀμφὶ δὲ ὅσσε κελαινὴ νὺξ ἐκάλυψεν.³¹⁰
καί νῦ κεν ἔνθ' ἀπόλοιτο ἄναξ ἀνδρῶν Αἰνείας,
εἴ μὴ ἄρ' ὀξὺν νόησε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
μήτηρ, ἡ μιν ὑπ' Ἀγχίση τέκε βουκολέοντι·
ἀμφὶ δὲ ὅν φίλον νιὸν ἔχεύατο πήχεε λευκώ,
πρόσθε δέ οἱ πέπλοιο φαεινοῦ πτύγμ' ἐκάλυψεν,³¹⁵
ἔρκος ἔμεν βελέων, μή τις Δαναῶν ταχυπώλων
χαλκὸν ἐνὶ στήθεσσι βαλὼν ἐκ θυμὸν ἔλοιτο.

295. παρέτρεσσαν comp. †, 'shied' (παρέ and τρέω, 'flee').

306. ἐνστρέφεται comp. † (cf. ἐν and στρέφω, 'turn').

315. πτύγμ'(α) †, a 'fold' (cf. πτύσσω, 'fold').

*DIOMEDES WOUNDS APHRODITE, WHO IS CONSTRAINED TO ABANDON
AENEAS. THEN APOLLO GUARDS HIM.*

ἥ μὲν ἐὸν φίλον οὐδὸν ὑπεξέφερεν πολέμοιο.
οὐ δ' οὐδὸς Καπανῆος ἐλήθετο συνθεσιάων
τάων, ἃς ἐπέτελε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης. 820
ἀλλ' ὁ γε τοὺς μὲν ἔοὺς ἡρύκακε μάνυχας ἵππους
νόσφιν ἀπὸ φλοίσβου, ἐξ ἄντυγος ἡνία τείνας,
Αἰνείαο δ' ἐπατᾶς καλλίτριχας ἵππους
ἔξέλασε Τρώων μετ' ἐυκυήμιδας Ἀχαιούς.
δῶκε δὲ Δηιπύλῳ ἑτάρῳ φίλῳ, ὃν περὶ πάσης 825
τῶν ὁμηλικίης, ὅτι οἱ φρεσὶν ἄρτια ἥδει,
νηστὸν ἐπὶ γλαφυρῇσιν ἐλαυνέμεν. αὐτὰρ ὁ γ' ἡρως
ῶν ἵππων ἐπιβὰς ἔλαβ' ἡνία σιγαλόεντα,
αὖψα δὲ Τυδεῖδην μέθεπε κρατερώνυχας ἵππους
ἔμμεμαώς. ὁ δὲ Κύπριν ἐπώχετο νηλέι χαλκῷ, 830
γιγνώσκων ὃ τ' ἄναλκις ἦν θεὸς οὐδὲ θεάων
τάων, αἱ τ' ἀνδρῶν πόλεμον κάτα κοιρανέουσιν,
οὗτ' ἄρ' Ἀθηναίη οὔτε πτολίπορθος Ἔννω.
ἀλλ' ὅτε δή ρ' ἐκίχανε πολὺν καθ' ὄμιλον ὀπάζων,
ἐνθ' ἐπορεξάμενος μεγαθύμου Τυδέος οὐδὸς 835
ἄκρην οὔτασε χεῖρα μετάλμενος ὀξεῖ δουρὶ¹
ἀβληχρήν· εἴθαρ δὲ δόρυ χροὸς ἀντετόρησεν
ἀμβροσίου διὰ πέπλου, ὃν οἱ Χάριτες κάμον αὐταί,
πρυμνὸν ὑπερ θέναρος. ρέε δ' ἀμβροτον αἷμα θεοῖο,
ἰχώρ, οἵος πέρ τε ρέει μακάρεσσι θεοῖσιν. 840
οὐ γὰρ σῦτον ἔδουσ', οὐ πίνουσ' αἴθοπα οἶνοι.
τοῦνεκ' ἀναίμονές εἰσι καὶ ἀθάνατοι καλέονται.

835. ἐπορεξάμενος comp. †, 'reaching forward toward.'

839. θέναρος †, genitive of (τὸ) θέναρ, 'the hollow of the hand,' 'the palm.'

842. ἀναίμονες †, an adjective (ἀ-, negative prefix, and αἷμα, l. 389).

ἢ δὲ μέγα ιάχουσα ἀπὸ ἕο κάββαλεν νιόν·
καὶ τὸν μὲν μετὰ χερσὶν ἐρύσατο Φοῖβος Ἀπόλλων
κυανέη νεφέλη, μή τις Δαναῶν ταχυπώλων

345

χαλκὸν ἐνὶ στήθεσσι βαλὼν ἐκ θυμὸν ἔλοιτο.

τῇ δὲ ἐπὶ μακρὸν ἄνσε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·

“εἴκε, Διὸς θύγατερ, πολέμου καὶ δηιοτῆτος.

ἢ οὐχ ἄλις, ὅττι γυναικας ἀνάλκιδας ἡπεροπεύεις;

εἰ δὲ σύ γ' ἐσ πόλεμον πωλήσεα, ~~ἢ~~ τέ σ' ὁίω
ριγήσειν πόλεμόν γε, καὶ εἴ χ' ἐτέρωθι πύθηαι.”

350

ώς ἔφαθ'. ἢ δὲ ἀλύουσ' ἀπεβήσετο, τείρετο δ' αἰνῶς.

*DIOMEDES MAKES A FRUITLESS ATTEMPT TO SLAY AENEAS, EVEN
IN APOLLO'S SHIELDING ARMS.*

Αἰνείᾳ δὲ ἐπόρουσε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης
γιγνώσκων ὃ οἱ αὐτὸς ὑπείρεχε χεῖρας Ἀπόλλων.
ἄλλ' ὃ γ' ἄρ' οὐδὲ θεὸν μέγαν ἄζετο, ἵετο δὲ αἰεὶ⁴³⁵
Αἰνείαν κτεῖναι καὶ ἀπὸ κλυτὰ τεύχεα δῦσαι.
τρὶς μὲν ἔπειτ' ἐπόρουσε κατακτάμεναι μενεάνων,
τρὶς δέ οἱ ἐστυφέλιξε φαεινὴν ἀσπίδ' Ἀπόλλων.
ἄλλ' ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπέστητο δαίμονι Ἰσος,
δεινὰ δὲ ὁμοκλήσας προσέφη ἐκάεργος Ἀπόλλων.

“φράζεο, Τυδεῖδη, καὶ χάζεο μηδὲ θεοῖσιν
ἴσ’ ἔθελε φρονέειν, ἐπεὶ οὐ ποτε φῦλον ὁμοῖον
ἀθανάτων τε θεῶν χαμαὶ ἐρχομένων τ' ἀνθρώπων.”

440

ώς φάτο· Τυδεῖδης δὲ ἀνεχάζετο τυτθὸν ὀπίσσω,
μῆνιν ἀλευάμενος ἐκατηβόλου Ἀπόλλωνος.

Αἰνείαν δὲ ἀπάτερθεν ὁμίλου θῆκεν Ἀπόλλων

445

Περγάμῳ εἰνὶ ιερῆ, ὅθι οἱ νηός γ' ἐτέτυκτο.

ἢ τοι τὸν Λητώ τε καὶ Ἀρτεμις ἰοχέαιρα
ἐν μεγάλῳ ἀδύτῳ ἀκέοντό τε κύδαινόν τε.

• ΙΛΙΑΔΟΣ Ζ

ΕΚΤΟΡΟΣ ΚΑΙ ΑΝΔΡΟΜΑΧΗΣ ΟΜΙΛΙΑ

WHILE THE BATTLE IS RAGING, HECTOR RETURNS TO THE CITY.
HE MEETS HIS MOTHER,

"Εκτωρ δ' ώς Σκαιάς τε πύλας καὶ φηγὸν ἵκανεν,
ἀμφ' ἄρα μιν Τρώων ἀλοχοί θέον ἥδε θύγατρες
εἰρόμεναι παιδάς τε καστιγνήτους τε ἔτας τε
καὶ πόσιας. ὁ δ' ἐπειτα θεοῖς εὐχεσθαι ἀνώγει 240
πάσας ἔξείης· πολλῆσι δὲ κήδε' ἐφῆπτο.
ἄλλ' ὅτε δὴ Πριάμοιο δόμον περικαλλέ' ἵκανεν,
ξεστῆς αἰθούσης τετυγμένον — αὐτὰρ ἐν αὐτῷ
πεντήκοντ' ἔνεσαν θάλαμοι ξεστοῖο λίθοιο,
πλησίοι ἀλλήλων δεδμημένοι. ἐνθα δὲ παιδες 245
κοιμῶντο Πριάμοιο παρὰ μνηστῆς ἀλόχοισιν.
κουράων δ' ἔτέρωθεν ἐναντίοι ἐνδοθεν αὐλῆς
δώδεκ' ἔσαν τέγεοι θάλαμοι ξεστοῖο λίθοιο,
πλησίοι ἀλλήλων δεδμημένοι. ἐνθα δὲ γαμβροὶ 250
κοιμῶντο Πριάμοιο παρ' αἰδοίης ἀλόχοισιν. —
ἐνθα οἱ ἡπιόδωρος ἐναντίη ἡλυθε μήτηρ
Λαοδίκην ἐσάγουσα θυγατρῶν εἶδος ἀρίστην,
ἐν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ ἐπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν.
“τέκνουν, τίπτε λιπὼν πόλεμον θρασὺν εἰλήλουθας;
ἢ μάλα δὴ τείρουσι δυσώνυμοι υἱες Ἀχαιῶν 255

248. τέγεοι †, 'roofed' (*téges*, 'roof,' Lat. *tectum*).

251. ἡπιόδωρος †, 'kindly giving,' 'bountiful' (*ηπιός*, 'gentle,' and δίδωμι); cf. πολύδωρος, l. 394.

μαρναμένους περὶ ἄστυ, σὲ δ' ἐνθάδε θυμὸς ἀνῆκεν
ἐλθόντ' ἔξ ἄκρης πόλιος Διὺ χεῖρας ἀνασχέιν;
ἀλλὰ μέν, ὅφρα κέ τοι μελιηδέα οἶνον ἐνείκω,
ώς σπείσης Διὺ πατρὶ καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν
πρῶτον, ἔπειτα δὲ καῦτὸς ὄνήσεα, αἱ̑ς κε πίγσθα. 260
ἀνδρὶ δὲ κεκμηῶτι μένος μέγα οὖνς ἀέξει,
ώς τύνη κέκμηκας ἀμύνων σοῦσιν ἔτησιν.”

*AND BIDS HER COLLECT THE TROJAN DAMES AND MAKE SACRIFICE
AND PRAYER TO ATHENE. HE HIMSELF IS GOING IN SEARCH OF
PARIS.*

τὴν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα μέγας κορυθαίολος Ἐκτωρ·
“μή μοι οἶνον ἄειρε μελίφρονα, πότνια μῆτερ,
μή μ' ἀπογυιάσῃς, μένεος δ' ἀλκῆς τε λάθωμαι. 265
χερσὶ δ' ἀνίπτοισιν Διὺ λειβέμεν αἴθοπα οἶνον
ἄζομαι, οὐδέ πη ἔστι κελαινεφέν Κρονίωνι
αἴματι καὶ λύθρῳ πεπαλαγμένον εὐχετάεσθαι.
ἀλλὰ σὺ μὲν πρὸς νηὸν Ἀθηναίης ἀγελείης
ἔρχεο σὺν θυέεσσιν, ἀολλίσσασα γεραιάς. 270
πέπλον δ', ὃς τίς τοι χαριέστατος ἦδε μέγιστος
ἔστιν ἐνὶ μεγάρῳ καὶ τοι πολὺ φίλτατος αὐτῷ,
τὸν θὲς Ἀθηναίης ἐπὶ γούνασιν ἡγκόμοιο.
καὶ οἱ ὑποσχέσθαι δύο καὶ δέκα βοῦς ἐνὶ νηῷ
ἥνις ἡκέστας ἴερευσέμεν, αἱ̑ς κ' ἐλεήσῃ
ἄστυ τε καὶ Τρώων ἀλόχους καὶ ηῆπια τέκνα,
αἱ̑ς κεν Τυδέος νιὸν ἀπόσχῃ Ἰλίου ἱρῆς
ἄγριον αἰχμητήν, κρατερὸν μῆστωρα φόβοιο.
ἀλλὰ σὺ μὲν πρὸς νηὸν Ἀθηναίης ἀγελείης

265. ἀπογυιάσῃς †, ‘rob of the use of limbs,’ ‘unnerve’ (*ἀπό* and *γύνα*, ‘limbs,’ Γ 34).

266. ἀνίπτοισιν †, adjective of two endings (*ἀ-* privative and *νίσσω*, ‘wash’; see A 449).

ἔρχεν· ἔγὼ δὲ Πάριν μετελεύσομαι ὅφρα καλέσσω,
αἱ κ' ἔθέλησ' εἰπόντος ἀκουέμεν. ὡς κέ οἱ αὖθι
γαῖα χάνοι· μέγα γάρ μιν Ὁλύμπιος ἔτρεφε πῆμα
Τρωσί τε καὶ Πριάμῳ μεγαλήτορι τοῦτο τε παισίν.
εἰ κεῖνόν γε ἴδοιμι κατελθόντ' "Αἰδος εἴσω,
φαίην κεν φρέν" ἀτέρπου ὁἰζύος ἐκλελαθέσθαι." 285

*HECABE AND THE OTHER TROJAN MATRONS MAKE SACRIFICE AND
PRAYER TO ATHENE IN HER TEMPLE.*

ὡς ἔφαθ'. ή δὲ μολοῦσα ποτὶ μέγαρ' ἀμφιπόλοισιν
κέκλετο· ταὶ δ' ἄρ' ἀόλλισταν κατὰ ἀστυν γεραιάς.
αὐτὴ δ' ἐσ θάλαμον κατεβήσετο κηώεντα,
ἐνθ' ἔσαν οἱ πέπλοι παμποίκιλοι, ἔργα γυναικῶν
Σιδονίων, τὰς αὐτὸς Ἀλέξανδρος θεοειδῆς 290
ἥγαγε Σιδονίηθεν, ἐπιπλῶς εὐρέα πόντου,
τὴν ὁδὸν ήν Ἐλένην περ ἀνήγαγεν εὐπατέρειαν.
τῶν ἐν' ἀειραμένη Ἐκάβῃ φέρε δῶρον Ἀθήνη,
ὅς κάλλιστος ἦν ποικίλμασιν ἥδε μέγιστος,
ἀστὴρ δ' ὡς ἀπέλαμπεν, ἔκειτο δὲ νείατος ἄλλων. 295
βῆ δ' ιέναι, πολλαὶ δὲ μετεστεύοντο γεραιαί
αἱ δ' ὅτε νηὸν ἵκανον Ἀθήνης ἐν πόλει ἄκρῃ,
τῆσι θύρας ὡιξε Θεανὼ καλλιπάρησ
Κισσηίς, ἄλοχος Ἀντίνορος ἵπποδάμοιο.
τὴν γὰρ Τρῶες ἔθηκαν Ἀθηναίης ιέρειαν. 300
αἱ δ' ὀλολυγῇ πᾶσαι Ἀθήνη χεῖρας ἀνέσχον.
ἡ δ' ἄρα πέπλον ἐλοῦστα Θεανὼ καλλιπάρησ

285. **ἀτέρπου** †, 'joyless' (**ἀ-** privative and **τέρπω**). Cf. **ἀτερπής**, T 354 and *Odyssey*.

289. **Σιδονίηθεν** †, 'from Sidonia.'

299. **Κισσηίς** †, 'daughter of Cisses' (**Κισσῆς**).

300. **ἱέρεαν** †, 'priestess' (**ἱερεῖς**).

301. **ὀλολυγῇ** †, 'outcry.'

θῆκεν Ἀθηναίης ἐπὶ γούνασιν ἡυκόμοιο·
εὐχομένη δὲ ἥρατο Διὸς κούρῃ μεγάλῳ.

“πότνι’ Ἀθηναίη, ἐρυσίπτολι, δῖα θεάων,
ἀξον δὴ ἔγχος Διομήδεος ἥδε καὶ αὐτὸν
πρηνέα δὸς πεσέειν Σκαιῶν προπάροιθε πυλάων,
ὅφρα τοι αὐτίκα νῦν δύο καὶ δέκα βοῦς ἐνὶ νηῷ
ἥνις ἡκέστας ἱερεύσομεν, αἴ κ’ ἐλεήσῃς
ἄστυ τε καὶ Τρώων ἀλόχους καὶ νήπια τέκνα.”
305
ἄστι ὡς ἔφατ’ εὐχομένη· ἀνένευε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη.

HECTOR COMES TO THE PALACE OF PARIS AND HELEN. FINDING PARIS, HE REBUKES HIM FOR RETIRING FROM THE BATTLE. PARIS SEEKS TO EXCUSE HIMSELF, AND PREPARES TO ARM FORTHWITH.

Ἄστι ἄν μέν ρὸς εὔχοντο Διὸς κούρῃ μεγάλῳ·
“Ἐκτωρ δὲ πρὸς δώματ’ Ἀλεξάνδροι βεβήκει
καλά, τά ρὸς αὐτὸς ἔτενέε σὺν ἀνδράσιν, οἱ τότ’ ἄριστοι
ἥσαν ἐνὶ Τροίῃ ἐριβώλακι τέκτονες ἄνδρες·
οἵ οἱ ἐποίησαν θάλαμον καὶ δῶμα καὶ αὐλὴν
ἐγγύθι τε Πριάμοιο καὶ Ἐκτορος ἐν πόλει ἄκρῃ.
ἐνθ’ Ἐκτωρ εἰσῆλθε διύφιλος, ἐν δὲ ἄρα χειρὶ
ἔγχος ἔχ’ ἐνδεκάπηχν· πάροιθε δὲ λάμπετο δουρὸς
αἰχμῇ χαλκείη, περὶ δὲ χρύσεος θέει πόρκης.
τὸν δὲ εὑρ’ ἐν θαλάμῳ περὶ κάλλιμα τεύχε’ ἐποντα,
ἀσπίδα καὶ θώρηκα, καὶ ἀγκύλα τόξ’ ἀφάοντα.
Ἀργετὴ δὲ Ἐλένη μετ’ ἄρα δμῳῆσι γυναιξὶν
ἥστο καὶ ἀμφιπόλοισι περικλυτὰ ἔργα κέλευεν.
τὸν δὲ Ἐκτωρ νείκεσσεν ἵδων αἰσχροῖς ἐπέεσσιν.
310
315
320
325

305. ἐρυσίπτολι †, ‘city-protecting’ [a better reading may be ῥυσίπτολι, noted in a scholium—i. e. *ῥύουσαι*, ‘preserve,’ and *πτόλις*, *πόλις*].

322. ἀφάοντα †, ‘feeling over,’ ‘handling’ (cf. ἀπτω, θύσατο, A 512).

“δαιμόνι’, οὐ μὲν καλὰ χόλον τόνδ’ ἔνθεο θυμῷ·
λαὸν μὲν φθινύθουσι περὶ πτόλιν αἰπύ τε τεῖχος
μαρνάμενοι, σέο δ’ εἴνεκ’ ἀντή τε πτόλεμός τε
ἄστυ τόδ’ ἀμφιδέδηε. σὺ δ’ ἀν μαχέσαιο καὶ ἄλλῳ,
ὅν τινά που μεθιέντα ἴδοις στυγεροῦ πολέμοιο. 330
ἄλλ’ ἄνα, μὴ τάχα ἄστυ πυρὸς δηίοιο θέρηται.”

τὸν δ’ αὐτέ προσέειπεν Ἀλέξανδρος θεοειδῆς·
“Ἐκτορ, ἐπεί με κατ’ αἶσαν ἐνείκεσας οὐδ’ ὑπὲρ
αἶσαν,

τοῦνεκά τοι ἔρεω· σὺ δὲ σύνθεο καὶ μεν ἄκουσον.
οὐ τοι ἔγὼ Τρώων τόσσον χόλῳ οὐδὲ νεμέστοι 335
ἡμην ἐν θαλάμῳ, ἔθελον δ’ ἄχει προτραπέσθαι.
νῦν δέ με παρειποῦσ’ ἄλοχος μαλακοῖς ἐπέεσσιν
ῶρμησ’ ἐς πόλεμον, δοκέει δέ μοι ὅδε καὶ αὐτῷ
λώιον ἔσσεσθαι· νίκη δ’ ἐπαμείβεται ἄνδρας.
ἄλλ’ ἄγε νῦν ἐπίμεινον, ἀρήια τεύχεα δύω· 340
ἢ ἵθ’, ἔγὼ δὲ μέτειμι· κιχήσεσθαι δέ σ’ ὁίω.”

ὡς φάτο· τὸν δ’ οὐ τι προσέφη κορυθαίολος Ἐκτωρ.

HELEN SPEAKS TO HECTOR WITH WORDS OF REPENTANCE. HE CAN NOT LISTEN LONG, HOWEVER, BUT MUST SEEK HIS OWN WIFE TO SAY FAREWELL.

τὸν δ’ Ἐλένη μύθοισι προσηύδαε μειλιχίοισιν·

“δᾶερ ἐμεῖο, κυνὸς κακομηχάνοο κρυοέσσης,
ὦσ μ’ ὄφελ’ ἡματι τῷ, ὅτε με πρῶτον τέκε μῆτηρ, 345
οἰχεσθαι προφέρουσα κακὴ ἀνέμοιο θύελλα
εἰς ὄρος ἢ εἰς κῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
ἔνθα με κῦμ’ ἀπόερσε πάρος τάδε ἔργα γενέσθαι.
αὐτὰρ ἐπεὶ τάδε γ’ ὅδε θεοὶ κακὰ τεκμήραντο,

329. ἀμφιδέδηε comp. †, ‘blazes around’ (ἀμφὶ and δέδῃ. Cf. δεδήει, B 98).

ἀνδρὸς ἔπειτ' ὥφελλον ἀμείνονος εἶναι ἄκοιτις, 350
 ὃς γῆδει νέμεσίν τε καὶ αἰσχεα πόλλ' ἀνθρώπων.
 τούτῳ δ' οὗτ' ἀρ νῦν φρένες ἐμπεδοι οὗτ' ἀρ' ὀπίσσω
 ἔσσονται· τῷ καὶ μιν ἐπαυρήσεσθαι δίω.
 ἀλλ' ἄγε νῦν εἴσελθε καὶ ἔζεο τῷδ' ἐπὶ δίφρῳ,
 δᾶερ, ἔπει τὴ μάλιστα πόνος φρένας ἀμφιβέβηκεν 355
 εἴνεκ' ἐμένο κυνὸς καὶ Ἀλεξάνδρου ἐνεκ' ἄτης,
 οἷσιν ἐπὶ Ζεὺς θῆκε κακὸν μόρον, ὡς καὶ ὀπίσσω
 ἀνθρώποισι πελώμεθ' ἀοίδιμοι ἐστομένοισιν."

τὴν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα μέγας κορυθαίολος Ἐκτωρ·
 "μή με κάθιζ", 'Ελένη, φιλέουστά περ· οὐδέ με 360
 πείσεις·

ἥδη γάρ μοι θυμὸς ἐπέσσυται, ὅφρ' ἐπαμύνω
 Τρώεσσ', οἱ μέγ' ἐμένο ποθὴν ἀπεόντος ἔχουσιν.
 ἀλλὰ σύ γ' ὅρνυθι τοῦτον, ἐπειγέσθω δὲ καὶ αὐτός,
 ὡς κεν ἔμ' ἔντοσθεν πόλιος καταμάρψῃ ἔόντα.
 καὶ γὰρ ἐγὼν οἰκόνδ' ἐσελεύσομαι, ὅφρα ἴδωμαι 365
 οἰκῆτας ἄλοχόν τε φύλην καὶ νήπιον νιόν.
 οὐ γὰρ οἶδ', ἦ ἔτι σφιν ὑπότροπος ἵξομαι αὐτὶς
 ἦ ἥδη μ' ὑπὸ χερσὶ θεοὶ δαμάουσιν Ἀχαιῶν."

HE DOES NOT FIND HER AT HOME, BUT IS TOLD THAT SHE HAS
 HURRIED TO THE GREAT TOWER, WITH HER INFANT BOY AND
 NURSE.

ὦς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κορυθαίολος Ἐκτωρ·
 αἴψα δ' ἔπειθ' ἵκανε δόμους ἐν ναιετάοντας. 370
 οὐ δ' εὑρ' Ἀνδρομάχην λευκώλενον ἐν μεγάροισιν,
 ἀλλ' ἦ γε ξῦν παιδὶ καὶ ἀμφιπόλω ἐνπέπλῳ
 πύργῳ ἐφεστήκει γοάουστά τε μυρομένη τε.

358. ἀοίδιμοι †, 'sung of,' 'subjects of song' (cf. *ἴειδε*, A 1; *ἀοιδός*, 'bard,' *ἀοιδή*, 'song').

"Εκτωρ δ' ὡς οὐκ ἔνδον ἀμύμονα τέτμεν ἄκοιτιν,
ἔστη ἐπ' οὐδὸν ἵών, μετὰ δὲ δμῳῆσιν ἔειπεν·

"εἰ δ' ἄγε μοι, δμῳά, νημερτέα μυθήσασθε·
πῆ ἔβη Ἀνδρομάχη λευκώλενος ἐκ μεγάροιο;
ἡ ἐς γαλόων ἦ εἰνατέρων ἐνπέπλων
ἡ ἐς Ἀθηναίης ἔξοιχεται, ἔνθα περ ἄλλαι
Τρῳαὶ ἐνπλόκαμοι δεινὴν θεὸν ἱλάσκονται;"

τὸν δ' αὐτὸν ὀτρηρὴ ταμίη πρὸς μῦθον ἔειπεν·

"Ἔκτορ, ἐπεὶ μάλιστα ἀνωγας ἀληθέα μυθήσασθαι·
οὗτε πῃ ἐς γαλόων οὕτοντος εἰνατέρων ἐνπέπλων
οὗτος ἐς Ἀθηναίης ἔξοιχεται, ἔνθα περ ἄλλαι
Τρῳαὶ ἐνπλόκαμοι δεινὴν θεὸν ἱλάσκονται,
ἄλλος ἐπὶ πύργον ἔβη μέγαν Ἰλίου, οὐνεκὲν ἄκουσεν
τείρεσθαι Τρῶας, μέγα δὲ κράτος εἶναι Ἀχαιῶν.
ἡ μὲν δὴ πρὸς τεῖχος ἐπειγομένη ἀφικάνει,
μαινομένη ἐικυῖα φέρει δὲ ἄμα παῖδα τιθήνη."

HASTENING THITHER, HE MEETS HER. SHE IMPLORES HIM TO STAY
ON THE TOWER AND NOT TO RISK HIS LIFE ON THE FIELD.

ἡ ρά γυνὴ ταμίη· δούλος δὲ ἀπέσσυτο δώματος Ἔκτωρ 390
τὴν αὐτὴν ὁδὸν αὐτὶς ἐνκτιμένας κατ' ἀγυιάς.

εὗτε πύλας, ἵκανε διερχόμενος μέγα ἄστυ
Σκαιάς, τῇ ἄρετος διεξίμεναι πεδίονδε,
ἔνθα ἀλοχος πολύδωρος ἐναντίη ἥλθε θέουσα
Ἀνδρομάχη, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἡετίωνος, 395
Ἡετίων, δος ἐναιεν ὑπὸ Πλάκωνος ὑληέσση,
Θήβη ὑποπλακίῃ, Κιλίκεσσος ἀνδρεσσιν ἀνάσσων·
τοῦ περ δὴ θυγάτηρ ἔχεθε Ἔκτορι χαλκοκορυστῇ.

393. διεξίμεναι comp. † (διά + ἐξ + ίμεναι, § 137, 7).

397. ὑποπλακίῃ †, 'under Placus' (ὑπό and Πλάκος, a spur of Mt. Ida).

ἢ οἱ ἔπειτ' ἥντησ', ἄμα δ' ἀμφίπολος κίεν αὐτῇ
παῖδ' ἐπὶ κόλπῳ ἔχουσ' ἀταλάφρονα, νῆπιον αὐτῶς, 400
Ἐκτορίδην ἀγαπητὸν ἀλίγκιον ἀστέρι καλῷ,
τόν ρ' Ἐκτωρ καλέεσκε Σκαμάνδριον, αὐτὰρ οἱ ἄλλοι
Ἀστυάνακτ^{χύννη}. οἷος γὰρ ἔρυντο Ἰλιον Ἐκτωρ.
ἢ τοι δὲ μὲν μείδησεν ἵδων ἐς παῖδα σιωπῆ.

Ἄνδρομάχη δέ οἱ ἄγχι παρίστατο δάκρυν χέουσα 405
ἐν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ ἔπος τ' ἔφατ' ἐκ τ' ὀνόμαζεν.

“δαιμόνιε, φθίσει σε τὸ σὸν μένος, οὐδὲ ἐλεαίρεις
παιᾶδά τε νηπίαχον καὶ ἔμ' ἄμμορον, ἢ τάχα χήρη
σεῦ ἔσομαι· τάχα γάρ σε κατακτενέουσιν Ἀχαιοὶ
πάντες ἐφορμηθέντες. ἐμοὶ δέ κε κέρδιον εἴη 410
σεῦ ἀφαμαρτούσῃ χθόνα δύμεναι· οὐ γὰρ ἐτ' ἄλλη
ἔσται θαλπωρή, ἐπεὶ ἀν σύ γε πότμον ἐπύσπης,
ἄλλ' ἄχε· οὐδέ μοι ἔστι πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ.
ἢ τοι γὰρ πατέρος ἀμὸν ἀπέκτανε δῖος Ἀχιλλεύς,
ἐκ δὲ πόλιν πέρσεν Κιλίκων ἐν ναιετάουσαν 415

Θήβην ὑψίπυλον· κατὰ δὲ ἔκτανεν Ἡετίωνα. —

οὐ δέ μιν ἔξενάριξε, σεβάστατο γὰρ τό γε θυμῷ,
ἄλλ' ἄρα μιν κατέκηε σὺν ἔντεσι δαιδαλέοισιν
ἥδ' ἐπι σῆμ^χεν· περὶ δὲ πτελέας ἐφύτευσαν
νύμφαι ὄρεστιάδες, κούραι Διὸς αἰγύόχοιο. — 420
οἱ δέ μοι ἐπτὰ κασύγυητοι ἔσαν ἐν μεγάροισιν,
οἱ μὲν πάντες ἴω κίον ἡματι Ἀιδος εἴσω·
πάντας γὰρ κατέπεφνε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεὺς
βουσὶν ἐπ' εἰλιπόδεσσι καὶ ἀργεννῆς ὀνεσσιν.
μητέρα δ', Ή βασίλευεν ὑπὸ Πλάκω ὑληέσση, 425

400. ἀταλάφρονα †, ‘merry-hearted’ (*ἀταλός*, ‘bounding,’ ‘cheerful,’ and *φρήν*, plural *φρένες*, A 108).

420. ὄρεστιάδες †, ‘of the mountains’ (*ὄρος*).

τὴν ἐπεὶ ἀρ δεῦρ' ἥγαγ' ἄμ' ἄλλοισι κτεάτεσσιν,
 ἀψ ὁ γε τὴν ἀπέλυσε λαβὼν ἀπερείσι ἀποινα,
 πατρὸς δ' ἐν μεγάροισι βάλ· Ἀρτεμις ἰοχέαιρα.
 Ἔκτορ, ἀτὰρ σύ μοι ἐσσι πατὴρ καὶ πότνια μῆτηρ
 ἥδε κασίγνητος, σὺ δέ μοι θαλερὸς παρακούτης. 430
 ἀλλ' ἄγε νῦν ἐλέαιρε καὶ αὐτοῦ μίμν' ἐπὶ πύργῳ,
 μὴ παιδὸς ὄρφανικὸν θήγης χήρην τε γυναικα.
 λαὸν δὲ στῆσον παρ' ἔρινεόν, ἐνθα μάλιστα
 ἀμβατός ἐστι πόλις καὶ ἐπίδρομον ἐπλετο τεῖχος.
 τρις γὰρ τῇ γ' ἐλθόντες ἐπειρήσανθ' οἱ ἄριστοι 435
 ἀμφ' Αἴαντε δύω καὶ ἀγακλυτὸν Ἰδομενῆ
 ἥδ' ἀμφ' Ἀτρεῖδας καὶ Τυδέος ἀλκιμονον οἰών.
 ἦ πού τίσ σφιν ἐνισπε θεοπροπίων ἐν εἰδώσ,
 ἦ νυ καὶ αὐτῶν θυμὸς ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει.”

BUT HE REFUSES TO PLAY THE PART OF A COWARD, AND A SHIRK.

τὴν δ' αὗτε προσέειπε μέγας κορυθαιόλος Ἐκτωρ. 440
 “ἥ καὶ ἐμοὶ τάδε πάντα μέλει, γύναι· ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς
 αἰδέομαι Τρῶας καὶ Τρωάδας ἐλκεσιπέπλους,
 αἱ κε κακὸς ὡς νόσφιν ἀλυσκάζω πολέμοιο.
 οὐδέ με θυμὸς ἀνωγειν, ἐπεὶ μάθον ἔμμεναι ἐσθλὸς
 αἰεὶ καὶ πρώτοισι μετὰ Τρώεσσι μάχεσθαι, 445
 ἀρνύμενος πατρός τε μέγα κλέος ἥδ' ἐμὸν αὐτοῦ.
 εὖ γὰρ ἐγὼ τόδε οἶδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν.
 ἐσσεται ἥμαρ, ὅτ' ἀν ποτ' ὀλώλη Ἰλιος ἵρῃ
 καὶ Πρίαμος καὶ λαὸς ἐνμελίω Πριάμοιο.
 ἀλλ' οὐ μοι Τρώων τόσσον μέλει ἀλγος ὀπίσσω 450
 οὐτ' αὐτῆς Ἐκάβης οὔτε Πριάμοιο ἄνακτος

434. ἐπίδρομον †, adjective, 'to be scaled,' 'scalable' (*ἐπί* and *δραμον*, 'ran').

οὐτε κασιγνήτων, οἵ κεν πολέες τε καὶ ἐσθλοὶ
ἐν κονίησι πέσοιεν ὑπ' ἀνδράσι δυσμενέεστιν,
ὅσσον σεῦ, ὅτε κέν τις Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
δακρυόεσσαν ἄγηται, ἐλεύθερον ἥμαρ ἀπούρας. 455
καὶ κεν ἐν Ἀργεί ἔοῦσα πρὸς ἄλλης ἵστὸν ὑφαίνοις,
καὶ κεν ὕδωρ φορέοις Μεσσηΐδος ἡ Ὄπερείης
πόλλ' ἀεκαζομένη, κρατερὴ δ' ἐπικείστερ' ἀνάγκη.
καὶ ποτέ τις εἰπῆσιν ἴδων κατὰ δάκρυ χέουσσαν.
“Ἐκτορος ἥδε γυνή, ὃς ἀριστεύεσκε μάχεσθαι 460
Τρώων ἱπποδάμων, ὅτε Ἰλιον ἀμφεμάχοντο.”
ὡς ποτέ τις ἔρεει· σοὶ δ' αὖ νέον ἔσσεται ἀλγος
χήτει τοιοῦδ' ἀνδρός, ἀμύνειν δούλιον ἥμαρ.
ἄλλα με τεθνῶτα χυτὴ κατὰ γαῖα καλύπτοι,
πρίν γ' ἔτι σῆς τε βοῆς σοῦ θ' ἐλκηθμοῖο πυθέσθαι.” 465

HECTOR FONDLES HIS BOY, AND PRAYS ZEUS AND THE OTHER GODS
TO MAKE THE CHILD A MIGHTY MAN AMONG THE TROJANS.

ώς εἰπὼν οὐ παιδὸς ὁρέξατο φαίδιμος Ἐκτωρ.
ἀψ δ' ὁ πάις πρὸς κόλπον ἐνζώνοιο τιθήνης
ἐκλίνθη ἰάχων, πατρὸς φίλου ὄψιν ἀτυχθείσι,
ταρβήσας χαλκόν τε ἴδε λόφον ἱππιοχαίτην,
δεινὸν ἀπ' ἀκροτάτης κόρυθος νεύοντα νοήσας. 470
ἐκ δ' ἐγέλασσε πατήρ τε φίλος καὶ πότια μήτηρ.
αὐτίκ' ἀπὸ κρατὸς κόρυθος εἴλετο φαίδιμος Ἐκτωρ
καὶ τὴν μὲν κατέθηκεν ἐπὶ χθονὶ παμφανάουσαν·
αὐτὰρ ὅ γ' ὅν φίλον νιὸν ἐπεὶ κύσε πῆλέ τε χερσών,
εἶπεν ἐπευξάμενος Διύ τ' ἄλλοισιν τε θεοῖσιν. 475

457. Μεσσηΐδος †, genitive, 'Messeis,' a spring perhaps in Laconia.
‘Οπερείης, genitive, 'Hypereia,' a spring in Thessaly.

465. ἐλκηθμοῖο †, a 'dragging away' (ἐλκέω, 'drag away').

469. ἱππιοχαίτην †, 'of horsehair' (ἱππος and χαῖται, A 529).

“Ζεῦ ἄλλοι τε θεοί, δότε δὴ καὶ τόνδε γενέσθαι παιδὸν ἔμον, ὡς καὶ ἐγώ περ, ἀριπρεπέα Τρώεσσιν, ὅδε βίην τ’ ἀγαθὸν καὶ Ἰλίου ἴφι ἀνάσσειν. καί ποτέ τις εἴποι ‘πατρός γ’ ὅδε πολλὸν ἀμείνων’ ἐκ πολέμου ἀνιόντα· φέροι δ’ ἔναρα βροτόεντα 480 κτείνας δῆιον ἄνδρα, χαρείη δὲ φρένα μήτηρ.”

THE FAREWELL OF HECTOR AND ANDROMACHE.

ὦς εἰπὼν ἀλόχοιο φίλης ἐν χερσὶν ἔθηκεν παιδὸν ἔον· ή δ’ ἄρα μιν κηῷδει δέξατο κόλπῳ δακρυόν γελάσασα. πόσις δ’ ἐλέησε νοήσας χειρί τέ μιν κατέρεξεν ἕπος τ’ ἔφατ’ ἔκ τ’ ὀνόμαζεν: 485

“δαιμονίη, μή μοί τι λίην ἀκαχίζεο θυμῷ· οὐ γάρ τίς μ’ ὑπὲρ αἶσαν ἀνὴρ ⁴⁹⁰ Αἰδι προϊάψει, μοῖραν δ’ οὐ τινα φημὶ πεφυγμένον ἔμμεναι ἄνδρῶν, οὐ κακὸν οὐδὲ μὲν ἐσθλόν, ἐπὴν τὰ πρῶτα γένηται. ἀλλ’ εἰς οἰκον ἰοῦσα τὰ σ’ αὐτῆς ἔργα κόμιζε, 495 ιστόν τ’ ἡλακάτην τε, καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευς ἔργον ἐποίχεσθαι· πόλεμος δ’ ἄνδρεσσι μελήσει πᾶσιν, ἐμοὶ δὲ μάλιστα, τοὶ Ἰλίῳ ἐγγεγάσιν.”

ὦς ἄρα φωνήσας κόρυθ⁴⁹⁰ εἰλετο φαίδιμος Ἐκτωρ ἵππουριν· ἀλοχος δὲ φίλῃ οἰκόνδε βεβήκει ἐντροπαλιζομένη, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέουσα. αἴψα δ’ ἐπειθ⁴⁹⁵ ἵκανε δόμους ἐν ναιετάοντας Ἐκτορος ἄνδροφόνοιο, κιχήσατο δ’ ἐνδοθι πολλὰς ἀμφιπόλους, τῆσιν δὲ γόον πάσησιν ἐνώρσεν. αἱ μὲν ἔτι ζωὸν γόον Ἐκτορα φέντε οἴκῳ· 500 οὐ γάρ μιν ἔτ’ ἔφαντο ὑπότροπον ἐκ πολέμοιο ἕξεσθαι, προφυγόντα μένος καὶ χεῖρας Ἀχαιῶν.

488. κηόδει †, ‘fragrant.’

PARIS, RESPLENDENT IN ARMOR, OVERTAKES HECTOR AS HE TURNS FROM TALKING WITH HIS WIFE.

οὐδὲ Πάρις δῆθυνεν ἐν ὑψηλοῖσι δόμοισιν.
 ἀλλ' ὁ γ' ἐπεὶ κατέδυν κλυτὰ τεύχεα ποικίλα χαλκῷ,
 σεύατ' ἐπειτ' ἀνὰ ἄστυ ποσὶ κραιπνοῖσι πεποιθώς. 505
 ὡς δ' ὅτε τις στατὸς ἵππος, ἀκοστήσας ἐπὶ φάτνῃ,
 δεσμὸν ἀπορρήξας θείῃ πεδίῳ κροαίνων,
 εἰωθὼς λούεσθαι ἐνρρεῖος ποταμοῖο,
 κυδιάνων ὑψοῦ δὲ κάρη ἔχει, ἀμφὶ δὲ χαῖται
 ὄμοις ἀίσσονται· ὃ δ' ἀγλαΐηφι πεποιθώς, 510
 ρίμφα ἐγοῦνα φέρει μετά τ' ἥθεα καὶ νομὸν ἵππων· —
 ὡς υἱὸς Πριάμοιο Πάρις κατὰ Περγάμου ἄκρης
 τεύχεσι παμφαίνων ὡς τ' ἡλέκτωρ ἐβεβήκει
 καγχαλάνων, ταχέες δὲ πόδες φέρον. αἴψα δ' ἐπειτα
 "Ἐκτορα δῖον ἔτετμεν ἀδελφεόν, εὗτ' ἄρ' ἔμελλεν 515
 στρέψεσθ' ἐκ χώρης, ὅθι ἦ δάριζε γυναικί¹
 τὸν πρότερος προσέειπεν 'Αλέξανδρος θεοειδής·

"ἥθεϊ, ἡ μάλα δὴ σε καὶ ἐστυμένον κατερύκω
 δηθύνων, οὐδὲ ἥλθον ἐναίσιμον, ὡς ἐκέλευες."

τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κορυθαίλος 520
 "Εκτωρ·

"δαιμόνι', οὐκ ἄν τις τοι ἀνήρ, ὃς ἐναίσιμος εἴη,
 ἔργον ἀτιμήσει μάχης, ἐπεὶ ἄλκιμός ἐστι.
 ἀλλὰ ἕκὼν μεθιεῖς τε καὶ οὐκ ἐθέλεις· τὸ δ' ἔμὸν κῆρ
 ἄχνυται ἐν θυμῷ, δθ' ὑπὲρ σέθεν αἰσχεύ ἀκούω
 πρὸς Τρώων, οἵ ἔχουσι πολὺν πόνον εἴνεκα σείο. 525
 ἀλλ' ἰομεν· τὰ δ' ὅπισθεν ἀρεσσόμεθ', αἱ κέ ποθι Ζεὺς
 δῶῃ ἐπουρανίοισι θεοῖς αἰειγενέτηρσιν
 κρητῆρα στήσασθαι ἐλεύθερον ἐν μεγάροισιν,
 ἐκ Τροίης ἐλάσαντας ἐυκυήμιδας 'Αχαιούς."

INTRODUCTION TO I (BOOK NINE)

When the first day's battle is done, a day is devoted to the burial of the slain (**H** 381–432). Another day is occupied by the Achaeans with building a wall and moat to defend their camp (**H** 433–482). Then follows (on the twenty-fifth day of the poem) the second great battle described in the Iliad. This battle is wholly contained in Book **9**.

The Trojans have so far the advantage that Agamemnon, on the evening following the battle, sends an embassy to Achilles, hoping that he may be reconciled and come forth to fight again.

ΙΛΙΑΔΟΣ Ι

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΠΡΟΣ ΑΧΙΛΛΕΑ. ΛΙΤΑΙ

*DISTRESSED BY THE MISFORTUNES OF THE ACHAEANS IN BATTLE,
AGAMEMNON CALLS AN ASSEMBLY.*

Ὦς οἱ μὲν Τρῶες φυλακὰς ἔχον· αἰτάρη Ἀχαιοὺς
θεσπεσίν ἔχε φύζα, φόβου κρυόεντος ἔταιρη,
πένθει δ' ἀτλήτῳ βεβολήτῳ πάντες ἄριστοι.
ώς δ' ἄνεμοι δύο πόντον ὁρώνετον ἵχθυόεντα,
βορρῆς καὶ ζέφυρος, τώ τε Θρήκηθεν ἄητον,
ἐλθόντ' ἐξαπίνης· ἀμυδις δέ τε κῦμα κελαινὸν
κορθύεται, πολλὸν δὲ παρεξ ἄλα φῦκος ἔχεν·
ώς ἐδαίζετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν Ἀχαιῶν.

Ἄτρεῖδης δ' ἄχει μεγάλῳ βεβολημένος ἥτορ
φοίτα κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κελεύων
κλήδην εἰς ἀγορὴν κικλησκέμεν ἄνδρα ἔκαστον,
μὴ δὲ βοᾶν· αὐτὸς δὲ μετὰ πρώτοισι πονεῖτο.
ἴζον δ' εἰν ἀγορῇ τετιότες· ἀν δ' Ἀγαμέμνων
ἴστατο δάκρυ χέων ὡς τε κρήνη μελάνυδρος,
ἥ τε κατ' αἰγίλιπος πέτρης δυοφερὸν χέει ὕδωρ.
ώς δὲ βαρὺ στενάχων ἐπε' Ἀργεῖοισι μετηύδα.

7. κορθύεται †, 'takes on a crest,' 'towers up' (from root *καρ*, seen in *κάρη*, 'head,' *κόρυς*, 'helmet').

φῦκος †, 'seaweed.'

11. κλήδην †, 'by name.'

HE PROPOSES IN ALL SERIOUSNESS THAT THEY ABANDON THE TASK OF CONQUERING TROY.

“ὦ φίλοι, Ἀργεῖων ἡγήτορες ἡδὲ μέδοντες,
Ζεύς με μέγας Κρονίδης ἄτη ἐνέδησε βαρεύῃ
σχέτλιος, ὃς τότε μέν μοι ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν
*Ιλιον ἐκπέρσαντ’ εὐτείχεον ἀπονέεσθαι, 20
νῦν δὲ κακὴν ἀπάτην βουλεύσατο, καὶ με κελεύει
δυσκλέα *Ἀργος ἵκεσθαι, ἐπεὶ πολὺν ὥλεσα λαόν.
οὕτω που Διὶ μέλλει ὑπερμενέι φίλον εἶναι,
ὅς δὴ πολλάνων πολίων κατέλυσε κάρηνα
ἡδ’ ἔτι καὶ λύσει· τοῦ γὰρ κράτος ἐστὶ μέγιστον. 25
ἀλλ’ ἄγεθ’, ὡς ἀν ἐγὼ εἴπω, πειθώμεθα πάντες·
φεύγωμεν σὺν νησὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
οὐ γὰρ ἔτι Τροίην αἰρήσομεν εὐρυάγυιαν.”

*AFTER A LONG SILENCE DIOMEDES MAKES AN INDIGNANT REPLY.
FOR HIMSELF, HE WILL STAY TO THE END, EVEN IF ONLY
STHENELOS SHOULD REMAIN BESIDES.*

ὦστι ἔφαθ’. οἱ δὲ ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῆ,
δὴν δὲ ἀνεψι ἥσαν τετιηότες υἱες Ἀχαιῶν. 30
ὁψὲ δὲ δὴ μετέειπε βοήν ἀγαθὸς Διομῆδης·

“Ἄτρεῖδη, σοὶ πρῶτα μαχέσσομαι ἀφραδέοντι,
ἥ θεμις ἐστίν, ἄναξ, ἀγορῆ· σὺ δὲ μή τι χολωθῆς.
ἀλκὴν μέν μοι πρῶτον ὄνείδισας ἐν Δαναοῖσιν
φὰς ἔμεν ἀπτόλεμον καὶ ἀνάλκιδα· ταῦτα δὲ πάντα 35
ἴσασ’ Ἀργεῖων ἡμὲν νέοι ἡδὲ γέροντες.
σοὶ δὲ διάνδιχα δῶκε Κρόνου πάις ἀγκυλομήτεω·
σκήπτρῳ μέν τοι δῶκε τετιμῆσθαι περὶ πάντων,
ἀλκὴν δ’ οὐ τοι δῶκεν, ὃ τε κράτος ἐστὶ μέγιστον.
δαιμόνι’, οὕτω που μάλα ἔλπεαι υἱας Ἀχαιῶν 40
ἀπτολέμους τ’ ἔμεναι καὶ ἀνάλκιδας, ὡς ἀγορεύεις :

εὶ δὲ σοὶ αὐτῷ θυμὸς ἐπέσσυται ὡς τε νέεσθαι,
ἔρχεο πάρ τοι ὁδός, νῆες δέ τοι ἄγχι θαλάσσης
ἔστασ', αἱ τοι ἐποντο Μυκήνηθεν μάλα πολλαί
ἀλλ' ἄλλοι μενέουσι κάρη κομάοντες Ἀχαιοῖ, 45
εἰς ὃ κέ περ Τροίην διαπέρσομεν. εὶ δὲ καὶ αὐτοί—
φευγόντων σὺν νηυσὶ φίλην ἐσ πατρίδα γαῖαν·
νῶι δ', ἐγὼ Σθένελός τε, μαχεσσόμεθ', εἰς ὃ κε τέκμωρ
Ἰλίου εὑρωμεν· σὺν γὰρ θεῷ εἰλήλουθμεν."

THE ACHAEANS APPLAUD HIS WORDS. NESTOR, TOO, SPEAKS IN APPROVAL, AND URGES THAT THE LARGE ASSEMBLY BE DISMISSED AND THE COUNCIL OF THE ELDERS BE SUMMONED TO CONSIDER THE SITUATION.

ώς ἔφαθ· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπίαχον νῖες Ἀχαιῶν 50
μῦθον ἀγαστάμενοι Διομήδεος ἵπποδάμοιο.
τοῖσι δ' ἀνιστάμενος μετεφώνεεν ἵππότα Νέστωρ·
“Τυδεῖδη, πέρι μὲν πολέμῳ ἔνι καρτερός ἐσσι,
καὶ βουλῇ μετὰ πάντας ὅμηλικας ἐπλευ ἄριστος.
οὐ τίς τοι τὸν μῦθον ὀνόσσεται, δσσοι Ἀχαιού, 55
οὐδὲ πάλιν ἔρεει· ἀτὰρ οὐ τέλος ἵκεο μύθων.
ἢ μὴν καὶ νέος ἐσσί, ἐμὸς δέ κε καὶ πάις εἴης
ὅπλότατος γενεῆφιν· ἀτὰρ πεπινυμένα βάζεις
[Ἀργεῖων βασιλῆας, ἐπεὶ κατὰ μοῖραν ἔειπες].
ἀλλ' ἦγ' ἐγών, ὃς σεῖο γεράίτερος εὔχομαι εἶναι, 60
ἔξείπω καὶ πάντα διίξομαι· οὐδέ κέ τίς μοι
μῦθον ἀτιμήσει, οὐδὲ κρείων Ἀγαμέμνων.
[ἀφρήτωρ ἀθέμιστος ἀνέστιος ἐστιν ἐκεῦνος,
ὃς πολέμου ἔραται ἐπιδημίοο κρυσόεντος.]
ἀλλ' ἦ τοι νῦν μὲν πειθώμεθα νυκτὶ μελαίνῃ 65

63. ἀφρήτωρ †, 'barred from clan' (*ἀ-* privative and *φρήτη*, 'clan,' B 362).

ἀνέστιος †, 'homeless' (*ἀ-* privative and *ἐστία*, Homeric *ἰστίη*, 'hearth').

δόρπα τ' ἐφοπλισόμεσθα· φυλακτῆρες δὲ ἔκαστοι λεξάσθων παρὰ τάφρον ὀρυκτὴν τείχεος ἐκτός. κούροισιν μὲν ταῦτ' ἐπιτέλλομαι· αὐτὰρ ἔπειτα, 'Ατρεῖδη, σὺ μὲν ἄρχε· σὺ γὰρ βασιλεύτατός ἐστι· δαίνυν δαῖτα γέρουσιν· ἔοικέ τοι, οὐ τοι ἀεικές.

70

πλεῖαί τοι οἶνον κλισίαι, τὸν νῆες Ἀχαιῶν ἡμάτιαι Θρήκηθεν ἐπ' εὐρέα πόντον ἄγονσιν· πᾶσά τοι ἔσθ' ὑποδεξίη, πολέσιν δὲ ἀνάστεις. πολλῶν δ' ἀγρομένων τῷ πείσεαι, ὃς κεν ἀρίστην βουλὴν βουλεύσῃ· μάλα δὲ χρεὼ πάντας Ἀχαιοὺς ἐσθλῆς καὶ πυκινῆς, ὅτι δήιοι ἐγγύθι νηῶν καίουσιν πυρὰ πολλά· τίς ἀν τάδε γηθήσειεν; νῦν δ' ἥδ' ἡὲ διαρραίσει στρατὸν ἡὲ σαώσει."

75

ὦς ἔφαθ· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον ἥδ' ἐπίθοντο. ἐκ δὲ φυλακτῆρες σὺν τεύχεσιν ἐσσεύοντο
ἀμφὶ τε Νεστορίδην Θρασυμήδεα ποιμένα λαῶν
ἡδ' ἀμφ' Ἀσκάλαφον καὶ Ἰάλμενον νῖας Ἀρηὸς
ἀμφὶ τε Μηριόνην Ἀφαρῆά τε Δηίπυρόν τε
ἡδ' ἀμφὶ Κρείοντος ὑὸν Λυκομήδεα δῖον.
ἐπτ' ἔστιν ἡγεμόνες φυλάκων, ἐκατὸν δὲ ἔκαστω
κοῦροι ἄμα στείχον δολίχ' ἔγχεα χερσὶν ἔχοντες.
καὸς δὲ μέσον τάφρον καὶ τείχεος ζύον ἴόντες.
ἔνθα δὲ πῦρ κήαντο, τίθεντο δὲ δόρπα ἔκαστοι.

85

IN THE SMALLER COUNCIL NESTOR SPEAKS VERY PLAINLY TO AGAMEMNON AND BLAMES HIM FOR ACHILLES'S WITHDRAWAL. HE PROPOSES THAT THEY TRY TO WIN HIS FAVOR AGAIN BY GIFTS AND WORDS OF KINDNESS.

'Ατρεῖδης δὲ γέροντας ἀδολλέας ἥγεν Ἀχαιῶν
ἔς κλισίην, παρὰ δέ σφι τίθει μενοεικέα δαῖτα·

90

73. ὑποδεξίη †, 'means of entertainment' (διπό and δέχομαι, 'receive,' 'entertain').

οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἔτοιμα προκείμενα χεῖρας ἕαλλον.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
τοῖς ὁ γέρων πάμπρωτος ὑφαινέμεν ἥρχετο μῆτιν
Νέστωρ, οὐ καὶ πρόσθεν ἀρίστη φαίνετο βουλῇ·
ὅ σφιν ἐν φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν.

95

“Ἄτρεῦδη κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
ἐν σοὶ μὲν λήξω, σέο δ' ἄρξομαι, οὖνεκα πολλῶν
λαῶν ἔσσι ἄναξ καὶ τοι Ζεὺς ἐγγυάλιξεν
σκῆπτρόν τ' ἡδὲ θέμιστας, ἵνα σφίσι βουλεύῃσθα.
τῷ σε χρὴ πέρι μὲν φάσθαι ἔπος ἡδ' ἐπακοῦσαι,
κρηῆναι δὲ καὶ ἄλλῳ, ὅτ' ἀν τινα θυμὸς ἀνώγη
εἰπεῖν εἰς ἀγαθόν· σέο δ' ἔξεται, ὅττι κεν ἄρχῃ.
αὐτὰρ ἐγὼν ἐρέω, ὡς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα.
οὐ γάρ τις νόσον ἄλλος ἀμείνονα τοῦδε νοήσει,
οἶνον ἐγὼ νοέω ἡμὲν πάλαι ἡδ' ἔτι καὶ νῦν,
ἔξ ἔτι τοῦ δτε, διογενές, Βρισηΐδα κούρην
χωμένου Ἀχιλῆος ἔβης κλισίηθεν ἀπούρας
οῦ τι καθ' ἡμέτερόν γε νόσον. μάλα γάρ τοι ἐγώ γε
πόλλ' ἀπεμυθεόμην· σὺ δὲ σῷ μεγαλήτορι θυμῷ
εἴξας ἄνδρα φέριστον, διν ἀθάνατοί περ ἔτισαν,
ἡτίμησας· ἐλῶν γὰρ ἔχεις γέρας. ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν
φραζώμεσθ', ὡς κέν μιν ἀρεστάμενοι πεπίθωμεν
δώροισίν τ' ἀγανοῖσιν ἔπεσσί τε μειλιχίοισιν.”

105

110

AGAMEMNON, IN REPLY, ACKNOWLEDGES HIS ERROR; AND HE EXPRESSES READINESS TO MAKE AMENDS WITH VERY AMPLE GIFTS.

τὸν δ' αὐτε προσέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.
“ὦ γέρον, οὐ τι ψεῦδος ἐμὰς ἄτας κατέλεξας·
ἀασάμην, οὐδ' αὐτὸς ἄναίνομαι. ἀντί νυ πολλῶν

109. ἀπεμυθεόμην comp. †, ‘tried to dissuade’ (ἀπό and μυθέομαι, A 74).

λαῶν ἔστιν ἀνήρ, ὃν τε Ζεὺς κῆρι φιλήσῃ·
ώς νῦν τοῦτον ἔτισε, δάμαστε δὲ λαὸν Ἀχαιῶν.
ἀλλ' ἐπεὶ ἀσάμην φρεσὶ λευγαλέρσι πιθήσας,
ἀψ ἔθέλω ἀρέσαι δόμεναί τ' ἀπερείσι ἄποινα.
οὐμῖν δ' ἐν πάντεσσι περικλυτὰ δῶρ' ὄνομήνων·
ἐπτ' ἀπύρους τρίποδας, δέκα δὲ χρυσοῖο τάλαντα,
αιθωνας δὲ λέβητας ἑείκοσι, δώδεκα δ' ἵππους
πηγοὺς ἀθλοφόρους, οἱ ἀέθλια ποσσὸν ἄροντο· —

οὐ κεν ἀλήιος εἴη ἀνήρ, φέτος γένοιτο, 125

οὐδέ κεν ἀκτήμων ἐριτίμοιο χρυσοῖο,

ὅσσα μοι ἡνείκαντο ἀέθλια μάνυχες ἵπποι. —

δώσω δ' ἐπτὰ γυναικας ἀμύμονα ἔργα ἴδυιας
Λεσβίδας, ἄσ, ὅτε Λέσβον ἐνκτιμένην ἔλεν αὐτός,
ἔξελόμην, αἰνάλλει ἐνίκων φῦλα γυναικῶν.

130

τὰς μέν οἱ δώσω, μέτα δ' ἔσσεται, ἦν τότ' ἀπηγύρων,
κούρη Βρισῆος· ἐπι δὲ μέγαν ὄρκον ὁμοῦμαι
μή ποτε τῆς εὐνῆς ἐπιβήμεναι ἥδε μιγῆναι,

ἥ θέμις ἀνθρώπων πέλει, ἀνδρῶν ἥδε γυναικῶν.

ταῦτα μὲν αὐτίκα πάντα παρέσσεται· εἰ δέ κεν αὗτε 135

ἄστυ μέγα Πριάμοιο θεοὶ δώσωστον ἀλαπάξαι,
νῆα ἀλις χρυσοῦ καὶ χαλκοῦ νηησάσθω,
εἰσελθὼν ὅτε κεν δατεώμεθα ληίδ' Ἀχαιοί·

Τρωιάδας δὲ γυναικας ἑείκοσιν αὐτὸς ἐλέσθω,

αἰ κε μετ' Ἀργεῖην Ἐλένην κάλλισται ἔωσιν. 140

εἰ δέ κεν Ἀργος ἰκούμεθ' Ἀχαιικόν, οὐθαρ ἄρούρης,

γαμβρός κέν μοι ἔοι· τίσω δέ μιν ἵσον Ὁρέστη,

ὅς μοι τηλύγετος τρέφεται θαλίη ἐν πολλῇ.

τρεῖς δέ μοι εἰσὶ θύγατρες ἐνὶ μεγάρῳ ἐνπήκτῳ,

Χρυσόθεμις καὶ Λαοδίκη καὶ Ἰφιάνασσα·

τάων ἦν κ' ἔθέλησι φίλην ἀνάεδνον ἀγέσθω

πρὸς οἶκον Πηλῆος· ἐγὼ δ' ἔπι μείλια δώσω
 πολλὰ μάλ', ὅσσ' οὐ πώ τις ἐῇ ἐπέδωκε θυγατρί¹⁵⁰
 ἐπτὰ δέ οἱ δώσω εὖ ναιόμενα πτολίεθρα,
 Καρδαμύλην Ἐνόπην τε καὶ Ἰρήν ποιήσσαν
 Φηράς τε ζαθέας ἥδ' Ἀνθειαν βαθύλειμον
 καλήν τ' Αἴπειαν καὶ Πήδασον ἀμπελόεσσαν.
 πᾶσαι δ' ἐγγὺς ἀλός, νέαται Πύλου ἡμαθόεντος.
 ἐν δ' ἄνδρες ναίουσι πολύρρηνες πολυβοῦται,¹⁵⁵
 οἱ κέ έ δωτίνηστι θεὸν ὃς τιμήσουσιν
 καὶ οἱ ὑπὸ σκήπτρῳ λιπαρὰς τελέουσι θέμιστας.
 ταῦτα κέ οἱ τελέσαιμι μεταλλήξαντι χόλοιο.
 δημηθήτω — Ἀίδης τοι ἀμείλιχος ἥδ' ἀδάμαστος·
 τοῦνεκα καὶ τε βροτοῦσι θεῶν ἔχιστος ἀπάντων —
 καὶ μοι ὑποστήτω, ὅσσον βασιλεύτερός εἰμι¹⁶⁰
 ἥδ' ὅσσον γενεὴ προγενέστερος εὔχομαι εἴναι."

NESTOR IS GRATIFIED. HE THEN NOMINATES FOR ENVOYS AJAX AND ODYSSEUS; WITH THEM SHALL GO PHOENIX, TO LEAD THE WAY, AND THE TWO HERALDS, ODIUS AND EURYBATES.

τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἵππότα Νέστωρ·
 “Ἄτρεψδη κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
 δῶρα μὲν οὐκέτ' ὀνοστὰ διδοῖς Ἀχιλῆι ἄνακτι·
 ἀλλ' ἄγετε, κλητοὺς ὀτρύνομεν, οἵ κε τάχιστα¹⁶⁵
 ἔλθωσ' ἐς κλισίην Πηληιάδεω Ἀχιλῆος.
 εἰ δ' ἄγε, τοὺς ἀν ἐγὼ ἐπιόφομαι· οἱ δὲ πιθέσθων.
 Φοῖνιξ μὲν πρώτιστα διφίλος ἡγησάσθω,
 αὐτὰρ ἔπειτ' Αἴας τε μέγας καὶ δῖος Ὁδυσσεύς·
 κηρύκων δ' Ὁδίος τε καὶ Εύρυβάτης ἄμ' ἐπέσθων.¹⁷⁰

158. ἀδάμαστος †, adjective (ἀ- privative and root δαμ of δημηθήτω).

164. ὀνοστά †, 'to be scorned' (ὄνομα, 'find fault with').

φέρτε δὲ χερσὶν ὕδωρ εὐφημῆσαι τε κέλεσθε,
ὅφρα Δὺν Κρονίδη ἀρησόμεθ', αἱ κ' ἐλεήσῃ."

ὡς φάτο· τοῖσι δὲ πᾶσιν ἑαδότα μῦθον ἔειπεν.
αὐτίκα κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχεναι,
κοῦροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο, 175
νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν.
αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ' ἔπιόν θ' ὅσον ἥθελε θυμός,
ώρμῶντ' ἐκ κλισίης Ἀγαμέμνονος Ἄτρεΐδαο.
τοῖσι δὲ πόλλ' ἐπέτελλε Γερήνιος ἵππότα Νέστωρ
δενδίλλων ἐσ ἔκαστον, Ὁδυσσῆι δὲ μάλιστα, 180
πειρᾶν, ὡς πεπίθοιεν ἀμύμονα Πηλεῖωνα.

THE ENVOYS ARE WELCOMED BY ACHILLES.

τὰ δὲ βάτην παρὰ θίνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
πολλὰ μάλ' εὐχομένω γαιοχῷ ἐννοσιγαίῳ
ρηιδίως πεπιθεῖν μεγάλας φρένας Αἰακίδαο.
Μυρμιδόνων δ' ἐπὶ τε κλισίας καὶ νῆας ἰκέσθην. 185
τὸν δ' εὑρον φρένα τερπόμενου φόρμιγγι λιγείη
καλῇ δαιδαλέῃ, ἐπι δ' ἀργύρεον ζυγὸν ἥεν.
τὴν ἄρετ' ἐξ ἐνάρων πόλιν Ἡετίωνος ὀλέσσας.
τῇ δὲ γε θυμὸν ἔτερπεν, ἄειδε δ' ἄρα κλέα ἀνδρῶν.
Πάτροκλος δέ οἱ οἶος ἐναντίος ἥστο σιωπῇ 190
δέγμενος Αἰακίδην, ὅπότε λήξειεν ἀείδων.
τὰ δὲ βάτην προτέρω, ἥγεῖτο δὲ δῖος Ὁδυσσεύς,
στὰν δὲ πρόσθ' αὐτοῖο· ταφὼν δ' ἀνόρουσεν Ἀχιλλεὺς
αὐτῇ σὺν φόρμιγγι, λιπὼν ἔδος ἔνθα θάασσεν.
ὡς δ' αὐτῶς Πάτροκλος, ἐπεὶ ἴδε φῶτας, ἀνέστη. 195
τὰ καὶ δεικνύμενος προσέφη πόδας ὡκὺς Ἀχιλλεὺς.

171. εὐφημῆσαι †, equivalent to Latin *ore* [or *linguis*] *favere*, that is, *tacere* (cf. ἐπευφημῆσαν, A 22).

180. δενδόλλων †, present participle, perhaps 'looking meaningly.'

“χαίρετον· ή φίλοι ἄνδρες ικάνετον — η τι μάλα
χρεώ —,

οἵ μοι σκυζομένῳ περ. Ἀχαιῶν φίλτατοί ἔστον.”

ὡς ἄρα φωνήσας προτέρω ἄγε δῖος Ἀχιλλεύς,
εἶσεν δ' ἐν κλισμοῖσι τάπησί τε πορφυρέοισιν. 200
αὖθα δὲ Πάτροκλον προσεφάνεεν ἐγγὺς ἔόντα.

“μείζονα δὴ κρητῆρα, Μενοιτίου νέέ, καθίστα,
ζωρότερον δὲ κέραμε, δέπας δ' ἔντυνον ἑκάστῳ.
οἱ γὰρ φίλτατοι ἄνδρες ἐμῷ ὑπέασι μελάθρω.”

HE ENTERTAINS THEM WITH A DINNER.

ὡς φάτο· Πάτροκλος δὲ φίλῳ ἐπεπείθεθ' ἔταιρῳ. 205
αὐτὰρ ὁ γε κρείον μέγα κάββαλεν ἐν πυρὸς αὐγῇ,
ἐν δ' ἄρα νῶτον ἔθηκ' ὅιος καὶ πίονος αἰγός,
ἐν δὲ συὸς σιάλοιο ράχιν τεθαλῦιαν ἀλοιφῇ.

τῷ δ' ἔχειν Αὐτομέδων, τάμνεν δ' ἄρα δῖος Ἀχιλλεύς.
καὶ τὰ μὲν εὖ μίστυλλε καὶ ἀμφ' ὀβελὸνσιν ἐπειρεν, 210
πῦρ δὲ Μενοιτιάδης δαῖεν μέγα ἵσθιος φώς.

αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ πῦρ ἐκάη καὶ φλὸξ ἐμαράνθη,
ἀνθρακιὴν στορέσας ὀβελοὺς ἐφύπερθε τάνυστον,
πάσσε δ' ἀλὸς θείοιο, κρατευτάων ἐπαείρας.

αὐτὰρ ἐπεὶ ρῷ ὥπτησε καὶ εἰν ἐλεοῖσιν ἔχευεν, 215
Πάτροκλος μὲν σῖτον ἐλὼν ἐπένειμε τραπέζῃ

203. ζωρότερον †, a 'stronger' drink (with smaller proportion of water than usual).

κέραμε †, imperative (as from *κεράω*, which means the same as *κερδυνῦμι*).

206. *κρείον* †, 'dresser' for meat (cf. *κρέας*, plural *κρέα*, l. 217).

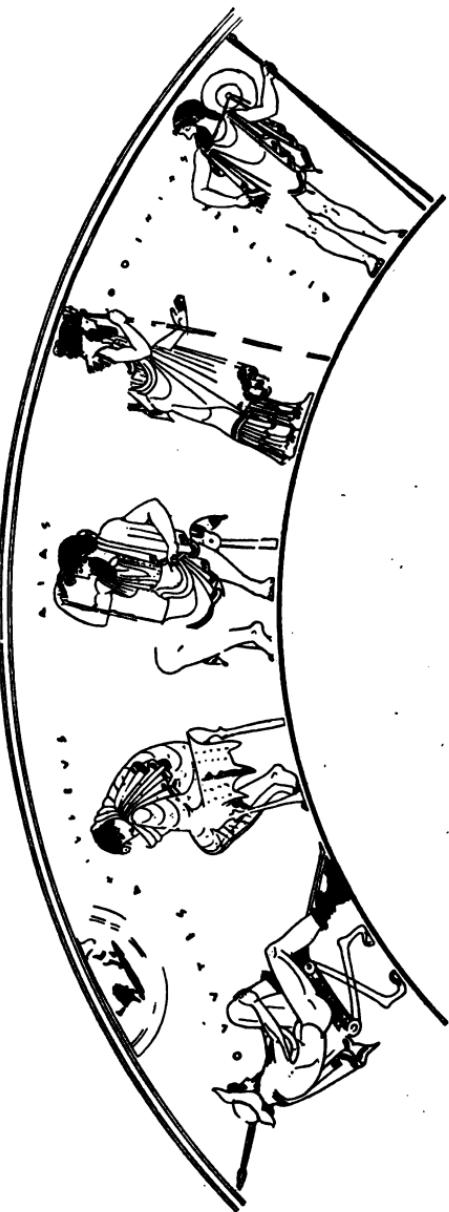
208. *ράχιν* †, 'chine.'

213. *ἀνθρακιὴν* †, 'heap of glowing coals' (cf. *ἀνθραξ*, 'charcoal,' not found in Homer).

214. *κρατευτάων* †, 'props,' very likely stones placed beside the hearth and used as supports on which the ends of the spits rested.



PLATE V.—THE EMBASSY TO ACHILLES.



Vase-painting of fifth century B.C. Attic work. From an aryballus at Berlin. (1) Odysseus ('Οδυσσεύς) sits at the left, wearing chlamys, boots, and petasus. (2) Achilles ('Ἀχιλλέας), wrapped in a himation, sits on a stool covered with a panther skin. (3) Ajax ('Αἴας), wearing a short chiton and himation, supports his right hand on a staff. (4) Phoebus ('Φοίβος'), wearing a long chiton, himation, and shoes, supports himself with a great staff or scepter held in the right hand. (5) The fifth figure, Diomedes ('Διομήδης'), wearing short chiton and chlamys, with petasus hanging at his neck, and grasping two spears, is not included in Homer's embassy. But the ancient artist, taking his cue from Book IX, ll. 686 ff., chose to disregard any considerations of time and place and to add Diomedes as an unwilling spectator. The costumes are of course not Homeric, but classical Greek. (After *Archäologische Zeitung*, 1881, Pl. 8; for description cf. columns 137-154.)

καλοῖς ἐν κανέοισιν, ἀτὰρ κρέα νεῦμεν Ἀχιλλεύς.
 αὐτὸς δ' ἀντίον οὖν Ὁδυσσῆος θεῖοιο
 τοίχου τοῦ ἑτέροιο, θεοῖσι δὲ θῦσαι ἀνώγει
 Πάτροκλον δν ἑταῖρον δ δ' ἐν πυρὶ βάλλε θυηλάς. 220
 οἱ δ' ἐπ' ὄνειαθ' ἔτοῦμα προκείμενα χεῖρας ἵαλλον.
 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἕρον ἔντο,
 νεῦσ' Αἴας Φοίνικι· νόησε δὲ δῖος Ὁδυσσεύς,
 πλησάμενος δ' οἴνοιο δέπας δείδεκτ' Ἀχιλῆα.

*ODYSSEUS TELLS OF THE DESPERATE STRAITS OF THE ACHAEANS;
 HE URGES ACHILLES TO LAY ASIDE HIS WRATH, AND REPEATS
 AGAMEMNON'S OFFER.*

“χαῖρ”, Ἀχιλλεῦ· δαιτὸς μὲν ἔίσης οὐκ ἐπιδευεῖς 225
 ἡμὲν ἐνὶ κλισίῃ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο
 ἥδε καὶ ἐνθάδε νῦν· πάρα γὰρ μενοεικέα πολλὰ
 δαινυσθ’. ἀλλ’ οὐ δαιτὸς ἐπήρατα ἔργα μέμηλεν,
 ἀλλὰ λίην μέγα πῆμα, διοτρεφές, εἰσοράσοντες
 δείδιμεν· ἐν δοιῇ δὲ σόας ἔμεν ἡ ἀπολέσθαι 230
 νῆσας ἐνστέλμονς, εἰ μὴ σύ γε δύσεαι ἀλκήν.
 ἐγγὺς γὰρ νηῶν καὶ τείχεος αὐλιν ἔθεντο
 Τρῶες ὑπέρθυμοι τηλεκλειτοί τ' ἐπίκουροι,
 κηάμενοι πυρὰ πολλὰ κατὰ στρατόν, οὐδ' ἔτι φασὶν
 σχήσεσθ’, ἀλλ’ ἐν νησὶ μελαίνησιν πεσέεσθαι. 235
 Ζεὺς δέ σφι Κρονίδης ἐνδέξια σήματα φαίνων
 ἀστράπτει. Ἐκτωρ δὲ μέγα σθένει βλεμεάνων
 μαίνεται ἐκπάγλως, πίστωσ Διύ, οὐδέ τι τίει
 ἀνέρας οὐδὲ θεούς· κρατερὴ δέ ἐ λύσσα δέδυκεν.
 ἀράται δὲ τάχιστα φανήμεναι Ἡόα δῖαν. 240

220. θυηλάς †, sacrificial ‘offerings’ of bits of flesh burnt in honor of the gods before the feasting began (cf. θῦσαι, l. 219).

230. ἐν δοιῇ †, ‘in doubt’ (cf. § 108, 2).

στεῦνται γὰρ νηῶν ἀποκοψέμεν ἄκρα κόρυμβα
 αὐτάς τ' ἐμπρήσειν μᾶλεροῦ πυρός, αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
 δηγώσειν παρὰ τῆσιν ὁρινομένους ὑπὸ καπνοῦ.
 ταῦτ' αἰνῶς δείδοικα κατὰ φρένα, μή οἱ ἀπειλὰς
 ἐκτελέσωσι θεού, ἡμῖν δὲ δὴ αἴσιμον ἦγ
 φθίσθαι ἐνὶ Τροίη ἔκας Ἀργεος ἵπποβότοιο. 245
 ἀλλ' ἄνα, εἰ μέμονάς γε καὶ δψέ περ νῖας Ἀχαιῶν
 τειρομένους ἐρύεσθαι ὑπὸ Τρώων ὁρυμαγδοῦ.
 αὐτῷ τοι μετόπισθ' ἄχος ἔσστεται, οὐδέ τι μῆχος
 ρεχθέντος κακοῦ ἔστ' ἄκος εὑρέμεν· ἀλλὰ πολὺ πρὶν 250
 φράζευ, ὅπως Δαναοῖσιν ἀλεξήσεις κακὸν ήμαρ.
 ὃ πέπον, ἥ μὲν σοί γε πατὴρ ἐπετέλλετο Πηλεὺς
 ἥματι τῷ, ὃτε σ' ἐκ Φθίης Ἀγαμέμνονι πέμπεν·
 'τέκνουν ἐμόν, κάρτος μὲν Ἀθηναίῃ τε καὶ Ἡρῃ
 δώσουσ', αἱ κ' ἐθέλωσι, σὺ δὲ μεγαλήτορα θυμὸν 255
 ἵσχειν ἐν στήθεσσι· φιλοφροσύνη γὰρ ἀμεώνων·
 ληγέμεναι δ' ἔριδος κακομηχάνουν, ὅφρα σε μᾶλλον
 τύωσ' Ἀργεῖων ήμὲν νέοι ηδὲ γέροντες.'
 ὃς ἐπέτελλ' ὁ γέρων, σὺ δὲ λήθεαι. ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν
 παύε, ἔα δὲ χόλον θυμαλγέα· σοὶ δ' Ἀγαμέμνων 260
 ἄξια δῶρα δίδωσι μεταλλήξαντι χόλοιο.
 εὶ δέ, σὺ μέν μεν ἄκουσον, ἐγὼ δέ κέ τοι καταλέξω,
 ὅσσα τοι ἐν κλισίησιν ὑπέσχετο δῶρ' Ἀγαμέμνων·
 "ἐπτ' ἀπύρους τρίποδας, δέκα δὲ χρυσοῖο τάλαντα,
 αἴθωνας δὲ λέβητας ἑέικοστι, δώδεκα δ' ἵππους 265
 πηγοὺς ἀθλοφόρους, οἱ ἀέθλια ποσσὶν ἄροιτο· —

241. κόρυμβα †, 'peaks,' perhaps knobs, carved of wood, that decorated the ends of the high sterns (= ἕφλαστα, O 717; for derivation cf. κορθύεται, l. 7, and foot-note).

256. φιλοφροσύνη †, 'kindliness' (cf. φιλόφρων, 'kind,' not in Homer, from φίλος and stem of φρήν, A 103, etc.).

οὐ κεν ἀλήιος εἴη ἀνήρ, φέτοσσα γένοιτο,
οὐδέ κεν ἀκτήμων ἐρυτίμοιο χρυσοῖο,
ὅσσος' Ἀγαμέμνονος ἵπποι ἀέθλια ποστὶν ἄροντο. —
δώσει δέ ἐπτὰ γυναικας ἀμύμονα ἔργα ἴδνιας 270
Λεσβίδας, ἃς, ὅτε Λέσβον ἐνκτιμένην ἔλεις αὐτός,
ἔξελεθ', αἰν τότε κάλλει ἐνίκων φῦλα γυναικῶν.
τὰς μέν τοι δώσει, μέτα δέ ἔσσεται, ἦν τότε ἀπηύρα,
κούρη Βρισῆος· ἐπι δὲ μέγαν ὄρκον ὁμεῖται
μή ποτε τῆς εὐνῆς ἐπιβήμεναι, 275
ἦ θέμις ἐστίν, ἀναξ, ἢ τ' ἀνδρῶν ἢ τε γυναικῶν.
ταῦτα μὲν αὐτίκα πάντα παρέσσεται· εἰ δέ κεν αὗτε
ἄστυ μέγα Πριάμοιο θεοὶ δώσος ἀλαπάξαι,
νῆα ἀλις χρυσοῦ καὶ χαλκοῦ νηήσασθαι,
εἰσελθὼν ὅτε κεν δατεώμεθα ληίδ' Ἀχαιοί· 280
Τρωιάδας δὲ γυναικας ἐείκοσιν αὐτὸς ἐλέσθαι,
αἴ κε μετ' Ἀργείην Ἐλένην κάλλισται ἔωσιν.
εἰ δέ κεν Ἀργος ἰκοίμεθ' Ἀχαικόν, οὐθαρ ἀρούρης,
γαμβρός κέν οἱ ἔοις· τίσει δέ σε ἵσον Ὁρέστη,
ὅς οἱ τηλύγετος τρέφεται θαλίῃ ἐνι πολλῇ. 285
τρεῖς δέ οἱ εἰσὶ θύγατρες ἐνὶ μεγάρῳ ἐνπήκτῳ,
Χρυσόθεμις καὶ Λαοδίκη καὶ Ἰφιάνασσα·
τάων ἡν κ' ἐθέλησθα φίλην ἀνάδενον ἀγεσθαι
πρὸς οἶκον Πηλῆος· ὁ δέ αὐτὸς ἐπι μείλια δώσει
πολλὰ μάλ', ὅσσος' οὐ πώ τις ἐῇ ἐπέδωκε θυγατρί· 290
ἐπτὰ δέ τοι δώσει εὖ ναιόμενα πτολίεθρα,
Καρδαμύλην Ἐνόπην τε καὶ Ἰρήν ποιήσσαν
Φηράς τε ζαθέας ἡδ' Ἀνθειαν βαθύλειμον
καλήν τ' Αἴπειαν καὶ Πήδασον ἀμπελόεσσαν.
πᾶσαι δέ ἐγγὺς ἀλός, νέαται Πύλου ἡμαθόεντος· 295
ἐν δέ ἀνδρες ναιόνυσι πολύρρηνες πολυβοῦται,

οἵ κέ σε δωτίνησι θεὸν ὡς τιμῆσουσιν
καὶ τοι ὑπὸ σκῆπτρῳ λιπαρὰς τελέονσι θέμιστας.

“ταῦτά κέ τοι τελέσειε μεταλλήξαντι χόλοιο.

εἰ δέ τοι Ἀτρεῖδης μὲν ἀπήχθετο κηρόθι μᾶλλον, 300

παύτὸς καὶ τοῦ δῶρα, σὺ δ' ἄλλους περ Παναχαιοὺς
τειρομένους ἐλέαιρε κατὰ στρατόν, οἱ σε θεὸν ὡς
τίσουσ'. ἦ γάρ κέ σφι μάλα μέγα κῦδος ἄροιο.

νῦν γάρ χ' Ἐκτορ' ἔλοις, ἐπεὶ ἀν μάλα τοι σχεδὸν
ἔλθοι

λύσσαν ἔχων δλοήν, ἐπεὶ οὐ τινα φησὶν ὁμοῖον 305
οἱ ἔμεναι Δαναῶν, οὓς ἐνθάδε νῆες ἔνεικαν.”

WITH IMPASSIONED WORDS ACHILLES INDIGNANTLY SPURNS
AGAMEMNON AND HIS OFFER OF GIFTS.

τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὥκὺς Ἀχιλλεύς·
“διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὁδυσσεῦ,
χρὴ μὲν δὴ τὸν μῦθον ἀπηλεγέως ἀποειπεῖν
ἥ περ δὴ φρονέω τε καὶ ὡς τετελεσμένον ἔσται, 310
ὡς μή μοι τρύζητε παρήμενοι ἄλλοθεν ἄλλος·
ἐχθρὸς γάρ μοι κεῖνος ὅμως Ἀίδαο πύλησιν,
ὅς χ' ἔτερον μὲν κεύθῃ ἐνὶ φρεσίν, ἄλλο δὲ εἴπη.
αὐτὰρ ἐγὼν ἔρέω, ὡς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα.”

“οὗτ' ἔμέ γ' Ἀτρεῖδην Ἀγαμέμνονα πεισέμεν οἴω
οὕτ' ἄλλους Δαναούς, ἐπεὶ οὐκ ἄρα τις χάρις ἦεν
μάρνασθαι δηίουσιν ἐπ' ἀνδράσι νωλεμὲς αἰεί·
ἴστη μούρα μένοντι καὶ εἰ μάλα τις πολεμίζοι,
ἐν δὲ ἵγη τιμῇ ἥμεν κακὸς ἥδε καὶ ἐσθλός.

[κάτθαν' ὅμως δ' τ' ἀεργὸς ἀνὴρ δ τε πολλὰ ἔοργώς.] 320
οὐδέ τι μοι περίκειται, ἐπεὶ πάθον ἀλγεα θυμῷ,

311. τρύζητε †, ‘chatter,’ literally ‘coo’ (cf. τρυγόν, ‘turtle-dove,’ non-Homeric).

αἰὲν ἐμὴν ψυχὴν παραβαλλόμενος πολεμίζειν.
 ὡς δ' ὅρνις ἀπτῆσι νεοσσοῖσι προφέργησιν
 μάστακ', ἐπεὶ κε λάβησι, κακῶς δέ τέ οἱ πέλει αὐτῇ,
 ὡς καὶ ἔγὼ πολλὰς μὲν ἀύπνους νύκτας ἵανον, 325
 ἥματα δὲ αἴματόντα διέπρήσσον πολεμίζων
 ἀνδράσι μαρναμένοις δάρων ἔνεκα σφετεράων.
 δώδεκα δὴ σὺν τηνσὶ πόλις ἀλάπαξ³²² ἀνθρώπων,
 πεζὸς δὲ ἐνδεκα φημὶ κατὰ Τροίην ἐρίβωλον.
 τάων ἐκ πασέων κειμήλια πολλὰ καὶ ἐσθλὰ 330
 ἔξελόμην, καὶ πάντα φέρων Ἀγαμέμνονι δόσκον
 Ἀτρεῖδῃ. δὲ δὲ ὅπισθε μένων παρὰ τηνσὶ θοῆσιν
 δεξάμενος διὰ παῦρα δασάσκετο, πολλὰ δὲ ἔχεσκεν.
 ἄσσα δὲ ἀριστήσσι δίδου γέρα καὶ βασιλεύσιν,
 τοῦσι μὲν ἔμπεδα κεῦται, ἐμεῦ δὲ ἀπὸ μούνου Ἀχαιῶν 335
 εἶλετ³²³. ἔχει δὲ ἀλοχον θυμαρέα, τῇ παριαύων
 τερπέσθω. τί δὲ δεῖ πολεμίζεμεναι Τρώεσσιν
 Ἀργεῖους; τί δὲ λαὸν ἀνήγαγεν ἐνθάδ' ἀγείρας
 Ἀτρεῖδης; ή οὐχ Ἐλένης ἔνεκ³²⁴ ἡγκόμοιο;
 ή μοῦνοι φιλέουστ³²⁵ ἀλόχους μερόπων ἀνθρώπων 340
 Ἀτρεῖδαι; ἐπεὶ δὲ τις ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ ἔχεφρων,
 τὴν αὐτοῦ φιλέει καὶ κηδεται, ὡς καὶ ἔγὼ τὴν
 ἐκ θυμοῦ φίλεον δουρικτητήν περ ἔονσαν.
 νῦν δὲ, ἐπεὶ ἐκ χειρῶν γέρας εἴλετο καὶ μὲν ἀπάτησεν,
 μή μεν πειράτω εὖ εἰδότος — οὐδέ με πείσει —. 345
 ἀλλ', Οδυσσεῦ, σὺν σοί τε καὶ ἄλλοισιν βασιλεύσιν

322. παραβαλλόμενος comp. †, 'risking.'

323. ἀπτῆσι †, 'unfledged' (& privative and πένομαι).

324. παριαύων comp. †, 'sleeping beside' (cf. ἵανον, l. 325).

325. δεῖ †.

343. δουρικτητήν †, adjective (cf. δουρή, nominative δάρω, A 303, and κτητός, I 407, from κτέομαι, 'acquire').

φραζέσθω νήεσσιν ἀλεξέμεναι δῆιον πῦρ.

ἢ μὴν δὴ μάλα πολλὰ πονήσατο νόσφιν ἐμέοι,
καὶ δὴ τεῖχος ἔδειμε καὶ ἥλασε τάφρον ἐπ' αὐτῷ
εὐρεῖαν μεγάλην, ἐν δὲ σκόλοπας κατέπηξεν. 350
ἀλλ' οὐδὲ ὡς δύναται σθένος Ἐκτορος ἄνδροφόνοιο
ἴσχειν. ὅφρα δὲ ἐγὼ μετ' Ἀχαιοῖσιν πολέμιζον,
οὐκ ἐθέλεσκε μάχην ἀπὸ τείχεος ὀρνύμεν Ἐκτωρ,
ἀλλ' ὅσον ἐς Σκαιάς τε πύλας καὶ φηγὸν ἵκανεν.
ἐνθα ποτ' οἶνον ἔμμινε, μόγις δέ μεν ἔκφυγεν ὄρμήν. 355

“νῦν δέ, ἐπεὶ οὐκ ἐθέλω πολεμίζέμεν Ἐκτορι δίψ,
αὔριον ἴρα Διὶ ρέξας καὶ πᾶσι θεοῖσιν,
νηήσας εὖ νῆας, ἐπὴν ἄλαδε προερύσσω —
ὄψεαι, ἦν ἐθέλησθα καὶ αἱ κέν τοι τὰ μεμήλῃ,
ἥρι μάλ’ Ἑλλήσποντον ἐπ’ ἰχθυόντα πλεούσας 360
νῆας ἐμάς, ἐν δέ ἄνδρας ἐρεστέμεναι μεμαῶτας.
εἰ δέ κεν εὐπλοῖην δώῃ κλυτὸς ἐννοσίγαιος,
ἡματί κεν τριτάτῳ Φθίην ἐρίβωλον ἵκοίμην.
ἔστι δέ μοι μάλα πολλά, τὰ κάλλιπον ἐνθάδε ἔρρων.
ἄλλον δέ ἐνθένδε χρυσὸν καὶ χαλκὸν ἐρυθρὸν 365
ἡδὲ γυναικας ἐνζώνους πολιόν τε σίδηρον
ἄξομαι, ἀστ’ ἔλαχόν γε· γέρας δέ μοι, ὃς περ ἔδωκεν,
αὐτὶς ἐφυβρίζων ἔλετο κρείων Ἀγαμέμνων
Ἀτρεῖδης. τῷ πάντ’ ἀγορευέμεν ὡς ἐπιτέλλω,
ἀμφαδόν, ὅφρα καὶ ἄλλοι ἐπισκύζωνται Ἀχαιοί, 370
εἴ τινά που Δαναῶν ἔτι ἔλπεται ἔξαπατήσειν,
αἰὲν ἀναιδείην ἐπιειμένος· οὐ δέ ἀν ἐμοί γε

362. εὐπλοῖην †, ‘fair voyage’ (*εὖ* and *πλόος*, ‘voyage’; cf. also *πλεοστας*, l. 380).

368. ἐφυβρίζων comp. †, ‘insultingly,’ a participle (*ἐπί* and *ὑβρίζω*, ‘insult’; cf. *ὑβριν*, A 203).

τετλαίη κύνεός περ ἐών εἰς ὅπα ἰδέσθαι.

οὐδὲ ἔτι οἱ βουλὰς συμφράστομαι οὐδὲ μὲν ἔργον·
ἔκ γὰρ δή μ' ἀπάτησε καὶ ἥλιτεν. οὐ δ' ἀν ἔτ' αὐτις 375
ἔξαπάφοιτ' ἐπέεστω· ἀλις δὲ οὐ ἀλλὰ ἔκηλος
ἔρρετω· ἔκ γάρ τε φρένας εἴλετο μητίετα Ζεύς.

“ἔχθρα δέ μοι τοῦ δῶρα, τίω δέ μὲν ἐν καρὸς αἰσχρῷ
οὐδὲ εἴ μοι δεκάκις τε καὶ εἰκοσάκις τόσα δοίη,
ὅσσα τέ οἱ νῦν ἔστι, καὶ εἴ ποθεν ἄλλα γένοιτο, 380
οὐδὲ δόσ’ ἔσ ’Ορχομενὸν ποτινίσσεται οὐδὲ δόσα Θήβας
Αἰγυπτίας, ὅθι πλεῖστα δόμοις ἐν κτήματα κεῖται,
αἱ θεοὶ ἑκατόμπυλοι εἰσι, διηκόσιοι δ' ἀν' ἑκάστας
ἀνέρες ἔξοιχνεῦσι σὺν ἵπποισιν καὶ ὅχεσφιν.
οὐδὲ εἴ μοι τόσα δοίη δόσα ψάμαθός τε κόνις τε, 385
οὐδέ κεν ὡς ἔτι θυμὸν ἐμὸν πείσει ’Αγαμέμνων,
πρίν γ' ἀπὸ πᾶσαν ἐμοὶ δόμεναι θυμαλγέα λώβην.
κούρην δ' οὐ γαμέω ’Αγαμέμνονος ’Ατρεΐδαο,
οὐδὲ εἴ χρυσείη ’Αφροδίτη κάλλος ἐρίζοι,
ἔργα δ' ’Αθηναίῃ γλαυκώπιδι ἴσοφαρίζοι. 390
οὐδὲ μιν ὡς γαμέω· δ' δ' ’Αχαιῶν ἄλλον ἐλέσθω,
ὅς τις οἱ τ' ἐπέοικε καὶ δις βασιλεύτερός ἔστιν.
ἢν γὰρ δή με σαῶσι θεοὶ καὶ οἴκαδ' ἵκωμαι,
Πηλεύς θήν μοι ἔπειτα γυναῖκα γαμέσσεται αὐτός.
πολλαὶ ’Αχαιίδες εἰσὶν ἀν' ’Ελλάδα τε Φθίην τε 395

373. κύνεος †, ‘shameless’ (cf. κύνεσσιν, A 4, κυνάπτα, A 159).

374. ἐν καρὸς αἰσχρῷ, ‘not a whit’; literally ‘at a shaving's worth.’ καρός †, genitive, perhaps a ‘clipping’ or ‘shaving’ (κείρω, ‘cut,’ ‘shear’).

379. εἰκοσάκις †, adverb (εἰκοσι).

381. ποτινίσσεται comp. †, ‘enter’ (ποτί = πότις, and νίσσομαι = νέομαι. Cf. A 32).

383. ἑκατόμπυλοι †, adjective (ἑκατόν and πύλαι, Γ 145, etc.).

384. ἔξοιχνεῦσι comp. † (ἴξι and οἰχνέω, frequentative of ἔχομαι. Cf. ἔξοιχνεται, Z 379).

κοῦραι ἀριστήων, οἵ τε πτολίεθρα ρύονται·
τάων δὲ καὶ ἐθέλωμι φίλην ποιήσομ' ἄκοιτιν.

“ἔνθα δέ μοι μάλα πολλὸν ἐπέσσυτο θυμὸς ἀγήνωρ
γῆμαντι μνηστὴν ἄλοχον, ἐικυῖαν ἄκοιτιν,
κτήμασι τέρπεσθαι τὰ γέρων ἐκτῆσατο Πηλεύς.

400

οὐ γάρ ἐμοὶ ψυχῆς ἀντάξιον οὐδὲ ὅσα φασὶν

*Ιλιον ἐκτῆσθαι εὖ ναιόμενον πτολίεθρον
τὸ πρὸν ἐπ' εἰρήνης, πρὸν ἐλθέμεν υἱας Ἀχαιῶν,
οὐδὲ ὅσα λάμνος οὐδὸς ἀφήτορος ἐντὸς ἔέργει
Φοίβου Ἀπόλλωνος Πυθαὶ ἔνι πετρηέσσῃ.

405

ληιστοὶ μὲν γάρ τε βόες καὶ ὕφια μῆλα,
κτητοὶ δὲ τρίποδές τε καὶ ὑππων ἔανθα κάρηνα·
ἀνδρὸς δὲ ψυχὴ πάλιν ἐλθέμεν οὔτε λεϊστὴ
οὐθὲ ἐλεγή, ἐπεὶ ἄρ τε κεν ἀμείψεται ἔρκος ὁδόντων.

410

μήτηρ γάρ τέ με φησὶ θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα
διχθαδίας κῆρας φερέμεν θανάτοιο τέλοσδε·

εἴ μέν καὶ αὐθὶ μένων Τρώων πόλιν ἀμφιμάχωμαι,
ῶλετο μέν μοι νόστος, ἀτὰρ κλέος ἀφθιτον ἔσται·
εἴ δέ κεν οἴκαδ' ἵκωμαι ἐμὴν ἐς πατρίδα γαῖαν,
ῶλετό μοι κλέος ἐσθλόν, ἐπὶ δηρὸν δέ μοι αἰών
[ἔσσεται οὐδέ κέ μ' ὥκα τέλος θανάτοιο κιχείη].

415

καὶ δ' ἀν τοῖς ἄλλοισιν ἐγὼ παραμυθησαίμην
οἴκαδ' ἀποπλείειν, ἐπεὶ οὐκέτι δήγετε τέκμωρ
*Ιλίου αἰπεινῆς· μάλα γάρ ἐθενεύρυοπα Ζεὺς
χείρα ἔην ὑπερέσχε, τεθαρσήκασι δὲ λαοί.

420

“ἄλλ' ὑμεῖς μὲν ιόντες ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν
ἀγγελίην ἀπόφασθε — τὸ γὰρ γέρας ἔστι γερόντων —,

404. ἀφήτορος †, genitive, ‘the archer’ (ἀφίημ).

407. κτητοὶ †, verbal from κτάομαι, ‘acquire.’

409. λεϊστὴ †, verbal from ἐλεῖν (αἴρεω).

ὅφρ' ἄλλην φράζωνται ἐνὶ φρεσὶ μῆτιν ἀμείνω,
ἢ κέ σφιν ιη̄ς τε σαῷ καὶ λαὸν Ἀχαιῶν
ιη̄σὶν ἐπὶ γλαφυρῆς, ἐπεὶ οὐ σφισιν ἥδε γ' ἔτοίμη
ἢν νῦν ἐφράσσαντο, ἐμεὺ ἀπομηνίσαντος.

Φοῖνιξ δ' αὐθὶ παρ' ἄμμι μένων κατακομηθήτω,
ὅφρα μοι ἐν ιη̄σσι φίλην ἐσ πατρίδ' ἐπηται
αὔριον, ἢν ἐθέλησιν ἀνάγκη δ' οὐ τί μιν ἄξω."

AFTER A LONG SILENCE PHOENIX SPEAKS FIRST. HE REHEARSES HIS DEVOTION TO ACHILLES.

ὡς ἔφαθ': οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῆ 430
μῦθον ἀγαστάμενοι· μάλα γὰρ κρατερῶς ἀπέειπεν.
ὁψὲ δὲ δὴ μετέειπε γέρων ἵππηλάτα Φοῖνιξ
δάκρυ ἀναπρήσας· πέρι γὰρ δίει ιη̄σὶν Ἀχαιῶν·

"εἰ μὲν δὴ νόστον γε μετὰ φρεσί, φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ,
βάλλεαι οὐδέ τι πάμπαν ἀμύνειν ιη̄σὶ θοῆσιν 435
πῦρ ἐθέλεις ἀίδηλον, ἐπεὶ χόλος ἔμπεσε θυμῷ,
πῶς ἀν ἔπειτ' ἀπὸ σεῖο, φίλον τέκος, αὐθὶ λιποίμην
οἶος; σοὶ δέ μ' ἔπειτε γέρων ἵππηλάτα Πηλεὺς
ῆματι τῷ, ὅτε σ' ἐκ Φθίης Ἀγαμέμνονι πέμπεν
ιη̄πιον, οὐ πω εἰδόθ ὁμοίοο πτολέμειο 440
οὐδ' ἀγορέων, ἴνα τ' ἄνδρες ἀριπρεπέες τελέθουσιν.
τοῦνεκά με προσῆκε διδασκέμεναι τάδε πάντα,
μύθων τε ρήτηρ' ἔμεναι πρηκτῆρά τε ἔργων.
ὡς ἀν ἔπειτ' ἀπὸ σεῖο, φίλον τέκος, οὐκ ἐθέλοιμι
λείπεσθ', οὐδ' εἰ κέν μοι ὑποσταίη θεὸς αὐτὸς 445
γῆρας ἀποξύσας θήσειν νέον ἡβάοντα,
οἶον ὅτε πρῶτον λίπον Ἑλλάδα καλλιγύναικα
φεύγων νείκεα πατρὸς Ἀμύντορος Ὁρμενίδαο.

443. ῥήτηρ' (a) †, 'speaker' (cf. Attic ῥήτωρ).

446. ἀποξύσας comp. †, aorist participle, 'smooth away' (ἀπό and ξύω, 'scrape,' 'smooth').

[*Lines 449–478 may be omitted, unless it is desirable to read the ninth book in its entirety.*]

ὅς μοι παλλακίδος πέρι χώσατο καλλικόμοιο,
τὴν αὐτὸς φιλέεσκεν, ἀτιμάζεσκε δ' ἄκοιτιν, 450
μητέρ' ἐμήν. ή δ' αἰὲν ἐμὲ λιστέσκετο γούνων
παλλακίδι προμιγῆναι, ὦν ἔχθήρει γέροντα.
τῇ πιθόμην καὶ ἔρεξα· πατὴρ δ' ἐμὸς αὐτίκ' ὁισθεὶς
πολλὰ κατηράτο, στυγερὰς δ' ἐπεκέκλετ' ἐρινῦν,
μή ποτε γούνασιν οῖσιν ἐφέστεσθαι φίλον νιὸν 455
ἔξι ἐμέθεν γεγαῶτα· θεοὶ δ' ἐτέλειον ἐπαράς
Ζεύς τε καταχθόνιος καὶ ἐπαινὴ Περσεφόνεια.
[τὸν μὲν ἔγῳ βούλευστα κατακτάμεν δξένι χαλκῷ.
ἀλλά τις ἀθανάτων παῦσεν χόλον, ὃς ρὸν ἐνὶ θυμῷ
δήμου θῆκε φάτιν καὶ δνείδεα πόλλ' ἀνθρώπων, 460
ώς μὴ πατροφόνος μετ' Ἀχαιοῖσιν καλεοίμην.]
ἔνθ' ἐμοὶ οὐκέτι πάμπαν ἐρητύετ' ἐν φρεσὶ θυμὸς
πατρὸς χωμένοιο κατὰ μέγαρα στρωφᾶσθαι.
ἢ μὲν πολλὰ ἔται καὶ ἀνεψιοὶ ἀμφὶς ἔόντες
αὐτοῦ λιστόμενοι κατερήτυον ἐν μεγάροισιν, 465
πολλὰ δὲ ἵφια μῆλα καὶ εἴλιποδας ἔλικας βοῦς
ἔσφαζον, πολλοὶ δὲ σύες θαλέθοντες ἀλοιφῇ
εύόμενοι τανύοντο διὰ φλογὸς Ἡφαίστοιο,
πολλὸν δ' ἐκ κεράμων μέθυ πύνετο τοῦ γέροντος.
ἐννάνυχες δέ μοι ἀμφ' αὐτῷ πάρα νύκτας ἵανον. 470

452. προμιγῆναι comp. †, 'to lie with . . . first' (*πρό* and *μηγνυμι*).

454. ἐπεκέκλετ'(ο) comp. †, 'called upon' (*ἐπί* and *κέλομαι*).

456. ἐπαράς †, 'curses' (*ἐπί* and *ἀρή*, *ἀρδομαι*).

457. καταχθόνιος †, 'underground,' 'nether' Zeus, i. e. Hades (*κατά* and *χθόνιος*).

461. πατροφόνος †, 'parricide.'

470. ἐννάνυχες †, adverb, 'for nine nights' (*ἐννέα*, *νύξ*).

οἱ μὲν ἀμειβόμενοι φυλακὰς ἔχον, οὐδέ ποτ' ἔσβη
πῦρ, ἔτερον μὲν ὑπ' αἰθούσῃ εὐερκέος αὐλῆς,
ἄλλο δ' ἐνὶ προδόμῳ πρόσθεν θαλάμοιο θυράων.
ἄλλ' ὅτε δὴ δεκάτη μοι ἐπήλυθε νὺξ ἐρεβενῆ,
καὶ τότ' ἐγὼ θαλάμοιο θύρας πυκινῶς ἀραρυίας 475
ρήξας ἐξῆλθον καὶ ὑπέρθορον ἐρκίον αὐλῆς,
ρεῖα λαθὼν φύλακάς τ' ἄνδρας δμωάς τε γυναικας.
φεῦγον ἐπειτ' ἀπάνευθε δι' Ἑλλάδος εὐρυχόροιο,

PHOENIX CONTINUES HIS SPEECH.

Φθίην δ' ἐξικόμην ἐριβώλακα, μητέρα μήλων,
ἐσ Πηλῆα ἄναχθ⁹. δὸς δέ με πρόφρων ὑπέδεκτο 480
καί μ' ἐφίληστ', ὡς εἰ τε πατὴρ δὲν παῖδα φιλήσῃ
μοῦνον τηλύγετον πολλοῖσιν ἐπὶ κτεάτεσσιν,
καί μ' ἀφνειὸν ἔθηκε, πολὺν δέ μοι ὕπαστε λαόν.
ναῖον δ' ἐσχατιὴν Φθίης, Δολόπεσσιν ἀνάσσων. 485
καί σε τοσοῦτον ἔθηκα, θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ,
ἐκ θυμοῦ φιλέων, ἐπεὶ οὐκ ἐθέλεσκες ἂμ' ἄλλῳ
οὗτ' ἐσ δαῖτ' ίέναι οὗτ' ἐν μεγάροισι πάσασθαι,
πρίν γ' ὅτε δὴ σ' ἐπ' ἐμοῖσιν ἐγὼ γούνεσσι καθίσσας
ὄψου τ' ἄσαιμι προταμὰν καὶ οἴνον ἐπισχών.
πολλάκι μοι κατέδευσας ἐπὶ στήθεσσι χιτῶνα 490
οἴνου ἀποβλύζων ἐν τηπιέῃ ἀλεγεινῇ.
ῶς ἐπὶ σοὶ μάλα πόλλ' ἐπαθον καὶ πόλλ' ἐμόγησα,
τὰ φρονέων, δὸς μοι οὕτι θεοὶ γόνον ἐξετέλειον
ἐξ ἐμεῦ· ἄλλὰ σὲ παῖδα, θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ,
ποιεύμην, ἵνα μοί ποτ' ἀεικέα λοιγόν ἀμύνης. 495

490. κατέδευσας comp. † (*κατά* and *δεύω*. Cf. δεύει, B 471).

491. ἀποβλύζων †, 'spiriting out.'

*HE FURTHER PLEADS WITH ACHILLES TO YIELD TO THE
ENTREATIES OF THE ENVOYS.*

“ἀλλ’, Ἀχιλεῦ, δάμασον θυμὸν μέγαν· οὐδέ τί σε
χρὴ
νηλεὲς ἥτορ ἔχειν· στρεπτοὶ δέ τε καὶ θεοὶ αὐτοῖ,
τῶν περ καὶ μείζων ἀρετὴ τιμῆ τε βίη τε.
καὶ μὲν τοὺς θυέεσσι καὶ εὐχωλῆς ἀγανῆσιν
λοιβῆ τε κνίση τε παρατρωπῶσ’ ἀνθρωποι
λισσόμενοι, ὅτε κέν τις ὑπερβήῃ καὶ ἀμάρτῃ.
καὶ γάρ τε Λιταὶ εἰσί, Διὸς κοῦραι μεγάλοιο,
χωλαί τε ρυταί τε παραβλῶπές τ’ ὄφθαλμώ,
αἱ ῥά τε καὶ μετόπισθ’ Ἀτης ἀλέγουσι κιοῦσαι.
ἡ δ’ Ἀτη σθεναρή τε καὶ ἀρτίπος, οὖνεκα πάσας
πολλὸν ὑπεκπροθέει, φθάνει δέ τε πᾶσαν ἐπ’ αἰν
βλάπτουσ’ ἀνθρώπους· αἱ δ’ ἔξακέονται ὀπίσσω.
ὅς μέν τ’ αἰδέσεται κούρας Διὸς ἀσσον ἰούσας,
τὸν δὲ μέγ’ ὕνησαν καί τ’ ἔκλυνον εὐξαμένοιο.
ὅς δέ κ’ ἀνήνηται καί τε στερεῶς ἀποείπῃ,
λίσσονται δ’ ἄρα ταί γε Δία Κρονίωνα κιοῦσαι
τῷ Ἀτην ἄμ’ ἐπεσθαι, ἵνα βλαφθεὶς ἀπογίσῃ.
ἀλλ’, Ἀχιλεῦ, πόρε καὶ σὺ Διὸς κούρησιν ἐπεσθαι
τιμήν, ἡ τ’ ἄλλων περ ἐπιγνάμπτει νόον ἐσθλῶν.
εἴ μὲν γὰρ μὴ δῶρα φέροι, τὰ δ’ ὅπισθ’ ὄνομάζοι
Ἀτρεῖδης, ἀλλ’ αἰὲν ἐπιζαφελῶς χαλεπαίνοι,
οὐκ ἀν ἐγώ γέ σε μῆνιν ἀπορρίψαντα κελοίμην
Ἄργεῖοισιν ἀμυνέμεναι χατέουσί περ ἔμπης·

500. παρατρωπῶσ’ (i) comp. †, ‘bring around,’ ‘win over.’

503. ρυταί †, ‘wrinkled,’ ‘drawn together’ (ἔρνε, ‘draw’).

παραβλῶπες † [ὄφθαλμός], ‘looking sidewise with the two eyes,’ ‘downcast in gaze.’

505. σθεναρή †, adjective (*σθένος*, l. 351).

νῦν δ' ἄμα τ' αὐτίκα πολλὰ διδοῖ, τὰ δ' ὅπισθεν ὑπέστη,
ἀνδρας δὲ λίστεσθαι ἐπιπροέηκεν ἀρίστους
κρινάμενος κατὰ λαὸν Ἀχαικόν, οἱ τε σοὶ αὐτῷ
φίλτατοι Ἀργεῖων· τῶν μὴ σύ γε μῦθον ἐλέγξῃς
μηδὲ πόδας. πρὶν δ' οὐ τι νεμεσοσητὸν κεχολώσθαι.

520

Phoenix then tells (lines 524–599) as a warning the story of *Meleager*, the Aetolian. After the famous boar-hunt, in a quarrel over the spoil, Meleager slew his mother's brother. His mother thereupon invoked awful curses on him. In anger at her he retired to his home and refused to defend his city of Calydon, which was threatened by an enemy—the Curetes. Even when the elders of the city and the priests came, offering a great gift, he refused; nor did his mother's prayers united with those of his father and sisters avail to move him. His personal friends, too, were repulsed. Finally, when the enemy were climbing on the towers and setting fire to the city, he yielded to the entreaties of his wife, sallied forth, and drove back the foe. For this he received no gifts and no honor. The impressive fact is that he was obliged to do finally—without honor—what he might have done before, winning gifts and homage from all the people.

[Lines 524–599 may well be omitted, if it seems desirable.

They are printed in order to give the ninth book entire.]

“οὗτοι καὶ τῶν πρόσθεν ἐπευθόμεθα κλέα ἀνδρῶν
ἡρώων, ὅτε κέν τιν' ἐπιζάφελος χόλος ἵκοι·
δωρητοί τε πέλοντο παράρρητοί τ' ἐπέεσσιν.

525

525. ἐπιζάφελος †, adjective, ‘vehement’ (cf. ἐπιζάφελῶς, l. 516).

526. δωρητοί †, verbal adjective (from δωρέομαι, ‘give’), ‘open to gifts,’ ‘to be won by gifts.’

μέμνημα τόδε ἔργον ἐγὼ πάλαι, οὐ τι νέον γε,
ώς ἦν· ἐν δ' ὑμῖν ἔρεω πάντεσσι φίλοισιν.

Κουρῆτες τ' ἐμάχοντο καὶ Αἴτωλοὶ μενεχάρμαι
ἀμφὶ πόλιν Καλυδῶνα καὶ ἀλλήλους ἐνάριζον,
Αἴτωλοὶ μὲν ἀμυνόμενοι Καλυδῶνος ἔραννῆς,
Κουρῆτες δὲ διαπραθέειν μεμαῶτες Ἀρηὶ.

καὶ γὰρ τοῖσι κακὸν χρυσόθρονος Ἀρτεμις ὁρσεν
χωσαμένη, ὃ οἱ οὐ τι θαλύσια γουνῷ ἀλωῆς

Οἰνεὺς ἔρξ· ἄλλοι δὲ θεοὶ δαύννθ' ἐκατόμβας,
οἵη δ' οὐκ ἔρεξε Διὸς κούρῃ μεγάλοιο. —

ἢ λάθετ' ἢ οὐκ ἐνόησεν· ἀάσατο δὲ μέγα θυμῷ. —
ἢ δὲ χολωσαμένη δῖον γένος ιοχέαιρα

ὁρσεν ἔπι, χλούνην σῦν ἄγριον ἀργιόδοντα,
ὅς κακὰ πόλλ' ἔρδεσκεν ἔθων Οἰνῆος ἀλωῆν. —

πολλὰ δ' ὃ γε προθέλυμνα χαμαὶ βάλε δένδρεα μακρὰ
αὐτῆσιν ρίζῃσι καὶ αὐτοῖς ἄνθεσι μήλων.

τὸν δ' οὐδὸς Οἰνῆος ἀπέκτεινεν Μελέαγρος,
πολλέων ἐκ πολίων θηρῆτορας ἄνδρας ἀγείρας

καὶ κύνας· οὐ μὲν γάρ κε δάμη παύρουσι βροτοῦσιν.
τόσσος ἔην, πολλοὺς δὲ πυρῆς ἐπέβησ' ἀλεγεινῆς.

ἢ δ' ἀμφ' αὐτῷ θῆκε πολὺν κέλαδον καὶ ἀντήν,
ἀμφὶ συὸς κεφαλῆ καὶ δέρματι λαχνήεντι,

Κουρῆτων τε μεσηγὸν καὶ Αἴτωλῶν μεγαθύμων.

“ὅφρα μὲν οὖν Μελέαγρος ἀρηίφιλος πολέμιζεν,
τόφρα δὲ Κουρῆτεσσι κακῶς ἦν, οὐδ' ἐδύναντο

τείχεος ἔκτοσθεν μίμινεν πολέες περ ἔόντες·

ἄλλ' ὅτε δὴ Μελέαγρον ἔδυ χόλος, ὃς τε καὶ ἄλλων

534. θαλύσια †, ‘first-fruits of the harvest’ (cf. θάλλω, *τεθαλνίαν*, l. 208).

539. χλούνην †, adjective, ‘making its lair in the grass.’

544. θηρῆτορας † = θηρητῆρας (*θηρέω*, ‘hunt,’ not found in Homer).

θίδάνει ἐν στήθεσσι νόον πύκα περ φρονεόντων,
 ἦ τοι δὲ μητρὶ φίλῃ Ἀλθαίῃ χωόμενος κῆρ
 κεῦτο παρὰ μητρᾶ ἀλόχῳ καλῇ Κλεοπάτρῃ,
 κούρῃ Μαρπήσσης καλλισφύρου Εὐηνύνης
 Ἰδεώθ', ὃς κάρτιστος ἐπιχθούνων γένετ' ἀνδρῶν
 τῶν τότε, καὶ ῥά ἄνακτος ἐναυτίον εἶλετο τόξον
 Φοίβου Ἀπόλλωνος καλλισφύρου εἴνεκα νύμφης.
 τὴν δὲ τότ' ἐν μέγαροισι πατὴρ καὶ πότνια μῆτηρ
 Ἀλκυόνην καλέεσκον ἐπώνυμον, οὐνεκ' ἄρ' αὐτῆς
 μῆτηρ ἀλκυόνος πολυπενθέος οἴτον ἔχουσα
 κλαῖ, δτε μιν ἑκάεργος ἀνήρπασε Φοίβος Ἀπόλλων.
 τῇ δὲ γε παρκατέλεκτο χόλον θυμαλγέα πέσσων,
 ἐξ ἀρέων μητρὸς κεχολωμένος, ἦ δὲ θεοῖσιν
 πόλλ' ἀχέοντ' ἡράτο κασιγνήτοιο φόνοιο.
 πολλὰ δὲ καὶ γαῖαν πολυφόρβην χερσὶν ἀλοίᾳ
 κικλήσκουν⁵⁶³ Ἀίδην καὶ ἐπαινὴν Περσεφόνειαν
 πρόχνυ καθεζομένη — δεύοντο δὲ δάκρυσι κόλποι —
 παιδὶ δόμεν θάνατον· τῆς δὲ ἡροφοῦτις ἐριψὺς
 ἔκλυεν ἐξ ἐρέβεσφιν, ἀμείλιχον ἦτορ ἔχουσα.

“τῶν δὲ τάχ' ἀμφὶ πύλας ὅμαδος καὶ δοῦπος ὁρώρει
 πύργων βαλλομένων. τὸν δὲ λίσσοντο γέροντες
 Αἰτωλῶν — πέμπον δὲ θεῶν ἱερῆς ἀρίστους —
 ἐξελθεῦν καὶ ἀμῦναι, ὑποσχόμενοι μέγα δῶρον.
 ὅππόθι πιόταν πεδίον Καλυδῶνος ἐραυνῆς,
 ἔνθα μιν ἦνωγον τέμενος περικαλλὲς ἐλέσθαι
 πεντηκοντόγυνον, τὸ μὲν ἡμίσυ οἰνοπέδοιο

563. ἀλκυόνος †, genitive, ‘halcyon,’ ‘kingfisher.’

568. ἀλοία †, imperfect, third singular, ‘smote’ (cf. ἀλοή, ‘threshing-floor’; but ‘vineyard,’ l. 540).

579. πεντηκοντόγυνον †, adjective, ‘of fifty acres’ (πεντήκοντα and γύνη, a measure of land, not found in Homer).

ἥμισυ δὲ ψιλὴν ἄροσιν πεδίου ταμέσθαι. 580
 πολλὰ δέ μιν λιτάνευε γέρων ἵππηλάτα Οἰνεὺς
 οὐδούν ἐπεμβεβαὸς ὑψηρεφέος θαλάμοιο,
 σείων κολλητὰς σανίδας, γονούμενος νιόν·
 πολλὰ δὲ τόν γε κασίγνηται καὶ πότνια μῆτηρ
 ἐλλίσσονθ' — ὃ δὲ μᾶλλον ἀναίνετο —, πολλὰ δ'
 ἔταιροι,

οἵ οἱ κεδνότατοι καὶ φίλτατοι ἡσαν ἀπάντων·
 ἀλλ' οὐδ' ὡς τοῦ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἐπειθον,
 πρών γ' ὅτε δὴ θάλαμος πύκ' ἐβάλλετο, τοὶ δ' ἐπὶ πύρ-
 γων

βαῖνον Κουρῆτες καὶ ἐνέπρηθον μέγα ἀστυ. 590
 καὶ τότε δὴ Μελέαγρον ἐνίζωνος παράκοιτις ·
 λίσσετ' ὁδυρομένη καί οἱ κατέλεξεν ἄπαντα,
 κήδε' ὅσ' ἀνθρώποισι πέλει, τῶν ἀστυν ἀλώρῃ·
 ἄνδρας μὲν κτεώνουσι, πόλιν δέ τε πῦρ ἀμαθύνει,
 τέκνα δέ τ' ἄλλοι ἄγουσι βαθυζώνους τε γυναικας.
 τοῦ δ' ὡρίνετο θυμὸς ἀκούοντος κακὰ ἔργα· 595
 βῆ δ' ἱέναι, χροὶ δ' ἔντε ἐδύσετο παμφανάοντα.
 ὡς δὲ μὲν Αἴτωλοῖσιν ἀπήμυνεν κακὸν ἥμαρ
 εἰξας φῶ θυμῷ· τῷ δ' οὐκέτι δῶρ' ἐτέλεσσαν
 πολλά τε καὶ χαρίεντα, κακὸν δὲ ἥμυνε καὶ αὗτας.

HIS CLOSING PLEA.

“ἄλλὰ σὺ μή τοι ταῦτα νόει φρεσί, μηδέ σε 600
 δαίμων
 ἐνταῦθα τρέψειε, φίλος· χαλεπὸν δέ κεν εἴη

582. ἐπεμβεβαός comp. † (*ἐπί*, *ἐν*, and *βαίνω*).
 ὑψηρεφέος †, genitive, ‘high-roofed’ (*ὑψι*, ‘on high,’ and *ἔρεφω*, ‘roof’; forms from *ὑψηρεφῆς* are common).

593. ἀμαθύνει †, ‘reduces to dust’ (cf. *ἀμαθος* = *ψάμμαθος*, l. 385).

601. ἐνταῦθα †.

ηνησὸν καὶ ομένησιν ἀμυνέμεν· ἀλλ’ ἐπὶ δώροις
ἔρχεο· ἵστον γάρ σε θεῷ τίσουσιν Ἀχαιοῖ
εἰ δέ κ’ ἄτερ δώρων πόλεμον φθισήνορα δύῃς,
οὐκέθ’ ὅμῶς τιμῆς ἔσται, πόλεμόν περ ἀλαλκών.” 605

*ACHILLES IS UNMOVED, AND HE URGES PHOENIX TO REMAIN
WITH HIM.*

τὸν δ’ ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὥκὺς Ἀχιλλεύς.
“Φοῦντε, ἄττα γεραιέ, διοτρεφές, οὐ τί με ταύτης
χρεὼ τιμῆς· φρονέω δὲ τετιμῆσθαι Διὸς αἴσῃ,
η̄ μ’ ἔξει παρὰ νησὶ κορωνίσι, εἰς δ’ κ’ ἀντμὴ
ἐν στήθεσσι μένη καὶ μοι φίλα γούνατ’ ὄρώρη. 610
ἄλλο δέ τοι ἔρεω, σὺ δ’ ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν.
μή μοι σύγχει θυμὸν ὁδυρόμενος καὶ ἀχεύων,
Ἄτρεῖδη ἦρωι φέρων χάριν· οὐδέ τί σε χρὴ
τὸν φιλέειν, ἵνα μή μοι ἀπέχθηται φιλέοντι.
καλόν τοι σὺν ἐμοὶ τὸν κηδέμεν, ὃς κ’ ἐμὲ κῆδη. 615
ἵστον ἐμοὶ βασίλευε καὶ ἡμισυ μείρεο τιμῆς.
οὗτοι δ’ ἀγγελέοντι, σὺ δ’ αὐτόθι λέξεο μίμνων
εὐνῇ ἔνι μαλακῇ· ἀμα δ’ ἡρὸι φαινομένηφι
φραστόμεθ’, ἡ κε νεώμεθ’ ἐφ’ ἡμέτερ’ ἡ κε μένωμεν.”

ἡ, καὶ Πατρόκλῳ ὃ γ’ ἐπ’ ὁφρύσι τεῦσε σιωπῇ 620
Φούνικι στορέσαι πυκινὸν λέχος, ὅφρα τάχιστα
ἐκ κλισίης νόστοιο μεδοίατο· τοῦσι δ’ ἄρ’ Αἴας
ἀντίθεος Τελαμωνιάδης μετὰ μῦθον ἔειπεν.

AJAX, SPEAKING NOW FOR THE FIRST TIME, PROPOSES TO ODYSSEUS THAT THEY TAKE THEIR LEAVE. YET HE CAN NOT RESIST MAKING A PLEA WITH ACHILLES.

“διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν’ Ὁδυσσεῦ,
ἴομεν· οὐ γάρ μοι δοκέει μύθοιο τελευτὴ 625
τῆδε γ’ ὁδῷ κρανέεσθαι· ἀπαγγεῖλαι δὲ τάχιστα
χρὴ μῦθον Δαναοῖσι καὶ οὐκ ἀγαθόν περ ἔοντα,

οἵ που νῦν ἔαται ποτιδέγμενοι. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
ἀγριον ἐν στήθεσσι θέτο μεγαλήτορα θυμὸν
σχέτλιος, οὐδὲ μετατρέπεται φιλότητος ἔταιρων
τῆς, ἢ μιν παρὰ νηυσὶν ἐτίομεν ἔξοχον ἄλλων,
νηλήσ. καὶ μέν τις τε κασιγνήτοιο φονῆς
ποιηὴν ἡ οὖ παιδὸς ἐδέξατο τεθνητός.
καί ρ̄ ὁ μὲν ἐν δήμῳ μένει αὐτοῦ πόλλ' ἀποτίσας,
τοῦ δέ τ' ἐρητύεται κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ
ποιηὴν δεξαμένου. σοὶ δ' ἄλληκτόν τε κακόν τε
θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι θεοὶ θέσαν εἴνεκα κούρης
οῖης· νῦν δέ τοι ἐπτὰ παρίσχομεν ἔξοχ' ἀρίστας,
ἄλλα τε πόλλ' ἐπὶ τῇσι. σὺ δ' ἵλαον ἐνθεο θυμόν,
αἰδεσσαί δὲ μέλαθρον· ὑπωρόφιοι δέ τοι είμεν
πληθύος ἐκ Δαναῶν, μέμαμεν δέ τοι ἔξοχον ἄλλων
κῆδιστοί τ' ἔμεναι καὶ φίλατοι, ὅσσοι Ἀχαιοί”

IN REPLY, ACHILLES TELLS WHEN, AND WHEN ONLY, HE WILL TAKE THOUGHT OF BATTLE.

τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὥκὺς Ἀχιλλεύς.
“Αἴλαν διογενὲς Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν,
πάντα τί μοι κατὰ θυμὸν ἔείσαο μυθήσασθαι.
ἄλλα μοι οἰδάνεται κραδίη χόλῳ, ὅππότ' ἔκεινων
μυήσομαι, ὡς μ' ἀσύφηλον ἐν Ἀργεῖοισιν ἔρεξεν
Ἄτρεδῆς, ὡς εἴ τιν' ἀτίμητον μετανάστην.
ἄλλ' ὑμεῖς ἔρχεσθε καὶ ἀγγελίην ἀπόφασθε.
οὐ γὰρ πρὶν πολέμοιο μεδήσομαι αἰματόεντος,
πρὶν γ' οὐδὲν Πριάμοιο δαΐφρονος Ἐκτορα δῖον
Μυρμιδόνων ἐπί τε κλισίας καὶ νῆας ικέσθαι
κτείνοντ' Ἀργεῖους, κατά τε σμῦξαι πυρὶ νῆας.

640. ὑπωρόφιοι †, adjective, ‘under (your) roof’ (θπό and δροφή, ‘roof’; cf. φρέφω).

ἀμφὶ δέ τοι τῇ ἐμῇ κλισίῃ καὶ νηὶ μελαίνῃ
“Ἐκτορα καὶ μεμαῶτα μάχης σχήσεσθαι δίω.”

655

AFTER POURING LIBATIONS THE ENVOYS RETURN TO THE QUARTERS OF AGAMEMNON, WHILE PHOENIX STAYS WITH ACHILLES.

ώς ἔφαθ· οἱ δὲ ἔκαστος ἐλὼν δέπας ἀμφικύπελλον
σπείσαντες παρὰ νῆας ἵσαν πάλιν, ἥρχε δ' Ὁδυσσεύς.
Πάτροκλος δ' ἑτάροισιν ἵδε διμῷῆσι κέλευσεν
Φοίνικι στορέσαν πυκινὸν λέχος ὅππι τάχιστα.
αἱ δ' ἐπιπειθόμεναι στόρεσαν λέχος, ώς ἐκέλευσεν, 660
κώεά τε ρήγος τε λώνοιό τε λεπτὸν ἄωτον.
ἔνθ' ὁ γέρων κατέλεκτο καὶ Ἡόα δῖαν ἔμιμνεν.
αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς εῦδε μυχῷ κλισίης ἐνπήκτου·
τῷ δ' ἄρα παρκατέλεκτο γυνή, τὴν Λεσβόθεν ἦγεν,
Φόρβαντος θυγάτηρ Διομήδη καλλιπάργος. 665
Πάτροκλος δ' ἑτέρωθεν ἐλέξατο· πάρ δ' ἄρα καὶ τῷ
Ίφις ἐնζωνος, τήν οἱ πόρε δῖος Ἀχιλλεὺς
Σκύρου ἐλὼν αἰπέιαν, Ἐνυῆος πτολίεθρον.

ODYSSEUS REPORTS THE RESULT OF THE EMBASSY.

οἱ δέ δὴ δὴ κλισίησιν ἐν Ἀτρεῖδαο γένοντο,
τοὺς μὲν ἄρα χρυσέοισι κυπέλλοις υἱες Ἀχαιῶν 670
δειδέχατ’ ἄλλοθεν ἄλλος ἀνασταδὸν ἔκ τ’ ἐρέοντο·
πρῶτος δ’ ἐξερέεινεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.

“εἴπ’ ἄγε μ’, ὁ πολύαιν’ Ὁδυσσεῦ, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
ἡ δὲ ἐθέλει νῆεσσιν ἀλεξέμεναι δῆιον πῦρ,
ἡ ἀπέειπε, χόλος δ’ ἔτ’ ἔχει μεγαλήτορα θυμόν;” 675
τὸν δέ αὐτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὁδυσσεύς·
“Ἀτρεῖδη κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
κεῦνός γ’ οὐκ ἐθέλει σβέσσαι χόλον, ἀλλ’ ἔτι μᾶλλον
πιμπλάνεται μένεος, σὲ δὲ ἀναίνεται ἡδὲ σὰ δῶρα.

679. πιμπλάνεται †, passive verb; cf. πίμπλημ.

αὐτόν σε φράζεσθαι ἐν Ἀργεῖοισιν ἀνωγεν,
οππας κεν νῆάς τε σαφὶς καὶ λαὸν Ἀχαιῶν·
αὐτὸς δὲ ἡπείλησεν ἀμὲν οὐρανομένηφιν
νῆας ἐνστέλμους ἄλαδ' ἐλκέμεν ἀμφιελίσσας.
καὶ δὲ ἀν τοῖς ἄλλοισιν ἔφη παραμυθήσασθαι
οἴκαδ' ἀποπλεύειν, ἐπεὶ οὐκέτι δήτε τέκμωρ
Ἰλίου αἴπεινῆς· μάλα γάρ ἐθεν εὔρύοπα Ζεὺς
χεῖρα ἐήν υπερέσχε, τεθαρσήκασι δὲ λαού
ώς ἔφατ'. εἰσὶ καὶ οἵδε τάδ' εἰπέμεν, οἱ μοι ἐποντο,
Αἴας καὶ κήρυκε δύω, πεπνυμένω ἀμφω.
Φοῦνιξ δὲ αὐτὸς ὁ γέρων κατελέξατο· ως γὰρ ἀνώγει,
ὅφρα οἱ ἐν νήεσσι φίλην ἐς πατρίδ' ἔπηται
αὔριον, ήν ἐθέλησιν· ἀνάγκη δὲ οὐ τί μιν ἄξει.”

THE COUNCIL DECIDES, ON THE PROPOSAL OF DIOMEDES, TO IGNORE
ACHILLES, AND TO RENEW FIGHTING THE NEXT MORNING UNDER
THE LEADERSHIP OF AGAMEMNON.

ώς ἔφαθ'. οἱ δὲ ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῆ
[μῦθον ἀγαστάμενοι· μάλα γὰρ κρατερῶς ἀγόρευσεν].
δὴν δὲ ἀνεῳ ἥσαν τετιηότες υἱες Ἀχαιῶν.
οὐψὲ δὲ δὴ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης.

“Ἄτρεῖδη κυδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
μηδὲ ὅφελες λίστεσθαι ἀμύμονα Πηλεῖωνα
μυρία δῶρα διδούς· δὲ δὲ ἀγήνωρ ἐστὶ καὶ ἄλλως.
νῦν αὖ μιν πολὺ μᾶλλον ἀγηνορίησιν ἐνῆκας.
ἄλλ' η τοι κενον μὲν ἐάσομεν, η κεν ἵησιν
η κε μένη· τότε δὲ αὐτε μαχέσσεται, οππότε κέν μιν
θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἀνώγη καὶ θεὸς ὅρσῃ.
ἄλλ' ἄγεθ', ως ἀν ἐγὼ εἴπω, πειθώμεθα πάντες.
νῦν μὲν κοιμήσασθε τεταρπόμενοι φίλοιν ἥτορ
σύτου καὶ οἴνοιο· τὸ γὰρ μένος ἐστὶ καὶ ἀλκῆ·

αὐτὰρ ἐπεί κε φανῆ καλὴ ρόδοδάκτυλος Ἡώς,
καρπαλίμως πρὸ νεῶν ἔχέμεν λαόν τε καὶ ὕππους
ὅτρύνων, καὶ δ' αὐτὸς ἐνὶ πρώτοισι μάχεσθαι."

ὡς ἔφαθ'. οἱ δὲ ἄρα πάντες ἐπήγνησαν βασιλῆες
μῦθον ἀγαστάμενοι Διομῆδεος ὕποδάμοιο.

καὶ τότε δὴ σπείσαντες ἔβαν κλιστήνδε ἔκαστος,
ἔνθα δὲ κοιμήσαντο καὶ ὑπνου δῶρον ἔλοντο.

INTRODUCTION TO SELECTIONS FROM Ο AND ΙΙ

A SYNOPSIS OF INTERVENING EVENTS, Κ TO Ο

Later in the same night on which the embassy takes place occurs the adventure with Dolon, a Trojan spy. Diomedes and Odysseus, venturing forth to secure information about the enemy, encounter Dolon, who is on a similar errand for the Trojans. From him they learn several facts, among which is the arrival of Rhesus, king of the Thracians, with his famous steeds. Dolon is slain for a dangerous spy. And a little later Rhesus and twelve of his Thracians meet death, as they sleep, at the hands of Diomedes, while Odysseus looses the horses. The story is told in Κ.

The next day (the twenty-sixth of the poem) is full of adventures and excitement, for between its dawn and dusk the third great battle of the Iliad is fought. Its incidents occupy eight successive books (Α—Σ), the contents of which are but meagerly indicated by the ancient titles.

The subject of Α is the “Prowess of Agamemnon,” *'Αγαμένονος ἀποτελία*. It is during this portion of the battle that Achilles, having his curiosity aroused by seeing Nestor’s chariot bear a wounded warrior (Machaon) from the field, sends Patroclus to inquire who the man is. Nestor uses the opportunity to beg Patroclus either to urge Achilles to come forth and help the distressed Achaeans, or himself to don Achilles’s armor and so to terrify the Trojans. It is not until the sixteenth book, however, that the poet tells of Patroclus’s return to Achilles. And then, in the excitement

of the hour, the original errand—to discover the name of the wounded man—is forgotten.

The *Teuχομαχία*, the subject of M, tells of the storming of the Achaean wall by the Trojans, who drive the Achaeans before them to the ships.

In N (*Mάχη ἐπὶ τὰς ναυσίν*) is recounted the battle at the ships, in which Zeus, fulfilling his promise to Thetis, helps the Trojans, while Poseidon secretly assists the Greeks.

H (Διὸς ἀπάτη) tells of the “deceiving of Zeus.” Here beguiles Zeus to sleep; and Poseidon, using the chance that Hera has created for him, encourages the Achaeans and turns the tide of battle. For a time the Trojans are driven back.

On Zeus's awakening (O), the fortune of the battle changes again. Poseidon is deterred from giving further assistance to the Greeks; Zeus sends Apollo to inspirit the Trojans, who again rush furiously toward the Achaean ships. Patroclus, who has delayed in the hut of Eurypylus on his way back to Achilles, sees the dangerous onset and hastens to beg aid of Achilles. Meanwhile the Achaeans make a fierce defense; numbers fall on both sides.

ΙΛΙΑΔΟΣ Ο

ΠΑΛΙΟΞΙΣ ΠΑΡΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

HECTOR LEADS THE ASSAULT.

Τρῶες δὲ λείουσιν ἔοικότες ὡμοφάγοισιν
ηηνσὶν ἐπεσσεύοντο, Διὸς δ' ἐτέλειον ἐφετμάς,
ὅ σφισιν αἱὲν ἔγειρε μένος μέγα, θέλγε δὲ θυμὸν
Ἀργεῖων καὶ κῦδος ἀπαίνιτο, τοὺς δ' ὁρόθυνεν. 595

"Ἐκτορὶ γάρ οἱ θυμὸς ἐβούλετο κῦδος ὁρέξαι
Πριαμίδῃ, ἵνα ηηνσὶ κορωνίσι θεσπιδαὲς πῦρ
ἐμβάλοι ἀκάματον, Θέτιδος δ' ἔξαισιον ἀρὴν
πᾶσαν ἐπικρήνειε· τὸ γὰρ μένε μητίετα Ζεύς,
ηηὸς καιομένης σέλας ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι. 600

ἐκ γὰρ δὴ τοῦ ἔμελλε παλίωξιν παρὰ ηηῶν
θησέμεναι Τρώων, Δαναοῖσι δὲ κῦδος ὁρέξειν.

τὰ φρονέων ηηεσσιν ἐπι γλαφυρῆσιν ἔγειρεν
"Ἐκτορὰ Πριαμίδην, μάλα περ μεμαῶτα καὶ αὐτόν.
μαίνετο δ', ὡς ὅτ' Ἀρης ἐγχέσπαλος ἦ δόλοὸν πῦρ 605
οὔρεσι μαίνηται, βαθέης ἐν τάρφεσιν ὕλης·
ἀφλοισμὸς δὲ περὶ στόμα γίγνετο, τὰ δέ οἱ ὅσσε
λαμπέσθην βλοσυρῆσιν ὑπ' ὄφρύσιν, ἀμφὶ δὲ πήληξ
σμερδαλέον κροτάφοισι τινάσσετο μαρναμένοιο
["Ἐκτορος· αὐτὸς γάρ οἱ ἀπ' αἰθέρος ἦεν ἀμύντωρ 610
Ζεύς, ὃς μιν πλεόνεσσι μετ' ἀνδράσι μοῦνον ἔόντα

607. ἀφλοισμός †, 'froth' (*ἀ-* prophetic + φλοιδ + *μο-*. Cf. φλοίσθων, Ε 322; πολυφλοίσθωιο, Α 34).

τίμα καὶ κύδαινε. μινυνθάδιος γὰρ ἔμελλεν
ἔσσεσθ'. ἥδη γάρ οἱ ἐπώρυνε μόρσιμον ἥμαρ
Παλλὰς Ἀθηναίη ὑπὸ Πηλεῖδαο βίηφιν].

καὶ ρ' ἔθελεν ρῆξαι στίχας ἀνδρῶν πειρητίζων,
ἥ δὴ πλεῖστον ὅμιλον ὄρα καὶ τεύχε' ἄριστα.
ἄλλ' οὐδὲ ὡς δύνατο ρῆξαι μάλα περ μενεαίνων.
ἴσχον γὰρ πυργηδὸν ἀρηρότες, ἥντε πέτρη
ἡλίβατος μεγάλη, πολιῆς ἀλὸς ἐγγὺς ἐοῦσα,
ἥ τε μένει λιγέων ἀνέμων λαυηρὰ κέλευθα
κύματά τε τροφόεντα, τά τε προστερεύεται αὐτήν.
ὡς Δαναοὶ Τρῶας μένον ἔμπεδον οὐδὲ φέβοντο.

αὐτὰρ ὁ λαμπόμενος πυρὶ πάντοθεν ἔνθορ' ὅμιλῳ,
ἐν δ' ἔπεστ', ὡς ὅτε κῦμα θοῇ ἐν νηὶ πέσησιν
λάβρον ὑπὸ νεφέων ἀνεμοτρεφές. ἥ δέ τε πᾶσα
ἄχνη ὑπεκρύφθη, ἀνέμοιο δὲ δεινὸς ἀήτη
ἴστιώ ἐμβρέμεται, τρομέουσι δέ τε φρένα ναῦται
δειδιότες· τυτθὸν γὰρ ὑπὲκ θανάτοιο φέρονται.
ὡς ἔδαιτέο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν Ἀχαιῶν.

αὐτὰρ ὁ γ' ὡς τε λέων ὀλοσόφρων βουσὶν ἐπελθών,
αἱ̄ ρά τ' ἐν εἰαμενῇ ἔλεος μεγάλοιο νέμονται
μυρίαι, ἐν δέ τε τῆσι νομεὺς οὖ πω σάφα εἰδὼς
θηρὶ μαχέσσασθαι ἐλικος βοὸς ἀμφὶ φονῆσιν.
ἥ τοι ὁ μὲν πρώτησι καὶ ὑστατίησι βόεσσιν
αἰὲν ὅμοῦ στιχάει, ὁ δέ τ' ἐν μέσσησιν ὄρουσσας

621. *τροφόεντα* †, 'swollen' (*τρέψω*). The word also occurs as a variant reading, γ 290.

προστερεύεται comp. †, 'break foaming against' (*πρός* and *έρευγομαι*, 'belch').

622. *ὑπεκρύφθη* comp. †, 'is hidden beneath,' gnomic aorist (*ὑπό* and *κρύπτω*).

627. *ἐμβρέμεται* comp. †, 'roars in' (*ἐν* and *βρέμεται*, B 210).

βοῦν ἔδει, αἰδέ τε πᾶσαι ὑπέτρεσαν· — ὡς τότ' Ἀχαιοὶ
θεσπεσίως ἐφόβηθεν ὑφ' Ἐκτορὶ καὶ Διὶ πατρὶ⁶⁴⁰
πάντες, δὸς οἶνον ἐπεφυε Μυκηναῖον Περιφήγην
Κοπρῆος φίλον υἱόν, ὃς Εύρυσθῆος ἄνακτος
ἀγγελίην οἰχνεσκε βίῃ Ἡρακληΐῃ.

τοῦ γένετ' ἐκ πατρὸς πολὺ χείρουνος υἱὸς ἀμείνων
παντοίας ἀρετάς, ἥμεν πόδας ἥδε μάχεσθαι,
καὶ νόον ἐν πρώτοισι Μυκηναίων ἐτέτυκτο.
ὅς ῥα τόθ' Ἐκτορὶ κῦδος ὑπέρτερον ἐγγυάλιξεν.⁶⁴⁵
στρεφθεὶς γὰρ μετόπισθεν ἐν ἀσπίδος ἄντυγι
πάλτο,

τὴν αὐτὸς φορέεσκε ποδηνεκέ', ἔρκος ἀκόντων.
τῇ δὲ γ' ἐν βλαφθεὶς πέσεν ὑπτιος, ἀμφὶ δὲ πήληξ
σμερδαλέον κονάβησε περὶ κροτάφοισι πεσόντος.
Ἐκτωρ δ' ὁξὺ νόησε, θέων δέ οἱ ἄγχι παρέστη,
στήθεϊ δὲ ἐν δόρυ πῆξε. φίλων δέ μιν ἐγγὺς ἐταίρων
κτεῖν', οἷ δ' οὐκ ἐδύναντο καὶ ἀχινύμενοί περ ἐταίρουν
χραισμεῖν· αὐτοὶ γὰρ μάλα δείδισαν Ἐκτορὰ δῖον.

THE ACHAEANS, FORCED TO RETIRE BEHIND THEIR SHIPS, ARE EXHORTED BY NESTOR TO MAKE A STAND.

εἰσωποὶ δὲ ἐγένοντο νεῶν, περὶ δὲ ἔσχεθον ἄκραι
νῆες, ὅσαι πρῶται εἰρύατο· τοὶ δὲ ἐπέχυντο.
Ἀργείοι δὲ νεῶν μὲν ἐχώρησαν καὶ ἀνάγκη⁶⁵⁵
τῶν πρωτέων, αὐτοῦ δὲ παρὰ κλισίγησιν ἔμειναν
ἄθροοι, οὐδὲ κέδασθεν ἀνὰ στρατόν· ἵσχε γὰρ αἰδὼς
καὶ δέος· ἀζηχὲς γὰρ ὅμοκλεον ἀλλήλοισιν.
Νέστωρ αὐτεὶ μάλιστα Γερήνιος οὖρος Ἀχαιῶν
λίσσεθ' ὑπὲρ τοκέων γουνούμενος ἄνδρα ἔκαστον.⁶⁶⁰

637. θεσπεσίως †, 'wondrously,' 'mightily' (θεσπέσιος).

653. εἰσωποὶ †, 'face to face with' (εἰς and ἦπα, accusative, 'face').

“ὦ φίλοι, ἀνέρες ἔστε καὶ αἰδόα θέσθ’ ἐνὶ θυμῷ
 ἄλλων ἀνθρώπων, ἐπὶ δὲ μνήσασθε ἔκαστος
 παιδῶν ἡδὸν ἀλόχων καὶ κτήσιος ἡδὲ τοκήων,
 ἥμεν δὲ ζώουσι καὶ φέντε οὐκέτι τοκήων.
 τῶν ὑπερ ἐνθάδ’ ἐγὼ γονινάζομαι οὐ παρεόντων
 ἔσταμεναι κρατερῶς, μηδὲ τρωπάσθε φόβονδε.”

665

AJAX, REFUSING TO DESERT THE SHIPS, OPPOSES A BOLD FRONT
 TO HECTOR.

ὦς εἰπὼν ὥτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἐκάστου.
 τοῦσι δ’ ἀπ’ ὁφθαλμῶν νέφος ἀχλύος ὥστεν Ἀθήνη
 θεοπέσιον· μάλα δέ σφι φάσι γένετ’ ἀμφοτέρωθεν,
 ἥμεν πρὸς νηῶν καὶ ὅμοιον πτολέμοιο.

670

Ἐκτορα δ’ ἐφράσσαντο βοὴν ἀγαθὸν καὶ ἑταίρους,
 ἥμεν δοσοι μετόπισθεν ἀφέστασαν οὐδὲν ἐμάχοντο,
 ἡδὸν δοσοι παρὰ νηὸν μάχην ἐμάχοντο θοῆσιν.

οὐδὲ ἄρ’ εἴτε Λιαντὶ μεγαλίτορι ἦνδανε θυμῷ
 ἔσταμεν, ἐνθα περ ἄλλοι ἀφέστασαν υἱες Ἀχαιῶν·
 ἄλλ’ ὃ γε νηῶν ἵκρι ἐπώχετο μακρὰ βιβάσθων,
 νώμα δὲ ἔνστὸν μέγα ναύμαχον ἐν παλάμησιν,
 κολλητὸν βλήτροισι, δυωκαιεικοσίπηχυ.

ὦς δ’ ὅτε ἀνὴρ ἵπποισι κελητίζειν ἐν εἰδώς,
 δος τ’ ἐπεὶ ἐκ πολέων πίσυρας συναείρεται ἵππους,
 σεύας ἐκ πεδίοιο μέγα προτὶ ἀστυ δίηται
 λαοφόρον καθ’ ὁδόν· πολέες τέ ἐν θηήσαντο
 ἀνέρες ἡδὲ γυναικες· δος δ’ ἐμπεδον ἀσφαλὲς αἰεὶ

678. βλήτροισι †, ‘ferrules’ or ‘bands’ to hold together the sections of the long pike.

679. κελητίζειν †, ‘to ride’ (*κέλης*, ‘race-horse’).

680. συν-αείρεται comp. †, aorist subjunctive, ‘has hitched together.’

682. λαοφόρον †, ‘people-bearing,’ ‘public’ (*λαός* and *φέρει*).

θρώσκων ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλον ἀμείβεται, οἱ δὲ πέονται·
 ὡς Αἴας ἐπὶ πολλὰ θοάων ἵκρια νηῶν 685
 φοίτα μακρὰ βιβάς, φωνὴ δέ οἱ αἰθέρ' ἵκανεν.
 αἰεὶ δὲ σμερδνὸν θοάων Δαναοῖσι κέλευεν
 νησί τε καὶ κλισίγησιν ἀμυνέμεν. οὐδὲ μὲν Ἔκτωρ
 μίμνεν ἐνὶ Τρώων ὁμάδῳ πύκα θωρηκτάων·
 ἄλλ' ὡς τ' ὁρνύθων πετεηνῶν αἰετὸς αἴθων 690
 ἔθνος ἐφορμάται, ποταμὸν πάρα βοσκομενάων,
 χηνῶν ἢ γεράνων ἢ κύκνων δουλιχοδείρων,
 ὡς Ἔκτωρ ἴθυστε νεὸς κυανοπρώρῳ
 ἀντίος ἀίξας. τὸν δὲ Ζεὺς ὁσεν ὅπισθεν
 χειρὶ μάλα μεγάλῃ, ὥτρυνε δὲ λαὸν ἄμ' αὐτῷ. 695

*IN THE MIDST OF THE FIERCE CONFLICT, NOW RESUMED, HECTOR
 LAYS HOLD OF THE STERN OF PROTESILAUS'S SHIP, WHICH HE
 PROPOSES TO BURN.*

αὗτις δὲ δριμεῖα μάχη παρὰ νησὶν ἐτύχθη.
 φαίης κ' ἀκμῆτας καὶ ἀτειρέας ἄλληλοισιν
 ἀντεσθ' ἐν πολέμῳ· ὡς ἐστυμένως ἐμάχοντο.
 τοῖσι δὲ μαρναμένοισιν ὅδ' ἦν νόος· ἢ τοι 'Αχαιοὶ
 οὐκ ἔφασαν φεύξεσθαι ὑπὲκ κακοῦ ἄλλ' ὀλέεσθαι, 700
 Τρωσὶν δ' ἔλπετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἐκάστου
 νῆας ἐνιπρήσειν κτενέειν θ' ἥρωας 'Αχαιούς.
 οἱ μὲν τὰ φρονέοντες ἐφέστασαν ἄλληλοισιν.
 Ἔκτωρ δὲ πρυμνῆς νεὸς ἥψατο ποντοπόροιο
 καλῆς ὠκυάλου, ἢ Πρωτεσίλαον ἐνεικεν 705
 ἐς Τροίην, οὐ δ' αὗτις ἀπήγαγε πατρίδα γαῖαν.
 τοῦ περ δὴ περὶ νηὸς 'Αχαιοί τε Τρῶές τε
 δήσουν ἄλληλους αὐτοσχεδόν. οὐδέ τοι γε
 τόξων ἀικὰς ἀμφὶς μένον οὐδέ τ' ἀκόντων,

709. ἀικάς †, accusative plural, 'dartings,' 'whirrings' (*ἀισσα*. Cf. πολυάικος, A 165).

ἀλλ' οἱ γ' ἐγγύθεν ἰστάμενοι, ἔνα θυμὸν ἔχοντες, 710
 ὀξέσι δὴ πελέκεσσι καὶ ἀξίνῃσι μάχοντο
 καὶ ξίφεσιν μεγάλοισι καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισιν.
 πολλὰ δὲ φάσγανα καλὰ μελάνδετα κωπήεντα,
 ἄλλα μὲν ἐκ χειρῶν χαμάδις πέσον, ἄλλα δ' ἀπ' ὕμων
 ἀνδρῶν μαρναμένων· ρέε δ' αἴματι γαῖα μέλαινα. 715
 Ἔκτωρ δὲ πρυμνῆθεν ἐπεὶ λάβεν, οὐ τι μεθίει
 ἄφλαστον μετὰ χερσὸν ἔχων, Τρωσὶν δὲ κέλευεν.

“οἵστετε πῦρ, ἄμα δ' αὐτοὶ ἀολλέες ὅριντ' ἀυτήν.
 νῦν ἡμῖν πάντων Ζεὺς ἄξιον ἡμαρ ἔδωκεν,
 νῆσας ἐλεῖν, αἰδεῦρο θεῶν ἀέκητι μολοῦσαι 720
 ἡμῖν πήματα πολλὰ θέσαν, κακότητι γερόντων,
 οἱ μ' ἐθέλοντα μάχεσθαι ἐπὶ πρυμνῆσι νέεσσιν
 αὐτόν τ' ἵσχανάεσκον ἐρητύοντό τε λαόν.
 ἀλλ' εἰ δὴ ρά τότε βλάπτε φρένας εὐρύοπα Ζεὺς
 ἡμετέρας, νῦν αὐτὸς ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει.” 725

AJAX BRAVELY PARRIES ALL ATTEMPTS OF THE TROJANS WHO, AT
 HECTOR'S BIDDING, SEEK TO APPLY THE FIRE.

ώς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα μᾶλλον ἐπ' Ἀργεῖοισιν ὅρουσαν.
 Αἴας δ' οὐκέτ' ἔμιμνε — βιάζετο γὰρ βελέεσσιν — ,
 ἀλλ' ἀνεχάζετο τυτθόν, ὀιόμενος θανέεσθαι,
 θρῆνυν ἔφ' ἐπταπόδην, λίπε δ' ἵκρια νηὸς ἐίσης.
 ἔνθ' ἄρ' ο γ' ἐστήκει δεδοκημένος, ἔγχει δ' αἰεὶ 730
 Τρῶας ἄμυνε νεῶν, ὃς τις φέροι ἀκάματον πῦρ.
 αἰεὶ δὲ σμερδνὸν βοάων Δαναοῦσι κέλευεν.

713. μελάνδετα †, ‘black-bound’ (*μέλας* and *δέω*, ‘bind’); with black hilts.

716. πρυμνῆθεν †, in effect a genitive of *πρυμνή*, ‘stern.’

717. ἄφλαστον †, the decorated ‘knob’ that terminated the high curving stern of the Homeric ship. See I 241.

729. ἐπταπόδην †, adjective (*ἐπτά* and *πούς*).

730. δεδοκημένος †, ‘watching.’

“ ὡ φίλοι, ἥρωες Δαναοί, θεράποντες Ἀρηος,
 ἀνέρες ἔστε, φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς.
 ἦε τινας φαμὲν εἴναι ἀοσσητῆρας ὅπίσσω; 785
 ἦε τι τεῖχος ἄρειον, ὃ κ' ἀνδράσι λοιγὸν ἀμύναι;
 οὐ μέν τις σχεδόν ἔστι πόλις πύργοις ἄραρυῖα,
 ἢ κ' ἀπαμυναίμεσθ' ἐτεραλκέα δῆμους ἔχοντες.
 ἀλλ' ἐν γὰρ Τρώων πεδίῳ πύκα θωρηκτάων
 πόντῳ κεκλιμένοι ἐκὰς ἥμεθα πατρίδος αἴησ.
 τῷ ἐν χερσὶ φάος, οὐ μειλιχίῃ πολέμοιο.” 740

ἢ, καὶ μαμάων ἔφεπ’ ἔγχει ὁξύοεντι.
 ὃς τις δὲ Τρώων κοίλης ἐπὶ νηυσὶ φέροιτο
 σὺν πυρὶ κηλείῳ χάριν Ἐκτορος ὄτρύναντος,
 τὸν δ' Αἴας οὔτασκε δεδεγμένος ἔγχει μακρῷ.
 δώδεκα δὲ προπάροιθε νεῶν αὐτοσχεδὸν οὔτα. 745

741. μειλιχίῃ †, ‘mildness’ (*μειλίχιος*. Cf. 2 343, etc.).

744. κηλεῖψι = κηλέψι (*καίω*, aorist infinitive *κῆω*, ‘burn’).

ΙΛΙΑΔΟΣ ΙΙ

ΠΑΤΡΟΚΛΕΙΑ

*PATROCLUS RETURNS TO ACHILLES, IN TEARS. ACHILLES ASKS
WHY HE WEEPS.*

“Ως οὖ μὲν περὶ νηὸς ἐνστέλμοιο μάχοντο.
Πάτροκλος δ’ Ἀχιλῆι παρίστατο ποιμένι λαῶν
δάκρυνα θερμὰ χέων ὡς τε κρήνη μέλανυδρος,
ἢ τε κατ’ αἰγίλιπος πέτρης δυοφερὸν χέει ὕδωρ.
τὸν δὲ ἵδων φύκτειρε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς,
καί μιν φωνήσας ἔπεια πτερόεντα προσηγόρισε·”
5

“τίπτε δεδάκρυσται, Πατρόκλεες, ἡγύτε κούρη
νηπίη, ἢ θ’ ἀμα μητρὶ θέουσ’ ἀνελέσθαι ἀνώγει
είανον ἀπτομένη, καί τ’ ἐσσυμένην κατερύκει,
δακρυόεσσα δέ μιν ποτιδέρκεται, ὅφρ’ ἀνέληγται·
τῇ ἵκελος, Πάτροκλε, τέρεν κατὰ δάκρυν εἰβεις.
ἡέ τι Μυρμιδόνεσσι πιφαύσκεαι ἢ ἐμοὶν αὐτῷ;
ἡέ τιν’ ἀγγελίην Φθίης ἔξ ἔκλυες οἶος;
ζώειν μὰν ἔτι φασὶ Μενούτιον Ἀκτορος νιόν,
ζώει δ’ Αἰακίδης Πηλεὺς μετὰ Μυρμιδόνεσσιν,
τῶν κε μάλ’ ἀμφοτέρων ἀκαχοίμεθα τεθνηώτων.
ἡέ σύ γ’ Ἀργεῖων ὀλοφύρεαι, ὡς ὀλέκονται
νηυσὶν ἔπι γλαφυρῆσιν ὑπερβασίης ἔνεκα σφῆς;
ἔξαύδα, μὴ κεῦθε νόω, ἵνα εἴδομεν ἄμφω.”
15

IN REPLY, PATROCLUS TELLS OF THE MANY ACHAEANS SLAIN OR WOUNDED. HE ASKS PERMISSION TO WEAR ACHILLES'S ARMOR, AND TO LEAD FORTH THE MYRMIDONS TO BATTLE.

τὸν δὲ βαρὺ στενάχων προσέφης, Πατρόκλεες 20
ἰππεῦν·

“δὸς Ἀχιλλεῦν, Πηλῆος υἱόν, μέγα φέρτατ’ Ἀχαιῶν,
μὴ νεμέστα τοῖν τὸν γὰρ ἄχος βεβίηκεν Ἀχαιούς.
οἱ μὲν γὰρ δὴ πάντες, ὅσοι πάρος ἥσαν ἄριστοι,
ἐν νηυσὶν κέαται βέβλημένοι οὐτάμενοί τε·
βέβληται μὲν ὁ Τυδεῖδης κρατερὸς Διομήδης, 25
οὗτασται δ’ Ὁδυσεὺς δουρικλυτὸς ἡδὸς Ἀγαμέμνων,
βέβληται δὲ καὶ Εὐρύπυλος κατὰ μηρὸν οἰστῷ.
τοὺς μέν τ’ ἵητροὶ πολυφάρμακοι ἀμφιπένονται,
ἔλκε ἀκειόμενοι· σὺ δὲ ἀμήχανος ἔπλευ, Ἀχιλλεῦν.
μὴ ἐμέ γ’ οὖν οὗτός γε λάβοι χόλος, διν σὺ φυλάσ- 30
σεις,

αἰναρέτη. τί σεν ἄλλος ὀνήσεται ὀψίγονός περ,
αἴ κε μὴ Ἀργεῖοισιν ἀεικέα λοιγὸν ἀμύνῃς;
νηλεέσ, οὐκ ἄρα σοί γε πατήρ ἦν ἵππότα Πηλεὺς
οὐδὲ Θέτις μήτηρ· γλαυκὴ δέ σε τίκτε θάλασσα
πέτραι τ’ ἡλίθιατοι, ὅτι τοι νόος ἐστὶν ἀπηνῆς. 35
εἰ δέ τινα φρεσὶ σῆσι θεοπροπίην ἀλεείνεις,
καί τινά τοι πὰρ Ζηνὸς ἐπέφραδε πότνια μήτηρ,
ἄλλ’ ἐμέ περ πρόεις ὁχ’, ἀμα δ’ ἄλλον λαὸν ὅπασσον
Μυρμιδόνων, ἦν πού τι φάσι Δαναοῦσι γένωμαι.
δὸς δέ μοι ὅμοιν τὰ σὰ τεύχεα θωρηχθῆναι, 40
αἴ κέ με σοὶ ἵσκοντες ἀπόσχωνται πολέμῳ
Τρῶες, ἀναπνεύσωσι δὲ ἀρήιοι υἱες Ἀχαιῶν

31. αἰναρέτη †, vocative, ‘disastrously brave,’ ‘woful hero’ (‘*eis αἰνδρ* χράμενε τῇ δρεπῇ,’ *eis* δλεθρον, οὐκ *eis σωτηρίαν*, scholium).

34. γλαυκὴ †, ‘gleaming’ (cf. γλαυκῶπις).

τειρόμενοι· δλίγη δέ τ' ἀνάπνευσις πολέμοιο.
ῥένα δέ κ' ἀκμῆτες κεκμηότας ἄνδρας ἀντῇ
ῶσαιμεν προτὶ ἄστυ νεῶν ἅπο καὶ κλισιάων.”⁴⁵
ώς φάτο λιστόμενος μέγα νήπιος· ή γὰρ ἔμελλεν
οἶ αὐτῷ θάνατόν τε κακὸν καὶ κῆρα λιτέσθαι.

*ACHILLES, AFTER DWELLING AGAIN ON THE OCCASION OF HIS WRATH,
GRANTS PATROCLUS'S REQUEST. HE ADDS WORDS OF CAUTION.*

τὸν δὲ μέγ' ὁχθήσας προσέφη πόδας ὡκὺς Ἀχιλλεύς·
“ὦ μοι, διογενὲς Πατρόκλεες, οἶνον ἔειπες.

οὔτε θεοπροπίης ἐμπάζομαι ἦν τινα οἶδα,⁵⁰
οὔτε τί μοι πὰρ Ζηνὸς ἐπέφραδε πότινα μῆτηρ·
ἀλλὰ τόδ' αἰνὸν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἰκάνει,
ὅππότε δὴ τὸν ὁμοῖον ἀνὴρ ἐθέλησιν ἀμέρσαι
καὶ γέρας ἀψ ἀφελέσθαι, ὃ τε κράτεϊ προβεβήκῃ.
αἰνὸν ἄχος τό μοι ἔστιν, ἐπεὶ πάθον ἄλγεα θυμῷ·⁵⁵
κούρην, ἦν ἄρα μοι γέρας ἔξελον υἱες Ἀχαιῶν,
δουρὶ δ' ἐμῷ κτεάτισσα πόλιν εἰτειχέα πέρσας,
τὴν ἀψ ἐκ χειρῶν ἔλετο κρείων Ἀγαμέμνων
Ἀτρεῖδης, ὡς εἴ τιν' ἀτίμητον μετανάστην.

ἀλλὰ τὰ μὲν προτετύχθαι ἔάσομεν· οὐδ' ἄρα πως ἦν·⁶⁰
ἀσπερχὲς κεχολῶσθαι ἐνὶ φρεσών· — ή τοι ἔφην γε
οὐ πρὶν μηνιθμὸν καταπαυσέμεν, ἀλλ' ὅπότ' ἀν δὴ
νῆας ἐμὰς ἀφίκηται ἀντῇ τε πτόλεμός τε —.

τύνη δ' ὕμων μὲν ἐμὰ κλυτὰ τεύχεα δῦθι,
ἄρχε δὲ Μυρμιδόνεσσι φιλοπτολέμοισι μάχεσθαι,⁶⁵
εἰ δὴ κυάνεον Τρώων νέφος ἀμφιβέβηκεν
νηυσὶν ἐπικρατέως, οἳ δὲ ῥηγμῖνι θαλάσσης
κεκλίαται, χώρης ὀλίγην ἔτι μοῦραν ἔχοντες,
Ἀργείοι· Τρώων δὲ πόλις ἐπὶ πᾶσα βέβηκεν
θάρσυνος, οὐ γὰρ ἐμῆς κόρυθος λεύσσουσι μέτωπον⁷⁰

ἔγγύθι λαμπομένης. τάχα κεν φεύγοντες ἐναύλους
 πλήσειαν νεκύων, εἴ μοι κρείων Ἀγαμέμνων
 ἥπια εἰδείη· νῦν δὲ στρατὸν ἀμφιμάχονται.
 οὐ γάρ Τυδεΐδεω Διομῆδεος ἐν παλάμησιν
 μαίνεται ἔγχείη Δαναῶν ἄπο λοιγὸν ἀμύναι, 75
 οὐδέ πω Ἀτρεΐδεω ὅπὸς ἐκλυον αὐδήσαντος
 ἔχθρῆς ἐκ κεφαλῆς· ἀλλ' Ἐκτορος ἀνδροφόνοιο
 Τρωσὶ κελεύοντος περιάγνυται, οἱ δ' ἀλαλητῷ
 πᾶν πεδίον κατέχουσι, μάχῃ νικῶντες Ἀχαιούς.
 ἀλλὰ καὶ ὡς, Πάτροκλε, νεῶν ἄπο λοιγὸν ἀμύνων 80
 ἐμπεστὸς ἐπικρατέως, μὴ δὴ πυρὸς αἰθομένοιο
 νῆας ἐνιπρήσωσι, φίλον δ' ἀπὸ νόστου ἔλωνται.

“πείθεο δ”, ὡς τοι ἔγῳ μύθου τέλος ἐν φρεσὶ θείω,
 ὡς ἄν μοι τιμὴν μεγάλην καὶ κῦδος ἄρηαι
 πρὸς πάντων Δαναῶν, ἀτὰρ οἱ περικαλλέα κούρην 85
 ἀψ ἀπονάσσωσιν, πότι δ' ἀγλαὰ δῶρα πόρωσιν.
 ἐκ νηῶν ἐλάσσας ἵέναι πάλιν· εἰ δέ κεν αὖ τοι
 δώῃ κῦδος ἀρέσθαι ἐρύγδουπος πόσις Ἡρῆς,
 μὴ σύ γ' ἄνευθεν ἐμεῖο λιλαίεσθαι πολεμίζειν
 Τρώσὶ φιλοπτολέμοισιν — ἀτιμότερον δέ με θήγε 90
 σεις — .

μηδ' ἐπαγαλλόμενος πολέμῳ καὶ δηιστῆτι,
 Τρῶας ἐναιρόμενος, προτὶ Ἰλιον ἡγεμονεύειν,
 μή τις ἀπ' Οὐλύμποιο θεῶν αἰειγενετάων
 ἐμβίη· μάλα τούς γε φιλεῖ ἔκάεργος Ἀπόλλων.
 ἀλλὰ πάλιν τρωπάσθαι, ἐπὴν φάσι ἐν νήεσσιν 95
 θήγης, τοὺς δέ τ' ἔân πεδίον κάτα δηριάεσθαι.

78. περιάγνυται comp. †, ‘bursts around,’ ‘rings around’ (*περί* and *ἄγνυμι*, ‘break’).

91. ἐπαγαλλόμενος comp. †, ‘exulting in.’

[αἱ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἀπολλον,
μήτε τις οὖν Τρώων θάνατον φύγοι ὅσσοι ἔασιν
μήτε τις Ἀργεῖων, νῶιν δὲ ἐκδύμεν ὄλεθρον,
ὅφει οἵοι Τροίης ἱερὰ κρήδεμνα λύωμεν.]”¹⁰⁰

*HARD PLIGHT OF AJAX, WHO WAS TRYING TO DEFEND THE SHIPS
FROM FIRE.*

ώς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Αἴας δὲ οὐκέτ’ ἔμιμνε· βιάζετο γὰρ βελέεσσιν.
δάμνα μιν Ζηνός τε νόος καὶ Τρῶες ἀγανοὶ
βάλλοντες· δεινὴν δὲ περὶ κροτάφοισι φαεινὴ
πῆληξ βαλλομένη καναχὴν ἔχε, βάλλετο δὲ αἰὲὶ¹⁰⁵
κὰπ φάλαρ' εὐποίηθ. ὁ δὲ ἀριστερὸν ὅμον ἔκαμνεν
ἔμπεδον αἰὲν ἔχων σάκος αἰόλον· οὐ δὲ δύναντο
ἀμφ' αὐτῷ πελεμίξαι ἐρείδοντες βελέεσσιν.
αἰὲὶ δὲ ἀργαλέων ἔχετ' ἄσθματι, καὸδ δέ οἱ ιδρῶς
πάντοθεν ἐκ μελέων πολὺς ἔρρεεν, οὐδὲ πῃ εἶχεν¹¹⁰
ἀμπινεῦσαι· πάντη δὲ κακὸν κακῷ ἐστήρικτο.

ἐσπετε νῦν μοι, Μοῦσαι Ὄλύμπια δώματ' ἔχουσαι,
ὄππως δὴ πρώτον πῦρ ἔμπεσε νησὶν Ἀχαιῶν.
Ἐκτωρ Αἴαντος δόρυ μείλινον ἄγχι παραστὰς
πλῆξεν ἄορι μεγάλῳ, αἰχμῆς παρὰ καυλὸν ὅπισθεν,¹¹⁵
ἀντικρὺ δὲ ἀπάραξε· τὸ μὲν Τελαμώνιος Αἴας
πῆλ' αὐτῶς ἐν χειρὶ κόλον δόρυν, τῆλε δὲ ἀπ' αὐτοῦ
αἰχμὴ χαλκείη χαμάδις βόμβησε πεσούσα.
γνῶ δὲ Αἴας κατὰ θυμὸν ἀμύμονα ρίγησέν τε
ἔργα θεῶν, ὃ ῥα πάγχυ μάχης ἐπὶ μῆδεα κεῖρεν¹²⁰
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, Τρώεσσι δὲ βούλετο νύκην.

106. φάλαρ'(α) †, metal ‘bosses’ or ‘disks’ on the helmet. See Introduction, 33.

117. κόλον †, ‘docked,’ ‘headless.’

χάζετο δ' ἐκ βελέων· τοὶ δ' ἔμβαλον ἀκάματον πῦρ
νηὶ θοῇ· τῆς δ' αὖθις κάτ' ἀσβέστη κέχυτο φλόξ.
ὡς τὴν μὲν πρυμνήν πῦρ ἄμφεπεν· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
μηρὼ πληξάμενος Πατροκλῆα προσέειπεν.

125

ACHILLES, SEEING THE ADVANCE OF THE FIRE, URGES PATROCLUS FORTH. THE ARMING OF THE HERO AND THE HARNESSING OF HIS FAMOUS STEEDS, LOANED BY ACHILLES.

“ὅρσεο, διογενὲς Πατρόκλεες, ἵπποκέλευθε·
λεύσσω δὴ παρὰ νηυσὶ πυρὸς δηίοιο ἵωήν.
μὴ δὴ μῆτας ἔλωσι καὶ οὐκέτι φυκτὰ πέλωνται·
δύσσοε τεύχεα θᾶσσον, ἐγὼ δέ κε λαὸν ἀγείρω.”

ὡς φάτο· Πάτροκλος δὲ κορύσσετο νώροπι χαλκῷ. 130
κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμησιν ἔθηκεν
καλάς, ἀργυρέουσιν ἐπισφυρίοις ἀραρυίας·
δεύτερον αὖ θώρηκα περὶ στήθεσσιν ἔδυνεν
ποικίλον ἀστερόεντα ποδώκεος Αἰακίδαο.
ἀμφὶ δ' ἄρ' ὥμοισιν βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον 135
χάλκεον, αὐτὰρ ἔπειτα σάκος μέγα τε στιβαρόν τε.
κρατὶ δ' ἐπ' ἴφθιμῳ κυνέην εὔτυκτον ἔθηκεν
ἵππουριν· δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν.
εἴλετο δ' ἄλκιμα δοῦρε, τά οἱ παλάμηφιν ἀρήρει.
ἔγχος δ' οὐχ ἔλετ' οἶνον ἀμύμονος Αἰακίδαο, 140
βριθὲν μέγα στιβαρόν· τὸ μὲν οὖ δύνατ' ἄλλος Ἀχαιῶν
πάλλειν, ἄλλα μιν οἶος ἐπίστατο πῆλαι Ἀχιλλεὺς
Πηλιάδα μελίην, τὴν πατρὶ φίλῳ τάμε Χείρων
Πηλίου ἐκ κορυφῆς, φόνον ἔμμεναι ἡρώεσσιν.
ἵππους δ' Αὐτομέδοντα θοῶς ζευγνῦμεν ἄνωγεν, 145
τὸν μετ' Ἀχιλλῆα ῥηξήνορα τῦε μάλιστα,
πιστότατος δέ οἱ ἐσκε μάχῃ ἔνι μεῖναι ὁμοκλήν.
τῷ δὲ καὶ Αὐτομέδων ὑπαγε ζυγὸν ὡκέας ἵππους

Ξάνθον καὶ Βαλίον, τὸ ἄμα πνοιῆσι πετέσθην,
τοὺς ἔτεκε Ζεφύρῳ ἀνέμῳ ἄρπυια Ποδάργη, 150
βοσκομένη λειμῶνι παρὰ ρόον Ὁκεανοῖο.
ἐν δὲ παρηορίησιν ἀμύμονα Πήδασον ἔιε,
τόν ρά ποτ' Ἡετίωνος ἐλών πόλιν ἥγαγ' Ἀχιλλεύς,
ὅς καὶ θυητὸς ἐὼν ἐπεθ̄ ἵπποις ἀθανάτοισιν.

THE MYRMIDONS ARE ARMED.

Μυρμιδόνας δ' ἄρ' ἐποιχόμενος θώρηξεν Ἀχιλλεὺς 155
πάντη ἀνὰ κλισίας σὺν τεύχεσιν. οἱ δὲ λύκοι ὡς
ἀμοφάγοι, τοῖσιν τε πέρι φρεσὶν ἀσπετος ἀλκή,
οἵ τ' ἔλαφον κεραὸν μέγαν οὐρεσι δηγώσαντες
δάπτουσιν· πᾶσιν δὲ παρήια αἴματι φοινά·
καί τ' ἀγεληδὸν ἴασιν ἀπὸ κρήνης μελανύδρου 160
λάφοντες γλώσσησιν ἀραιῆσιν μέλαν ὕδωρ
ἄκρου, ἐρευγόμενοι φόνον αἴματος· ἐν δέ τε θυμὸς
στήθεσιν ἄτρομός ἐστι, περιστένεται δέ τε γαστήρ·
τοῖοι Μυρμιδόνων ἥγήτορες ἡδὲ μέδοντες
ἀμφ' ἀγαθὸν θεράποντα ποδώκεος Αἰλακίδαο 165
ρώοντ'. ἐν δ' ἄρα τοῖσιν ἀρήιος ἵστατ' Ἀχιλλεὺς
ὅτρύνων ἵππους τε καὶ ἀνέρας ἀσπιδιώτας.

ACHILLES HIMSELF EXHORTS THEM TO BATTLE.

αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντας ἄμ' ἥγεμόνεσσιν Ἀχιλλεὺς 198
στήσεν ἐν κρίνας, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλεν·

“Μυρμιδόνες, μή τίς μοι ἀπειλάων λελαθέσθω, 200
ἄς ἐπὶ νησὶ θοῆσιν ἀπειλεῖτε Τρώεσσιν

159. φοινά †, ‘red’ (cf. δαφοινός, B 308).

160. ἀγεληδόν †, ‘in packs’ (cf. ἀγέληφι, B 480).

161. λάφοντες †, ‘to lap.’

163. περιστένεται comp. †, ‘is stuffed full’ (literally ‘is cramped all around’; cf. στείνοντο, E 84, ‘were crowded,’ and Attic στενός, ‘narrow’).

πάνθ' ὑπὸ μηνιθμόν, καί μ' ἥπιάεσθε ἔκαστος·
 'σχέτλιε Πηλέος νιέ, χόλῳ ἄρα σ' ἔτρεφε μήτηρ,
 νηλεές, ὃς παρὰ τηνοσὶν ἔχεις ἀέκοντας ἐταίρους.
 οἴκαδέ περ σὺν τηνοσὶν νεώμεθα ποντοπόροισιν 205
 αὐτις, ἐπεί ῥά τοι ὁδε κακὸς χόλος ἔμπεσε θυμῷ·
 ταῦτα μ' ἀγειρόμενοι θάμ' ἐβάζετε· νῦν δὲ πέφανται
 φυλόπιδος μέγα ἔργον, ἔης τὸ πρύν γ' ἐράεσθε.
 ἔνθα τις ἄλκιμον ἦτορ ἔχων Τρώεσσι μαχέσθω.' 210
 ὡς εἰπὼν ἀτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἔκάστου·
 μᾶλλον δὲ στίχεις ἄρθεν, ἐπεὶ βασιλῆος ἄκουσαν.
 ὡς δ' ὅτε τοῖχον ἀνήρ ἀράρη πυκινοῖσι λίθοισιν
 δώματος ὑψηλοῖο, βίας ἀνέμων ἀλεείνων,
 ὡς ἄραρον κόρυθές τε καὶ ἀσπίδες ὅμφαλόεσσαι.
 ἀσπὶς ἄρ' ἀσπίδ' ἔρειδε, κόρυς κόρυν, ἀνέρα δ' ἀνήρ. 215
 ψαύον δ' ἵπποκομοι κόρυθες λαμπροῖσι φάλοισιν
 νευόντων· ὡς πυκνοὶ ἔφέστασαν ἀλλήλοισιν.
 πάντων δὲ προπάροιθε δύ ἀνέρε θωρήσσοντο,
 Πάτροκλός τε καὶ Αὐτομέδων, ἔνα θυμὸν ἔχοντες,
 πρόσθεν Μυρμιδόνων πολεμιζέμεν.

THEN HE RETURNS TO HIS LODGE AND PRAYS TO ZEUS FOR THE
 SAFETY OF PATROCLUS.

αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς 220
 βῆ ῥ' ἴμεν ἐς κλισίην, χηλοῦν δ' ἄπο πῶμ' ἀνέψυγεν
 καλῆς δαιδαλέης, τήν οἱ Θέτις ἀργυρόπεζα
 θῆκ' ἐπὶ τηνὸς ἀγεσθαι, ἐν πλήσασα χιτώνων
 χλαινάσων τ' ἀνεμοσκεπέων οὐλῶν τε ταπήτων·
 ἔνθα δέ οἱ δέπας ἔσκε τετυγμένον, οὐδέ τις ἄλλος 225
 οὐτ' ἀνδρῶν πύνεσκεν ἀπ' αὐτοῦ αἴθοπα οἴνον,

224. ἀνεμοσκεπέων †, 'sheltering from the wind' (ἀνεμος and σκέπας, a 'shelter').

οὗτε τέω σπένδεσκε θεῶν, ὅτι μὴ Διὶ πατρί²³³
 τό ῥα τότ’ ἐκ χηλοῦ λαβὼν ἐκάθηρε θεεώ²³⁴
 πρῶτον, ἔπειτα δὲ ἐνψύ²³⁵ ὕδατος καλῆσι ροῆσιν,
 νύψατο δ’ αὐτὸς χεῖρας, ἀφύσσατο δὲ αἴθοπα οἶνον.²³⁶
 εὗχετ’ ἔπειτα στὰς μέσῳ ἔρκει, λεῦβε δὲ οἶνον
 οὐρανὸν εἰς ἀνιδών — Δία δὲ οὐ λάθε τερπικέραυνον —.

“Ζεῦ ἄνα Δωδωναῖε Πελασγικέ, τηλόθι ναίων,
 Δωδώνης μεδέων δυσχειμέρου — ἀμφὶ δὲ Σελλοὶ
 σοὶ ναίουσ’ ὑποφῆται ἀνιπτόποδες χαμαιεῦναι —.²³⁷
 ἡμὲν δή ποτ’ ἐμὸν ἔπος ἔκλυες εὐξαμένοιο,
 τίμησας μὲν ἐμέ, μέγα δὲ ὦψα λαὸν Ἀχαιῶν.
 ἥδ’ ἔτι καὶ νῦν μοι τόδ’ ἐπικρήγηνον ἐέλδωρ.
 αὐτὸς μὲν γὰρ ἐγώ μενέω νηῶν ἐν ἀγῶνι,
 ἀλλ’ ἔταρον πέμπω πολέσιν μετὰ Μυρμιδόνεσσιν²³⁸
 μάρνασθαι· τῷ κῦδος ἀμα πρόει, εὐρύοπα Ζεῦ,
 θάρσυνον δέ οἱ ἥτορ ἐνὶ φρεσίν, ὄφρα καὶ Ἐκτωρ
 εἴσεται, ἥ ῥα καὶ οἷος ἐπίστηται πολεμίζειν
 ἡμέτερος θεράπων, ἥ οἱ τότε χεῖρες ἄσπτοι
 μαίνονθ’, διππότ’ ἐγώ περ ἵω μετὰ μῶλον Ἀρηος.²³⁹
 αὐτὰρ ἔπει κ’ ἀπὸ ναῦφι μάχην ἐνοπήν τε δίηται,
 ἀσκηθήσι μοι ἔπειτα θοὰς ἐπὶ τῆς ἵκοιτο
 τεύχεσί τε ξὺν πᾶσι καὶ ἀγχεμάχοις ἔτάροισιν.”
 ὡς ἔφατ’ εὐχόμενος τοῦ δὲ ἔκλυε μητίετα Ζεύς.

233. Δωδωναῖε †, vocative adjective, ‘of Dodona’ (Δωδώνη, town of Epirus).

234. Σελλοῖ †, the ‘Selli,’ priests of Pelasgic Zeus at Dodona.

235. ὑποφῆται †, ‘interpreters’ of the divine will (ὑπό and φημι).

236. ἀνιπτόποδες †, ‘with unwashed feet’ (ἀνιπτός, cf. 268, ‘unwashed,’ and πόδες).

237. χαμαιεῦναι †, ‘sleeping on the ground’ (χαμαί, ‘on the ground,’ and εύνη, ‘bed’).

τῷ δ' ἔτερον μὲν ἔδωκε πατήρ, ἔτερον δ' ἀνένευσεν. 250
 νηῶν μέν οἱ ἀπώσασθαι πόλεμόν τε μάχην τε
 δῶκε, σόον δ' ἀνένευσε μάχης ἐξ ἀπονέεσθαι.

ἥ τοι δὲ μὲν σπείσας τε καὶ εὐξάμενος Διὺ πατρὶ²⁵⁵
 ἀψ κλισίην εἰσῆλθε, δέπας δὲ ἀπέθηκ' ἐνὶ χηλῷ·
 στῇ δὲ πάροιθ' ἐλθὼν κλισίης, ἔτι δὲ ηθελε θυμῷ
 εἰσιδέειν Τρώων καὶ Ἀχαιῶν φύλοπιν αἰνήν.

UNDER PATROCLUS, THE MYRMIDONS MARCH FORTH. DISMAY OF
 THE TROJANS, WHO THINK THAT ACHILLES HAS RENOUNCED HIS
 WRATH.

οἱ δὲ ἄμα Πατρόκλῳ μεγαλήτορι θωρηχθέντες
 ἔστιχου, ὅφρ' ἐν Τρωσὶ μέγα φρονέοντες ἔρουσαν.
 αὐτίκα δὲ σφήκεσσιν ἑοικότες ἔξεχέοντο
 εἰνοδίοις, οἷς παιδες ἐριδμαίνωσιν ἔθοντες 260
 [αἱεὶ κερτομέοντες ὁδῷ ἐπὶ οἰκίᾳ ἔχοντας]
 νηπίαχοι, ξυνὸν δὲ κακὸν πολέεσσι τιθεῖσιν.
 τοὺς δὲ εἴ περ παρά τίς τε κιὰν ἄνθρωπος ὁδύτης
 κινήσῃ ἀέκων, οἱ δὲ ἄλκιμον ἥτορ ἔχοντες
 πρόσσω πᾶς πέτεται καὶ ἀμύνει οἶσι τέκεσσιν. 265
 τῶν τότε Μυρμιδόνες κραδίην καὶ θυμὸν ἔχοντες
 ἐκ νηῶν ἔχεοντο· βοὴ δὲ ἀσβεστος ὁρώρει.
 Πάτροκλος δὲ ἐτάροισιν ἐκέλετο μακρὸν ἀύσας.

“Μυρμιδόνες, ἔταροι Πηληιάδεω Ἀχιλῆος,
 ἀνέρες ἔστε, φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς, 270
 ὡς ἀν Πηλεῖδην τιμήσομεν, οἷς μέγ' ἄριστος
 Ἀργεῖων παρὰ νηυσὶ καὶ ἀγχέμαχοι θεράποντες·
 γνῶ δὲ καὶ Ἀτρεῖδης εὐρὺν κρείων Ἀγαμέμνων
 ἦν ἄτην, ὃ τ' ἄριστον Ἀχαιῶν οὐδὲν ἔτισεν.”

260. εἰνοδίοις †, adjective, 'in the road' (*ἐν* and *δόδος*. Cf. § 35).
 ἐριδμαίνωσιν †, 'νεχ,' 'irritate' (cf. *ἔρις*).

ώς εἰπὼν ὥτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἔκάστου. 275
 ἐν δ’ ἔπεσον Τρώεσσιν ἀολλέες· ἀμφὶ δὲ νῆες
 σμερδαλέον κονάβησαν ἀυσάντων ὑπ’ Ἀχαιῶν.
 Τρώες δ’ ώς εἴδοντο Μενοιτίου ἄλκιμου νιόν,
 αὐτὸν καὶ θεράποντα σὺν ἔντεσι μαρμαίροντας,
 πᾶσιν ὀρίνθη θυμός, ἐκίνηθεν δὲ φάλαγγες,
 ἐλπόμενοι παρὰ ναῦφι ποδώκεα Πηλεῖῶνα 280
 μηνιθμὸν μὲν ἀπορρῦψαι, φιλότητα δ’ ἐλέσθαι·
 πάπτηνεν δὲ ἔκαστος, ὅπῃ φύγοι αἰπὺν ὅλεθρον.

PATROCLUS ENTERS THE FRAY WITH VIGOR AND DRIVES THE TROJANS FROM THE SHIPS.

Πάτροκλος δὲ πρῶτος ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ
 ἀντικρὺ κατὰ μέσσον, δθι πλεῖστοι κλονέοντο 285
 νὴι παρὰ πρυμνῇ μεγαθύμου Πρωτειλάου,
 καὶ βάλε Πυραίχμην, ὃς Παιόνας ἵπποκορυστὰς
 ἦγαγεν ἐξ Ἀμυδῶνος ἀπ’ Ἀξιοῦ εὐρὺν ρέοντος.
 τὸν βάλε δεξιὸν ὕμον· δο δ’ ὑπτιος ἐν κονίγσιν
 κάππεσεν οἰμώξας, ἔταροι δέ μιν ἀμφὶ φόβηθεν 290
 Παιόνες· ἐν γὰρ Πάτροκλος φόβοιν ἤκεν ἀπασιν
 ἡγεμόνα κτείνας, ὃς ἀριστεύεσκε μάχεσθαι.
 ἐκ νηῶν δ’ ἔλασεν, κατὰ δ’ ἔσβεσεν αἰθόμενον πῦρ.
 ἡμίδαής δ’ ἄρα νηῦς λίπετ’ αὐτόθι· τοὶ δ’ ἐφόβηθεν
 Τρώες θεσπεσύῳ ὁμάδῳ, Δαναοὶ δ’ ἐπέχυντο 295
 νῆας ἀνὰ γλαφυράς· ὅμαδος δ’ ἀλίαστος ἐτύχθη.
 ώς δ’ ὅτ’ ἀφ’ ὑψηλῆς κορυφῆς ὄρεος μεγάλοιο
 κινήση πυκινὴν νεφέλην στεροπηγερέτα Ζεύς,

294. ἡμιδαής †, ‘half-burnt’ (*ἡμι-* and *δαίω*, ‘burn’).

298. στεροπηγέτα †, nominative, ‘gatherer of lightning’ or ‘waker of lightning’ (*στεροπή* and *ἀγείρω*, ‘gather,’ or *ἀγείρω*, ‘wake’; cf. *ἀστεροπήτης*, A 808).

ἔκ τ' ἔφανεν πᾶσαι σκοπιαὶ καὶ πρώονες ἄκροι
καὶ νάπαι, οὐρανόθεν δὲ ὑπερράγη ἀσπετος αἰθήρ,
ὡς Δαναοὶ νηῶν μὲν ἀπωσάμενοι δήιον πῦρ
τυτθὸν ἀνέπινευσαν, πολέμου δ' οὐ γίγνετ' ἐρωή·
οὐ γάρ πώ τι Τρῷες ἀρηιφίλων ὑπ' Ἀχαιῶν
προτροπάδην φοβέοντο μελαινάων ἀπὸ νηῶν,
ἄλλ' ἔτ' ἄρ' ἀνθίσταντο, νεῶν δ' ὑπόεικον ἀνάγκη. 305

SARPEDON, THE ALLY OF THE TROJANS, RALLIES HIS LYCIANS AND ENGAGES WITH PATROCLUS.

Σαρπηδὼν δ' ὡς οὖν ἵδ' ἀμιτροχίτωνας ἑταίρους 419
χέροσ' ὑπὸ Πατρόκλοιο Μενοιτιάδαο δαμέντας,
κέκλετ' ἄρ' ἀντιθέοισι καθαπτόμενος Λυκίοισιν. 420

“αἰδώς, ὡς Λύκιοι· πόσε φεύγετε; νῦν θοοὶ ἔστε.
ἀντήσω γάρ ἐγὼ τοῦδ' ἀνέρος, ὅφρα δαείω,
ὅς τις ὅδε κρατέει καὶ δὴ κακὰ πολλὰ ἔοργεν
Τρῷας, ἐπεὶ πολλῶν τε καὶ ἐσθλῶν γούνατ' ἔλυσεν.” 425

ἡ ρά, καὶ ἔξ ὁχέων σὺν τεύχεσιν ἀλτὸ χαμᾶζε.
Πάτροκλος δ' ἐτέρωθεν, ἐπεὶ ἵδεν, ἔκθορε δίφρου.
οἱ δ', ὡς τ' αἰγυπιοὶ γαμψώνυχες ἀγκυλοχεῖλαι
πέτρη ἔφ' ὑψηλῇ μεγάλα κλάζοντε μάχωνται,
ὡς οἱ κεκλήγοντες ἐπ' ἀλλήλοισιν ὄρουσαν. 430

CONFERENCE OF HERCULES AND ZEUS OVER SARPEDON'S IMPENDING DOOM.

τοὺς δὲ ἴδων ἐλέησε Κρόνου πάις ἀγκυλομήτεω,
“Ἡρην δὲ προσέειπε κασιγνήτην ἄλοχόν τε·

“ὦ μοι ἐγών, ὦ τέ μοι Σαρπηδόνα φίλτατον ἀνδρῶν
μοῖρ' ὑπὸ Πατρόκλοιο Μενοιτιάδαο δαμῆναι.

304. προτροπάδην †, ‘headlong’ (*πρό* and *τρέπω*).

419. ἀμιτροχίτωνας †, ‘unbelted.’ The Lycians, unlike other Homeric nations, seem to have worn the *χιτών* alone, without the *μίτρη*. On the latter see Introduction, 32.

διχθὰ δέ μοι κραδίη μέμονε φρεσὶν ὄρμαίνοντι, 435
 ἡ μιν ζωὸν ἔόντα μάχης ἀπὸ δακρυούστης

θεύω ἀναρπάξας Λυκίης ἐν πίονι δήμῳ,
 ἡ ἥδη ὑπὸ χερσὶ Μενοιτιάδαο δαμάσσω.”

τὸν δὲ ἡμείβετ’ ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἡρη·
 “αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες; 440

ἀνδρα θυητὸν ἔόντα, πάλαι πεπρωμένον αἰσγῇ,
 διψ ἐθέλεις θανάτοιο δυσηχέος ἐξ ἀναλύσαι;

ἔρδον· ἀτὰρ οὐ τοι πάντες ἔπαινεόμεν θεοὶ ἄλλοι.
 ἄλλο δέ τοι ἔρεω, σὺ δὲ ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν.

αἱ κε ζῶν πέμψῃς Σαρπηδόνα ὄνδε δόμονδε, 445
 φράζεο, μή τις ἔπειτα θεῶν ἐθέλησι καὶ ἄλλος

πέμπειν διν φίλον υἱὸν ἀπὸ κρατερῆς ὑσμύνης.
 πολλοὶ γὰρ περὶ ἀστυ μέγα Πριάμοιο μάχονται

υἱέες ἀθανάτων· τοῖσιν κότον αἰνὸν ἐνήσεις.
 ἄλλ’ εἰ τοι φίλος ἔστι, τεὸν δὲ ὄλοφύρεται ἥτορ, 450

ἡ τοι μέν μιν ἔασον ἐνὶ κρατερῆς ὑσμύνη
 χέρσον ὑπὸ Πατρόκλοιο Μενοιτιάδαο δαμῆναι.

αὐτὰρ ἔπειτα δὴ τὸν γε λίπη ψυχή τε καὶ αἰών,
 πέμπειν μιν Θάνατόν τε φέρειν καὶ ἥδυμον Ἄπνον,

εἰς δὲ δὴ Λυκίης εὑρείης δῆμον ἵκωνται. 455
 ἐνθα ἔ ταρχύσουσι κασίγνητοί τε ἔται τε

τύμβῳ τε στήλῃ τε· τὸ γὰρ γέρας ἔστι θανόντων.”

ὡς ἔφατ’, οὐδὲ ἀπίθησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
 αἷματοέστας δὲ ψιάδας κατέχεντες ἔραζε
 παῖδα φίλον τιμῶν, τὸν οἱ Πάτροκλος ἔμελλεν 460
 φθίσειν ἐν Τροίῃ ἐριβώλακι, τηλόθι πάτρης.

459. *ψάδας* †, ‘drops,’ as of dew.

FIRST THE CHARIOTEER THRASYMELUS AND THEN SARPEDON HIMSELF FALL UNDER THE SPEAR OF PATROCLUS.

οἱ δὲ ὅτε δὴ σχεδὸν ἡσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἴόντες,
ἐνθ' ἦ τοι Πάτροκλος ἀγακλειτὸν Θρασύμηλον,
ὅς ρὸς ἥντος θεράπων Σαρπηδόνος ἦεν ἄνακτος,
τὸν βάλε νείαιραν κατὰ γαστέρα, λῦσε δὲ γυῆ. 465
Σαρπηδὼν δὲ αὐτοῦ μὲν ἀπήμβροτε δουρὶ φαεινῷ
δεύτερος ὄρμηθείς, δὲ δὲ Πήδασον οὔτασεν ἵππον
ἔγχει δεξὶὸν ὕδρον· δὲ δὲ ἔβραχε θυμὸν ἀίσθων,
καὸς δὲ ἔπεος ἐν κονίγσι μακών, ἀπὸ δὲ ἔπτατο θυμός.
τὰ δὲ διαστήτην, κρίκε δὲ ζυγόν, ἥνια δέ σφιν 470
σύγχυτ', ἐπεὶ δὴ κεῖτο παρήρος ἐν κονίγσιν.
τοῦ μὲν Αὔτομεδῶν δουρικλυτὸς εὑρετο τέκμωρ·
σπασσάμενος τανύκες ἀορ παχέος παρὰ μηροῦ,
ἀίξας ἀπέκοψε παρήρον, οὐδὲ ἐμάτησεν.
τὰ δὲ ἰθυνθήτην, ἐν δὲ ρύτηρσι τάνυσθεν. 475
τὰ δὲ αὐτις συνίτην ἔριδος πέρι θυμοβόροιο.
ἐνθ' αὖ Σαρπηδὼν μὲν ἀπήμβροτε δουρὶ φαεινῷ.
Πατρόκλου δὲ ὑπὲρ ὕδρον ἀριστερὸν ἤλυθ' ἀκωκὴ
ἔγχεος, οὐδὲ ἔβαλ' αὐτόν. δὲ δὲ ὑστερος ὕδρυντο χαλκῷ
Πάτροκλος· τοῦ δὲ οὐχ ἄλιον βέλος ἔκφυγε χειρός, 480
ἄλλ' ἔβαλ', ἐνθ' ἄρα τε φρένες ἔρχαται ἀμφ' ἄδινὸν κῆρ.
ἥριπε δὲ, ὡς ὅτε τις δρῦς ἥριπεν ἦ ἀχερωὶς
ἥε πίτις βλωθρή, τήν τ' οὔρεσι τέκτονες ἄνδρες
ἔξέταμον πελέκεσσι νεήκεσι νήιον εἶναι.
ῶς δὲ πρόσθ ἵππων καὶ δίφρου κεῖτο τανυσθείς,
βεβρυχώς, κόνιος δεδραγμένος αἵματοέσσης.
ἥντε ταῦρον ἔπεφνε λέων ἀγέληφι μετελθὼν

470. κρίκε †, 'creaked.'

475. ρύτηρσι, 'reins (*ἔρθω*, 'draw'), special meaning here.'

αἰθωνα μεγάθυμον, ἐν εἰλιπόδεσσι βόεσσιν,
ῶλετό τε στενάχων ὑπὸ γαμφηλῆσι λέοντος,
ῶς ὑπὸ Πατρόκλῳ Λυκίων ἀγὸς ἀσπιστάων
κτεινόμενος μενέαμε, φίλον δ' ὄνόμηνεν ἔταιρον.

490

IN HIS DEATH AGONY SARPEDON CALLS ON GLAUCUS AND THE LYCIANS TO RESCUE HIS ARMOR.

“Γλαῦκε πέπου, πολεμιστὰ μετ' ἀνδράσι, νῦν σε
μάλα χρή

αἰχμητήν τ' ἔμεναι καὶ θαρσαλέον πολεμιστήν.
νῦν τοι ἐελδέσθω πόλεμος κακός, εἰ θοός ἐστι.
πρῶτα μὲν ὅτρυνον Λυκίων ἡγήτορας ἀνδρας
πάντη ἐποιχόμενος Σαρπηδόνος ἀμφὶ μάχεσθαι·
αὐτὰρ ἔπειτα καὶ αὐτὸς ἔμεν πέρι μάρναο χαλκῷ.
σοὶ γὰρ ἔγώ καὶ ἔπειτα κατηφείῃ καὶ ὄνειδος
ἔσσομαι ἥματα πάντα διαμπερές, εἰ κέ μ' Ἀχαιοὶ
τεύχεα συλήσωσι νεῶν ἐν ἀγῶνι πεσόντα.
ἀλλ' ἔχεο κρατερῶς, ὅτρυνε δὲ λαὸν ἀπαντα.”

500

ώς ἄρα μιν εἰπόντα τέλος θανάτοιο κάλυψεν
δόφθαλμοὺς ρῦνάς θ'. ὃ δὲ λὰξ ἐν στήθεσι βαίνων
ἐκ χροὸς ἔλκε δόρυ, προτὶ δὲ φρένες αὐτῷ ἐποντο·
τοῖο δ' ἄμα ψυχὴν τε καὶ ἔγχεος ἔξέρυστ' αἰχμήν.
Μυρμιδόνες δ' αὐτοῦ σχέθον ὑπουρούς φυσιάοντας,
ἱεμένους φοβέεσθαι, ἐπεὶ λίπεν ἄρματ' ἀνάκτων.

505

*SARPEDON IS NEVERTHELESS STRIPPED OF HIS ARMS. HIS BODY IS
RESCUED BY APOLLO, AT THE COMMAND OF ZEUS.*

οἱ δ' ἄρ' ἀπ' ὄμοιν Σαρπηδόνος ἐντέ̄ ἐλοντο
χάλκεα μαρμάροντα· τὰ μὲν κοίλας ἐπὶ νῆσ
δῶκε φέρειν ἑτάροισι Μενοιτίου ἀλκιμος νιός.
καὶ τότ' Ἀπόλλωνα προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς.

665

“εἰ δ’ ἄγε νῦν, φίλε Φοῖβε, κελαινεφὲς αἷμα κάθηρον
ἔλθων ἐκ βελέων Σαρπηδόνα, καὶ μιν ἔπειτα
πολλὸν ἀποπρὸ φέρων λούσον ποταμοῖο ροῆσιν
χρῖσόν τ’ ἀμβροσίη, περὶ δ’ ἀμβροτα εἵματα ἔσσον. 670
πέμπε δέ μιν πομποῖσιν ἄμα κραυπνοῖσι φέρεσθαι
“Τπνῳ καὶ Θανάτῳ διδυμάοσιν, οἱ δά μιν ὅκα
θήσουσ’ ἐν Λυκίης εὐρείης πίονι δήμῳ,
ἐνθα ἔ ταρχύσουσι κασίγνητοί τε ἔται τε
τύμβῳ τε στήλῃ τε· τὸ γὰρ γέρας ἔστι θανόντων.” 675
ώς ἔφατ· οὐδ’ ἄρα πατρὸς ἀνηκούστησεν Ἀπόλλων.
βῆ δὲ κατ’ Ἰδαίων ὁρέων ἐς φύλοπιν αἰνήν,
αὐτίκα δ’ ἐκ βελέων Σαρπηδόνα δῖον ἀείρας,
πολλὸν ἀποπρὸ φέρων λούσεν ποταμοῖο ροῆσιν
χρῖσέν τ’ ἀμβροσίη, περὶ δ’ ἀμβροτα εἵματα ἔσσεν. 680
πέμπε δέ μιν πομποῖσιν ἄμα κραυπνοῖσι φέρεσθαι
“Τπνῳ καὶ Θανάτῳ διδυμάοσιν, οἱ δά μιν ὅκα
κάτθεσταν ἐν Λυκίης εὐρείης πίονι δήμῳ.

PATROCLUS, UNMINDFUL OF ACHILLES'S WARNING, PRESSES FORWARD EVEN TO THE WALL OF TROY, WHERE HE FALLS BACK BEFORE PHOEBUS APOLLO.

Πάτροκλος δ’ ἵπποισι καὶ Αὐτομέδοντι κελεύσας
Τρῶας καὶ Λυκίους μετεκίαθε, καὶ μέγ’ ἀάσθη 685
νήπιος· εἰ δὲ ἔπος Πηληιάδαο φύλαξεν,
ἡ τ’ ἀν ὑπέκφυγε κῆρα κακὴν μέλανος θανάτοιο.
ἀλλ’ αἰεί τε Διὸς κρείσσων νόος ἡέ περ ἀνδρῶν·
[ὅς τε καὶ ἄλκιμον ἄνδρα φοβεῖ καὶ ἀφείλετο νίκην
ρήιδίως, ὃτε δ’ αὐτὸς ἐποτρύνει μαχέσασθαι·] 690
ὅς οἱ καὶ τότε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἀνῆκεν.
ἐνθα τίνα πρῶτον, τίνα δ’ ὕστατον ἔξενάριξας,
Πατρόκλεις, ὃτε δή σε θεοὶ θάνατόνδε κάλεσσαν;

"Αδρηστον μὲν πρῶτα καὶ Αὐτόνοον καὶ Ἔχεκλον
καὶ Πέριμον Μεγάδην καὶ Ἐπίστορα καὶ Μελά- 695
νιππον,

αὐτὰρ ἔπειτ' Ἐλασον καὶ Μούλιον ἡδὲ Πυλάρτην.
τοὺς ἔλεν· οἱ δὲ ἄλλοι φύγαδε μνάοντο ἔκαστος.

ἔνθα κεν ὑψίπυλον Τροίην ἔλον υἱες Ἀχαιῶν
Πατρόκλου ὑπὸ χερσί— πέρι πρὸ γὰρ ἔγχει θῦεν —,
εἰ μὴ Ἀπόλλων Φοῖβος ἐνδμήτου ἐπὶ πύργου 700
ἔστη, τῷ ὀλοὰ φρονέων Τρώεστι δὲ ἀρήγων.
τρὶς μὲν ἐπ' ἀγκῶνος βῆ τείχεος ὑψηλοῖο
Πάτροκλος, τρὶς δὲ αὐτὸν ἀπεστυφέλιξεν Ἀπόλλων
χείρεσσ' ἀθανάτησι φαεινὴν ἀσπίδα νύσσων.
ἄλλ' ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπέστυτο δαίμονι ἵσος, 705
δεινὰ δὲ ὁμοκλήσας προσέφη ἐκάεργος Ἀπόλλων·

"χάζεο, διογενὲς Πατρόκλεες· οὐ νῦ τοι αἴσα
σῶ ὑπὸ δουρὶ πόλιν πέρθαι Τρώων ἀγερώχων,
οὐδὲ νπ' Ἀχιλλῆος, ὃς περ σέο πολλὸν ἀμείνων."

ώς φάτο· Πάτροκλος δὲ ἀνεχάζετο πολλὸν ὅπισ- 710
σω,
μῆνιν ἀλευνάμενος ἐκατηβόλου Ἀπόλλωνος.

THE GOD URGES HECTOR TO SEEK AN ENCOUNTER WITH
PATROCLUS.

"Εκτωρ δὲ ἐν Σκαιῆσι πύλῃς ἔχε μάνυχας ἵππους·
δίζε γάρ, ἡὲ μάχοιτο κατὰ κλόνον αὐτὶς ἐλάσσας
ἢ λαοὺς ἐς τείχος ὁμοκλήσειεν ἀλήναι.
ταῦτ' ἄρα οἱ φρονέοντι παρίστατο Φοῖβος Ἀπόλλων 715
ἀνέρι εἰσάμενος αἰζηῷ τε κρατερῷ τε
Ἀσίῳ, ὃς μήτρως ἦν Ἐκτόρος ἵπποδάμοιο,

718. *Θε* †, 'was in doubt.'

αὐτοκασίγνητος Ἐκάβης νιὸς δὲ Δύμαντος,
ὅς Φρυγίῃ ναίεσκε ρόῆς ἐπὶ Σαγγαρίῳ·
τῷ μιν ἔεισάμενος προσέφη Διὸς νιὸς Ἀπόλλων. 720

“Ἐκτορ, τίπτε μάχης ἀποπαύεαι; οὐδέ τί σε χρή.
αἴθ’, δσον ἡστων εἰμί, τόσον σέο φέρτερος εἶην·
τῷ κε τάχα στυγερῶς πολέμου ἀπερωήσειας.
ἄλλ’ ἄγε Πατρόκλῳ ἔφεπε κρατερώνυχας ἵππους,
αἱ κέν πώς μιν ἐληγς, δώῃ δέ τοι εὐχος Ἀπόλλων.” 725

THE ENCOUNTER. HECTOR'S CHARIOTEER, CEBRIONES, IS SLAIN.

ῶς εἰπὼν δὲ μὲν αὗτις ἔβη θεὸς ἀμ πόνον ἀνδρῶν.
Κεβριώνη δ’ ἐκέλευσε δαΐφρονι φαιδιμος Ἐκτωρ
ἵππους ἐσ πόλεμον πεπληγέμεν. αὐτὰρ Ἀπόλλων
δύσεθ’ ὅμιλον ιών, ἐν δὲ κλόνον Ἀργεῖοισιν
ἡκε κακόν, Τρωσὶν δὲ καὶ Ἐκτορι κῦδος ὥπαζεν. 730
Ἐκτωρ δ’ ἄλλους μὲν Δαναοὺς ἔα οὐδ’ ἐνάριζεν,
αὐτὰρ δὲ Πατρόκλῳ ἔφεπε κρατερώνυχας ἵππους.
Πάτροκλος δὲ ἑτέρωθεν ἀφ’ ἵππων ἄλτο χαμᾶζε
σκαιῇ ἔγχος ἔχων· ἑτέρηφι δὲ λάζετο πέτρον
μάρμαρον ὄκριόεντα, τόν οἱ περὶ χεὺρ ἐκάλυψεν. 735
ἡκε δὲ ἐρεισάμενος — οὐδὲ δὴν χάζετο φωτός —
οὐδὲ ἀλίωσε βέλος· βάλε δὲ Ἐκτορος ἡνιοχῆα
Κεβριόνην, νόθον ιὸν ἀγακλῆος Πριάμοιο,
ἵππων ἡνὶ ἔχοντα μετώπιον ὀξεῖ λᾶι.
ἀμφοτέρας δὲ ὄφρῦς σύνελεν λίθος, οὐδέ οἱ ἔσχεν
δόστεον, ὄφθαλμοὶ δὲ χαμαὶ πέσον ἐν κονίησιν
αὐτοῦ πρόσθε ποδῶν· δὲ δ’ ἄρρ. ἀρνευτῆρι ἐοικὼς

723. ἀπερωήσειας comp. †, ‘retire from,’ ‘rest from’ (*ἀπό* and *ἐρωτάω*. Cf. ἐρέει, B 179, ἐρωτή, Π 302).

κάππεσ' ἀπ' εὐεργέος δύφρου, λίπε δ' ὁστέα θυμός.
τὸν δ' ἐπικερτομέων προσέφης, Πατρόκλεες ἵππεῦ.

“ῳ πόποι, ή μάλ’ ἐλαφρὸς ἀνήρ· ὡς ρέα κυ- 745
βιστᾶ.

εἰ δή που καὶ πόντῳ ἐν ἴχθυόντι γένοιτο,
πολλοὺς ἀν κορέσειν ἀνήρ ὅδε τήθεα διφῶν,
υηὸς ἀποθρώσκων, εἰ καὶ δυσπέμφελος εἴη·
ώς νῦν ἐν πεδίῳ ἐξ ἵππων ρέα κυβιστᾶ.

ἢ ῥα καὶ ἐν Τρώεσσι κυβιστηγῆρες ἔασιν.” 750

*PATROCLUS AND HECTOR WITH THEIR FOLLOWERS FIGHT OVER
THE BODY OF CEBRIONES.*

ώς εἰπὼν ἐπὶ Κεβριόνη ἦρωι βεβήκει
οἷμα λέοντος ἔχων, ὃς τε σταθμοὺς κερατίζων
ἔβλητο πρὸς στῆθος, ἐή τέ μιν ὕλεσεν ἀλκή·
ώς ἐπὶ Κεβριόνῃ, Πατρόκλεες, ἄλσο μεμαώς.
Ἐκτωρ δ' αὐθὲν ἐτέρωθεν ἀφ' ἵππων ἄλτο χαμᾶζε. 755
τὰ περὶ Κεβριόναο λέονθ' ὡς δηρινθήτην,
ῳ τ' ὄρεος κορυφῆσι περὶ κταμένης ἐλάφοιο,
ἄμφω πεινάοντε, μέγα φρονέοντε μάχεσθον·
ώς περὶ Κεβριόναο δύω μῆστωρες ἀντῆς,
Πάτροκλός τε Μενοιτιάδης καὶ φαίδιμος Ἐκτωρ, 760
ἴεντ' ἄλλήλων ταμέειν χρόα νηλέι χαλκῷ.
Ἐκτωρ μὲν κεφαλῆφιν ἐπεὶ λάβειν, οὐ τι μεθίει·
Πάτροκλος δ' ἐτέρωθεν ἔχειν ποδός. οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
Τρῶες καὶ Δαναοὶ σύναγον κρατερὴν ὑσμάνην.
ώς δ' εὑρός τε νότος τ' ἐριδαίνετον ἄλλήλοιν 765
οὔρεος ἐν βήσσης βαθέην πελεμῖζέμεν ψλην,

747. τήθεα †, ‘oysters.’

8ιφῶν †, ‘seeking,’ ‘diving after.’

748. δυσπέμφελος †, ‘stormy’ [πόντος is understood as subject].

φηγόν τε μελίην τε τανύφλοιόν τε κράνειαν,
αἱ τε πρὸς ἀλλήλας ἔβαλον τανυκέας ὅζους
ἡχῆ θεσπεσή, πάταγος δέ τε ἀγνυμενάων.
ὡς Τρῶες καὶ Ἀχαιοὶ ἐπ' ἀλλήλοισι θορόντες 770
δῆσσον, οὐδέ ἔτεροι μνάοντ' ὄλοοιο φόβοιο.
πολλὰ δὲ Κεβριόνην ἄμφ' ὁξέα δοῦρα πεπήγει
ἰοί τε πτερόεντες ἀπὸ νευρῆφι θορόντες,
πολλὰ δὲ χερμάδια μεγάλ' ἀσπίδας ἐστυφέλιξαν
μαρναμένων ἄμφ' αὐτόν. ὁ δέ ἐν στροφάλιγγι 775
κονίης
κεῖτο μέγας μεγαλωστί, λελασμένος ἵπποσυνάων.

THE ACHAEANS, PROVING SUPERIOR, DRAG CEBRIONES AWAY AND STRIP OFF HIS ARMOR. PATROCLUS, AFTER DEEDS OF GREAT VALOR, IS SMITTEN BY APOLLO.

ὅφρα μὲν ἡέλιος μέσον οὐρανὸν ἀμφιβεβήκει,
τόφρα μάλ' ἀμφοτέρων βέλε' ἥπτετο, πῦπτε δὲ λαός.
ἥμος δ' ἡέλιος μετενίστετο βουλυτόνδε,
καὶ τότε δή ρ' ὑπὲρ αἰσαν Ἀχαιοὶ φέρτεροι ἥσαν. 780
ἐκ μὲν Κεβριόνην βελέων ἥρωα ἔρυσσαν
Τρώων ἔξ ἐνοπῆς, καὶ ἀπ' ὕμων τεύχε' ἔλοντο.
Πάτροκλος δὲ Τρωσὶ κακὰ φρονέων ἐνόρουσεν.
τρὶς μὲν ἐπειπ' ἐπόρουσε θῷῳ ἀτάλαντος Ἀρη,
σμερδαλέα ιάχων, τρὶς δ' ἐννέα φῶτας ἐπεφνεν. 785
ἀλλ' ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπέσσυτο δάιμονι Ἰσος,
ἔνθ' ἄρα τοι, Πάτροκλε, φάνη βιότοιο τελευτή.
ἥντετο γάρ τοι Φοῖβος ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ
δεινός. ὁ μὲν τὸν ιόντα κατὰ κλόνον οὐκ ἐνόησεν.
ἡέρι γάρ πολλῇ κεκαλυμμένος ἀντεβόλησεν. 790

767. τανύφλοιον †, 'with smooth [stretched] bark' (*τανύω*, 'stretch.' and *φλοιός*, *φλοιόν*, A 287).

στῇ δ' ὅπιθεν, πλῆξεν δὲ μετάφρενον εὐρέε τ' ὕμω
χειρὶ καταπρηνεῖ· στρεφεδύηθεν δέ οἱ ὅσσε.
τοῦ δ' ἀπὸ μὲν κρατὸς κυνέην βάλε Φοῖβος Ἀπόλλων·
ἥ δὲ κυλινδομένη καναχὴν ἔχε ποστὸν ὑφ' ἵππων
αὐλῶπις τρυφάλεια, μιάνθησαν δὲ ἔθειραι 795
αἷματι καὶ κονίγσι· — πάρος γε μὲν οὐ θέμις ἦεν
ἵπποκομον πήληκα μιαίνεσθαι κονίγσιν·
ἀλλ' ἀνδρὸς θείοιο κάρη χαρίεν τε μέτωπον
ρύετ', Ἀχιλλῆος, τότε δὲ Ζεὺς Ἐκτορι δῶκεν
ἥ κεφαλῆ φορέειν· σχεδόθεν δέ οἱ ἦεν ὄλεθρος· — 800
πᾶν δέ οἱ ἐν χείρεσσιν ἄγη δολιχόσκιον ἔγχος,
βριθὺν μέγα στιβαρὸν κεκορυθμένον· αὐτὰρ ἀπ' ὕμων
ἀσπὶς σὺν τελαμῶνι χαμαὶ πέσε τερμιόεσσα·
λῦσε δέ οἱ θώρηκα ἄναξ Διὸς οἰδὸς Ἀπόλλων.

THEN EUPHORBUS HURLS AT HIM, WHILE HE IS DAZED AND DISARMED.

τὸν δ' ἄτη φρένας εἶλε, λύθεν δ' ὑπὸ φαιδίμα γυῖα, 805
στῇ δὲ ταφών. ὅπιθεν δὲ μετάφρενον ὀξεῖ δουρὶ¹
ὕμων μεσσηγὸν σχεδόθεν βάλε Δάρδανος ἀνήρ,
Πανθοδῆς Εὐφορβος, ὃς ἡλικίην ἐκέκαστο
ἔγχετ' ὅτι πόδεσσί τε καρπαλίμοισιν· —
καὶ γὰρ δὴ τότε φῶτας ἔεικοσι βῆσεν ἀφ' ἵππων, 810
πρῶτ' ἐλθὼν σὺν ὄχεσφι, διδασκόμενος πολέμῳ· —
ὅς τοι πρῶτος ἐφῆκε βέλος, Πατρόκλεες ἵππευ,
οὐ δ' ἐδάμασσ'. ὃ μὲν αὗτις ἀνέδραμε, μῆκτο δ' ὁμίλῳ,
ἐκ χροὸς ἀρπάξας δόρυ μείλινον· οὐδὲ ὑπέμεινεν
Πάτροκλον γυμνόν περ ἐόντ' ἐν δηιοτῆτι. 815

792. στρεφεδύηθεν †, ‘were set whirling,’ ‘grew dizzy’ (*στρέφω* and *δύω*, ‘whirl’).

Πάτροκλος δὲ θεοῦ πληγῇ καὶ δουρὶ δαμασθεὶς
ἀψ ἑτάρων εἰς ἔθνος ἔχάζετο κῆρ' ἀλεείνων.

*HECTOR DEALS PATROCLUS A LAST AND FATAL BLOW, WHICH HE
FOLLOWS WITH AN EXULTING SPEECH.*

"Εκτωρ δ' ὡς εἶδεν Πατροκλῆα μεγάθυμον
ἀψ ἀναχαζόμενον, βεβλημένον ὁξεῖ χαλκῷ,
ἀγχίμολόν ρά οἱ ἥλθε κατὰ στίχας· οὗτα δὲ δουρὶ⁸²⁰
νείατον ἐσ κενεῶνα, διαπρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσεν.
δούπησεν δὲ πεσών· μέγα δ' ἷκαχε λαὸν Ἀχαιῶν.
ὡς δ' ὅτε σῦν ἀκάμαντα λέων ἐβιήσατο χάρμη,
ὡς τὸ δρεος κορυφῆσι μέγα φρονέοντε μάχεσθον
πίδακος ἀμφ' ὀλίγης· ἐθέλουσι δὲ πιέμεν ἄμφω.⁸²⁵
πολλὰ δέ τὸ ἀσθμαίνοντα λέων ἐδάμασσε βίηφιν.
ὡς πολέας πεφνόντα Μενοιτίου ἀλκιμον υἱὸν
"Εκτωρ Πριαμίδης σχεδὸν ἔγχει θυμὸν ἀπηγύρα.
καὶ οἱ ἐπευχόμενος ἔπει πτερόεντα προστηύδα·

"Πάτροκλ', ή που ἔφησθα πόλιν κεραΰξέμεν⁸³⁰
ἀμήν,

Τρωιάδας δὲ γυναικας ἐλεύθερον ἦμαρ ἀπούρας
ἀξειν ἐν νήεσσι φίλην ἐσ πατρίδα γαῖαν,
νήπιε· τάων δὲ πρόσθ' "Εκτορος ὥκεες ἵπποι
ποσσὸν δρωρέχαται πολεμιζέμεν, ἔγχει δ' αὐτὸς
Τρωσὶ φιλοπτολέμοισι μεταπρέπω, ὃ σφιν ἀμύνω⁸³⁵
ἦμαρ ἀναγκαῖον· σὲ δέ τὸ ἐνθάδε γῦπες ἔδοιται.
ἄδειλ', οὐδέ τοι ἐσθλὸς ἐὼν χραίσμησεν Ἀχιλλεύς,
ὅς πού τοι μάλα πολλὰ μένων ἐπετέλλετ' ἰόντι·
μῆ μοι πρὶν ἴέναι, Πατρόκλεες ἵπποκέλευθε,
νῆσας ἔπι γλαφυράς, πρὶν "Εκτορος ἀνδροφόνοιο⁸⁴⁰

825. πένακος †, genitive, feminine, 'spring' of water.

αίματόεντα χιτῶνα περὶ στήθεσσι δατξαῖ·
ὡς πού σε προσέφη· σοὶ δὲ φρένας ἄφρονι πεῖθεν."

THE ANSWER OF DYING PATROCLUS.

τὸν δ' ὀλιγοδρανέων προσέφης, Πατρόκλεες ἵππευ·
“ἡδὴ νῦν, Ἐκτορ, μεγάλ' εὐχεο· σοὶ γὰρ ἔδωκεν
νίκην Ζεὺς Κρονίδης καὶ Ἀπόλλων, οἱ μ' ἐδάμασσαν 845
ῥηιδίως· αὐτοὶ γὰρ ἀπ' ὕμων τεύχε' ἔλοντο.
τοιοῦτοι δ' εἴ πέρ μοι ἔεικοστιν ἀντεβόλησαν,
πάντες κ' αὐτόθ' ὅλοντο ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ δαμέντες.
ἀλλά με μοῖρ' ὄλονὴ καὶ Λητόος ἔκτανεν υἱός,
ἀνδρῶν δ' Εὐφορβος· σὺ δέ με τρίτος ἔξεναρψεις. 850
ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·
οὐ θην οὐδ' αὐτὸς δηρὸν βέη, ἀλλά τοι ἡδη
ἄγχι παρέστηκεν θάνατος καὶ μοῖρα κραταίῃ,
χερσὶ δαμέντ' Ἀχιλῆος ἀμύμονος Αἰακίδαο.”

ώς ἄρα μιν εἰπόντα τέλος θανάτοιο κάλυψεν. 855
ψυχὴ δ' ἐκ ρεθέων πταμένη Ἀιδόσδε βεβήκει,
διν πότμον γοάουσα, λιποῦσ' ἀνδροτῆτα καὶ ἥβην.
τὸν καὶ τεθνητὰ προσηύδαε φαίδιμος Ἐκτωρ.

“Πατρόκλεις, τί νύ μοι μαντεύεαι αἰπὺν ὄλεθρον;
τίς δ' οἶδ', εἴ κ' Ἀχιλεὺς Θέτιδος πάις ἡγκόμοιο 860
φθήγῃ ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ τυπεὶς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσαι;”

THE SWIFT HORSES OF ACHILLES CARRY THE CHARIOTEER AUTO-MEDON OUT OF HECTOR'S REACH.

ώς ἄρα φωνήσας δόρυ χάλκεον ἔξ ὀτειλῆς
εἵρυσε λὰξ προσβάσ, τὸν δ' ὑπτιον ὃσ' ἀπὸ δουρός.
αὐτίκα δὲ ξὺν δουρὶ μετ' Αὔτομέδοντα βεβήκει
ἀντίθεον θεράποντα ποδώκεος Αἰακίδαο. 865
ἴετο γὰρ βαλέειν. τὸν δ' ἔκφερον ὡκέες ἵπποι
ἄμβροτοι, οὓς Πηλῆη θεοὶ δόσαν ἀγλαὰ δῶρα.

ΙΛΙΑΔΟΣ Σ

ΟΠΛΟΠΟΙΙΑ

ACHILLES KNOWS NOT OF THE DEATH OF PATROCLUS. HE IS STARTLED BY THE FLEEING ACHAEOANS.

“Ως οῖ μὲν μάρναντο δέμας πυρὸς αἰθομένοι·
’Αντίλοχος δ’ Ἀχιλῆι πόδας ταχὺς ἄγγελος ἤλθεν.
τὸν δ’ εὑρε προπάροιθε νεῶν ὀρθοκραυράων,
τὰ φρονέοντ’ ἀνὰ θυμόν, ἀ δὴ τετελεσμένα ἦεν·
ὅχθήσας δ’ ἄρα εἶπε πρὸς ὅν μεγαλήτορα θυμόν·

“ὦ μοι ἐγώ, τί τ’ ἄρ’ αὗτε κάρη κομάοντες Ἀχαιοὶ¹⁰
νηυσὶν ἔπι κλονέονται ἀτυζόμενοι πεδίοιο;
μὴ δὴ μοι τελέσωσι θεοὶ κακὰ κήδεα θυμῷ,
ὡς ποτέ μοι μήτηρ διεπέφραδε καί μοι ἔειπεν
Μυρμιδόνων τὸν ἄριστον ἔτι ζώοντος ἐμεῖο
χερσὶν ὑπὸ Τρώων λεάψειν φάσι ηελίοιο.
ἢ μάλα δὴ τέθυηκε Μενοιτίου ἄλκιμος υἱός.
σχέτλιος· ἢ τ’ ἐκέλευον ἀπωσάμενον δῆιον πῦρ
ἄψ ἐπὶ νῆας ἴμεν μηδ’ “Εκτορι ίφι μάχεσθαι.”

ANTILLOCHUS BRINGS HIM THE MESSAGE. HIS INTENSE GRIEF.

ἥσος δὲ ταῦθ’ ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,¹⁵
τόφρα οἱ ἐγγύθεν ἤλθεν ἀγανοῦ Νέστορος υἱὸς
δάκρυνα θερμὰ χέων, φάτο δ’ ἄγγελίην ἀλεγευνήν·

“ὦ μοι, Πηλέος υἱὲ δαῖφρονος, ἢ μάλα λυγρῆς
πεύσεαι ἄγγελίης, ἢ μὴ ὥφελλε γενέσθαι.
κεῖται Πάτροκλος, νέκυος δὲ δὴ ἀμφὶ μάχονται²⁰
γυμνοῦ· ἀτὰρ τά γε τεύχε’ ἔχει κορυθαίολος “Εκτωρ.””

ώς φάτο· τὸν δ' ἄχεος νεφέλη ἐκάλυψε μέλαινα.
 ἀμφοτέρησι δὲ χερσὶν ἐλὼν κόνιν αἰθαλόεσσαν
 χεύατο κὰκ κεφαλῆς, χαρίεν δ' ὥσχυνε πρόσωπον·
 νεκταρέω δὲ χιτῶνι μέλαιν' ἀμφίζανε τέφρη. 25
 αὐτὸς δ' ἐν κονίησι μέγας μεγαλωστὶ τανυσθεὶς
 κεῦτο, φίλησι δὲ χερσὶ κόμην ὥσχυνε δαῖζων.
 δμψαὶ δ', ἦς Ἀχιλεὺς ληίσσατο Πάτροκλός τε,
 θυμὸν ἀκηχεμέναι μεγάλ' ἵαχον, ἐκ δὲ θύρας 30
 ἔδραμον ἀμφ' Ἀχιλῆα δαῖφρονα, χερσὶ δὲ πᾶσαι
 στήθεα πεπλήγυοντο, λύθεν δ' ὑπὸ γυνία ἐκάστης.
 Ἀντίλοχος δ' ἐτέρωθεν ὁδύρετο δάκρυα λείβων,
 χείρας ἔχων Ἀχιλῆος — δ δ' ἔστενε κυδάλιμον κῆρ —
 δείδιε γὰρ μὴ λαιμὸν ἀπαμήσειε σιδήρῳ.

HIS MOTHER, HEARING HIM LAMENT, CRIES OUT TO HER SISTER
 NEREIDS.

σμερδαλέον δ' ὕμωξεν· ἀκουστε δὲ πότνια μήτηρ 35
 ἡμένη ἐν βένθεσσιν ἀλὸς παρὰ πατρὶ γέροντι,
 κώκυσέν τ' ἄρ' ἐπειτα· θεὰ δέ μιν ἀμφαγέροντο
 πᾶσαι, ὅσαι κατὰ βένθος ἀλὸς Νηρηΐδες ἤσαν.
 ἐνθ' ἄρ' ἔην Γλαύκη τε Θάλειά τε Κυμοδόκη τε,
 Νησαίη Σπειώ τε Θόη θ' Ἀλίη τε βοῶπις 40
 Κυμοθόη τε καὶ Ἀκταίη καὶ Λιμνώρεια
 καὶ Μελίτη καὶ Ἰαυρα καὶ Ἀμφιθόη καὶ Ἀγανὴ⁴⁵
 Δωτώ τε Πρωτώ τε Φέρουσά τε Δυναμένη τε
 Δεξαμένη τε καὶ Ἀμφινόμη καὶ Καλλιάνειρα,
 Δωρὶς καὶ Πανόπη καὶ ἀγακλειτὴ Γαλάτεια
 Νημερτής τε καὶ Ἀψευδής καὶ Καλλιάνασσα·

25. ἀμφίζανε comp. †, 'settled upon' (ἀμφὶ and ἴζων = ἴζω).

34. ἀπαμήσειε comp. †, 'cut off', 'cut' (ἀπό and ἀμέω).

37. ἀμφαγέροντο comp. † (ἀμφὶ and ἀγέροντο, B 94).

ἔνθα δ' ἔην Κλυμένη 'Ιάνειρά τε καὶ 'Ιάνασσα,
Μαῖρα καὶ 'Ωρείθυια ἐνπλόκαμός τ' 'Αμάθεια,
ἄλλαι θ' αὖ κατὰ βένθος ἀλὸς Νηρηΐδες εἰσίν.
τῶν δὲ καὶ ἀργύφεον πλῆτο σπέος· αὖ δ' ἄμα πᾶσαι 50
στήθεα πεπλήγοντο, Θέτις δ' ἔξηρχε γόριο·

“κλῦτε, κασίγνηται Νηρηΐδες, ὅφρ' ἐν πᾶσαι
εἰδετ' ἀκούουσαι, δοσ' ἐμῷ ἔνι κήδεα θυμῷ.
ὦ μοι ἐγὼ δειλή, ὦ μοι δυσαριστοτόκεια·
ἥ τ' ἐπεὶ ἀρ τέκον νῦν ἀμύμονά τε κρατερόν τε 55
ἔξοχον ἡρώων, δοδ' ἀνέδραμεν ἔρνεϊ ἵσος,
τὸν μὲν ἐγὼ θρέψασα φυτὸν ὡς γουνῷ ἀλωῆς
νηυσὶν ἐπιπροέηκα κορωνίσιν 'Ιλιον εἴσω
Τρωσὶ μαχεσσόμενον· τὸν δ' οὐχ ὑποδέξομαι αὐτὶς
οἵκαδε νοστήσαντα δόμον Πηλήιον εἴσω. 60
ὅφρα δέ μοι ζώει καὶ ὁρᾷ φάσις ἡελίοιο,
ἄχνυται, οὐδέ τί οἱ δύναμαι χραισμῆσαι ἴουσα.
ἄλλ' εἴμι, ὅφρα ἵδωμι φίλον τέκος ἥδ' ἐπακούσω,
ὅττι μιν ἵκετο πένθος ἀπὸ πτολέμοιο μένοντα.”

LEAVING HER GROTTO, SHE COMES TO ACHILLES AND ASKS THE
CAUSE OF HIS MOURNING.

ὡς ἄρα φωνήσασα λίπε σπέος· αὖ δὲ σὺν αὐτῇ 65
δακρυόεσσαι ἵσαν, περὶ δέ σφισι κῦμα θαλάσσης
ῥήγυνυτο. ταὶ δ' ὅτε δὴ Τροίην ἐρίβωλον ἵκουτο,
ἀκτὴν εἰσανέβησαν ἐπισχερώ, ἔνθα θαμεῖαι
Μυρμιδόνων εἴρυντο νέες ταχὺν ἀμφ' 'Αχιλῆα.
τῷ δὲ βαρὺ στενάχοντι παρίστατο πότνια μήτηρ· 70
δέξῃ δὲ κωκύσασα κάρη λάβε παιδὸς ἔοιο
καὶ ρὸ δλοφυρομένη ἔπεια πτερόεντα προσηγύδα·

54. δυσαριστοτόκεια †, ‘unhappy mother of the noblest son’ (δυσ-,
μιστος, τίκτω).

“τέκνον, τί κλαίεις; τί δέ σε φρένας ἵκετο πένθος;
ἔξαύδα, μὴ κεῦθε· τὰ μὲν δῆ τοι τετέλεσται
ἐκ Διός, ώς ἄρα δὴ πρίν γ' εὐχεῖο χεῖρας ἀνασχών, 75
πάντας ἐπὶ πρυμνῆσιν ἀλήμεναι υἷας Ἀχαιῶν
σεῦ ἐπιδευομένους, παθέειν τ' ἀεκήλια ἔργα.”

*HIS ANSWER: PATROCLUS IS DEAD; FOR REVENGE HE WILL SLAY
HECTOR.*

τὴν δὲ βαρὺ στενάχων προσέφη πόδας ὥκὺς Ἀχιλ-
λεύς.

“μῆτερ ἐμή, τὰ μὲν ἄρ μοι Ὁλύμπιος ἔξετέλεσσεν.
ἀλλὰ τί μοι τῶν ήδος; ἐπεὶ φίλος ὥλεθ' ἐταῖρος 80
Πάτροκλος, τὸν ἐγὼ περὶ πάντων τῶν ἐταίρων,
ἴστον ἐμῇ κεφαλῇ. τὸν ἀπώλεσα, τεύχεα δ' Ἐκτωρ
δηγώσας ἀπέδυστε πελώρια, θαῦμα ἴδεσθαι,
καλά· τὰ μὲν Πηλῆι θεοὶ δόσαν ἀγλαὰ δῶρα
ῆματι τῷ, ὅτε σε βροτοῦ ἀνέρος ἔμβαλον εὔνῃ. 85
αἵθ' ὄφελες σὺ μὲν αὖθι μετ' ἀθανάτης ἀλίγησιν
ναίειν, Πηλεὺς δὲ θυητὴν ἀγαγέσθαι ἄκοιτιν.
τῦν δ' —, ἵνα καὶ σοὶ πένθος ἐνὶ φρεσὶ μυρίον εἴη
παυδὸς ἀποφθιμένοιο, τὸν οὐχ ὑποδέξεαι αὗτις
οἴκαδε νοστήσαντ', ἐπεὶ οὐδ' ἐμὲ θυμὸς ἄνωγεν 90
ζώειν οὐδ' ἄνδρεσσι μετέμμεναι, αἱ κε μὴ Ἐκτωρ
πρῶτον ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ τυπεῖς ἀπὸ θυμὸν δλέσσῃ,
Πατρόκλοιο δ' ἐλωρα Μενοιτιάδεω ἀποτίσῃ.”

τὸν δ' αἵτε προσέειπε Θέτις κατὰ δάκρυ χέουσα·
“ἀκύμορος δή μοι, τέκος, ἔσσεαι, οἵ ἀγορεύεις. 95
αὐτίκα γάρ τοι ἔπειτα μεθ' Ἐκτορα πότμος ἐτοίμος.”

77. ἀεκήλια †, ‘adverse’ to the desire, ‘grievous’ (cf. δέκων, etc.).

HIS FURTHER LAMENT. HE CARES NOT HOW SHORT HIS LIFE MAY BE, IF HE BUT ACCOMPLISH HIS REVENGE.

τὴν δὲ μέγ' ὄχθησας προσέφη πόδας ὡκὺς Ἀχιλλεύς·
 “αὐτίκα τεθναίην, ἐπεὶ οὐκ ἄρ’ ἔμελον ἔταιρω
 κτεινομένῳ ἐπαμῦναι· ὁ μὲν μάλα τηλόθι πάτρης
 ἔφθιτ’, ἐμεῦ δὲ δέησεν ἀρῆς ἀλκτῆρα γενέσθαι. 100
 νῦν δ’, ἐπεὶ οὐ νέομαί γε φίλην ἐσ πατρίδα γαῖαν
 οὐδέ τι Πατρόκλῳ γενόμην φάσι οὐδ’ ἐτάροισιν
 τοῖς ἄλλοις, οἱ δὴ πολέες δάμεν Ἔκτορι δίῳ, —
 ἀλλ’ ἥμαι παρὰ νηυσὶν ἐτώσιον ἄχθος ἀρούρης,
 τοῖος ἐὼν οἶος οὐ τις Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων 105
 ἐν πολέμῳ· ἀγορῆ δέ τ’ ἀμείνονές εἰσι καὶ ἄλλοι.
 ὡς ἔρις ἔκ τε θεῶν ἔκ τ’ ἀνθρώπων ἀπόλοιτο
 καὶ χόλος, ὃς τ’ ἐφέηκε πολύφρονά περ χαλεπῆναι,
 ὃς τε πολὺ γλυκίων μέλιτος καταλειβομένοιο
 ἀνδρῶν ἐν στήθεσσιν ἀέξεται ἡύτε καπνός. 110
 ὡς ἐμὲ νῦν ἐχόλωσεν ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.
 ἀλλὰ τὰ μὲν προτετύχθαι ἔάσομεν ἀχνύμενοί περ,
 θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι φίλον δαμάσαντες ἀνάγκῃ. —
 νῦν δ’ εἰμ’, ὅφρα φίλης κεφαλῆς ὀλετῆρα κιχείω
 Ἔκτορα· κῆρα δ’ ἐγὼ τότε δέξομαι, ὅππότε κεν δὴ 115
 Ζεὺς ἐθέλῃ τελέσαι ἥδ’ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι.
 οὐδὲ γὰρ οὐδὲ βίη Ἡρακλῆς φύγε κῆρα,
 ὃς περ φίλατος ἔσκε Διὶ Κρονίωνι ἀνακτι·
 ἀλλά ἐ μοῖρ’ ἐδάμασσε καὶ ἀργαλέος χόλος Ἡρῆς.
 ὡς καὶ ἐγών, εἰ δὴ μοι ὁμοίη μοῖρα τέτυκται, 120

100. δέησεν †, ‘he needed’ (aorist of δέω, for which Homer regularly has δεύω, with aorist ἐδεήσε).

109. καταλειβομένοιο comp. †, ‘trickling’ (κατά and λείβω, ‘pour’).

114. ὀλετῆρα †, ‘destroyer’ (ὄλλυμα).

κείσομ', ἐπεί κε θάνω. νῦν δὲ κλέος ἐσθλὸν ἀρούμην,
καὶ τινα Τρωιάδων καὶ Δαρδανίδων βαθυκόλπων
ἀμφοτέρησιν χερσὶ παρειάων ἀπαλάων
δάκρυν δμορξαμένην ἀδινὸν στοναχῆσαι ἐφείην.
γνοῖεν δ', ὡς δὴ δηρὸν ἐγὼ πολέμοιο πέπαυμαι. 125
μὴ δέ μ' ἔρυκε μάχης φιλέουσά περ· οὐδέ με πείσεις."

*THETIS BIDS HIM NOT ENTER THE CONFLICT UNTIL SHE BRINGS
HIM NEW ARMS FROM HEPHAESTUS.*

τὸν δ' ἡμείβετ' ἐπειτα θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα·
“ναὶ δὴ ταῦτα γε, τέκνου, ἐτήτυμα· οὐ κακόν ἐστιν
τειρομένους ἑτάροισιν ἀμυνέμεν αἰπὺν ὅλεθρον.
ἀλλά τοι ἔντεα καλὰ μετὰ Τρώεσσιν ἔχονται 180
χάλκεα μαρμαίροντα. τὰ μὲν κορυθαίολος Ἔκτωρ
αὐτὸς ἔχων ὕμοισιν ἀγάλλεται· οὐ δέ ἐ φημὶ
δηρὸν ἐπαγλαϊεῦσθαι, ἐπεὶ φόνος ἐγγύθεν αὐτῷ.
ἀλλὰ σὺ μὲν μή πω καταδύσεο μῶλον. Ἀρηος,
πρίν γ' ἐμὲ δεῦρ' ἐλθοῦσαν ἐν ὁφθαλμοῖσιν ἴδηαι. 185
ἡῶθεν γὰρ νεῦμαι ἄμ' ἡελίῳ ἀνιόντι,
τεύχεα καλὰ φέρουσα παρ' Ἡφαίστοιο ἄνακτος.”

ὦς ἄρα φωνήσασα πάλιν τράπεθ' υῖος ἐήος
καὶ στρεφθεῖσ' ἀλίγσι κασιγνήτησι μετηύδα·

“νῦμεν μὲν νῦν δύτε θαλάσσης εὐρέα κόλπον 140
δύψομεναι τε γέρονθ' ἄλιον καὶ δώματα πατρός,
καὶ οἱ πάντ' ἀγορεύσατ'. ἐγὼ δ' ἐς μακρὸν Ὁλυμπον
εἴμι παρ' Ἡφαίστον κλυτοτέχνην, αἱ κ' ἐθέλησιν
νίει μοι δόμεναι κλυτὰ τεύχεα παμφανάοντα.”

124. *στοναχῆσαι* simple verb †, ‘to lament’ (*στοναχή*, *στόνος*, ‘sighing,’ ‘groaning’).

133. *ἐπαγλαϊεῦσθαι* comp. †, ‘will glory in’ (*ἐπί* and *ἀγλαΐζομαι*. Cf. *ἀγλαός*, ‘shining,’ ‘splendid,’ and *ἀγάλλεται*, l. 132).

ώς ἔφαθ'. αἰ δ' ὑπὸ κῦμα θαλάσσης αὐτίκ' 145
ἔδυσταν.

ἡ δ' αὐτ' Οὐλυμπόνδε θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα
ῆιεν, ὅφρα φίλῳ παιδὶ κλυτὰ τεύχε' ἐνείκαι.

WHILE THETIS IS ON HER JOURNEY, THE POET RESUMES THE STORY
OF THE FIGHT OVER PATROCLUS'S BODY.

τὴν μὲν ἄρ' Οὐλυμπόνδε πόδες φέρον· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
θεσπεσίω ἀλαλητῷ ὑφ' Ἔκτορος ἀνδροφόνοιο
φεύγοντες νῆστος τε καὶ Ἑλλήσποντον ἵκουντο. 150
οὐδέ κε Πάτροκλόν περ ἐυκνήμιδες Ἀχαιοὶ
ἐκ βελέων ἐρύσαντο νέκυν, θεράποντ' Ἀχιλῆος· —
αὗτις γὰρ δὴ τόν γε κίχον λαός τε καὶ ἵπποι
Ἐκτωρ τε Πριάμοιο πάις, φλογὶ εἴκελος ἀλκήν.
τρὶς μέν μιν μετόπισθε ποδῶν λάβε φαίδιμος Ἔκτωρ 155
ἔλκεμεναι μεμάως, μέγα δὲ Τρώεσσιν ὁμόκλα·
τρὶς δὲ δύ Αἴαντες, θοῦριν ἐπιειμένοι ἀλκήν,
νεκροῦ ἀπεστυφέλιξαν. ὃ δ' ἐμπεδον, ἀλκὶ πεποιθώς,
ἄλλοτ' ἐπαΐξασκε κατὰ μόθον, ἄλλοτε δ' αὐτε
στάσκε μέγα ἴάχων· ὃπίσω δ' οὐ χάζετο πάμπαν. 160
ώς δ' ἀπὸ σώματος οὖ τι λέοντ' αἴθωνα δύνανται
ποιμένες ἄγραυλοι μέγα πεινάοντα δίεσθαι,
ώς ρά τὸν οὐκ ἐδύναντο δύω Αἴαντε κορυστὰ
Ἐκτορα Πριαμίδην ἀπὸ νεκροῦ δειδίξασθαι. —
καὶ νύ κεν εἴρυσσεν τε καὶ ἀσπετον ἥρατο κῦδος, 165
εὶ μὴ Πηλεῖωνι ποδήνεμος ὡκέα Ἰρις
ἄγγελος ἥλθε θέουσ' ἀπ' Ὀλύμπου θωρήσσεσθαι,
κρύβδα Διὸς ἄλλων τε θεῶν· πρὸ γὰρ ἦκε μιν Ἡρη.
ἄγχον δ' ισταμένη ἐπεα πτερόεντα προσηγύδα·

168. *κρύβδα* †, 'without the knowledge of,' with genitive (*κρύπτω*).

IRIS, SENT BY HERA, BIDS ACHILLES ROUSE HIMSELF TO RESCUE THE BODY OF HIS FRIEND.

“ ὅρσεο, Πηλεῖδη, πάντων ἐκπαγλότατ’ ἀνδρῶν. 170
 Πατρόκλῳ ἐπάμυνον, οὐ εἴνεκα φύλοπις αἰνὴ
 ἔστηκε πρὸ τεών. οἱ δὲ ἀλλήλους ὀλέκουσιν,
 οἱ μὲν ἀμυνόμενοι νέκυος πέρι τεθνήστος,
 οἱ δὲ ἐρύσσασθαι ποτὶ Ἰλιον ἡνεμόεσσαν
 Τρῶες ἐπιθύουσι. μάλιστα δὲ φαίδιμος Ἐκτωρ 175
 ἐλκέμεναι μέμονεν· κεφαλὴν δέ ἐστι θυμὸς ἀνώγει
 πῆξαι ἀνὰ σκολόπεσσι, ταμόνθ' ἀπαλῆς ἀπὸ δειρῆς.
 ἄλλ' ἄνα, μηδὲ ἔτι κεῖσο· σέβας δέ σε θυμὸν ἰκέσθω
 Πάτροκλον Τρωῆσι κυσὶν μέλπηθρα γενέσθαι.
 σοὶ λάβῃ, αἴ κέν τι νέκυς ἥσχυμμένος ἔλθῃ.” 180
 τὴν δὲ ἡμείβετε ἔπειτα ποδάρκης δῆνος Ἀχιλλεύς.
 “Ιρι θεά, τίς γάρ σε θεῶν ἐμοὶ ἄγγελον ἦκεν;”
 τὸν δὲ αὗτε προσέειπε ποδήνεμος ὡκέα Ἰρις.
 “Ηρη με προέηκε Διὸς κυδρὴ παράκοιτις· 185
 οὐδὲ Κρονίδης ὑψίζυγος οὐδέ τις ἄλλος
 ἀθανάτων, οἱ Ὄλυμπον ἀγάννιφον ἀμφινέμονται.”

WHEN ACHILLES REPEATS THE INJUNCTION OF THETIS, IRIS BIDS HIM SIMPLY SHOW HIMSELF ON THE EDGE OF THE BATTLE.

τὴν δὲ ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὡκὺς Ἀχιλλεύς·
 “πῶς τ’ ἄρ’ ἵω μετὰ μῶλον; ἔχουσι δὲ τεύχε’ ἐκεῖνοι.
 μήτηρ δὲ οὐ με φίλη πρίν γ’ εἴαε θωρήστεσθαι,
 πρίν γ’ αὐτὴν ἐλθοῦσαν ἐν δόφθαλμοῖσιν ἴδωμαι. 190
 στεῦτο γὰρ Ἡφαίστοιο πάρ’ οἰσέμεν ἔντεα καλά.
 ἄλλου δὲ οὐ τεν οἶδα, τεῦ ἀν κλυτὰ τεύχεα δύω,
 εἰ μὴ Αἴαντός γε σάκος Τελαμωνιάδαο.
 ἄλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ γ’, ἐλπομ’, ἐνὶ πρώτοισιν ὁμιλεῖ,
 ἔγχει δηιόων περὶ Πατρόκλοιο θανόντος.” 195

τὸν δ' αὐτε προσέειπε ποδήνεμος ὡκέα Ἰρις·
“εὖ νυ καὶ ἡμεῖς ἴδμεν, ὃ τοι κλυτὰ τεύχε ἔχονται·
ἀλλ' αὐτως ἐπὶ τάφρον ἵων Τρώεσσι φάνηθι,
αἱ κέ σ' ὑποδδείσαντες ἀπόσχωνται πολέμοιο
Τρῶες, ἀναπνεύσωσι δ' ἀρήιοι υἱες Ἀχαιῶν
τειρόμενοι· ὀλίγη δέ τ' ἀνάπνευσις πολέμοιο.”

200

ATHENE PROTECTS HIM AND GIVES HIM A GLORY LIKE THE RADIANCE OF FIRE. HE GOES TO THE TRENCH AND SHOUTS.

ἡ μὲν ἄρ' ὡς εἰποῦσ' ἀπέβη πόδας ὡκέα Ἰρις.
αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς ὥρτο διύφιλος· ἀμφὶ δ' Ἀθήνη
ῶμοις ἴφθιμοισι βάλ' αἰγίδα θυστανόεσσαν,
ἀμφὶ δέ οἱ κεφαλῇ νέφος ἔστεφε δῆα θεάων
χρύσεον, ἐκ δ' αὐτοῦ δαιε φλόγα παμφανάουσαν.
ώς δ' ὅτε καπνὸς ἵων ἔξ ἄστεος αἰθέρ' ἵκηται,
τηλόθεν ἐκ νήσου, τὴν δῆιοι ἀμφιμάχωνται·
οἱ δὲ πανημέριοι στυγερῷ κρίωνται Ἀρηι
ἄστεος ἐκ σφετέρου· ἄμα δ' ἡελίῳ καταδύντι
πυρσοί τε φλεγέθουσιν ἐπήτριμοι, ὑψόσε δ' αὐγὴ
γύγνεται ἀίστουσα, περικτιόνεσσιν ἴδεσθαι,
αἱ κέν πως σὺν νηυσὶν ἀρῆς ἀλκτῆρες ἵκωνται·
ώς ἀπ' Ἀχιλλῆος κεφαλῆς σέλας αἰθέρ' ἵκανεν.
στῇ δ' ἐπὶ τάφρον ἵων ἀπὸ τείχεος οὐδὲν ἐς Ἀχαιοὺς
μίσγετο· μητρὸς γὰρ πυκινὴν ὠπίζετ' ἐφετμήν.
ἔνθα στὰς ἥνσ', ἀπάτερθε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη
φθέγξατ· ἀτὰρ Τρώεσσιν ἐν ἄσπετον ὥρσε κυδοιμόν.
ώς δ' ὅτ' ἀριζήλῃ φωνῇ, ὅτε τ' ἵαχε σάλπιγξ
ἄστυ περιπλομένων δηίων ὑπὸ θυμοραϊστέων,
ώς τότ' ἀριζήλῃ φωνῇ γένετ' Αἰακίδαο.

205

210

215

220

211. πυρσοί †, ‘signal-fires’ (*πῦρ*).

219. σάλπιγξ †, as in Attic.

THE TROJANS ARE ALARMED. THE ACHAEANS RESCUE THE BODY OF PATROCLUS.

οἱ δ' ὡς οὖν ἄιον ὅπα χάλκεον Αἰακίδαο,
πᾶσιν ὄρύνθη θυμός. ἀτὰρ καλλίτριχες ἵπποι
ἀψ ὅχεα τρόπεον, ὅσσοντο γὰρ ἄλγεα θυμῷ·
ἥνιοχοι δ' ἔκπληγεν, ἐπεὶ ἴδον ἀκάματον πῦρ
δεινὸν ὑπὲρ κεφαλῆς μεγαθύμου Πηλέωνος
δαιόμενον· τὸ δὲ δαῖε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
τρὶς μὲν ὑπὲρ τάφρου μεγάλ' ἵαχε δῖος Ἀχιλλεύς,
τρὶς δὲ κυκήθησαν Τρῶες κλειτοί τ' ἐπίκουροι.
ἐνθα δὲ καὶ τότ' ὅλοντο δυώδεκα φῶτες ἄριστοι
ἀμφὶ σφοῖς ὀχέεσσι καὶ ἔγχεσιν. αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
ἀσπασίως Πάτροκλον ὑπὲκ βελέων ἐρύσαντες
κάτθεσαν ἐν λεχέεσσι· φίλοι δ' ἀμφέσταν ἑταῖροι
μυρόμενοι. μετὰ δέ σφι ποδώκης εἴπετ' Ἀχιλλεὺς
δάκρυα θερμὰ χέων, ἐπεὶ εἴσιδε πιστὸν ἑταῖρον
κείμενον ἐν φέρτρῳ, δεδαΐγμένον ὁξεῖ χαλκῷ.
τόν ῥ' ἡ τοι μὲν ἐπεμπε σὺν ἵπποισιν καὶ ὅχεσφιν
ἔσ πόλεμον, οὐ δ' αὗτις ἐδέξατο νοστήσαντα.
'Ηέλιον δ' ἀκάμαντα βοῶπις πότνια Ἡρη
πέμψειν ἐπ' Ὁκεανοῦ ῥοὰς ἀέκοντα νέεσθαι.
ἡέλιος μὲν ἔδυ, παύσαντο δὲ δῖοι Ἀχαιοὶ
φυλόπιδος κρατερῆς καὶ ὁμοίοο πτολέμοιο.

*THE TROJANS IN COUNCIL: POLYDAMAS URGES THEM TO RETIRE
WITHIN THE CITY WALLS, NOW THAT ACHILLES IS ROUSED.*

Τρῶες δ' αὐθ' ἐτέρωθεν ἀπὸ κρατερῆς ὑσμίνης
χωρήσαντες ἔλυσαν ὑφ' ἄρμασιν ὠκέας ἵππους,

224. *τρέπεον* simple verb † (by-form of *τρέπω*. Cf. B 295).

226. *φέρτρῳ* †, 'litter' (*φέρω*).

ἔς δ' ἀγορὴν ἀγέροντο πάρος δόρποιο μέδεσθαι. 245
 ὁρθῶν δ' ἔσταότων ἀγορὴ γένετ', οὐδέ τις ἔτλη
 ἔξεσθαι· πάντας γὰρ ἔχε τρόμος, οῦνεκ' Ἀχιλλεὺς
 ἔξεφάνη, δηρὸν δὲ μάχης ἐπέπαυτ' ἀλεγεινῆς.
 τοῖσι δὲ Πουλυδάμας πεπνυμένος ἥρχ' ἀγορεύειν
 Πανθοῖδης· ὃ γὰρ οἶος ὅρα πρόσσω καὶ ὄπίσσω· — 250
 "Εκτορὶ δ' ἦεν ἑταῖρος, ἵγε δ' ἐν νυκτὶ γένοντο·
 ἀλλ' ὃ μὲν ἄρ μύθοισιν, ὃ δ' ἔγχει πολλὸν ἐνίκα· —
 ὃ σφιν ἐν φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·

"ἀμφὶ μάλα φράζεσθε, φίλοι· κέλομαι γὰρ ἐγώ γε
 ἄστυδε νῦν ἰέναι, μὴ μιμνέμεν Ἡόα δῖαν 255
 ἐν πεδίῳ παρὰ νηυσίν· ἔκὰς δ' ἀπὸ τείχεός είμεν.
 ὄφρα μὲν οὗτος ἀνὴρ Ἀγαμέμνονι μήνιε δίῳ,
 τόφρα δὲ ρήντεροι πολεμιζέμεν ήσαν Ἀχαιοί·
 χαίρεσκον γὰρ ἐγώ γε θοῆς ἐπὶ νηυσὶν ἰαύων,
 ἐλπόμενος νῆας αἰρησέμεν ἀμφιελίσσας. 260
 νῦν δ' αἰνῶς δείδοικα ποδώκεα Πηλεῖωνα·
 οἶος κείνου θυμὸς ὑπέρβιος, οὐκ ἐθελήσει
 μίμνειν ἐν πεδίῳ, ὅθι περ Τρῶες καὶ Ἀχαιοὶ
 ἐν μέσῳ ἀμφότεροι μένος Ἀρητος δατέονται,
 ἀλλὰ περὶ πτόλιός τε μαχέσσεται ἡδὲ γυναικῶν. 265
 ἀλλ' ἴομεν προτὶ ἄστυ· πίθεσθέ μοι· ὅδε γὰρ ἔσται.
 νῦν μὲν νὺξ ἀπέπαυσε ποδώκεα Πηλεῖωνα
 ἀμβροσίη· εἰ δ' ἄμμε κιχήσεται ἐνθάδ' ἐόντας
 αὐριον ὄρμηθεὶς σὺν τεύχεσιν, εὖ νύ τις αὐτὸν
 γυνώσεται· ἀσπασίως γὰρ ἀφίξεται Ἰλιον ἵρην, 270
 ὃς κε φύγῃ, πολλοὺς δὲ κύνες καὶ γῦπτες ἔδονται
 Τρώων· αἱ γὰρ δή μοι ἀπ' οὖατος ὅδε γένοιτο.
 εἰ δ' ἀν ἐμοῖς ἐπέεσσι πιθώμεθα κηδόμενοί περ,
 νύκτα μὲν εἰν ἀγορῇ σθένος ἔξομεν, ἄστυ δὲ πύργοι

νήψηλαί τε πύλαι σανίδες τ' ἐπὶ τῆς ἀραρυῖαι 275
 μακρὰὶ ἐνέξεστοι ἔζενγμέναι εἰρύσσονται·
 πρῶι δ' ὑπηροῖοι σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες
 στησόμεθ' ἀμ̄ πύργους· τῷ δ' ἄλγιον, αἴ κ' ἐθέλησιν
 ἐλθὼν ἐκ νηῶν περὶ τείχεος ἅμμι μάχεσθαι.
 ἀψ πάλιν εἰσ' ἐπὶ νῆας, ἐπεί κ' ἐριαύχενας ὥπους 280
 παντοίουν δρόμουν ἄση ὑπὸ πτόλιν ἡλασκάζων.
 εἴσω δ' οὐ μιν θυμὸς ἐφορμηθῆναι ἔάσει,
 οὐδέ ποτ' ἐκπέρσει· πρώ μιν κύνες ἀργοὶ ἔδονται.”

HECTOR GREETS THE PLAN WITH SCORN. THE TROJANS APPLAUD HIS SPEECH.

τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἵδων προσέφη κορυθαίολος
 “Εκτωρ·
 “Πουλυδάμαν, σὺ μὲν οὐκέτ' ἐμοὶ φίλα ταῦτ' ἀγο- 285
 ρεύεις,
 δος κέλεαι κατὰ ἄστυ ἀλήμεναι αὗτις ιόντας.
 ἢ οὐ πω κεκόρησθε ἐελμένοι ἔνδοθι πύργων;
 πρὶν μὲν γάρ Πριάμοιο πόλιν μέροπες ἄνθρωποι
 πάντες μυθέσκοντο πολύχρυσον πολύχαλκον·
 νῦν δὲ δὴ ἔξαπόλωλε δόμων κειμήλια καλά, 290
 πολλὰ δὲ δὴ Φρυγίην καὶ Μηονίην ἐρατεινὴν
 κτήματα περνάμεν’ ἵκει, ἐπεὶ μέγας ὡδύσσατο Ζεύς.
 νῦν δ' ὅτε πέρ μοι ἔδωκε Κρόνου πάις ἀγκυλομήτεω
 κῦδος ἀρέσθ' ἐπὶ νηυσὶ θαλάσσῃ τ' ἔλσαι Ἀχαιούς,
 νήπιε, μηκέτι ταῦτα νοήματα φαῦν’ ἐνὶ δῆμῳ. 295
 οὐ γάρ τις Τρώων ἐπιπείσεται· οὐ γάρ ἔάσω.
 ἀλλ' ἄγεθ', ως ἀν ἐγὼ εἴπω, πειθώμεθα πάντες.
 νῦν μὲν δόρπον ἔλεσθε κατὰ στρατὸν ἐν τελέεσσιν,
 καὶ φυλακῆς μνήσασθε καὶ ἐγρήγορθε ἔκαστος·
 Τρώων δ' δος κτεάτεσσιν ὑπερφιάλως ἀνιάζει, 300

συλλέξας λαοῖσι δότω καταδημοβορῆσαι,
τῶν τινα βέλτερόν ἔστιν ἐπαυρέμεν ἢ περ Ἀχαιούς.
πρῶι δὲ ὑπηροῖσι σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες
νηστὸν ἐπὶ γλαφυρῆσιν ἐγείρομεν ὁξὺν Ἀρηα·
εἰ δὲ ἐτεὸν παρὰ ναῦφιν ἀνέστη δῖος Ἀχιλλεύς, 305
ἀλγιον, αἱ κ' ἐθέληρσι, τῷ ἐσσεται· οὐ μιν ἐγώ γε
φεύξομαι ἐκ πολέμου δυσηχέος, ἀλλὰ μάλ' ἄντην
στήσομαι, ἢ κε φέρηστι μέγα κράτος ἢ κε φεροίμην.
· ξυνὸς Ἐνυάλιος, καί τε κτενέοντα κατέκτα.”

ὡς Ἔκτωρ ἀγόρευ', ἐπὶ δὲ Τρῶες κελάδησαν 310
νήπιοι· ἐκ γάρ σφεων φρένας εἴλετο Παλλὰς Ἀθήνη.
“Ἐκτορὶ μὲν γὰρ ἐπήνησαν κακὰ μητιάοντι,
Πουλυδάμαντι δ' ἄρ' οὐ τις, δις ἐσθλὴν φράζετο βουλήν.
δόρπον ἐπειθ' εἴλοντο κατὰ στρατόν·

LED BY ACHILLES, THE ACHAEOANS MOURN PATROCLUS. ACHILLES ANNOUNCES TO HIS MYRMIDONS THAT HE WILL NOT SET ABOUT THE FUNERAL OF PATROCLUS UNTIL HE HAS THE HEAD AND THE ARMOR OF HECTOR.

αὐτὰρ Ἀχαιοὶ

παννύχιοι Πάτροκλον ἀνεστενάχοντο γοῶντες. 315
τοῖσι δὲ Πηλεῖδης ἀδινοῦ ἐξῆρχε γόοιο,
χεῖρας ἐπ' ἀνδροφόνους θέμενος στήθεσσιν ἔταιρου,
πυκνὰ μάλα στενάχων ὡς τε λίς ἡγενειος,
ῳ ρά θ' ὑπὸ σκύμνους ἐλαφηβόλος ἀρπάσῃ ἀνήρ
>NNηλης ἐκ πυκινῆς· δις δέ τ' ἄχνυται ὑστερος ἐλθών, 320
πολλὰ δέ τ' ἄγκε ἐπῆλθε μετ' ἀνέρος ἵχνι ἐρευνῶν,

301. καταδημοβορῆσαι †, ‘to consume as public property’ (cf. δημοβόρος, A 231).

319. σκύμνους †, ‘whelps.’

Ἐλαφηβόλος [ἀνήρ] †, ‘deer-shooter’ (Ἐλαφος, ‘deer,’ and Βάλλω), here generalized, ‘hunter.’

εἴ ποθεν ἔξεύροι· μάλα γὰρ δριψὺς χόλος αἱρεῖ·
ῶς δὲ βαρὺ στενάχων μετεφώνεε Μυρμιδόνεσσιν·

“ὦ πόποι, ἦ δὲ ἄλιον ἔπος ἔκβαλον ἡματὶ κείνῳ,
θαρσύνων ἥρωα Μενοίτιον ἐν μεγάροισιν. 325

φῆν δέ οἱ εἰς Ὀπόεντα περικλυτὸν υἱὸν ἀπάξειν
Ἴλιον ἐκπέρσαντα, λαχόντα τε ληίδος αἴσαν.

ἄλλ’ οὐ Ζεὺς ἀνδρεσσι νοήματα πάντα τελευτᾶ·
ἄμφω γὰρ πέπρωται ὁμοίην γαῖαν ἐρεῦσαι 330

αὐτοῦ ἐνὶ Τροίῃ, ἐπεὶ οὐδὲ ἐμὲ νοστήσαντα
δέξεται ἐν μεγάροισι γέρων ἵππηλάτα Πηλεὺς

οὐδὲ Θέτις μῆτηρ, ἀλλ’ αὐτοῦ γαῖα καθέξει.
νῦν δὲ ἐπεὶ οὖν, Πάτροκλε, σεῦ ὕστερος εἰμ’ ὑπὸ γαῖαν,

οὐ σε πρὶν κτειώ, πρώτη γέ “Ἐκτορος ἐνθάδ’ ἐνεῖκαι
τεύχεα καὶ κεφαλὴν μεγαθύμου, σοῦ φονῆος. 335

δώδεκα δὲ προπάροιθε πυρῆς ἀποδειροτομήσω
Τρώων ἀγλαὰ τέκνα, σέθεν κταμένοιο χολωθείς.

τόφρα δέ μοι παρὰ νησὶ κορωνίστι κείσεαι αὗτως,
ἀμφὶ δὲ σὲ Τρφαὶ καὶ Δαρδανίδες βαθύκολποι

κλαύσονται νύκτας τε καὶ ἡματα δάκρυ χέουσται,
τὰς αὗτοὶ καμόμεσθα βίηφί τε δουρί τε μακρῷ, 340

πιείρας πέρθοντε πόλις μερόπων ἀνθρώπων.”

THE CORPSE OF PATROCLUS IS BATHED, ANOINTED, AND SHROUDED.

ῶς εἰπὼν ἐτάροισιν ἐκέκλετο δῖος Ἀχιλλεὺς
ἀμφὶ πυρὶ στῆσαι τρίποδα μέγαν, ὅφρα τάχιστα

Πάτροκλον λούσειαν ἀπὸ βρότον αἵματόεντα. 345

οἱ δὲ λοετροχόον τρίποδ’ ἵστασαν ἐν πυρὶ κηλέᾳ,
ἐν δέ ἄρ’ ὕδωρ ἔχεον, ὑπὸ δὲ ξύλα δαῖον ἐλόντες.

γάστρην μὲν τρίποδος πῦρ ἄμφεπε, θέρμετο δὲ ὕδωρ.

αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ ζέσσεν ὅδωρ ἐνὶ ἦνοπι χαλκῷ,
καὶ τότε δὴ λούσάν τε καὶ ἥλειψαν λίπ' ἐλαίῳ,
ἐν δὲ ὀτειλὰς πλῆσαν ἀλείφατος ἐννεώρῳο.
350
ἐν λεχέεσσι δὲ θέντες ἔανῳ λιτὶ κάλυψαν
ἔσ πόδας ἐκ κεφαλῆς, καθύπερθε δὲ φάρεῃ λευκῷ.
παννύχιοι μὲν ἐπειτα πόδας ταχὺν ἀμφ' Ἀχιλῆα
Μυρμιδόνες Πάτροκλον ἀνεστενάχοντο γοῶντες.
355

ZEUS AND HERA.

Ζεὺς δὲ Ἡρην προσέειπε κασιγνήτην ἄλοχόν τε·
“ἐπρηξας καὶ ἐπειτα, βοῶπις πότνια Ἡρη,
ἀνστήσασ’ Ἀχιλῆα πόδας ταχύν. η̄ ρά νν σεῖο
ἐξ αὐτῆς ἐγένοντο κάρη κομάοντες Ἀχαιοί;”
τὸν δὲ ἡμείβετ’ ἐπειτα βοῶπις πότνια Ἡρη·
360
“αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες;
καὶ μὲν δὴ πού τις μέλλει βροτὸς ἀνδρὶ τελέσσαι,
ὅς περ θητός τ’ ἔστι καὶ οὐ τόσα μήδεα οἴδεν·
πῶς δὴ ἐγώ γ’, η̄ φημὶ θεάων ἔμμεν ἀρίστη,
ἀμφότερον, γενεῇ τε καὶ οῦνεκα σὴ παράκοιτις
365
κέκλημαι, σὺ δὲ πᾶσι μετ’ ἀθανάτοισιν ἀνάσσεις,
οὐκ δῆθελον Τρώεσσι κοτεσσαμένη κακὰ ράψαι;”

THETIS COMES TO THE HOUSE OF HEPHAESTUS. SHE IS GREETED FIRST BY HIS WIFE, CHARIS;

ώς οὖ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
‘Ηφαίστου δ’ ἵκανε δόμον Θέτις ἀργυρόπεζα
ἀφθιτον ἀστερόεντα, μεταπρεπέ^ε ἀθανάτοισιν,
370
χάλκεον, ὃν ρὸς αὐτὸς ποιήσατο κυλλοποδίων.
τὸν δὲ εὑρ’ ἴδρωντα ἐλισσόμενον περὶ φύσας,
σπεύδοντα· τρίποδας γὰρ ἔεικοσι πάντας ἔτευχεν

870. μεταπρεπέ^ε (ε) †, ‘conspicuous among’ (cf. δικτρεπέα, B 483).

έσταμεναι περὶ τοῖχον ἐνσταθέος μεγάροιο,
 χρύσεα δέ σφ' ὑπὸ κύκλα ἐκάστῳ πυθμένι θήκεν, 375
 ὅφρα οἱ αὐτόματοι θεῖον δυσαίατ' ἀγώνα
 ἥδ' αὗτις πρὸς δῶμα νεοίατο, θαῦμα ἰδέσθαι.
 οἱ δὲ ή τοι τόσον μὲν ἔχον τέλος, οὐατα δὲ οὐ πω
 δαιδάλεα προσέκειτο· τά ρ' ἥρτνε, κόπτε δὲ δεσμούς.
 ὅφρ' ὃ γε ταῦτ' ἐπονεῦτο ἵδυίησι πραπίδεσσιν, 380
 τόφρα οἱ ἐγγύθεν ἥλθε θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα.
 τὴν δὲ ἴδε προμολοῦσα Χάρις λιπαροκρήδεμνος
 καλή, τὴν ὕπαινε περικλυτὸς ἀμφιγυῆεις.
 ἐν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ ἔπος τ' ἔφατ' ἐκ τ' ὀνόμαζεν.

“τίπτε, Θέτις τανύπεπλε, ἱκάνεις ἡμέτερον δῶ, 385
 αἰδοίη τε φίλη τε; πάρος γε μὲν οὖ τι θαμίζεις.
 ἀλλ' ἔπεο προτέρω, ὦνα τοι πάρ ξείνια θείω.”

ἄσ τοι φωνήσασα πρόσω ἄγε δῆτα θεάων.
 τὴν μὲν ἔπειτα καθεῦσεν ἐπὶ θρόνου ἀργυροήλου
 καλοῦ δαιδαλέου· ὑπὸ δὲ θρῆνυς ποσὶν ἦεν. 390
 κέκλετο δὲ “Ηφαιστον κλυτοτέχνην εἰπέ τε μῆθον·

“Ηφαιστε, πρόμολ’ ὄδε· Θέτις νύ τι σεῦ χατίζει.”
 τὴν δὲ ἡμείβετ’ ἔπειτα περικλυτὸς ἀμφιγυῆεις.

“ἥ ρά νύ μοι δεινή τε καὶ αἰδοίη θεὸς ἔνδον,
 ἥ μ' ἐσάωσ’, ὅτε μ' ἄλγος ἀφίκετο τῆλε πεσόντα
 μητρὸς ἐμῆς ιότητι κυνώπιδος, ἥ μ' ἐθέλησεν
 κρύψαι χωλὸν ἔόντα. τότ' ἀν πάθον ἄλγεα θυμῷ,
 εἴ μή μ' Εὔρυνόμη τε Θέτις θ' ὑπεδέξατο κόλπῳ,
 Εύρυνόμη θυγάτηρ ἀφορρόου Ὀκεανοῖο.
 τῆσι πάρ’ ἐννάετες χάλκευον δαίδαλα πολλά,

379. προσέκειτο comp. † (passive of προσ-τίθημ), ‘were fixed on.’

382. λιπαροκρήδεμνος, ‘with glistening veil.’ See Introduction, 21.

400. χάλκευον †, ‘wrought’ as a coppersmith (*χαλκεύς*).

πόρπας τε γναμπτάς θ' ἔλικας κάλυκάς τε καὶ ὅρμους,
 ἐν σπῆι γλαφυρῷ· περὶ δὲ ρόος Ὁκεανοῦ
 ἀφρῷ μορμύρων ῥέεν ἄσπετος· οὐδέ τις ἄλλος
 ἥδεεν οὔτε θεῶν οὔτε θητῶν ἀνθρώπων,
 ἀλλὰ Θέτις τε καὶ Εὐρυνόμη ἵσται, αἱ μ' ἐσάωσται. 405
 ἦ νῦν ἡμέτερον δόμον ἵκει· τῷ με μάλα χρεὼ
 πάντα Θέτι καλλιπλοκάμῳ ζωάγρια τίσειν.
 ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν οἱ παράθετες ξεινήια καλά,
 ὅφρ' ἂν ἐγὼ φύσας ἀποθείομαι ὅπλα τε πάντα.”

THEN BY HEPHAESTUS HIMSELF.

ἢ, καὶ ἀπ' ἀκμοθέτοιο πέλωρ αἰητον ἀνέστη 410
 χωλεύων· ὑπὸ δὲ κυνῆμαι ρώοντο ἄραιαι
 φύσας μέν ρ' ἀπάνευθε τίθει πυρός, ὅπλα τε πάντα
 λάρνακ' ἔστι ἀργυρένη συλλέξατο, τοῖς ἐπονεῦτο.
 σπόγγῳ δ' ἀμφὶ πρόσωπα καὶ ἀμφω χεῖρ' ἀπομόργυν
 αὐχένα τε στιβαρὸν καὶ στήθεα λαχνήεντα. 415
 δῦ δὲ χιτῶν', ἔλε δὲ σκῆπτρον παχύ, βῆ δὲ θύραζε
 χωλεύων· ὑπὸ δ' ἀμφίπολοι ρώοντο ἄνακτι
 χρύσειαι, ζωῆσι νεήνιστσιν ἐικυῖαι.
 τῆς ἐν μὲν νόος ἐστὶ μετὰ φρεσίν, ἐν δὲ καὶ αὐδὴ
 καὶ σθένος, ἀθανάτων δὲ θεῶν ἄπο ἔργα ἵσασιν. 420
 αἱ μὲν ὑπαίθα ἄνακτος ἐποίπνυον· αὐτὰρ ὁ ἔρρων
 πλησίον, ἐνθα Θέτις περ, ἐπὶ θρόνου ἔζε φαεινοῦ
 ἐν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ ἔπος τ' ἔφατ' ἐκ τ' ὄνόμαζεν.

401. πόρπας †. ‘brooches.’ See Introduction, 12, 17.

Κάλυκας †, ‘spirals,’ probably worn as bracelets or armlets. Helbig, however, identifies the word with a certain kind of spiral brooch (*Das homerische Epos*², pp. 279–281).

κάλυκας †, perhaps ‘ear-rings’ (literally ‘cups’ of flowers, ‘buds’).

410. αἰητον †, ‘panting, ‘puffing’ (if from ἄημι, ‘blow’).

“τύπτε, Θέτις τανύπεπλε, ίκάνεις ἡμέτερον δῶ,
αἰδοίη τε φίλη τε; πάρος γε μὲν οῦ τι θαμίζεις. 425
αῦδα, ὃ τι φρονέεις· τελέσαι δέ με θυμὸς ἄνωγεν,
εἰ δύναμαι τελέσαι γε καὶ εἰ τετελεσμένον ἔστιν.”

SHE TELLS HIM HER ERRAND.

τὸν δὲ ἡμείβετ’ ἐπειτα Θέτις κατὰ δάκρυ χέουσα·
“Ηφαιστός, ἡ ἄρα δή τις, ὃσαι θεαὶ εἴσ’ ἐν Ὄλυμπῳ,
τοσσάδ’ ἐνὶ φρεσὶν ἥσιν ἀνέσχετο κῆδεα λυγρά, 430
ὅσσος ἐμοὶ ἐκ πασέων Κρονίδης Ζεὺς ἄλγε’ ἔδωκεν;
ἐκ μὲν μ’ ἀλλάων ἀλιάων ἀνδρὶ δάμασσεν,
Αἰακίδης Πηλῆι, καὶ ἔτλην ἀνέρος εὔνην
πολλὰ μάλ’ οὐκ ἐθέλουσα· ὃ μὲν δὴ γήραϊ λυγρῷ
κεῖται ἐνὶ μεγάροις ἀρημένος, ἄλλα δέ μοι νῦν. 435
νιὸν ἐπεί μοι δῶκε γενέσθαι τε τραφέμεν τε
ἔξοχον ἡρώων, ὃ δὲ ἀνέδραμεν ἔρνεϊ Ίτος,
τὸν μὲν ἐγὼ θρέψασα φυτὸν ὡς γουνῷ ἀλωῆς
νηυσὶν ἐπιπροέκα κορωνίσιν Ἱλιον εἴσω
Τρωσὶ μαχεστόμενον· τὸν δὲ οὐχ ὑποδέξομαι αὗτις 440
οἴκαδε νοστήσαντα δόμον Πηλήιον εἴσω.
ὅφρα δέ μοι ζώει καὶ ὁρᾶ φάσις ἡελίοιο,
ἄχνυται, οὐδέ τί οἱ δύναμαι χραισμῆσαι ἰοῦσα.
κούρην, ἦν ἄρα οἱ γέρας ἔξελον νῆες Ἀχαιῶν,
τὴν ἀψὲ ἐκ χειρῶν ἔλετο κρείων Ἀγαμέμνων. 445
ἢ τοι δὲ τῆς ἀχέων φρένας ἔφθιεν· αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
Τρῶες ἐπὶ πρυμνῆσιν ἐείλεον οὐδὲ θύραζε
εἶων ἔξιέναι. τὸν δὲ λίσσοντο γέροντες
Ἀργεῖων, καὶ πολλὰ περικλυτὰ δῶρ’ ὀνόμαζον.
ἐνθ’ αὐτὸς μὲν ἐπειτ’ ἡναίνετο λοιγὸν ἀμῦναι, 450
αὐτὰρ δὲ Πάτροκλον πέρι μὲν τὰ ἀ τεύχεα ἔσσεν,

πέμπε δέ μιν πόλεμόνδε, πολὺν δ' ἄμα λαὸν ὅπασσεν.
 πᾶν δ' ἡμαρ μάρναντο περὶ Σκαιῆσι πύλησιν·
 καί νῦ κεν αὐτῆμαρ πόλιν ἔπραθον, εἰ μὴ Ἀπόλλων
 πολλὰ κακὰ ρέξαντα Μενοιτίου ἄλκιμον υἱὸν 455
 ἔκταν' ἐνὶ προμάχοισι καὶ Ἐκτορὶ κύδος ἔδωκεν.
 τοῦνεκα μῦν τὰ σὰ γούναθ' ικάνομαι, αἴ κ' ἔθελησθα
 νῦ μοι ὀκυμόρφῳ δόμεν ἀσπίδα καὶ τρυφάλειαν
 καὶ καλὰς κυημῖδας ἐπισφυρίοις ἀραρύιας
 καὶ θώρηχ· ἂ γάρ ήν οἵ, ἀπώλεσε πιστὸς ἔταιρος 460
 Τρωσὶ δαμείς· δὲ κεῦται ἐπὶ χθονὶ θυμὸν ἀχεύων."

HE PROMISES THE ARMS, AND IMMEDIATELY SETS ABOUT THE WORK.

τὴν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα περικλυτὸς ἀμφιγυήεις·
 “θάρσει· μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῆσι μελόντων.
 αἱ γάρ μιν θανάτοιο δυσηχέος ὥδε δυναίμην
 νόσφιν ἀποκρύψαι, ὅτε μιν μόρος αἰνὸς ικάνοι, 465
 ὡς οἱ τεύχεα καλὰ παρέσσεται, οἵα τις αὗτε
 ἀνθρώπων πολέων θαυμάσσεται ὃς κεν ἴδηται.”

ὦς εἰπὼν τὴν μὲν λίπεν αὐτοῦ, βῆ δὲ ἐπὶ φύσας·
 τὰς δὲ ἐς πῦρ ἔτρεψε κέλευσέ τε ἐργάζεσθαι.
 φύσαι δὲ ἐν χοάνοισιν ἑέικοσι πᾶσαι ἐφύσων, 470
 παντοίην εὔπρηστον ἀντμὴν ἔξανιεῖσαι,
 ἄλλοτε μὲν σπεύδοντι παρέμμεναι, ἄλλοτε δὲ αὗτε,
 ὅππως Ἕφαιστός τ' ἔθέλοι καὶ ἔργον ἄνοιτο.
 χαλκὸν δὲ ἐν πυρὶ βάλλεν ἀτειρέα καστίτερόν τε
 καὶ χρυσὸν τιμῆντα καὶ ἄργυρον· αὐτὰρ ἔπειτα 475

470. χοάνοισιν †, ‘melting-pots,’ ‘crucibles’ (*χέω*, ‘pour’; *πρό-χοος*, ‘pitcher’).

471. εὔπρηστον †, ‘well-blown,’ ‘strong-blown’ (*εὖ* and *πρήθω*. Cf. πρῆσεν, A 481).

ἔξανιεῖσαι comp. † (*ἴξ-ω-ΐημ*).

θῆκεν ἐν ἀκμοθέτῳ μέγαν ἀκμονα, γέντο δὲ χειρὶ^{477.}
ῥαιστήρᾳ κρατερόν, ἔτέρηφι δὲ γέντο πυράγρην.

THE SHIELD AND ITS ORNAMENTS.

ποίει δὲ πρώτιστα σάκος μέγα τε στιβαρόν τε
πάντοσε δαιδάλλων, περὶ δ' ἄντυγα βάλλε φαεινὴν
τρίπλακα μαρμαρέην, ἐκ δ' ἀργύρεον τελαμῶνα.^{480.}
πέντε δ' ἄρ' αὐτοῦ ἔσται σάκεος πτύχες· αὐτὰρ ἐν αὐτῷ
ποίει δαιδαλα πολλὰ ἴδυντοι πραπίδεσσιν.

LAND AND SEA AND SKY; SUN AND MOON AND CONSTELLATIONS.
(THESE NATURALLY OCCUPY THE CENTER.)

ἐν μὲν γαῖαν ἔτενξ^{481.} ἐν δ' οὐρανὸν ἐν δὲ θάλασσαν
ἡέλιον τ' ἀκάμαντα σελήνην τε πλήθουσαν,
ἐν δὲ τὰ τείρεα πάντα, τά τ' οὐρανὸς ἐστεφάνωται,^{485.}
Πληιάδας θ' Ὑάδας τε τό τε σθένος Ὁμοίων
ἄρκτον θ', ἦν καὶ ἄμαξαν ἐπίκλησιν καλέοντιν,
ἥ τ' αὐτοῦ στρέφεται καὶ τ' Ὁμοίωνα δοκεύει,
οἵη δ' ἄμμορός ἐστι λοετρῶν Ὡκεανοῖο.

¹ TWO CITIES.—(Δ) THE CITY IN PEACE.

ἐν δὲ δύω ποίησε πόλις μερόπων ἀνθρώπων^{490.}
καλάς. ἐν τῇ μέν ῥᾳ γάμοι τ' ἔσται εἰλαπίναι τε,
νύμφας δ' ἐκ θαλάμων δαΐδων ὑπὸ λαμπομενάων
ἥγινεν ἀνὰ ἄστυ, πολὺς δ' ὑμέναιος ὄρώρει.

477. *ῥαιστήρα* †, ‘hammer’ (*ῥαιστός*, ‘shatter,’ ‘dash’; cf. *διαρράσσει*, B 473).

480. *τρίπλακα* †, ‘threefold’ (cf. *δίπλακα*, Γ 126).

485. *τείρεα* †, ‘constellations.’

486. ‘Ὑάδας’ †, the ‘Hyades.’

493. *ὑμέναιος* †, ‘marriage-song’ (*Τυήν* [not Homeric], ‘Hymen,’ god of marriage).

¹ Probably the scenes of the two cities fill one of the concentric bands.

κοῦροι δ' ὄρχηστῆρες ἔδίνεον, ἐν δ' ἄρα τοῖσιν
αὐλοὶ φόρμιγγές τε βοὴν ἔχον· αἱ δὲ γυναικες
ἰστάμεναι θαύμαζον ἐπὶ προθύροισιν ἑκάστῃ.
λαοὶ δ' εἰν ἀγορῇ ἔσται ἀθρόοι· ἔνθα δὲ νεῦκος
ἀρώρει, δύο δ' ἀνδρες ἐνείκεον εἴνεκα ποιηῆς
ἀνδρὸς ἀποφθιμένου. ὁ μὲν εὔχετο πάντ' ἀποδοῦναι,
δῆμῳ πιφαύσκων, ὁ δ' ἀναίνετο μηδὲν ἐλέσθαι. 495
ἄμφω δ' ἱέσθην ἐπὶ ἵστορι πεῖραρ ἐλέσθαι.
λαοὶ δ' ἀμφοτέροισιν ἐπήπυνον ἀμφὶς ἀρωγοί·
κήρυκες δ' ἄρα λαὸν ἐρήτυνον. οἱ δὲ γέροντες
ἥτ' ἐπὶ ξεστοῦσι λίθοις ἴερῷ ἐνὶ κύκλῳ,
σκῆπτρα δὲ κηρύκων ἐν χέρσος ἔχον ἡεροφάνων. 500
τοῖσιν ἔπειτ' ἥιστον, ἀμοιβηδίς δὲ δίκαζον.
κεῦτο δ' ἄρ' ἐν μέσσοισι δύώ χρυσοῖο τάλαντα,
τῷ δόμεν, ὃς μετὰ τοῖσι δίκην ιθύντατα εἴποι.

(B) THE CITY IN WAR.

τὴν δ' ἔτέρην πόλιν ἀμφὶ δύώ στρατοὶ ἥτο λαῶν
τεύχεσι λαμπόμενοι. δίχα δέ σφισιν ἥνδανε βουλή, 510
ἥ ἐ διαπραθέειν ἢ ἄνδιχα πάντα δάσασθαι,
κτῆσιν ὅσην πτολίεθρον ἐπήρατον ἐντὸς ἔεργεν.
οἱ δ' οὐ πως πείθοντο, λόχῳ δ' ὑπεθωρήσσοντο·
τεῖχος μέν ρ' ἀλοχοί τε φίλαι καὶ νήπια τέκνα
ῥύατ' ἐφεσταότες, μέτα δ' ἀνέρες οὓς ἔχε γῆρας. 515

494. ὄρχηστῆρες †, 'dancers' (*ὄρχεομαι*, 'dance.' See § 156, 1).

500. μηδέν †.

502. ἐπήπυνον comp. †, 'applauded' (*ἐπί* and *ἵπνω*, 'shout').

505. ἡεροφάνων †, 'loud-voiced.'

518. ὑπεθωρήσσοντο comp. †, 'were secretly arming themselves' (*ὑπό* in composition is said not to signify 'secretly' elsewhere in Homer; but cf. *ὕπο*, l. 319).

οἱ δὲ ἵσαν. ἥρχε δὲ ἄρα σφιν "Αρης καὶ Παλλὰς Ἀθήνη
ἀμφω χρυσείᾳ, χρύσεια δὲ εἴματα ἔσθην,
καλῶ καὶ μεγάλω σὺν τεύχεσιν ὡς τε θεώ περ,
ἀμφὶς ἀριζήλῳ λαοὶ δὲ ὑπ' ὀλίζονες ἥσαν.

οἱ δὲ ὅτε δὴ ρ̄ ἵκανον, ὅθι σφίσιν εἶκε λοχῆσαι 520
ἐν ποταμῷ, ὅθι τὸ ἀρδμὸς ἦν πάντεσσι βοτοῦσιν,
ἔνθ' ἄρα τοι γένεσιν εἰλυμένοι αἴθοπι χαλκῷ·
τοῖσι δὲ ἐπειτὴν ἀπάνευθε δύω σκοπὸι ἥστο λαῶν
δέγμενοι, ὅππότε μῆλα ἴδοιατο καὶ ἐλικας βοῦς.

οἱ δὲ τάχα προγένοντο, δύω δὲ ἄμφις ἐποντο νομῆες 525
τερπόμενοι σύριγξι· δόλον δὲ οὐ τι προνόησαν.
οἱ μὲν τὰ προϊδόντες ἐπέδραμον, ὅκα δὲ ἐπειτα
τάμνουντ' ἀμφὶ βοῶν ἀγέλας καὶ πώεα καλὰ
ἀργενῶν δίων, κτείνοντο δὲ ἐπὶ μηλοβοτῆρας.

οἱ δὲ ὡς οὖν ἐπύθοντο πολὺν κέλαδον παρὰ βουσὶν 530
εἰράων προπάροιθε καθήμενοι, αὐτίκ' ἐφ' ἵππων
βάντες ἀερσιπόδων μετεκίαθον, αἵψα δὲ ἵκοντο.

στησάμενοι δὲ ἐμάχοντο μάχην ποταμοῖο παρ' ὅχθας,
βάλλον δὲ ἀλλήλους χαλκήρεσιν ἐγχείρσιν.

ἐν δὲ "Ερις ἐν δὲ Κυδοιμὸς ὁμίλεον, ἐν δὲ ὄλοὴ Κήρ 535
ἄλλον ζωὸν ἔχουσα νεούταν, ἄλλον ἄστον,
ἄλλον τεθνηῶτα κατὰ μόθον ἐλκε ποδοῦν.

εἶμα δὲ ἔχ' ἀμφ' ὕμοισι δαφοινέον αἷματι φωτῶν.

519. δλίζονες † (comparative of δλίγος), 'smaller.'

521. βοτοῖσι †, 'grazing cattle,' 'herds' or 'flocks' (*βόσκω*).

525. προγένοντο comp. †, 'came along,' 'came forward.'

529. μηλοβοτῆρας †, 'shepherds' (μῆλα, l. 524, and *βόσκω*).

531. εἰράων (†) προπάροιθε, 'before' or 'along the place of assembly,'
that is, 'in council.' εἰράων was anciently regarded as equivalent to
ἀγοράων and derived from εἰρω, 'speak.'

536. δουτον †, 'unwounded' (ἀ- privative and οὐτδω).

538. δαφοινέον † (= δαφοινόν), 'very red.'

ώμιλευν δ' ὥσ τε ζωὶ βροτοὶ ηδ' ἐμάχοντο,
νεκρούς τ' ἀλλήλων ἔρυν κατατεθητάς.

540

¹ VARIOUS PICTURES OF COUNTRY LIFE:—(A) PLOWING.

Ἐν δ' ἐτίθει νειὸν μαλακήν, πίειραν ἄρουραν,
εὐρεῖαν τρίπολον· πολλοὶ δ' ἀροτῆρες ἐν αὐτῇ
ζεύγεα δινεύοντες ἐλάστρεον ἔνθα καὶ ἔνθα.
οἱ δ' ὅπότε στρέψαντες ἵκοίατο τέλσον ἀρούρης,
τοῦσι δ' ἔπειτ' ἐν χερσὶ δέπας μελιδέος οἴνου 545
δόσκεν ἀνὴρ ἐπιών· τοὶ δὲ στρέψασκον ἀν' ὄγμους,
ἱέμενοι νειοῖο βαθείης τέλσον ἱκέσθαι.
ἢ δὲ μελαίνετ' ὅπισθεν, ἀρηρομένη δὲ ἐώκει
χρυσείη περ ἔονσα· τὸ δὴ πέρι θαῦμα τέτυκτο.

(B) AND (C) REAPING AND A FEAST, TWO CLOSELY CONNECTED SCENES.

Ἐν δ' ἐτίθει τέμενος βασιλήιον· ἔνθα δ' ἔριθοι 550
ἡμων ὁξείας δρεπάνας ἐν χερσὶν ἔχοντες.
δράγματα δ' ἄλλα μετ' ὄγμου ἐπήτριμα πῦπτον ἔραζε,
ἄλλα δ' ἀμαλλοδετῆρες ἐν ἐλλεδανοῖσι δέοντο.
τρεῖς δ' ἄρ' ἀμαλλοδετῆρες ἐφέστασαν· αὐτὰρ ὅπισθεν
παιῶντες δραγμεύοντες, ἐν ἀγκαλίδεσσι φέροντες, 555

543. ζεύγεα †, 'yokes,' 'teams' (ζυγόν, ζεύγρυμα).

ἐλάστρεον †, 'were driving' (ἐλαῖνω).

550 and 560. ἔριθοι, 'hired men' = 'reapers' (here), ἀμητῆρες.

551. δρεπάνας †, 'sickles' (cf. ἀρματα δρεπανόφρα, Xen. *Anab.* I. 7, 11, etc.).

552. δράγματα, see l. 555.

553 and 554. ἀμαλλοδετῆρες, 'binders of sheaves' (ἀμαλλα, 'sheaf of grain,'—cf. ἀμεν, 'reap,' ήμων, l. 551,—and δέω, 'bind,'—cf. δέοντο, l. 553).

ἐλλεδανοῖσι †, 'straw bands' (εἰλω, 'confine,' 'pack in').

555. δραγμένοντες †, 'grasping with the hands,' 'gathering handfuls' (δράγμα, 'handful,' especially 'sheaf' of grain).

¹ Probably occupying a second of the concentric bands.

ἀσπερχὲς πάρεχον. βασιλεὺς δ' ἐν τοῖσι σιωπῇ
σκῆπτρον ἔχων ἔστήκει ἐπ' ὄγμου γηθόσυνος κῆρ.
κήρυκες δ' ἀπάνευθεν ὑπὸ δρυὸς δαῦτα πένοντο,
βοῦν δ' ἵερεύσαντες μέγαν ἄμφεπον· αἱ δὲ γυναικες
δεῦπινον ἐρίθουσιν λεύκ' ἀλφιτα πολλὰ πάλυνον. 560

(D) VINTAGE.

Ἐν δὲ ἐτίθει σταφυλῆσι μέγα βρίθουσαν ἀλωὴν
καλὴν χρυσείην· μέλανες δὲ ἀνὰ βότρυες ἥσαν·
ἔστήκει δὲ κάμαξι διαμπερὲς ἀργυρέησιν.
ἄμφὶ δὲ κυανέην κάπετον, περὶ δὲ ἔρκος ἔλασσεν
κασσιτέρου· μία δὲ οὐη ἀταρπιτὸς ἦεν ἐπ' αὐτήν, 565
τῇ νίσσοντο φορῆες, ὅτε τρυγάοιεν ἀλωὴν.
παρθενικὰ δὲ καὶ ἡίθεοι ἀταλὰ φρονέοντες
πλεκτοῖς ἐν ταλάροισι φέρον μελιηδέα καρπόν.
τοῖσιν δὲ ἐν μέσσοισι πάις φόρμιγγι λιγείη
ἱμερόεν κιθάριζε, λίνον δὲ ὑπὸ καλὸν ἀειδεν
λεπταλέη φωνῇ· τοὶ δὲ ρήσσοντες ἄμαρτῇ
μολπῇ τ' ἴνγμῳ τε ποσὶ σκάριοντες ἔποντο. 570

(E) HERDING. CATTLE ATTACKED BY LIONS.

Ἐν δὲ ἀγέλην ποίησε βοῶν ὀρθοκραυράων.
αἱ δὲ βόες χρυσοῖο τετεύχατο κασσιτέρου τε,
μυκηθμῷ δὲ ἀπὸ κόπρου ἐπεσσεύοντο νομόνδε 575

562. βότρυες †, ‘clusters of grapes’ (cf. βοτρυδόν, B 89).

563. κάμαξι †, dative plural, ‘vine-poles.’

566. φορῆες †, ‘carriers,’ ‘vintagers’ (φέρω).

570. κιθάριζε †, ‘played’ on the lyre (κιθαρίς). λίνον †, ‘Linus-song.’

571. λεπταλέη †, ‘delicate,’ ‘soft’ (= λεπτός. Cf. λέπτω, ζλεψεν, A 286).

572. ῥήσσοντες (†) ἄμαρτῇ, ‘stamping (the ground) in unison.’

572. ἴνγμῳ †, ‘cry,’ with special reference to the refrain, at Λίνε.

πάρ ποταμὸν κελάδοντα, διὰ ρόδανὸν δονακῆα·
χρύσειοι δὲ νομῆες ἄμ' ἐστιχάοντο βόεσσιν
τέσσαρες, ἐννέα δέ σφι κύνες πόδας ἀργοὶ ἔποντο.
σμερδαλέω δὲ λέοντε δυὸς ἐν πρώτησι βόεσσιν
ταῦρον ἐρύγμηλον ἔχέτην· δὲ δὲ μακρὰ μεμυκῶς 580
ἔλκετο· τὸν δὲ κύνες μετεκίαθον ἥδ' αἰζηοί.
τὰ μὲν ἀναρρήξαντε βοὸς μεγάλοιο βοείην
ἔγκατα καὶ μέλαν αἷμα λαφύσσετον· οἱ δὲ νομῆες
αὐτῶς ἐνδίεσαν ταχέας κύνας ὀτρύνοντες.
οἱ δὲ ἡ τοι δακέειν μὲν ἀπετρωπῶντο λεόντων, 585
ἴσταμενοι δὲ μάλ' ἐγγὺς ὑλάκτεον ἐκ τ' ἀλέοντο.

(F) SHEEP AND COTES. CLOSELY CONNECTED WITH (E).

Ἐν δὲ νομὸν ποίησε περικλυτὸς ἀμφιγυήεις
ἐν καλῇ βήσσῃ, μέγαν οἰών ἀργεννάων,
σταθμούς τε κλισίας τε κατηρεφέας ἵδε σηκούς.

DANCING YOUTHS AND MAIDENS.¹

Ἐν δὲ χορὸν ποίκιλλε περικλυτὸς ἀμφιγυήεις 590
τῷ ἕκελον, οἴον ποτ' ἐνὶ Κυνωσῷ εὑρείη
Δαιδαλος ἡσκησεν καλλιπλοκάμῳ Ἀριάδνῃ.
Ἐνθα μὲν ἡθεοὶ καὶ παρθένοι ἀλφεσίβοιαι
ώρχεῦντ', ἀλλήλων ἐπὶ καρπῷ χεῖρας ἔχοντες.

576. Βιά ροδανὸν (†) δονακῆα †, 'through a waving [or 'swaying'] thicket of reeds' (δόναξ, 'reed').

580. ἐρύγμηλον †, 'bellowing' (ἐρεύγομαι, 'belch,' 'bellow').

584. ἐνδίεσαν comp. †, 'tried to set on.'

590. ποικιλλε †, 'wrought with skill' (cf. ποικίλμασιν, Z 294).

593. ἀλφεσίβοιαι †, 'earning cattle,' which as ἔδνα the successful suitor paid to the bride's father; 'cattle-winning' (ἀλφάνω, 'earn,' of which Homer has second aorist ἀλφον, etc., only, and βοῦς). See note on X 472.

¹ Probably occupying a third of the concentric bands.

τῶν δ' αἱ μὲν λεπτὰς ὁθόνας ἔχον, οἱ δὲ χιτῶνας 595
 εἴατ' ἐννήτους, ἵκα στίλβοντας ἐλαίφ.
 καὶ ῥ' αἱ μὲν καλὰς στεφάνας ἔχον, οἱ δὲ μαχαίρας
 εἶχον χρυσέις ἐξ ἀργυρέων τελαμώνων.
 οἱ δ' ὅτε μὲν θρέξασκον ἐπισταμένοισι πόδεσσιν
 ῥεῖα μάλ', ὡς ὅτε τις τροχὸν ἄρμενον ἐν παλάμησιν 600
 ἐζόμενος κεραμεὺς πειρήσεται, αἱ̄ κε θέρσιν·
 ἄλλοτε δ' αὐτὸν θρέξασκον ἐπὶ στίχας ἄλληλοισιν.
 πολλὸς δ' ἴμερόντα χορὸν περιύσταθ' ὅμιλος
 τερπόμενοι· μετὰ δέ σφιν ἐμέλπετο θεῖος ἀοιδὸς
 φορμίζων· δοιὼ δὲ κυβιστητῆρε κατ' αὐτὸὺς 605
 μολπῆς ἐξάρχοντος ἐδύνευον κατὰ μέσσους.

*AROUND THE RIM IS THE OCEAN. THE REST OF THE ARMOR IS
 COMPLETED.*

ἐν δ' ἐτίθει ποταμοῖο μέγα σθένος Ὄκεανοῖο
 ἄντυγα πάρ πυμάτην σάκεος πύκα ποιητοῦ.

αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τεῦξε σάκος μέγα τε στιβαρόν τε,
 τεῦξ ἄρα οἱ θώρηκα φαεινότερον πυρὸς αὐγῆς. 610
 τεῦξε δέ οἱ κόρυθα βριαρὴν κροτάφοις ἀραυνᾶν,
 καλὴν δαιδαλέην, ἐπὶ δὲ χρύσεον λόφον ἤκεν.
 τεῦξε δέ οἱ κυνημῖδας ἑανοῦ καστιτέρῳ.
 αὐτὰρ ἐπεὶ πάνθ' ὅπλα κάμε κλυτὸς ἀμφιγυήεις,
 μητρὸς Ἀχιλλῆος θῆκε προπάροιθεν ἀείρας. 615
 ἦ δ' ἵρηξ ὡς ἄλτο κατ' Οὐλύμπου νιφόεντος,
 τεύχεα μαρμαίροντα παρ' Ἡφαίστοιο φέρουσα.

597. **στεφάνας**, 'diadems.'

600. **τροχόν**, potter's 'wheel.'

601. **κεραμεὺς** †, 'potter' (*κέραμος*).

ΙΛΙΑΔΟΣ Τ
ΜΗΝΙΔΟΣ ΑΠΟΡΡΗΣΙΣ

THETIS CARRIES THE ARMS TO ACHILLES.

‘Ηώς μὲν κροκόπεπλος ἀπ’ Ωκεανοῦ ροάων
ῶρυνθ’, ὧν’ ἀθανάτουσι φάος φέροι ἡδὲ βροτοῦσιν.
ἡ δ’ ἐς νῆας ἵκανε θεοῦ πάρα δῶρα φέρουσα.
εῦρε δὲ Πατρόκλῳ περικείμενον δν φίλον νιόν,
κλαίοντα λιγέως· πολέες δ’ ἀμφ’ αὐτὸν ἔταιροι
μύρονθ’. ἡ δ’ ἐν τοῖσι παρίστατο δῖα θεάων
ἐν τ’ ἄρα οἱ φῦ χειρὶ ἔπος τ’ ἔφατ’ ἔκ τ’ ὀνόμαζεν.
“τέκνον ἐμόν, τοῦτον μὲν ἔάστομεν ἀχνύμενοί περ
κεῖσθαι, ἐπεὶ δὴ πρῶτα θεῶν ιότητι δαμάσθη.
τύνη δ’ Ἁφαύστοιο πάρα κλυτὰ τεύχεα δέξο,
καλὰ μάλ’, οἵ τοι πώ τις ἀνὴρ ὥμοισι φόρησεν.”

HIS DELIGHT; AND HIS ANXIETY FOR THE KEEPING OF PATROCLUS'S CORPSE.

ώς ἄρα φωνήσασα θεὰ κατὰ τεύχε’ ἔθηκεν
πρόσθεν Ἀχιλλῆος· τὰ δ’ ἀνέβραχε δαίδαλα πάντα.
Μυρμιδόνας δ’ ἄρα πάντας ἔλε τρόμος, οὐδέ τις ἔτλη
ἀντην εἰσιδέειν, ἀλλ’ ἔτρεσαν. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
ώς εἴδος, ὡς μιν μᾶλλον ἔδυ χόλος, ἐν δέ οι δσσε
δεινὸν ὑπὸ βλεφάρων ὡς εἰ σέλας ἔξεφάνθεν.
τέρπετο δ’ ἐν χείρεσσιν ἔχων θεοῦ ἀγλαὰ δῶρα.
αὐτὰρ ἐπεὶ φρεσὶν ἦσι τετάρπετο δαίδαλα λεύσσων,
αὐτίκα μητέρα ἦν ἔπεια πτερόεντα προστήνδα.



PLATE VI.—**THETIS** (the upper left-hand figure) AND HER SISTER **NEREIDS** BRINGING THE ARMOR OF ACHILLES.

Late Greek vase from Lower Italy. This design is in accord with the later legend; in Homer Thetis brings the armor alone. The original picture has a fifth Nereid leading the procession. The Nereids wear Doric chitons and rich ornaments. (After Baumeister, Denkmäler, Fig. 787 a and b.)



“μῆτερ ἐμή, τὰ μὲν ὅπλα θεὸς πόρεν, οἵ ἐπιεικὲς
ἔργ' ἔμεν ἀθανάτων μηδὲ βροτὸν ἄνδρα τελέσσαι.
νῦν δὲ η τοι μὲν ἐγὼ θωρήξομαι· ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς
δείδω, μή μοι τόφρα Μενοιτίου ἄλκιμον νιὸν
μυῖαν καδδύσαι κατὰ χαλκοτύπους ὥτειλὰς 25
εὐλὰς ἐγγείνωνται, ἀεικίσσωσι δὲ μεκρόν —
ἐκ δὲ αἰών πέφαται — κατὰ δὲ χρόα πάντα σαπήγ.”

THETIS PROMISES TO EMBALM THE BODY.

τὸν δὲ ἡμείβετ' ἐπειτα θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα·
“τέκνουν, μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῆσι μελόντων.
τῷ μὲν ἐγὼ πειρήσω ἀλαλκέμεν ἄγρια φῦλα, 30
μυίας, αἱ δέ τε φῶτας ἀρηιφάτους κατέδουσιν.
ἡν περ γάρ κῆται γε τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτόν,
αἱεὶ τῷδε ἔσται χρὼς ἐμπεδος· η καὶ ἀρείων.
ἀλλὰ σύ γ' εἰς ἀγορὴν καλέσας ἥρωας Ἀχαιούς,
μῆνιν ἀποειπὼν Ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν 35
αἴψα μάλ' ἐς πόλεμον θωρήσσεο, δύστο δὲ ἀλκήν.”

ὡς ἄρα φωνήσασα μένος πολυθαρσὲς ἐνῆκεν·
Πατρόκλῳ δὲ αὐτὸν ἀμβροσίην καὶ νέκταρ ἐρυθρὸν
στάξε κατὰ ρίνῶν, ἵνα οἱ χρὼς ἐμπεδος εἴη.

ACHILLES CALLS THE ACHAEANS TOGETHER.

αὐτὰρ ὁ βῆ παρὰ θῖνα θαλάσσης δῖος Ἀχιλλεὺς 40
σμερδαλέα ἰάχων, ὕρσεν δὲ ἥρωας Ἀχαιούς.
καὶ δέ οἱ περ τὸ πάρος γε νεῶν ἐν ἀγῶνι μένεσκον,
οἱ τε κυβερνήται καὶ ἔχον οἰήια νηῶν

25. χαλκοτύπους †, ‘inflicted with weapons of bronze’ (χαλκός and τύπος).

26. ἐγγένωνται comp. †, ‘engender,’ ‘breed’ (*ἐν* and *γένομαι*. Cf. *γέγρομαι*, *γέγεσις*, *γενετή*, etc.); the simple verb *γένομαι*, present, means ‘be born’; aorist, ‘beget.’

καὶ ταμίαι παρὰ νηυσὸν ἔσαν, σίτοιο δοτῆρες,
 καὶ μὴν οἱ τότε γέ εἰς ἀγορὴν ἴσαν, οὐνεκ' Ἀχιλλεὺς 45
 ἐξεφάνη, δηρὸν δὲ μάχης ἐπέπαυτ' ἀλεγεινῆς.
 τὼ δὲ δύω σκάζοντε βάτην Ἀρεος θεράποντε,
 Τυδεῖδης τε μενεπτόλεμος καὶ δῖος Ὄδυσσεύς,
 ἔγχει ἐρειδομένω· ἔτι γὰρ ἔχον ἐλκεα λυγρά·
 καὸς δὲ μετὰ πρώτη ἀγορῆς ἴζοντο κιόντες. 50
 αὐτὰρ ὁ δεύτατος ἥλθεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
 ἐλκος ἔχων· καὶ γὰρ τὸν ἐνὶ κρατερῇ ὑσμώῃ
 οὐτα Κόων Ἀντηνορίδης χαλκήρεϊ δουρί·
 αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντες ἀολλίσθησαν Ἀχαιού,
 τοῖσι δ' ἀνιστάμενος μετέφη πόδας ὡκὺς Ἀχιλλεύς. 55

IN AN ADDRESS TO AGAMEMNON HE RENOUNCES HIS WRATH.

“Ατρεῖδη, ή ἄρ τι τόδ' ἀμφοτέροισιν ἄρειον
 ἐπλετο, σοὶ καὶ ἐμοί, δτε νῶι περ ἀχνυμένω κῆρ
 θυμοβόρῳ ἔριδι μενεήναμεν εἴνεκα κούρης;
 τὴν ὄφελ' ἐν νήεσσι κατακτάμεν Ἀρτεμις ἵῳ
 ἡματι τῷ, ὅτ' ἔγων ἐλόμην Λυρητσὸν ὀλέσσας. 60
 τῷ κ' οὐ τόσσοι Ἀχαιοὶ ὀδὰξ ἔλον ἀσπετον οὐδας
 δυσμενέων ὑπὸ χερσίν, ἐμεῦ ἀπομηνίσαντος.
 “Εκτορι μὲν καὶ Τρωσὶ τὸ κέρδιον· αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
 δηρὸν ἔμῆς καὶ σῆς ἔριδος μνήσεσθαι δίω.
 ἀλλὰ τὰ μὲν προτετύχθαι ἔάσομεν ἀχνύμενοι περ, 65
 θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι φίλον δαμάσαντες ἀνάγκῃ.
 νῦν δὲ τοι μὲν ἔγω παύω χόλον, οὐδέ τί με χρὴ
 ἀσκελέως αἰεὶ μενεανέμεν· ἀλλ' ἄγε θᾶσσον
 ὅτρυνον πόλεμόνδε κάρη κομάοντας Ἀχαιούς,

44. δοτῆρες † (= δοτῆρες, θ 325; cf. δίδωμι and -τηρ, § 156).

68. ἀσκελέως †, ‘unceasingly,’ ‘stubbornly.’





PLATE VII.—ACHILLES AND BRISEIS (?).

From a vase in the Vatican. Fifth century B. C. (From the *Journal of Hellenic Studies*, vol. i, Pl. vi, by permission of the Council of the Society for the Promotion of Hellenic Studies.)

ὅφρ' ἔτι καὶ Τρώων πειρήσομαι ἀντίος ἐλθών,
αἱ κ' ἐθέλωσ' ἐπὶ νηυσὶν ἰανέμεν. ἀλλά τιν' οἵω
ἀσπασίως αὐτῶν γόνυ καμψέμεν, ὃς κε φύγησιν
δηίου ἐκ πολέμοιο ὑπ' ἔγχεος ἡμετέροιο.”

Agamemnon replies; he renews the offer of the gifts, which Achilles accepts, yet with indifference (lines 74–275).

DISPERSING OF THE ASSEMBLY. THE MYRMIDONS RECEIVE THE GIFTS FOR ACHILLES; WITH THEM BRISEIS RETURNS.

ώς ἄρ' ἐφώνησεν, λῦσεν δ' ἀγορὴν αὐψηρήν. 276
οἱ μὲν ἄρ' ἐσκίδναντο ἐὴν ἐπὶ νῆα ἔκαστος.
δῶρα δὲ Μυρμιδόνες μεγαλήτορες ἀμφεπένοντο,
βὰν δ' ἐπὶ νῆα φέροντες Ἀχιλλῆος θεῖοιο.
καὶ τὰ μὲν ἐν κλισίῃσι θέσταν, κάθισαν δὲ γυναῖκας, 280
ἴππους δ' εἰς ἀγέλην ἔλασαν θεράποντες ἀγαυοί
· Βρισηὶς δ' ἄρ' ἐπειτ' ἵκελη χρυσῇ Ἀφροδίτῃ,
ώς ἵδε Πάτροκλον δεδαΐγμένον ὁξέι χαλκῷ,
ἀμφ' αὐτῷ χυμένη λίγ' ἐκώκυε, χερσὶ δ' ἀμυσσεν
στήθεα τ' ἥδ' ἀπαλὴν δειρὴν ἵδε καλὰ πρόσωπα. 285
εἶπε δ' ἄρα κλαίουσα γυνὴ ἐικυῖα θεῆσιν.

BRISEIS LAMENTS OVER THE BODY OF PATROCLUS.

“Πάτροκλέ μοι δειλῆ πλεύστον κεχαριτμένε θυμῷ,
ζωὸν μέν σε ἔλειπον ἐγὼ κλισίηθεν ἰοῦσα,
νῦν δέ σε τεθνῆτα κιχάνομαι, ὅρχαμε λαῶν,
ἄψ ἀνιοῦσ”. ὡς μοι δέχεται κακὸν ἐκ κακοῦ αἰεί. 290
ἄνδρα μέν, φῶ ἔδοσάν με πατὴρ καὶ πότνια μῆτηρ,
εἶδον πρὸ πτόλιος δεδαΐγμένον ὁξέι χαλκῷ
τρεῖς τε κασιγνήτους, τούς μοι μία γείνατο μῆτηρ,
κηδείους, οἱ πάντες ὀλέθριον ἡμαρ ἐπέσπον.

294. *κτηδεῖον* †, ‘dear,’ an object of care (*κῆδος*).

οὐ δὲ μὲν οὐδέ μ' ἔασκες, ὅτ' ἄνδρ' ἐμὸν ὥκὺς 295
 'Αχιλλεὺς
 ἔκτεινεν, πέρσεν δὲ πόλιν θείοιο Μύνητος,
 κλαίειν, ἀλλά μ' ἔφασκες 'Αχιλλῆος θεῖοιο
 κουριδίην ἄλοχον θήσειν, ἄξειν τ' ἐνὶ νηυσὶν
 ἐς Φθίην, δαίσειν δὲ γάμον μετὰ Μυρμιδόνεσσιν.
 τῷ σ' ἄμοτον κλαίω τεθνήότα, μείλιχον αἰεί" 300

ACHILLES, IMPATIENT OF ALL DELAY, ARMS FOR BATTLE, WHILE HIS SQUIRES HARNESS HIS HORSES. AUTOMEDON TAKES THE LASH.

ἴππους δ' Αὐτομέδων τε καὶ Ἀλκιμός ἀμφιέποντες 392
 ζεύγνυνον· ἀμφὶ δὲ καλὰ λέπαδ' ἔσται, ἐν δὲ χαλινοὺς
 γαμφηλῆς ἔβαλον, κατὰ δ' ἡνία τεῦναν ὀπίσσω
 κολλητὸν ποτὶ δίφρον. ὃ δὲ μάστιγα φαεινὴν 395
 χειρὶ λαβὼν ἀραρυῖαν ἐφ' ἵππουν ἀνόρουσεν
 Αὐτομέδων· ὅπιθεν δὲ κορυσσάμενος βῆ 'Αχιλλεύς,
 τεύχεσι παμφαίνων ὡς τ' ἡλέκτωρ 'Τπερίων.
 σμερδαλέον δ' ἵπποισιν ἐκέκλετο πατρὸς ἕοιο·

ACHILLES ADDRESSES HIS STEEDS.

"Ξάνθε τε καὶ Βαλίε, τηλεκλυτὰ τέκνα Ποδάργης, 400
 ἄλλως δὴ φράζεσθε σαωσέμεν ἡνιοχῆα
 ἀψ Δαναῶν ἐς ὄμιλον, ἐπεί χ' ἔώμεν πολέμοιο,
 μηδ', ὡς Πάτροκλον λίπετ' αὐτόθι τεθνήστα." 405

XANTHUS REPLIES.

τὸν δ' ἄρ' ὑπὸ ζυγόφι προσέφη πόδας αἰόλος ἵππος
 Ξάνθος, ἀφαρ δ' ἡμυνσε καρήσατο· πᾶσα δὲ χαίτη 405

393. χαλινούς †, 'bits.'

402. ἔώμεν = κορεσθῶμεν, 'have had enough of.'

ζεύγλης ἔξεριποῦσα παρὰ ζυγὸν οὐδας ἵκανεν·
αὐδήεντα δ' ἔθηκε θεὰ λευκώλενος Ἡρη·

“καὶ λίην σ' ἔτι νῦν γε σαώσομεν, ὅβριμ' Ἀχιλλεῦ·
ἀλλά τοι ἐγγύθεν ἡμαρ ὀλέθριον. οὐ δέ τοι ἡμεῖς
αἴτιοι, ἀλλὰ θεός τε μέγας καὶ μοῖρα κραταιῆ. 410
οὐδὲ γὰρ ἡμετέρη βραδυτήτι τε νωχελίη τε
Τρῶες ἀπ' ὕμουν Πατρόκλου τεύχε' ἔλοντο·
ἀλλὰ θεῶν ὥριστος, ὃν ἡύκομος τέκε Λητώ,
ἔκταν' ἐνὶ προμάχοισι καὶ Ἔκτορι κῦδος ἔδωκεν.
νῶι δὲ καί κεν ἄμα πνοιῇ ζεφύρῳ θέοιμεν, 415
ἥν περ ἐλαφροτάτην φάσ' ἔμμεναι· ἀλλὰ σοὶ αὐτῷ
μόρσιμόν ἔστι θεῷ τε καὶ ἀνέρι ἴφι δαμῆναι.”

ὡς ἀρά φωνήσαντος ἐρινύες ἔσχεθον αὐδήν.
τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη πόδας ὀκὺς Ἀχιλλεύς·
“Ξάνθε, τί μοι θάνατον μαντεύεαι; οὐδέ τί σε 420
χρῆ.

εὖ νυ τὸ οὖδα καὶ αὐτός, ὁ μοι μόρος ἐνθάδ' ὀλέσθαι,
νόσφι φίλου πατρὸς καὶ μητέρος· ἀλλὰ καὶ ἔμπητις
οὐ λήξω, πρὶν Τρῶας ἄδην ἐλάσαι πολέμοιο.”

ἥ ρα, καὶ ἐν πρώτοις ιάχων ἔχε μάνυχας ἵππους.

411. **βραδυτήτη** †, ‘slowness’ (*βραδύς*).

νωχελίη †, ‘laziness’ (*νη-* and *ώκεις*?).

ΙΛΙΑΔΟΣ Χ

ΕΚΤΟΡΟΣ ΑΝΑΙΡΕΣΙΣ

IN THE PROGRESS OF THE BATTLE (WHICH IS THE FOURTH AND LAST DESCRIBED IN THE ILIAD) THE ACHAEANS, DRIVING THE TROJANS BEFORE THEM, APPROACH THE WALL OF THE CITY.

“Ως οἱ μὲν κατὰ ἄστυ, πεφυζότες ἡύτε νεβροί,
ἰδρῷ ἀπεψύχοντο πίον τ’ ἀκέοντό τε δύψαν,.
κεκλιμένοι καλῆσιν ἐπάλξεσιν· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
τείχεος ἀσσον ἵσαν σάκε’ ὕμοισι κλίναντες.
Ἐκτορα δ’ αὐτοῦ μεῖναι ὀλοιὴ μοῖρ’ ἐπέδησεν, 5
’Ιλίοο προπάροιθε πυλάων τε Σκαλάων.
αὐτὰρ Πηλεῖωνα προστηῦδαε Φοῖβος Ἀπόλλων.

APOLLO, WHO HAS ASSUMED THE APPEARANCE OF TROJAN AGENOR AND ENTICED ACHILLES IN PURSUIT OF HIM FAR FROM THE GATES, REVEALS HIS IDENTITY.

“τύπτε με, Πηλέος υἱέ, ποσὶν ταχέεσσι διώκεις,
αὐτὸς θυητὸς ἐὼν θεὸν ἀμβροτον; οὐδέ νῦ πώ με
ἔγνως, ὡς θεός είμι; σὺ δ’ ἀσπερχὲς μενεάνεις. 10
ἡ νῦ τοι οὖ τι μέλει Τρώων πόνος, οὓς ἐφόβησας;
οἱ δή τοι εἰς ἄστυ ἀλεν, σὺ δὲ δεῦρο λιάσθης.
οὐ μέν με κτενέεις, ἐπεὶ οὖ τοι μόρσιμός είμι.”

τὸν δὲ μέγ’ ὁχθήσας προσέφη πόδας ὥκὺς Ἀχιλλεύς.
“ἔβλαιψάς μ’, ἔκαεργε, θεῶν δλοώτατε πάντων, 15
ἐνθάδε νῦν τρέψας ἀπὸ τείχεος· η̄ κ’ ἔτι πολλοὶ
γαῖαν ὀδᾶξ εἶλον πρὶν Ἱλιον εἰσαφικέσθαι.
νῦν δ’ ἐμὲ μὲν μέγα κύδος ἀφείλεο, τοὺς δ’ ἐσάωσας

ρήιδίως, ἐπεὶ οὖ τι τίσιν γ' ἔδδεισας ὀπίσσω.
ἢ σ' ἀν τισαίμην, εἴ μοι δύναμις γε παρείη.”

20

INDIGNANT, ACHILLES RETURNS TO THE MAIN STRUGGLE.

ώς εἰπὼν προτὶ ἀστυ μέγα φρονέων ἐβεβήκει,
σενάμενος ως θ' ἵππος ἀεθλοφόρος σὺν ὅχεσφιν,
ὅς ρά τε ῥεῖα θέησι τιταινόμενος πεδίοιο.
ώς Ἀχιλεὺς λαψηρὰ πόδας καὶ γούνατ' ἐνώμα.

PRIAM, ON THE TOWER, SEES HIM,

τὸν δ' ὁ γέρων Πρίαμος πρῶτος ἴδεν ὁφθαλμοῖσιν
παμφαίνονθ' ως τ' ἀστέρ', ἐπεσσυμένον πεδίοιο,
ὅς ρά τ' ὀπώρης εἰσιν, ἀρίζηλοι δέ οἱ αὐγαὶ
φαίνονται πολλοῖσι μετ' ἀστράσι νυκτὸς ἀμολγῷ,
ὅν τε κύν' Ὁμηρος ἐπίκλησιν καλέουσιν.
λαμπρότατος μὲν ὁ γ' ἐστί, κακὸν δέ τε σῆμα 30
τέτυκται

καί τε φέρει πολλὸν πυρετὸν δειλοῖσι βροτοῦσιν.
ώς τοῦ χαλκὸς ἔλαμπε περὶ στήθεσσι θέοντος.
ῷμωξεν δ' ὁ γέρων, κεφαλὴν δ' ὁ γε κόφατο χερσὶν
νήφοσ' ἀνασχόμενος, μέγα δ' οἰμώξας ἐγεγώνει
λισσόμενος φίλον νιόν· δὲ προπάροιθε πυλάων 35
ἐστήκει, ἄμοτον μεμαῶς Ἀχιλῆι μάχεσθαι.
τὸν δ' ὁ γέρων ἐλεεινὰ προσηγύδαε χεῖρας ὀρεγνύς.

AND BEGS HECTOR TO WITHDRAW WITHIN THE CITY WALLS.

“Εκτορ, μή μοι μίμνε, φίλον τέκος, ἀνέρα τοῦτον
οἷος ἀνευθ' ἄλλων, ἵνα μὴ τάχα πότμον ἐπίσπης
Πηλεῖων δαμείσ, ἐπεὶ η̄ πολὺ φέρτερός ἐστιν. 40
σχέτλιος· αἴθε θεοῖσι φίλος τοσσόνδε γένοιτο

81. πυρετόν †, ‘fever’ (*πῦρ*).

ὅσσον ἐμοί· τάχα κέν εἴ κύνες καὶ γῦπες ἔδοιεν
κείμενον· ή κέ μοι αἰνὸν ἀπὸ πραπίδων ἄχος ἔλθοι.
ὅς μ' υἱῶν πολλῶν τε καὶ ἐσθλῶν εὗνιν ἔθηκεν,
κτείνων καὶ περνᾶς νήσων ἐπὶ τηλεδαπάνω. 45
καὶ γὰρ νῦν δύο παιδεῖ, Λυκάονα καὶ Πολύδωρον,
οὐ δύναμαι ἴδεειν Τρώων εἰς ἀστυ ἀλέντων,
τούς μοι Λαοθόη τέκετο κρείουσα γυναικῶν.
ἄλλ' εἴ μὲν ζώουσι μετὰ στρατῷ, η̄ τ' ἀν ἐπειτα
χαλκοῦ τε χρυσοῦ τ' ἀπολυσόμεθ· ἔστι γὰρ ἔνδον· 50
πολλὰ γὰρ ὥπασε παιδὶ γέρων ὀνομάκλυτος Ἀλτῆς.
εἰ δ' ἡδη τεθνάσι καὶ εἰν 'Αίδαο δόμοισιν,
ἄλγος ἐμῷ θυμῷ καὶ μητέρῃ, τοὶ τεκόμεσθα.
λαοῖσιν δ' ἄλλοισι μινυνθαδιώτερον ἄλγος
ἔσσεται, ην μὴ καὶ σὺ θάνης Ἀχιλῆι δαμασθείσ. 55
ἄλλ' εἰσέρχεο τεῖχος, ἐμὸν τέκος, ὅφρα σαώσῃς
Τρώας καὶ Τρῳάς, μηδὲ μέγα κῦδος ὁρέξῃς
Πηλεῖδῃ, αὐτὸς δὲ φίλης αἰώνος ἀμερθῆσ.
πρὸς δ' ἐμὲ τὸν δύστηνον ἐπὶ φρονέοντ' ἐλέησον,
δύσμορον, ὃν ῥά πατὴρ Κρονίδης ἐπὶ γήραος οὐδῷ
αἰση ἐν ἀργαλέῃ φθίσει κακὰ πόλλ' ἐπιδόντα,
υἱάς τ' ὀλλυμένους ἐλκηθεύσας τε θύγατρας
καὶ θαλάμους κεραῦζομένους καὶ νήπια τέκνα
βαλλόμενα προτὶ γαίῃ ἐν αἰνῇ δηιοτῆτι,
ἐλκομένας τε νυοὺς ὀλοῆς ὑπὸ χερσὶν Ἀχαιῶν. 60
αὐτὸν δ' ἀν πύματόν με κύνες πρώτησι θύρησιν
ἀμησταὶ ἐρύουσιν, ἐπεί κέ τις ὀξεῖ χαλκῷ
τύψας ηὲ βαλὼν ῥεθέων ἐκ θυμὸν ἐληταὶ,

48. *κρείουσα*, feminine † (cf. *κρείων*).51. *ὄνομάκλυτος* † (*ὄνομα* and *κλυτός*, 'famous').

οὓς τρέφον ἐν μεγάροισι τραπεζῆας θυραωρούς·
οἵ κ' ἐμὸν αἷμα πιόντες, ἀλύσσοντες πέρι θυμῷ,⁷⁰
κείσοντ' ἐν προθύροισι. νέψ δέ τε πάντ' ἐπέοικεν
ἀρηικταμένῳ, δεδαῦγμένῳ δξένι χαλκῷ
κεῖσθαι· πάντα δὲ καλὰ θανόντι περ, ὅπτι φανήγ.
ἀλλ' ὅτε δὴ πολιόν τε κάρη πολιόν τε γένειον
αἰδῶ τ' αἰσχύνωσι κύνες κταμένοιο γέροντος,⁷⁵
τοῦτο δὴ οἴκτιστον πέλεται δειλοῖσι βροτοῖσιν.”

HIS MOTHER, TOO, ENTREATS HIM,

·ἢ ῥ' ὁ γέρων, πολιὰς δ' ἄρ' ἀνὰ τρίχας ἔλκετο
χερσὶν
τίλλων ἐκ κεφαλῆς· οὐδὲ δ' Ἔκτορι θυμὸν ἔπειθεν.
μῆτηρ δ' αὖθ' ἐτέρωθεν ὀδύρετο δάκρυ χέουσα,
κόλπον ἀνιεμένη, ἐτέρηφι δὲ μαζὸν ἀνέσχεν.⁸⁰
καί μιν δάκρυ χέουσ' ἔπεια πτερόεντα προσηύδα.

“Ἐκτορ, τέκνου ἐμόν, τάδε τ' αἰδεο καί μ' ἐλέησον
αὐτῆν, εἴ ποτέ τοι λαθικηδέα μαζὸν ἐπέσχον·
τῶν μνῆσαι, φίλε τέκνου, ἀμυνε δὲ δήιον ἄνδρα
τείχεος ἐντὸς ἐών, μηδὲ πρόμος ἵστασο τούτῳ.⁸⁵
σχέτλιος· εἴ περ γάρ σε κατακτάνῃ, οὐδὲ σ' ἔτ' ἐγώ γε
κλαύσομαι ἐν λεχέεσσι, φίλον θάλος, διν τέκον αὐτῆ,
οὐδὲ ἄλοχος πολύδωρος· ἀνευθε δέ σε μέγα νῶιν
Ἀργεῖων παρὰ νηυσὶ κύνες ταχέες κατέδονται.”

69. θυραωρός †, ‘door-watching,’ ‘guardians of the door’ (*θύρα* and root *Fop*, ‘guard.’ Cf. *οὔρος*, O 659).

70. ἀλύσσοντες †, ‘frenzied’ (longer form of ἀλύω).

72. ἀρηικταμένῳ †, ‘slain in battle’ (*Ἄρης* and *κτείνω*).

83. λαθικηδέα †, ‘causing to forget care,’ ‘soothing’ (root *λαθ* and *κῆδος*).

BUT HECTOR IS NOT PERSUADED.

ώς τώ γε κλαίοντε προσαυδήτην φίλουν υἱόν,
πολλὰ λισσομένω· οὐ δ' Ἔκτορι θυμὸν ἐπειθον,
ἀλλ' ὁ γε μίμν' Ἀχιλῆα πελώριον ἀσσον ἰόντα.
ώς δὲ δράκων ἐπὶ χειῇ ὀρέστερος ἄνδρα μένησιν
βεβρωκὼς κακὰ φάρμακ', ἔδυ δέ τέ μιν χόλος αἰνός,
σμερδαλέον δὲ δέδορκεν ἐλισσόμενος περὶ χειῇ.
ώς Ἔκτωρ ἀσβεστον ἔχων μένος οὐχ ὑπεχώρει,
πύργῳ ἐπὶ προύχοντι φαεινὴν ἀσπίδ' ἐρείσας.
δύθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὅν μεγαλήτορα θυμόν·

HE DEBATES WHAT TO DO, AND DECIDES TO FACE ACHILLES ON THE PLAIN.

“ὦ μοι ἐγών. εἰ μέν κε πύλας καὶ τείχεα δύω,
Πουλυδάμας μοι πρῶτος ἐλεγχείην ἀναθήσει,
ὅς μ' ἐκέλευε Τρωσὶ ποτὶ πτόλιν ἡγήσασθαι
νύχθ' ὑπὸ τήνδ' ὄλοιν, ὅτε τ' ὥρετο δῖος Ἀχιλλεύς.
ἀλλ' ἐγὼ οὐ πιθόμην· ή τ' ἀν πολὺ κέρδιον ἦεν.
νῦν δ' ἐπεὶ ὠλεσα λαὸν ἀτασθαλίησιν ἐμῆσιν,
αἰδέομαι Τρῶας καὶ Τρωάδας ἐλκεσιπέπλους,
μή ποτέ τις εἴπησι κακώτερος ἄλλος ἐμεῖο·
‘Ἔκτωρ ἦφι βίηφι πιθήσας ὠλεσε λαόν.’
ώς ἐρέουσιν· ἐμοὶ δὲ τόι' ἀν πολὺ κέρδιον εἴη
ἄντην ἦ 'Ἀχιλῆα κατακτείναντα νέεσθαι
ἡέ κεν αὐτῷ ὀλέσθαι ἐυκλειῶς πρὸ πόληος.
εἰ δέ κεν ἀσπίδα μὲν καταθείομαι ὅμφαλόεσσαν
καὶ κόρυθα βριαρήν, δόρυ δὲ πρὸς τεῦχος ἐρείσας
αὐτὸς ἵων Ἀχιλῆος ἀμύμονος ἀντίος ἔλθω

98 and 95. χαῖψ 'hole' (cf. χάνοι, 282).

100. ἀνα-θήσα comp. †, 'will put upon,' 'will heap upon.'

110. ἐυκλεῖς † (adverb of ἐυκλεῖς. Cf. δυσκλέα, B 115, I 22).

καὶ οἱ ὑπόσχωμαι· Ἐλένην καὶ κτήμαθ’ ἄμ’ αὐτῇ
πάντα μάλ’, ὅσσα τ’ Ἀλέξανδρος κοίλης ἐνὶ τηνσὶν 115
ἡγάγετο Τροίηνδ’, η̄ τ’ ἐπλετο νείκεος ἀρχῆ,
δωσέμεν Ἀτρεΐδῃσιν ἀγειν, ἄμα δ’ ἀμφὶς Ἀχαιοῖς
ἄλλ’ ἀποδάσσεσθαι, ὅσα τε πτόλις ἥδε κέκευθεν·
Τρωσὶν δ’ αὖ μετόπισθε γερούσιον ὄρκον ἐλωμαι
μή τι κατακρύψειν ἄλλ’ ἀνδιχα πάντα δάσεσθαι 120
[κτῆσιν ὁσην πτολιέθρον ἐπήρατον ἐντὸς ἔέργει] —
ἄλλὰ τί η̄ μοι ταῦτα φίλος διελέξατο θυμός;
μή μιν ἐγὼ μὲν ἵκωμαι ἵών, ὃ δέ μ’ οὐκ ἐλεήσει
οὐδέ τί μ’ αἰδέστεται, κτενέει δέ με γυμνὸν ἐόντα
αὐτῶς ὡς τε γυναῖκα, ἐπεί κ’ ἀπὸ τεύχεα δύω. 125
οὐ μέν πως νῦν ἔστιν ἀπὸ δρυὸς οὐδ’ ἀπὸ πέτρης
τῷ ὀαριζέμεναι, ἢ τε παρθένος ἡίθεός τε,
παρθένος ἡίθεός τ’ ὀαριζέτον ἀλλήλουιν.
βέλτερον αὐτὸν ἔριδι ἔνυελαννέμεν ὅττι τάχιστα.
εἴδομεν ὁπποτέρῳ κεν Ὁλύμπιος εὐχος ὀρέξῃ.” 130

ON THE APPROACH OF ACHILLES, HECTOR RUNS FROM HIM IN FEAR.

ώς ὡρμαινε μένων· ὃ δέ οἱ σχεδὸν ἦλθεν Ἀχιλλεὺς
ἴσος Ἐνυαλίῳ κορυθάικι πτολεμιστῇ,
σείων Πηλιάδα μελίην κατὰ δεξιὸν ὕμον
δεινήν· ἀμφὶ δὲ χαλκὸς ἐλάμπετο εἴκελος αὐγῇ
ἡ πυρὸς αἰθομένου ἡ ἡελίου ἀνιόντος. 135
Ἐκτορα δ’, ώς ἐνόησει, ἔλε τρόμος· οὐδ’ ἄρ’ ἔτ’ ἔτλη
αὐθὶ μένειν, ὀπίσω δὲ πύλας λίπε, βῆ δὲ φοβηθείς.
Πηλεΐδης δ’ ἐπόρουσε ποσὶ κραυπνοῖσι πεποιθώς.
ἡύτε κίρκος ὅρεσφιν, ἐλαφρότατος πετεηνῶν,

132. κορυθάικι †, ‘helmet-shaking’ (κόρυς and ἀλσω. Cf. κορυθαίολος).
πτολεμιστῇ † (cf. πτολεμιστήν, II 493, etc.).

ρήιδίως οἷμησε μετὰ τρήρωνα πέλειαν.

140

ἢ δέ θ' ὑπαθα φοβεῖται, ὃ δ' ἐγγύθεν ὁξὺ λεληκὼς
ταρφέ' ἐπαῖσσει, ἐλέειν τέ ἐ θυμὸς ἀνώγει·

ὡς ἄρ' ὃ γ' ἐμμεμαὸς ἵθὺς πέτετο, τρέσε δ' Ἔκτωρ
τεῖχος ὑπὸ Τρώων, λαιψηρὰ δὲ γούνατ' ἐνώμα·

οἱ δὲ παρὰ σκοπιὴν καὶ ἐρινεὸν ἡνεμόεντα
τείχεος αἰὲν ὑπὲκ κατ' ἀμαξιτὸν ἐσσεύοντο.

κρουνὼ δ' ἵκανον καλλιρρόω, ἐνθα δὲ πηγαὶ
δοιαὶ ἀναῖσσονται Σκαμάνδρου δινήεντος.

ἢ μὲν γάρ θ' ὕδατι λιαρῷ ρέει, ἀμφὶ δὲ καπνὸς
γίγνεται ἔξ αὐτῆς ὡς εἰ πυρὸς αἴθομένοιο.

150

ἢ δ' ἐτέρη θέρεῃ προρέει ἐικυνὰ χαλάζη

ἢ χιόνι ψυχρῆ ἢ ἔξ ὕδατος κρυστάλλῳ.

ἐνθα δ' ἐπ' αὐτῶν πλυνοὶ εὐρέεις ἐγγὺς ἔασιν
καλοὶ λαῖνεοι, ὅθι εἵματα σιγαλόεντα

πλύνεσκον Τρώων ἄλοχοι καλαὶ τε θύγατρες
τὸ πρὸν ἐπ' εἰρήνης, πρὸν ἐλθέμεν νᾶς Ἀχαιῶν.

τῇ ρὰ παραδραμέτην, φεύγων, ὃ δ' ὅπισθε διώκων, —
πρόσθε μὲν ἐσθλὸς ἔφευγε, δίωκε δέ μιν μέγ' ἀμείνων —
καρπαλίμως, ἐπεὶ οὐχ ἴερήιον οὐδὲ βοείην
ἀρνύσθην, ἢ τε ποστὸν ἀέθλια γίγνεται ἀνδρῶν,
ἄλλὰ περὶ ψυχῆς θέον Ἔκτορος ἵπποδάμοιο.

160

THRICE IS HECTOR CHASED ABOUT THE CITY WALLS.

ὡς δ' ὅτ' ἀεθλοφόροι περὶ τέρματα μώνυχες ἵπποι
ρίμφα μάλα τρωχῶσι· τὸ δὲ μέγα κεῖται ἀεθλον,
ἢ τρίπος ἡὲ γυνή, ἀνδρὸς κατατεθνηώτος·
ὡς τὰ τρὶς Πριάμοιο πόλιν πέρι δινηθήτην

165

146. ἀμαξιτὸν † [ὅδον], 'wagon-road' (ἀμαξα).

154. λαῖνεοι † = λάινοι (cf. Γ 57, I 404, etc.).

καρπαλίμοισι πόδεσσι. θεοὶ δέ τε πάντες ὄρῶντο.
τοῖσι δὲ μύθων ἥρχε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·

ZEUS IN COUNCIL WITH THE GODS. ATHENE LEAVES OLYMPUS TO TAKE PART IN THE BATTLE.

“ῳ πόποι, ἦ φίλον ἄνδρα διωκόμενον περὶ τεῖχος
ὁφθαλμοῖσιν ὄρῶμαι· ἐμὸν δ’ ὀλοφύρεται ἥτορ
Ἐκτορος, ὃς μοι πολλὰ βοῶν ἐπὶ μηρὶ ἔκηεν 170
Ἴδης ἐν κορυφῇσι πολυπτύχου, ἄλλοτε δ’ αὐτε
ἐν πόλει ἀκρότατῃ· νῦν αὐτέ ἐ δῖος Ἀχιλλεὺς
ἄστυ πέρι Πριάμοιο ποσὶν ταχέεσσι διώκει.
ἄλλ’ ἄγετε φράζεσθε, θεοί, καὶ μητιάεσθε,
ἥέ μιν ἐκ θανάτοιο σάωσομεν ἥέ μιν ἥδη 175
Πηλεῖδη Ἀχιλῆι δαμάσσομεν ἐσθλὸν ἔοντα.”

τὸν δ’ αὐτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
“ῳ πάτερ ἀργυκέρανυε κελαινεφές, οἶον ἔειπες.
ἄνδρα θνητὸν ἔόντα, πάλαι πεπρωμένον αἴσῃ,
ἅψ ἐθέλεις θανάτοιο δυσηχέος ἐξ ἀναλύσαι; 180
ἔρδ· ἀτὰρ οὖ τοι πάντες ἐπαινέομεν θεοὶ ἄλλοι.”

τὴν δ’ ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς.
“θάρσει, Τριτογένεια, φίλον τέκος· οὖ νύ τι θυμῷ
πρόφρονι μυθέομαι, ἐθέλω δέ τοι ἥπιος εἶναι.
ἔρξον, δπῃ δή τοι νόος ἐπλετο, μηδέ τ’ ἐρώει.” 185

ὦσι εἰπὼν ὕπερνε πάρος μεμανῖαν Ἀθήνην.
βῆ δὲ κατ’ Οὐλύμποιο καρήνων ἀίξασα.

ACHILLES IS STILL UNABLE TO OVERTAKE HECTOR.

“Ἐκτορα δ’ ἀσπερχὲς κλονέων ἔφεπ’ ὡκὺς Ἀχιλλεύς.
ώσ δ’ ὅτε νεβρὸν ὅρεσφι κύων ἐλάφοιο δίηται,
ὅρσας ἐξ εὐνῆς, διά τ’ ἄγκεα καὶ διὰ βήσσας. 190
τὸν δ’ εἴ πέρ τε λάθησι καταπτήξας ὑπὸ θάμνων,

ἀλλά τ' ἀνιχνεύων θέει ἔμπεδον, ὅφρα κεν εὔρῃ·
ώς Ἐκτωρ οὐ λῆθε ποδώκεα Πηλεῖωνα.
ὅστακι δ' ὁρμήσει πυλάων Δαρδανιάων
ἀντίον ἀίξασθαι ἐνδμήτους ὑπὸ πύργους,
εἰ πώς οἱ καθύπερθεν ἀλάλκοιεν βελέεσσιν,
τοσσάκι μιν προπάροιθεν ἀποστρέψασκε παραφθὰς
πρὸς πεδίον· αὐτὸς δὲ ποτὶ πτόλιος πέτετ' αἰεί.
ώς δ' ἐν δύναται φεύγοντα διώκειν·
οὗτ' ἄρ' ὃ τὸν δύναται ὑποφευγέμεν οὐθ' ὃ διώκειν· 200
ώς ὃ τὸν οὐ δύνατο μάρψαι ποσὶν οὐδ' ὃς ἀλύξαι.
πῶς δέ κεν Ἐκτωρ κῆρας ὑπεξέφυγεν θανάτοιο,
εἴ μή οἱ πύματόν τε καὶ υστατον ἤντετ' Ἀπόλλων
ἐγγύθεν, ὃς οἱ ἐπώρσε μένος λαψηρά τε γοῦνα;

λαοῦσιν δ' ἀνένευε καρήστι δῖος Ἀχιλλεὺς
οὐδ' ἔα ιέμεναι ἐπὶ Ἐκτορι πικρὰ βέλεμνα,
μή τις κῦδος ἄροιτο βαλάν, ὃ δὲ δεύτερος ἔλθοι.
ἀλλ' ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπὶ κρουνοὺς ἀφίκοντο,
καὶ τότε δὴ χρύσεια πατήρ ἐτίταινε τάλαντα·
ἐν δ' ἐτίθει δύο κῆρε ταντλεγέος θανάτοιο,
τὴν μὲν Ἀχιλλῆος, τὴν δ' Ἐκτορος ἵπποδάμοιο.
ἔλκε δὲ μέσσα λαβών· ρέπε δ' Ἐκτορος αἰσιμον ἥμαρ,
ῳχέτο δ' εἰς Αἴδαο. λίπεν δέ έ Φοῖβος Ἀπόλλων.

ATHENE ENTERS THE FIELD AND ENCOURAGES ACHILLES.

Πηλεῖωνα δ' ἵκανε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
ἀγχοῦ δ' ἵσταμένη ἔπει πτερόεντα προσηγύδα· 215
“ νῦν δὴ νῷ ἔολπα, διάφιλε φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ,
οἴσεσθαι μέγα κῦδος Ἀχαιοῖσι προτὶ νῆας,

192. ἀνιχνεύων †, ‘tracking back’ (*ἀνά* and *ἰχνεύω*, *ἴχνος*).

200. ὑπο-φευγέμεν comp. †.

“Εκτορα δημάσαντε μάχης ἀπόν περ ἐόντα.
οὐδὲ οἱ νῦν ἔτι γ' ἔστι πεφυγμένου ἄμμε γενέσθαι,
οὐδὲ εἴ κεν μάλα πολλὰ πάθοι ἑκάεργος Ἀπόλλων 220
προπροκυλινδόμενος πατρὸς Διὸς αἰγιόχοιο.
ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν στῆθι καὶ ἀμπινυε, τόνδε δ' ἐγώ τοι
οἰχομένη πεπιθήσω ἐναντίβιον μαχέσασθαι.”

HER TRICK TO DECEIVE HECTOR.

ώς φάτ' Ἀθηναίη· ὁ δ' ἐπείθετο, χαῖρε δὲ θυμῷ.
στῇ δ' ἄρ' ἐπὶ μελίης χαλκογλώχινος ἐρεισθείσ. 225
ἡ δ' ἄρα τὸν μὲν ἔλειπε, κιχήσατο δ' Ἐκτορα δῖον
Δηιφόβῳ ἐικυῖα δέμας καὶ ἀτειρέα φωνήν.
ἀγχοῦ δ' ἰσταμένη ἔπεια πτερόεντα προσηύδα.

“ἢθεῖ, η μάλα δὴ σε βιάζεται ὡκὺς Ἀχιλλεὺς
ἄστυ πέρι Πριάμοιο ποσὶν ταχέεσσι διώκων. 230
ἀλλ' ἄγε δὴ στέωμεν καὶ ἀλεξάμεσθα μένοντες.”

τὴν δ' αὐτε προσέειπε μέγας κορυθαίολος Ἐκτωρ·
“Δηιφόβ”, η μέν μοι τὸ πάρος πολὺ φίλτατος ήσθα
γνωτῶν, οὖς Ἐκάβῃ ηδὲ Πρίαμος τέκε παῖδας·
νῦν δ' ἔτι καὶ μᾶλλον νοέω φρεσὶ τιμήσεσθαι, 225
ὅς ἔτλης ἔμεν εἰνεκ', ἐπεὶ ἵδες ὀφθαλμοῖσιν,
τείχεος ἔξελθεῖν, ἄλλοι δ' ἔντοσθε μένοντιν.”

τὸν δ' αὐτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
“ἢθεῖ, η μὲν πολλὰ πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ
λίσσονθ' ἔξείης γονούμενοι, ἀμφὶ δ' ἐταῖροι,
αὐθὶ μένειν· τοῖον γὰρ ὑποτρομέοντι ἅπαντες·
ἀλλ' ἔμὸς ἔνδοθι θυμὸς ἐτείρετο πένθει λυγρῷ.
νῦν δ' ιθὺς μεμαῶτε μαχώμεθα, μηδέ τι δούρων

225. χαλκογλώχινος †, genitive, ‘with bronze point’ (*χαλκός* and *γλωχίς*, a ‘point’; cf. *γλῶσσα*, ‘tongue’).

ἔστω φειδωλή, ἵνα εἴδομεν, η̄ κεν Ἀχιλλεὺς
νῷι κατακτείνας ἔναρα βροτόεντα φέρηται
νῆας ἐπὶ γλαφυράς, η̄ κεν σῷ δουρὶ δαμῆγ.”

245

ώς φαμένη καὶ κερδοσύνη ἡγήσατ’ Ἀθήνη.
οἱ δὲ δὴ σχεδὸν ἡσαν ἐπ’ ἀλλήλαισιν ἴόντες,
τὸν πρότερος προσέειπε μέγας κορυθαίολος Ἐκτωρ.

HECTOR MAKES A STAND AGAINST ACHILLES.

“οὐ σ’ ἔτι, Πηλέος υἱέ, φοβήσομαι, ώς τὸ πάρος 250
περ

τρὶς περὶ ἄστυ μέγα Πριάμου δίον, οὐδέ ποτ’ ἔτλην
μέναι ἐπερχόμενον. νῦν αὖτέ με θυμὸς ἀνήκεν
στήμεναι ἀντία σεῖο· ἔλοιμί κεν η̄ κεν ἀλοίην.
ἀλλ’ ἄγε δεῦρο θεοὺς ἐπιδώμεθα — τοὶ γὰρ ἄριστοι
μάρτυροι ἔσσονται καὶ ἐπίσκοποι ἀρμονιάων — . 255
οὐ γὰρ ἐγώ σ’ ἔκπαγλον ἀεικῶ, αἴ κεν ἐμοὶ Ζεὺς
δώῃ καμμονίην, σὴν δὲ ψυχὴν ἀφέλωμαι.
ἀλλ’ ἐπεὶ ἄρ τέ σε συλήσω κλυτὰ τεύχε’, Ἀχιλλεῦ,
νεκρὸν Ἀχαιοῖσιν δώσω πάλιν· ώς δὲ σὺ ρέζειν.”

AFTER SOME WORDS ACHILLES HURLS HIS SPEAR. HE IS AIDED BY ATHENE.

τὸν δὲ ἄρ’ ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πόδας ὥκὺς 260
Ἀχιλλεύς.

“Ἐκτορ, μή μοι, ἄλαστε, συνημοσύνας ἀγόρευε.
ώς οὐκ ἔστι λέοντι καὶ ἀνδράσιν ὄρκια πιστὰ
οὐδὲ λύκοι τε καὶ ἄρνες ὁμόφρονα θυμὸν ἔχουσιν,
ἀλλὰ κακὰ φρονέουσι διαμπερὲς ἀλλήλαισιν,

244. φειδωλή †, a ‘sparing’ (φείδομαι).

251. δίον, ‘I fled.’

261. συνημοσύνας † (συν-ίημι) = ἀρμονίας (cf. l. 255).

263. ὁμόφρονα †, ‘like-minded,’ ‘harmonious’ (ὁμός and φρήν).

ώς οὐκ ἔστ' ἐμὲ καὶ σὲ φιλήμεναι, οὐδέ τι νῶιν
ὅρκια ἔσσονται πρὶν ἡ ἔτερόν γε πεσόντα
αἵματος ἀσαι Ἀρηα ταλαύρινον πολεμιστήν.
παντοίης ἀρετῆς μιμνήσκεο· νῦν σε μάλα χρὴ
αἰχμητήν τ' ἔμεναι καὶ θαρσαλέον πολεμιστήν.
οὐ τοι ἔτ' ἔσθ' ὑπάλυξις, ἄφαρ δέ σε Παλλὰς Ἀθήνη²⁷⁰
ἔγχει ἐμῷ δαμάει· νῦν δ' ἀθρόα πάντ' ἀποτίσεις
κῆδε ἐμῶν ἐτάρων, οὓς ἔκτανες ἔγχει θύων."

ἡ ρά, καὶ ἀμπεπαλὸν προτείει δολιχόσκιον ἔγχος.
καὶ τὸ μὲν ἄντα ἴδων ἡλεύατο φαίδιμος Ἐκτωρ·
ἔζετο γὰρ προϊδών, τὸ δ' ὑπέρπτατο χάλκεον ἔγχος,²⁷⁵
ἐν γαίῃ δ' ἐπάγῃ ἀνὰ δ' ἡρπασε Παλλὰς Ἀθήνη,
ἄψ δ' Ἀχιλῆι δίδου, λάθε δ' Ἐκτορα ποιμένα λαῶν.
Ἐκτωρ δὲ προσέειπεν ἀμύμονα Πηλεῖωνα·

HECTOR'S REPLY.

“ῆμιστροτες, οὐδ' ἄρα πώ τι, θεοῦς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ,
ἐκ Διὸς ἡείδης τὸν ἐμὸν μόρον — ἡ τοι ἔφης γε — .²⁸⁰
ἀλλά τις ἀρτιεπής καὶ ἐπίκλοπος ἐπλεο μύθων,
ὅφρα σ' ὑποδδείσας μένεος ἀλκῆς τε λάθωμαι.
οὐ μέν μοι φεύγοντι μεταφρένω ἐν δόρυ πήξεις,
ἀλλ' ἴθὺς μεμαῶτι διὰ στήθεσφιν ἔλασσον,
εἴ τοι ἔδωκε θεός. νῦν αὖτ' ἐμὸν ἔγχος ἄλευαι²⁸⁵
χάλκεον· ώς δή μιν σῷ ἐνὶ χροῖ πᾶν κομίσαο.
καὶ κεν ἐλαφρότερος πόλεμος Τρώεσσι γένοιτο
σεΐο καταφθιμένοιο· σὺ γάρ σφισι πῆμα μέγιστον.”

281. *ἀρτιεπής* †, ‘using words exactly suited’ to the purpose, ‘clever of speech’ (*ἀρτιος*, ‘fitting,’ ‘suitable,’ and *επος*).

*HIS SPEAR MAKES NO IMPRESSION ON THE SHIELD OF ACHILLES,
AND TOO LATE HE DISCOVERS THE TREACHERY OF ATHENE.*

ἡ ρά, καὶ ἀμπεπαλὸν προτεί πολιχόσκιον ἔγχος,
καὶ βάλε Πηλεῖδαο μέσον σάκος οὐδ' ἀφάμαρτεν. 290
τὴλε δ' ἀπεπλάγχθη σάκεος δόρυ. χώσατο δ' Ἐκτωρ,
ὅτι ρά οἱ βέλος ὡκὺ ἐτώσιον ἔκφυγε χειρός.
στῇ δὲ κατηφήσας, οὐδ' ἄλλ' ἔχε μείλινον ἔγχος.
Δηίφοβον δ' ἐκάλει λευκάσπιδα μακρὸν ἀνύσας.
γῆτεέ μιν δόρυ μακρόν, οὐδ' οὐ τί οἱ ἐγγύθεν ἦν. 295
Ἐκτωρ δ' ἔγνω ἥσιν ἐνὶ φρεσὶ φάνησέν τε.

“ὦ πόποι, ἡ μάλα δῆ με θεοὶ θάνατόνδε κάλεσσαν.
Δηίφοβον γὰρ ἐγώ γ' ἐφάμην ἥρωα παρεῖναι,
ἄλλ' οὐ μὲν ἐν τείχει, ἐμὲ δ' ἐξαπάτησεν Ἀθήνη.
νῦν δὲ δῆ ἐγγύθι μοι θάνατος κακὸς οὐδ' ἔτ' 300
ἀνευθεν,
οὐδ' ἀλέη· ἡ γάρ ρά πάλαι τό γε φίλτερον ἦν
Ζηνί τε καὶ Διὸς υἱὸν ἐκηβόλῳ, οἵ με πάρος γε
πρόφρονες εἰρύαται· νῦν αὖτε με μοῖρα κιχάνει.
μὴ μὰν ἀσπουδί γε καὶ ἀκλειῶς ἀπολοίμην,
ἄλλὰ μέγα ρέξας τι καὶ ἐσομένοισι πυθέσθαι.” 305

THE FINAL STRUGGLE; ACHILLES GIVES HECTOR HIS DEATH-BLOW.

ὡς ἄρα φωνήσας εἰρύσσατο φάσγανον ὀξύ,
τό οἱ ὑπὸ λαπάρην τέτατο μέγα τε στιβαρόν τε
οἴμησεν δὲ ἄλεις ὡς τὸ αἰετὸς ὑψητήεις,
ὅς τ' εἰσιν πεδίονδε διὰ νεφέων ἐρεβεννῶν
ἀρπάξων ἡ ἄρν' ἀμαλὴν ἡ πτῶκα λαγωόν.
ὡς Ἐκτωρ οἴμησε τινάσσων φάσγανον ὀξύ. 310

294. λευκάσπιδα †, ‘with white shield’ (λευκός and ἀσπίς).

301. ἀλέη †, ‘an escape’ (cf. ἥλεθετο, l. 274, ἀλευα, l. 285).

ώρμηθη δ' Ἀχιλεύς, μένεος δ' ἐμπλήσατο θυμὸν
ἀγρίοο· πρόσθεν δὲ σάκος στέρνοιο κάλυψεν
καλὸν δαιδάλεον, κόρυθι δ' ἐπένευε φαεινῆ
τετραφάλῳ, καλαὶ δὲ περιστείοντο ἔθειραι 815
χρύσεα, ἀς Ἡφαιστος ἵει λόφον ἀμφὶ θαμείας.
οἶος δ' ἀστήρ εἴσι μετ' ἀστράσι νυκτὸς ἀμολγῷ
ἔσπερος, ὃς κάλλιστος ἐν οὐρανῷ ἴσταται ἀστήρ,
ὡς αἰχμῆς ἀπέλαμπ' εὐήκεος, ἦν ἄρ' Ἀχιλλεὺς
πάλλεν δεξιτερῆ φρονέων κακὸν Ἔκτορι δίῳ, 820
εἰσοράων χρόα καλόν, ὅπῃ εἰξειε μάλιστα.
τοῦ δὲ καὶ ἄλλο τόσον μὲν ἔχε χρόα χάλκεα τεύχη
καλά, τὰ Πατρόκλοιο βίην ἐνάριξε κατακτάσ.
φαίνετο δ', ἥ κληῆδες ἀπ' ἄμων αὐχέν' ἔχουσιν,
λαυκανίην, ἵνα τε ψυχῆς ὕκιστος ὅλεθρος. 825
τῇ δὲ ἐπὶ οἱ μεμαῶτ' ἔλασ' ἔγχει δῖος Ἀχιλλεύς.
ἄντικρὺ δ' ἀπαλοῦ δι' αὐχένος ἤλυθ' ἀκωκή.
οὐ δ' ἄρ' ἀπ' ἀσφάραγον μελίη τάμε χαλκοβάρεια,
ὅφρα τί μν προτιείποι ἀμειβόμενος ἐπέεσσιν.
ἥριπε δ' ἐν κονίης· δὲ δ' ἐπεύξατο δῖος Ἀχιλλεύς. 830

HE THEN MAKES AN EXULTING SPEECH, TO WHICH HECTOR FEEBLY REPLIES.

“Ἐκτορ, ἀτάρ ποὺ ἔφης Πατροκλῆ’ ἔξεναρίζων
σῶς ἔστεσθ’, ἐμὲ δὲ οὐδὲν ὁπίζεο νόσφιν ἔόντα,
νήπιε· τοῦ δὲ ἀνευθεν ἀοστητήρ μέγ’ ἀμείνων
ιησὶν ἔπι γλαφυρῆσιν ἔγὼ μετόπισθε λελείμμην,
ὅς τοι γούνατ’ ἔλυσα· σὲ μὲν κύνες ἡδ’ οἰωνοὶ 835
έλκήσουσ’ ἀικῶς, τὸν δὲ κτεριοῦσιν Ἀχαιοῖν”

319. εὐήκεος †, genitive, ‘well-pointed,’ ‘sharp’ (*εὖ* and root *ἄκ*. Cf. ἀκωκῆ).

328. ἀσφάραγον †, ‘windpipe.’

336. ἀικῶς † = *αἰεικῶς* (adverb not in Homer; adjective common).

With little strength

τὸν δ' ὀλιγοδρανέων προσέφη κορυθαιόλος Ἔκτωρ·
 “λίσσομ’ ὑπὲρ ψυχῆς καὶ γούνων σῶν τε τοκήων,
 μή με ἔα παρὰ νησὶ κύνας καταδάψαι Ἀχαιῶν·
 ἀλλὰ σὺ μὲν χαλκόν τε ἄλις χρυσόν τε δέδεξο 840
 δῶρα, τά τοι δώσουσι πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ,
 σῶμα δὲ οἰκαδ’ ἐμὸν δόμεναι πάλιν, ὅφρα πυρός με
 Τρῷες καὶ Τρώων ἄλοχοι λελάχωσι θανόντα.”

τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἵδων προσέφη πόδας ὡκὺς Ἀχιλ-
 λεύς.

“μή με, κύον, γούνων γουνάζεο μηδὲ τοκήων. 845
 αἰ γάρ πως αὐτόν με μένος καὶ θυμὸς ἀνείη
 ὅμ’ ἀποταμόμενον κρέα ἔδμεναι, οἵα μ’ ἔυργας,
 ὃς οὐκ ἔσθ’ ὃς σῆς γε κύνας κεφαλῆς ἀπαλάλκοι.
 οὐδ’ εἴ κεν δεκάκις τε καὶ εἰκοσινήριτ’ ἄποινα
 στήσωσ’ ἐνθάδ’ ἄγοντες, ὑπόσχωνται δὲ καὶ ἄλλα, 850
 οὐδ’ εἴ κεν σ’ αὐτὸν χρυσῷ ἐρύσασθαι ἀνώγῃ *νερῷ*
 Δαρδανίδης Πρίαμος· οὐδ’ ὡς σέ γε πότνια μήτηρ
 ἐνθεμένη λεχέεσσι γοήσεται, διν τέκεν αὐτή,
 ἀλλὰ κύνες τε καὶ οἰωνοὶ κατὰ πάντα δάσονται.”

τὸν δὲ καταθυήσκων προσέφη κορυθαιόλος 855
 Ἔκτωρ·

“ἡ σ’ εὖ γιγνώσκων προτιόσσομαι, οὐδ’ ἄρ’ ἔμελλον
 πείσειν· ἡ γὰρ σοί γε σιδήρεος ἐν φρεσὶ θυμός.
 φράζεο νῦν, μή τοι τι θεῶν μήνιμα γένωμαι
 ἥματι τῷ, ὅτε κέν σε Πάρις καὶ Φοῖβος Ἀπόλλων
 ἐσθλὸν ἔόντ’ ὀλέσωσιν ἐνὶ Σκαιῆσι πύλησιν.” 860

349. *εἰκοσινήριτ'* (a) †, ‘twenty-fold’ (cf. I 379).

351. *ἐρύσασθαι*, ‘to balance,’ in this meaning here only; the sense is, ‘to pay for your body with an equal weight of gold.’

HECTOR'S DEATH AND THE JOY OF THE ACHAEANS.

ώς ἄρα μιν εἰπόντα τέλος θανάτου κάλυψεν·
ψυχὴ δ' ἐκ ρεθέων πταμένη Ἀιδόσδε βεβήκει
οὖν πότμον γοάουσα, λιποῦσ' ἀνδροτῆτα καὶ ὥβην.
τὸν καὶ τεθνῆτα προσηγύδαε δῖος Ἀχιλλεύς·

“τέθναθι· κῆρα δ' ἐγὼ τότε δέξομαι, ὅππότε 365
κεν δὴ

Ζεὺς ἔθέλη τελέσαι ἡδ' ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι.” 

ἡ ρά, καὶ ἐκ νεκροῦ ἐρύσσατο χάλκεον ἔγχος·
καὶ τό γ' ἀνευθεν ἔθηχ', οὐδὲ ἀπ' ὕμων τεύχε' ἐσύλα
αἰματόεντ'. ἄλλοι δὲ περίδραμον υἱες Ἀχαιῶν,
οἵ καὶ θηήσαντο φυὴν καὶ εἶδος ἀγητὸν 370
Ἐκτορος· οὐδὲ ἄρα οἵ τις ἀνουτητί γε παρέστη.
ἄδε δέ τις εἴπεσκεν ἴδων ἐσ πλησίον ἄλλον·

“ὦ πόποι, ή μάλα δὴ μαλακώτερος ἀμφαφάεσθαι
Ἐκτωρ, η ὅτε νῆας ἐνέπρησεν πυρὶ κηλέω.”

ώς ἄρα τις εἴπεσκε καὶ οὐτήσασκε παραστάς. 375

ACHILLES ADDRESSES THE ACHAEANS.

τὸν δ' ἐπεὶ ἔξενάριξε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς,
στὰς ἐν Ἀχαιοῖσιν ἐπεα πτερόεντ' ἀγόρευεν·

“ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες ἡδὲ μέδοντες,
ἐπεὶ δὴ τόνδ' ἄνδρα θεοὶ δαμάσασθαι ἔδωκαν,
ὅς κακὰ πόλλ' ἔρρεξεν δοσ' οὐ σύμπαντες οἱ ἄλλοι,
εἰ δ' ἀγετ', ἀμφὶ πόλιν σὺν τεύχεσι πειρηθῶμεν,
ὅφρα κέ τι γνῶμεν Τρώων νόσον οὖν τιν' ἔχουσιν,
ἢ καταλεύψουσιν πόλιν ἄκρην τοῦδε πεσόντος,
ἢ μένειν μεμάσι καὶ Ἐκτορος οὐκέτ' ἔόντος.

369. περίδραμον comp. †, aorist of περι-τρέχω.

371. ἀνουτητί †, ‘without dealing a wound’ (*ἀν-* and *οὐτός*).

ἀλλὰ τί ἡ μοι ταῦτα φίλος διελέξατο θυμός ; 385
 κεῖται πάρ νήεσσι νέκυς ἄκλαντος ἄθαπτος,
 Πάτροκλος, τοῦ δ' οὐκ ἐπιλήσσομαι, ὅφρ' ἀν ἐγώ γε
 ζωῶσιν μετέω καὶ μοι φίλα γούνατ' ὀρώρη·
 εἰ δὲ θανόντων περ καταλήθοντ' εἰν 'Αίδαο,
 αὐτὰρ ἐγὼ καὶ κεῦθι φίλου μεμνήσομ' ἔταιρον. 390
 νῦν δ' ἄγ' ἀείδοντες παιήσα, κούροι 'Αχαιῶν,
 νησὶν ἐπι γλαφυρῆσι νεώμεθα, τόνδε δ' ἄγωμεν.
 ἥραμεθα μέγα κῦδος· ἐπέφνομεν "Εκτορα δῖον,
 φ Τρῶες κατὰ ἄστυ θεῷ ὡς εὐχετάοντο."

HOW ACHILLES DISFIGURES THE CORPSE OF HECTOR.

ἡ ρά, καὶ "Εκτορα δῖον ἀεικέα μῆδετο ἔργα. 395
 ἀμφοτέρων μετόπισθε ποδῶν τέτρηνε τένοντε
 ἐς σφυρὸν ἐκ πτέρνης, βοέους δ' ἔξηπτεν ἴμάντας·
 ἐκ δίφροιο δ' ἔδησε, κάρη δ' ἐλκεσθαι ἔασεν.
 ἐς δίφρον δ' ἀναβὰς ἀνά τε κλυτὰ τεύχε ἀείρας
 μάστιξέν ρ' ἐλάειν, τῷ δ' οὐκ ἀέκοντε πετέσθην. 400
 τοῦ δ' ἦν ἐλκομένοιο κονίσαλος, ἀμφὶ δὲ χαῖται
 κυάνεαι πίτναντο, κάρη δ' ἄπαν ἐν κονίησιν
 κεῖτο, πάρος χαρίεν· τότε δὲ Ζεὺς δυσμενέεσσιν
 δῶκεν ἀεικίσσασθαι ἐῇ ἐν πατρίδι γαῖῃ.

THE LAMENTATION OF HECTOR'S PARENTS.

ὡς τοῦ μὲν κεκόνιτο κάρη ἄπαν· ἡ δέ νυ μήτηρ 405
 τίλλε κόμην, ἀπὸ δὲ λιπαρὴν ἔρριψε καλύπτρην
 τηλόσε, κώκυσεν δὲ μάλα μέγα παῖδα ἰδοῦσα.
 ὢμωξεν δ' ἐλεεινὰ πατήρ φίλος, ἀμφὶ δὲ λαοὶ
 κωκυτῷ τ' εἶχοντο καὶ οἰμωγῇ κατὰ ἄστυ.

389. καταλήθοντ' (αι) comp. †, 'utterly forget.'

397. πτέρνης †, genitive, 'heel.'

τῷ δὲ μάλιστ' ἄρ' ἦν ἐναλύγκιον, ὡς εἰ ἄπασα
 "Ιλιος ὀφρυόεσσα πυρὶ σμύχοιτο κατ' ἄκρης.
 λαοὶ μέν Ῥα γέροντα μόγις ἔχον ἀσχαλάοντα,
 ἔξελθεῦν μεμαῶτα πυλάων Δαρδανιάων.
 πάντας δὲ ἐλλιτάνευε κυλινδόμενος κατὰ κόπρον,
 ἔξονομακλήδην ὄνομάζων ἄνδρα ἔκαστον." 410

"σχέσθε, φίλοι, καὶ μὲν οἶον ἔάσατε κηδόμενοί περ
 ἔξελθόντα πόληος ἵκεσθ' ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν.
 λίσσωμ' ἀνέρα τοῦτον ἀτάσθαλον ὀβριμοεργόν,
 ἦν πως ἥλικίν αἰδέσσεται ἥδ' ἐλεήσῃ
 γῆρας. καὶ δέ νυ τῷ γε πατὴρ τοιόσδε τέτυκται,
 Πηλεύς, ὃς μιν ἔτικτε καὶ ἔτρεφε πῆμα γενέσθαι
 Τρωσί μάλιστα δὲ ἐμοὶ περὶ πάντων ἀλγεῖ ἔθηκεν.
 τόσσους γάρ μοι παῖδας ἀπέκτανε τηλεθάοντας.
 τῶν πάντων οὐ τόσσον ὁδύρομαι ἀχνύμενός περ,
 ὡς ἐνός, οὐδὲ μὲν ἄχος δέξνεται" Αἰδος εἴσω,
 "Εκτορος. ὡς ὅφελεν θανέειν ἐν χερσὶν ἐμῆσιν.
 τῷ κε κορεστάμεθα κλαίοντέ τε μυρομένω τε,
 μήτηρ θ', ηδὲ μιν ἔτικτε δυσάμμορος, ἥδ' ἐγὼ αὐτός."

ώς ἔφατο κλαίαν, ἐπὶ δὲ στενάχοντο πολῖται.
 Τρωῆσιν δὲ Ἐκάβη ἀδινοῦ ἔξηρχε γόοιο." 420

"τέκνον, ἐγὼ δειλή· τί νυ βείομαι αἰνὰ παθοῦσα
 σεῦ ἀποτεθηώτος; ὁ μοι μύκτας τε καὶ ἥμαρ
 εὐχωλὴ κατὰ ἄστυ πελέσκεο, πᾶσί τ' ὄνειαρ
 Τρωσί τε καὶ Τρωῆσι κατὰ πτόλιν, οἵ σε θεὸν ὡς
 δειδέχατ'. ηδὲ γὰρ καὶ σφι μάλα μέγα κῦδος ἔησθα
 ζωὸς ἐών· νῦν αὖ θάνατος καὶ μοῖρα κιχάνει."

411. ὀφρυόεσσα †, 'beetling,' i. e. situated on the 'brow' of a steep place (cf. ὀφρύσι, I 620, and § 159).

425. κατ-οἰστεῖαι comp. †.

THE NEWS IS BROUGHT TO ANDROMACHE.

ὡς ἔφατο κλαιόνυστ'. ἀλοχος δ' οὐ πώ τι πέπυστο
 Ἔκτορος· οὐ γάρ οἱ τις ἐτήγυμος ἄγγελος ἐλθὼν
 ἥγγειλ', ὅττι ρά οἱ πόσις ἔκτοθι μίμινε πυλάων.
 ἀλλ' ἦ γ' ἵστὸν ὕφαινε μυχῷ δόμουν ὑψηλοῖο 40
 δίπλακα πορφυρένη, ἐν δὲ θρόνα ποικίλ' ἔπασσεν.
 κέκλετο δ' ἀμφιπόλουσιν ἐνπλοκάμοις κατὰ δῶμα
 ἀμφὶ πυρὶ στῆσαι τρίποδα μέγαν, ὅφρα πέλοιτο
 Ἔκτορι θερμὰ λοετρὰ μάχης ἐκ νοστήσαντι.
 νηπίη, οὐδ' ἐνόσησεν, ὃ μιν μάλα τῇλε λοετρῶν 45
 χερσὶν Ἀχιλλῆος δάμασε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 κωκυτοῦ δ' ἡκουσε καὶ οἰμωγῆς ἀπὸ πύργου·
 τῆς δ' ἐλελίχθη γυῖα, χαμαὶ δέ οἱ ἔκπεσε κερκίς.
 ἦ δ' αὗτις δμωῆσιν ἐνπλοκάμοισι μετηύδα·
 “δεῦτε, δύω μοι ἔπεισθον· ἵδωμ’, ὅτιν’ ἔργα 50
 τέτυκται.
 αἰδοίης ἐκυρῆς ὅπὸς ἔκλυνον, ἐν δέ μοι αὐτῇ
 στήθεσι πάλλεται ἥτορ ἀνὰ στόμα, νέρθε δὲ γοῦνα
 πήγυνται· ἐγγὺς δή τι κακὸν Πριάμοιο τέκεσσιν.
 αἱ γὰρ ἀπ' οὐατος εἴη ἐμεῦ ἔπος· ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς
 δείδω, μὴ δή μοι θρασὺν Ἔκτορα δῖος Ἀχιλλεὺς 55
 μοῦνον ἀποτμήξας πόλιος πεδίονδε δίηται
 καὶ δή μιν καταπαύσῃ ἀγηνορίης ἀλεγεινῆς,
 ἦ μιν ἔχεσκ'. ἐπεὶ οὐ ποτ' ἐνὶ πληθυῖ μένεν ἀνδρῶν,
 ἀλλὰ πολὺ προθέεσκε, τὸ δὲ μένος οὐδενὶ εἴκων.”
 ὡς φαμένη μεγάροιο διέσυντο μαινάδι ἵση, 60
 παλλομένη κραδίην· ἄμα δ' ἀμφίπολοι κίον αὐτῇ.
 αὐτὰρ ἐπεὶ πύργου τε καὶ ἀνδρῶν ἴξεν ὅμιλον,

441. θρόνα †, ornamental figures ('flowers' or geometrical 'patterns').

460. μαινάδι †, 'mad woman' (*μαινομένη*, Z 889).

ἔστη παπτήνασ' ἐπὶ τείχεῃ· τὸν δὲ ἐνόησεν
έλκομενον πρόσθεν πόλιος, ταχέες δέ μιν ἵπποι
ἔλκον ἀκηδέστως κοίλας ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν. 465

τὴν δὲ κατ' ὁφθαλμῶν ἐρεβενὴν τὺξ ἐκάλυψεν,
ἥριπε δὲ ἔξοπίσω, ἅπο δὲ ψυχὴν ἐκάπυσσεν·
τῇλε δὲ ἀπὸ κρατὸς βάλε δέσματα σιγαλόεντα,
ἄμπυκα κεκρύφαλον τε ἵδε πλεκτὴν ἀναδέσμην
κρῆδεμνόν θ', ὃ ῥά οἱ δῶκε χρυσῆν Ἀφροδίτη 470
ἡματι τῷ, ὅτε μιν κορυθαίολος ἡγάγεθ' Ἐκτωρ
ἐκ δόμου Ἡετίωνος, ἐπεὶ πόρε μυρία ἔδνα.
ἀμφὶ δέ μιν γαλόῳ τε καὶ εἰνατέρες ἄλις ἔσταν,
αἱ ἐ μετὰ σφίσιν εἶχον ἀτυζομένην ἀπολέσθαι.
ἢ δὲ ἐπεὶ οὖν ἀμπυντο καὶ ἐσ φρένα θυμὸς ἀγέρθη, 475
ἀμβλήδην γοάσουσα μετὰ Τρωῆσιν ἔειπεν.

THE LAMENT OF ANDROMACHE.

“Ἐκτορ, ἐγὼ δύστηνος. ἵη ἄρα γιγνόμεθ' αἴσῃ
ἀμφότεροι, σὺ μὲν ἐν Τροίῃ Πριάμου κατὰ δῶμα,
αὐτὰρ ἐγὼ Θήβησιν ὑπὸ Πλάκων ύλησση
ἐν δόμῳ Ἡετίωνος, ὃ μ' ἔτρεφε τυτθὸν ἐοῦσαν, 480
δύσμορος αἰνόμορον· ὡς μὴ ὥφελλε τεκέσθαι.

467. ἐκάπυσσεν † with ἀπο = ἐξέπνευσεν, ‘breathed forth.’

468. δέσματα, ‘head-tire,’ ‘head-gear,’ in this meaning here only (cf. δέω, ‘bind’).

469. ἀμπυκα †, metal ‘diadem’; κεκρύφαλον †, ‘cap’ or ‘kerchief’ of cloth, to confine (*κρύπτω*) the hair; πλεκτὴν ἀναδέσμην (†), ‘plaited fillet’ (*ἀνά* and *δέω*), used to fasten the *κεκρύφαλος* around the head. These definitions follow Studniczka, *Beiträge zur Geschichte der altgriechischen Tracht*, pp. 129–131.476. ἀμβλήδην †, ‘with sudden bursts,’ i. e. her groans bubbling up like a boiling caldron (= ἀμβολάδην †, # 364: *ἀς δὲ λέβης ζεῖ ἐνδον* [362] . . . *πάντοθεν ἀμβολάδην*, ‘and as a caldron boils within, bubbling up on all sides’; from *ἀναβάλλω*).

νῦν δὲ σὺ μὲν Ἀίδαο δόμους ὑπὸ κεύθεσι γαῖης
ἔρχεαι, αὐτὰρ ἐμὲ στυγερῷ ἐνὶ πένθει λείπεις
χήρην ἐν μεγάροισι. πάις δ' ἔτι νήπιος αὐτῶς,
ὅν τέκομεν σύ τ' ἐγώ τε δυσάμμοροι· οὔτε σὺ τούτῳ 485
ἔσσεαι, Ἐκτορ, ὄνειρο, ἐπεὶ θάνεις, οὔτε σοὶ οὐδος.
ἢν περ γὰρ πόλεμόν γε φύγῃ πολύδακρυν Ἀχαιῶν,
αἱεί τοι τούτῳ γε πόνος καὶ κήδε' ὀπίσσω
ἔσσοντ'. ἄλλοι γάρ οἱ ἀπουρήσουσιν ἀρούρας.
ἡμαρ δ' ὀρφανικὸν παναφήλικα παῖδα τίθησιν. 490
πάντα δ' ὑπεμνήμυκε, δεδάκρυνται δὲ παρειαί
δευόμενος δέ τ' ἄνεισι πάις ἐς πατρὸς ἑταίρους,
ἄλλον μὲν χλαύνης ἐρύων, ἄλλον δὲ χιτῶνος·
τῶν δ' ἐλεησάντων κοτύλην τις τυτθὸν ἐπέσχεν,
χείλεα μέν τ' ἐδίην', ὑπερώην δ' οὐκ ἐδίηνεν. 495
τὸν δὲ καὶ ἀμφιθαλῆς ἐκ δαιτύος ἐστυφέλιξεν,
χερσὸν πεπληγώς καὶ ὀνειδείοισιν ἐνίσσων·
'έρρ' οὐτῶς· οὐ σός γε πατὴρ μεταδαίνυται ἡμῖν.'
δακρυόεις δέ τ' ἄνεισι πάις ἐς μητέρα χήρην,
Ἀστυάναξ, ὃς πρὶν μὲν ἕον ἐπὶ γούνασι πατρὸς 500
μινελὸν οἶον ἔδεσκε καὶ οἰῶν πίονα δημόν·
αὐτὰρ ὅθ' ὑπνος ἔλοι παύσαιτό τε νηπιαχεύων,

490. παναφήλικα †, 'quite bereft of companions' (*πᾶς, ἀπό, ήλιξ, 'equal in age'*).

491. ὑπεμνήμυκε comp. †, 'bows down his head,' 'is cast down' (*ὑπό and perfect of ἡμένα* [B 148, 373, T 405] with "Attic" reduplication [*ἐμ-ἡμώκε*] and *ν* inserted after *ἐμ-*. Cf. Kühner-Blass, § 202).

495. ὑπερώην †, 'palate,' 'roof of the mouth' (cf. *ὑπερώιον*, 'upper chamber' of house).

496. ἀμφιθαλῆς †, 'on both sides flourishing,' i. e. a child with both parents living (*ἀμφί* and *θάλλω*).

δαιτός †, a 'feast,' genitive (cf. *μετα-δαιννται*, l. 498).

502. νηπιαχεύων †, 'frolicking' like a child (*νηπίαχος*).

εῦδεσκ' ἐν λέκτροισιν, ἐν ἀγκαλίδεσσι τιθήνης,
εὐνῇ ἔνι μαλακῇ, θαλέων ἐμπλησάμενος κῆρ.
νῦν δ' ἀν πολλὰ πάθησι φίλου ἀπὸ πατρὸς ἀμαρτών, 505
'Αστυάναξ, ὃν Τρῶες ἐπίκλησιν καλέουσιν·
οῖος γάρ σφιν ἔρυστο πύλας καὶ τείχεα μακρά.
νῦν δὲ σὲ μὲν παρὰ νηυσὶ κορωνίστι νόσφι τοκήων
αιόλαι εὐλαὶ ἔδονται, ἐπεὶ κε κύνες κορέσωνται,
γυμνόν· ἀτάρ τοι εἶματ' ἐνὶ μεγάροισι κέονται 510
λεπτά τε καὶ χαρίεντα, τετυγμένα χερσὶ γυναικῶν.
ἀλλ' ἡ τοι τάδε πάντα καταφλέξω πυρὶ κηλέῳ,
οὐδὲν σοί γ' ὄφελος, ἐπεὶ οὐκ ἐγκείσεαι αὐτοῖς,
ἀλλὰ πρὸς Τρώων καὶ Τρωιάδων κλέος εἴναι."
ὡς ἔφατο κλαίοντ', ἐπὶ δὲ στενάχοντο γυναικες.

510

515

504. **θαλέων** †, 'good cheer,' neuter plural, genitive (**θαλλω**).

512. **καταφλέξω** comp. † (**κατά** and **φλέγω**, 'burn'; cf. B 455).

513. **ἐγκείσεαι** comp. † (**ἐν** and **κείμαι**).

INTRODUCTION TO THE SELECTION FROM Ω

On the following day (the twenty-eighth of the poem) the Achaeans bring wood and heap up a great funeral pyre, whereon the body of Patroclus is consumed. The flames are fanned throughout the night by the winds, Boreas and Zephyrus. Then (the twenty-ninth day) the ashes of Patroclus, gathered into a golden urn, are set away. A mound of earth is heaped up to serve as his final resting-place, and funeral games in his honor are held by Achilles. All this the poet tells in the twenty-third book (Ψ).

For nine days in succession, while the immortals wrangle, Achilles drags Hector's corpse thrice every morning around the tomb of Patroclus; but Apollo keeps it from harm. Finally, the gods forbid its further dishonor; and Zeus sends Hermes to give Priam a safe conduct to Achilles's lodge, where he may ransom the body. Priam, with his charioteer Idaeus, comes by night, and by the aid of the god escapes detection.



PLATE VIII.—HECTOR'S BODY DRAGGED AROUND THE TOMB OF PATROCLUS.

Archaic black-figured vase of the sixth century B. C. The charioteer Automedon wears the long chiton. Achilles runs beside the chariot (not in accord with Homer's account). Behind, the winged (*K�ωληρ*) of Patroclus, in armor, appears to run over his funeral mound, which is not represented in this drawing. The serpent is the symbol of the grave and earth. (After Baumeister, Denkmäler, Fig. 789.)

ΙΛΙΑΔΟΣ Ω

ΕΚΤΟΡΟΣ ΛΥΤΡΑ

PRIAM'S APPEARANCE IN THE LODGE OF ACHILLES CREATES AMAZEMENT.

ἐν δέ μιν αὐτὸν 472
εὗρ', ἔταροι δ' ἀπάνευθε καθήσατο· τὰ δὲ δύ' οἷω,
ἥρως Αὔτομέδων τε καὶ Ἀλκιμός ὅζος Ἀρησ,
ποίπνυον παρεόντε. νέον δ' ἀπέληγεν ἐδωδῆς 475
ἔσθων καὶ πύνων· ἔτι καὶ παρέκειτο τράπεζα.
τοὺς δ' ἔλαθ' εἰσελθὼν Πρίαμος μέγας, ἄγχι δ' ἄρα
στὰς

χερσὶν Ἀχιλλῆος λάβε γούνατα καὶ κύσε χεῖρας
δεινὰς ἀνδροφόνους, αἱ̄οι πολέας κτάνοντιν σῖας.
ώς δ' ὅτ' ἀν ἄνδρος ἄτη πυκινὴ λάβῃ, ὃς τ' ἐνὶ πάτρῃ 480
φῶτα κατακτείνας ἄλλων ἔξικετο δῆμον,
ἀνδρὸς ἐσ ἀφνειοῦ, θάμβος δ' ἔχει εἰσοράοντας,
ώς Ἀχιλεὺς θάμβησεν ἴδων Πρίαμον θεοειδῆ.
θάμβησαν δὲ καὶ ἄλλοι, ἐσ ἄλλήλους δὲ ἴδοντο.
τὸν καὶ λισσόμενος Πρίαμος πρὸς μῦθον ἔειπεν. 485

HIS PITEFUL PLEA FOR HECTOR'S BODY.

“μυῆσαι πατρὸς σοῦ, θεοῦς ἐπιείκελ’ Ἀχιλλεῦ,
τηλίκου ὡς περ ἐγών, ὀλοῷ ἐπὶ γήραος οὐδῶ.
καὶ μέν που κείνον περιναιέται ἀμφὶς ἔοντες

488. περιναιέται †, ‘neighbours’ (*περί* and *ναίω*, ‘dwell’).

τείρουσ', οὐδέ τις ἔστιν ἀρὴν καὶ λοιγὸν ἀμῦναι.
 ἀλλ' ἡ τοι κεῦνός γε στέθεν ζώοντος ἀκούων 490
 χαίρει τ' ἐν θυμῷ, ἐπι τ' ἔλπεται ἥματα πάντα
 ὅφεσθαι φίλον υἱὸν ἀπὸ Τροίηθεν ιόντα·
 αὐτὰρ ἐγὼ πανάποτμος, ἐπεὶ τέκον υἱας ἀρίστους
 Τροίη ἐν εὐρείῃ, τῶν δ' οὐ τινα φημὶ λελεῖφθαι.
 πεντήκοντά μοι ἥσαν, ὅτ' ἥλυθον υἱες Ἀχαιῶν. 495
 ἐννέα καὶ δέκα μέν μοι ἵῆς ἐκ νηδύος ἥσαν,
 τοὺς δ' ἄλλους μοι ἔτικτον ἐνὶ μεγάροισι γυναικες.
 τῶν μὲν πολλῶν θοῦρος Ἀρης ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν.
 δος δέ μοι οἶος ἦν, εἴρυτο δὲ ἄστυ καὶ αὐτός,
 τὸν σὺ πρώην κτείνας ἀμυνόμενον περὶ πάτρης, 500
 Ἐκτορα. τοῦ νῦν εἴνεχ' ἱκάνω νῆας Ἀχαιῶν,
 λυσόμενος παρὰ σεῖο· φέρω δ' ἀπερεύσι' ἅπουνα·
 ἀλλ' αἰδεῖο θεούς, Ἀχιλεῦ, αὐτόν τ' ἔλέησον
 μητσάμενος σοῦ πατρός. ἐγὼ δ' ἔλεεινότερός περ·
 ἔτλην δ', οἵ οὖ πώ τις ἐπιχθόνιος βροτὸς ἄλλος, 505
 ἀνδρὸς παιδοφόνοιο ποτὶ στόμα χεῖρ' ὀρέγεσθαι."

ώς φάτο· τῷ δ' ἄρα πατρὸς ὑφ' ἴμερον ὕρσε γόοιο·
 ἀψάμενος δ' ἄρα χειρὸς ἀπώσατο ἥκα γέροντα.
 τῷ δὲ μητσαμένῳ, δι μὲν Ἐκτορος ἀνδροφόνοιο
 κλαῖ ἀδινά, προπάροιθε ποδῶν Ἀχιλῆος ἐλυσθείς, 510
 αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς κλαῖεν ἐὸν πατέρ', ἄλλοτε δ' αὐτε
 Πάτροκλον· τῶν δὲ στοναχῇ κατὰ δώματ' ὕρώrei.

"IMPLACABLE" ACHILLES IS MOVED TO COMPASSION AND RAISES
 THE SUPPLIANT.

αὐτὰρ ἐπεί ρά γόοιο τετάρπετο δῖος Ἀχιλλεὺς
 καὶ οἱ ἀπὸ πραπίδων ἥλθ' ἴμερος ἥδ' ἀπὸ γυίων,

506. παιδοφόνοιο † (cfr. ἀνδροφόνοιο, A 242, etc.).

αὐτίκ' ἀπὸ θρόνου ὥρτο, γέροντα δὲ χειρὸς ἀνίστη, 515
οἰκτείρων πολιόν τε κάρη πολιόν τε γένειον·
καὶ μιν φωνήσας ἔπει πτερόεντα προσηύδα·

“ἄδείλ’, ή δὴ πολλὰ κάκ’ ἀνσχεο σὸν κατὰ θυμόν.
πῶς ἔτλης ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν ἐλθέμεν οἶος,
ἀνδρὸς ἐσ ὄφθαλμούς, ὃς τοι πολέας τε καὶ ἐσθλοὺς 520
νιέας ἔξενάριξα; σιδήρειόν νύ τοι ἦτορ.
ἄλλ’ ἄγε δὴ κατ’ ἄρ’ ἔζευ ἐπὶ θρόνου, ἄλγεα δ’ ἔμπης
ἐν θυμῷ κατακεῖσθαι ἔάσομεν ἀχνύμενοί περ·
οὐ γάρ τις πρῆξις πέλεται κρυεροῖο γόοιο.

ὡς γάρ ἐπεκλώσαντο θεοὶ δειλοῖσι βροτοῖσιν, 525
ζώειν ἀχνυμένοις· αὐτοὶ δέ τ’ ἀκηδέες εἰσίν.
δοιοὶ γάρ τε πίθοι κατακείαται ἐν Διὸς οὐδεὶ⁵³⁰
δώρων, οἴα δίδωσι· κακῶν, ἔτερος δὲ ἔάων.

φέ μέν κ’ ἀμμίξας δώῃ Ζεὺς τερπικέραυνος,
ἄλλοτε μέν τε κακῷ ὅ γε κύρεται, ἄλλοτε δ’ ἐσθλῷ· 535
ῳ δέ κε τῶν λυγρῶν δώῃ, λωβητὸν ἔθηκεν,
καὶ ἐ κακὴ βούβρωστις ἐπὶ χθόνα δῖαν ἐλαύνει,
φοιτῷ δ’ οὗτε θεοῖσι τετιμένος οὗτε βροτοῖσιν.
ὡς μὲν καὶ Πηλῆι θεοὶ δόσαν ἀγλαὰ δῶρα
ἐκ γενετῆς· πάντας γὰρ ἐπ’ ἀνθρώπους ἐκέκαστο
ὄλβῳ τε πλούτῳ τε, ἀναστε δὲ Μυρμιδόνεστιν,
καὶ οἱ θυητῷ ἐόντι θεὰν ποίησαν ἄκοιτιν.
ἄλλ’ ἐπὶ καὶ τῷ θῆκε θεὸς κακόν, ὅττι οἱ οὐ τι
παιδῶν ἐν μεγάροισι γονὴ γένετο κρειόντων,

531. **λωβητόν** †, ‘outraged,’ ‘abused,’ ‘an object of abuse’ (cf. **λωβή-**
στο, A 232; **λωβητῆρα**, B 275).

532. **βούβρωστις** †, ‘ox-fly’ (*οἰστρος*) and so ‘madness’ (*βοῦς* and *βι-*
βρόσκω). Others compare later *βουλιμία* and render by ‘ox-hunger,’ that
is, ‘distress,’ ‘misery.’

ἀλλ' ἔνα παιδία τέκεν παναώριον· οὐδέ νυ τόν γε 540
γηράσκοντα κομίζω, ἐπεὶ μάλα τηλόθι πάτρης
ῆμαι ἐνὶ Τροίῃ, σέ τε κήδων ἥδε σὰ τέκνα.
καὶ σέ, γέρον, τὸ πρὸν μὲν ἀκούομεν ὅλβιον εἶναι
ὅστον Λέσβος ἄνω, Μάκαρος ἔδοι, ἐντὸς ἔέργει
καὶ Φρυγίη καθύπερθε καὶ Ἐλλήσποντος ἀπείρων, 545
τῶν σε, γέρον, πλούτῳ τε καὶ νιάσι φασὶ κεκάσθαι.
αὐτὰρ ἐπεὶ τοι πῆμα τόδ' ἥγαγον Οὐρανίωνες,
αἰεὶ τοι περὶ ἄστυ μάχαι τ' ἀνδροκτασίαι τε,
ἄνσχεο μηδὲ ἀλίαστον ὁδύρεο σὸν κατὰ θυμόν·
οὐ γάρ τι πρήξεις ἀκαχημένος υἱος ἔησος 550
οὐδέ μιν ἀνστήσεις· πρὸν καὶ κακὸν ἄλλο πάθησθα.”

PRIAM VEXES ACHILLES WITH HIS IMPATIENCE TO BE GONE.

τὸν δ' ἡμείβετ' ἐπειτα γέρων Πρίαμος θεοειδῆς·

μή πώ μ' ἔσθιε θρόνον ἵζε, διοτρεφές, ὅφρα κεν "Εκτορά
σκῆται ἐνὶ κλισίησιν ἀκηδής, ἀλλὰ τάχιστα
λῦσον, ἵν' ὀφθαλμοῖσιν ἴδω· σὺ δὲ δέξαι ἄποινα 555
πολλά, τά τοι φέρομεν. σὺ δὲ τῶνδ' ἀπόναιο, καὶ ἔλθοις
σὴν ἔσθιε πατρίδα γαῖαν, ἐπεὶ με πρῶτον ἔασας
[αὐτόν τε ζώειν καὶ δρᾶν φάσις ἡλίοιο].”

τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἵδων προσέφη πόδας ὡκὺς Ἀχιλ-
λεύς·

“μηκέτι νῦν μ' ἐρέθιζε, γέρον· νοέω δὲ καὶ αὐτὸς 560
Ἐκτορά τοι λῦσαι. Διόθεν δέ μοι ἄγγελος ἥλθεν
μήτηρ, ἦ μ' ἔτεκεν, θυγάτηρ ἀλίοιο γέροντος.
καὶ δὲ σὲ γιγνώσκω, Πρίαμε, φρεσίν, οὐδέ με λήθεις,
ὅττι θεῶν τίς σ' ἥγε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν.

540. παναώριον † = μινυθάδιον (*A* 352). Cf. ὡκύμορος (*A* 417). (*πᾶς*, & privative, and *θρη*.)

544. Μάκαρος †, genitive of *Mákáros*, the founder and king of Lesbos.

οὐ γάρ κε τλαιή βροτὸς ἐλθέμεν, οὐδὲ μάλ' ἡβῶν, περιπολία
ἐσ στρατόν· οὐδὲ γάρ ἀν φυλακοὺς λάθοι οὐδέ κ' ὄχῆα
ρεῖα μετοχλίστειε θυράων ἡμετεράων.

τῷ νῦν μῇ μοι μᾶλλον ἐν ἀλγεστι θυμὸν ὅρνης, Command
τούτῳ
μῇ σε, γέρον, οὐδ' αὐτὸν ἐνὶ κλισίγσιν ἔάσω
καὶ ἱκέτην περ ἔόντα, Διὸς δ' ἀλίτωμα ἐφετμάς.” τοι
ώς ἔφατ'. ἔδδεισεν δ' ὁ γέρων καὶ ἐπείθετο μύθῳ.

ACHILLES HAS HECTOR'S BODY MADE READY TO DELIVER TO THE FATHER.

Πηλεϊδης δ' οἴκοιο λέων ως ἀλτο θύραζε,
οὐκ οἶος· ἀμα τῷ γε δύω θεράποντες ἔποντο,
ἡρως Αὐτομέδων ἥδ' Ἀλκιμος, οὓς ρα μάλιστα
τὶ Ἀχιλεὺς ἑτάρων μετὰ Πάτροκλόν γε θανόντα. 575
οἱ τόθ' ὑπὸ ζυγόφιν λύον ἵππους ἡμίονους τε,
ἐσ δ' ἄγαγον κήρυκα καλήτορα τοῖο γέροντος,
κὰδ δ' ἐπὶ δίφρου εἰσαν· ἐνσσάτρου δ' ἀπ' ἀπήνης
γρεον 'Εκτορέης κεφαλῆς ἀπερείσι' ἅποινα.
κὰδ δ' ἔλιπον δύο φάρε' ἐύνηητόν τε χιτῶνα, 580
ὅφρα νέκυν πυκάσας δοίη οἰκόνδε φέρεσθαι.
δμωὰς δ' ἔκκαλέσας λοῦσαι κέλετ' ἀμφί τ' ἀλεῦψαι,
νόσφιν ἀειράσας, ως μὴ Πρίαμος ἴδοι νιόν,
μὴ δ μὲν ἀχνυμένη κραδίῃ χόλον οὐκ ἐρύσαιτο
παιᾶδα ιδών, Ἀχιλῆι δ' ὄρινθεήν φίλον ἥτορ 585
καὶ ἐ κατακτείνειε, Διὸς δ' ἀλίτηται ἐφετμάς.
τὸν δ' ἐπεὶ οὖν δμωὰι λοῦσαν καὶ χρῖσαν ἐλαίῳ
ἀμφὶ δέ μιν φάρος καλὸν βάλον ἥδε χιτῶνα,

566. φυλακούν † = φύλακας.

577. καλήτορα †, 'crier' (καλέω).

578. ἐνσσάτρου †, 'with good fellies,' i. e. 'strong-wheeled' (*εὖ* and [non-Homeric] *σάτρου*).

αὐτὸς τόν γ' Ἀχιλεὺς λεχέων ἐπέθηκεν ἀείρας·

σὺν δ' ἔταροι ἡειραν ἐνξέστην ἐπ' ἀπήνην.

φῆμωξέν τ' ἄρ' ἔπειτα φίλον τ' δυνόμηνεν ἑταῖρον·

“μή μοι, Πάτροκλε, σκυδμαινέμεν, αἴ κε πύθηαι

εἰν Ἀιδός περ ἐών, ὅτι Ἐκτορα δῖον ἔλυσα

πατρὶ φίλῳ, ἐπεὶ οὖ μοι ἀεικέα δῶκεν ἄποινα.

σοὶ δ' αὖ ἐγὼ καὶ τῶνδ' ἀποδάσσομαι, δοσσ' 595

ἐπέοικεν.”

ACHILLES PERSUADES PRIAM TO TASTE OF FOOD WITH HIM.

ἡ ρά, καὶ ἔσ κλισίν πάλιν ἦιε δῖος Ἀχιλλεύς·

ἔζετο δ' ἐν κλισμῷ πολυδαιδάλῳ, ἔνθεν ἀνέστη,

τοίχου τοῦ ἑτέρου, ποτὶ δὲ Πρίαμον φάτο μῦθον·

“υἱὸς μὲν δή τοι λέλυται, γέρον, ὡς ἐκέλευες,

κεῦται δ' ἐν λεχέεσσος· ἀμα δ' ἡρί φαινομένηφιν

ὄψεαι αὐτὸς ἄγων· νῦν δὲ μνησώμεθα δόρπου.

.καὶ γάρ τ' ἡύκομος Νιόβη ἐμνήσατο σίτου,

τῇ περ δώδεκα παιδες ἐνὶ μεγάροισιν ὅλοντο,

ἔξ μὲν θυγατέρες, ἔξ δ' υἱέες ἥβάοντες.

τοὺς μὲν Ἀπόλλων πέφνευν ἀπ' ἀργυρέοιο βιοῦ

600

χωόμενος Νιόβῃ, τὰς δ' Ἀρτεμις ἰοχέαιρα,

οῦνεκ' ἄρα Δητοῖ ἵσασκετο καλλιπαρήω·

φῆ δοιώ τεκέειν, ἡ δ' αὐτὴ γείνατο πολλούς.

τὰ δ' ἄρα καὶ δοιώ περ ἔόντ' ἀπὸ πάντας ὅλεσσαν.

οἱ μὲν ἄρ' ἐννήμαρ κέατ' ἐν φόνῳ, οὐδέ τις ἦεν

κατθάψαι, λαοὺς δὲ λίθους ποίησε Κρονίων·

τοὺς δ' ἄρα τῇ δεκάτῃ θάψαν θεοὶ Οὐρανίωνες.

ἡ δ' ἄρα σίτου μνήσατ', ἐπεὶ κάμε δάκρυ χέονσα.

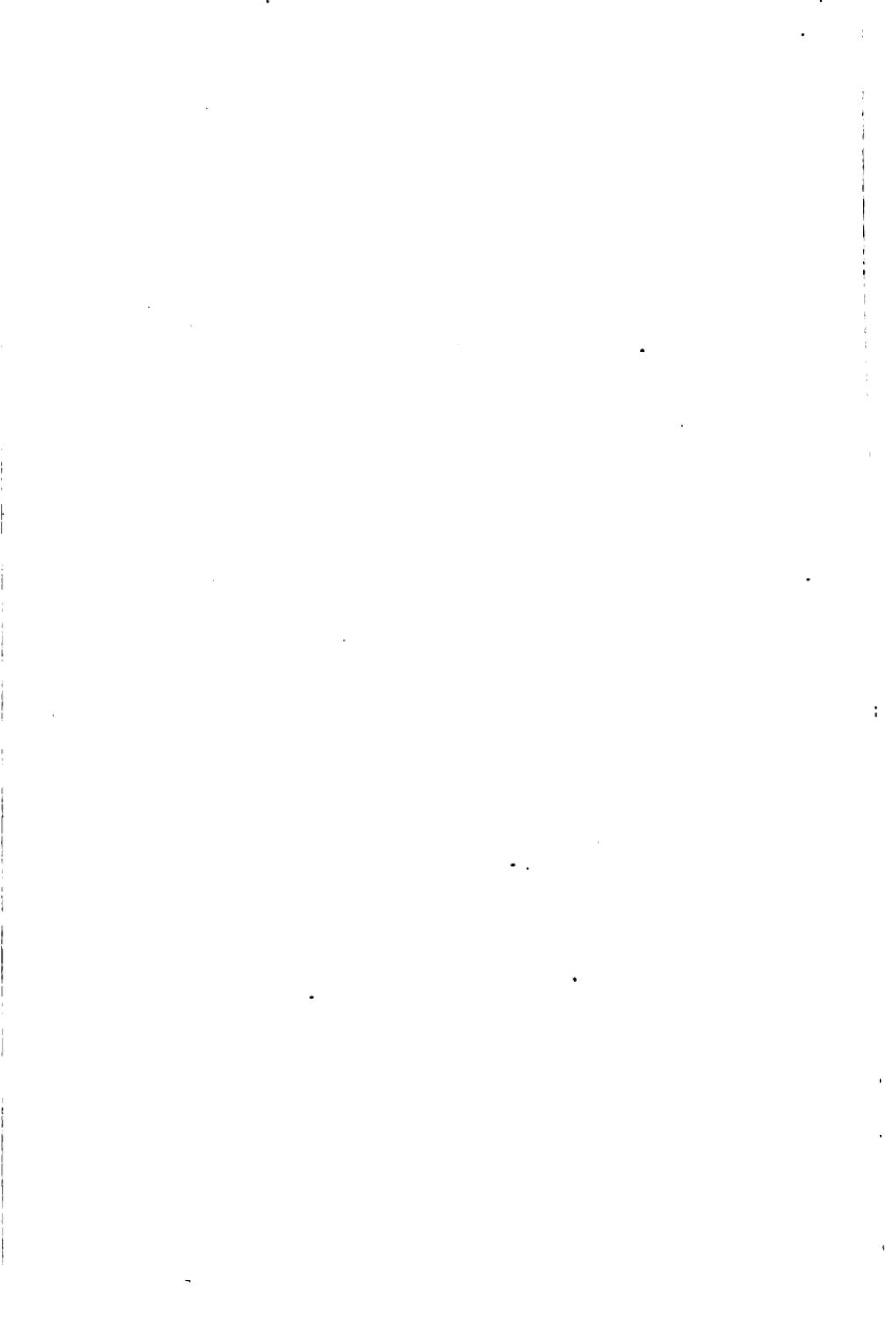
592. *σκυδμαινέμεν* simple verb †, ‘be angry’ (cf. *σκυδομένη*, I 198).

607. *ἵσασκετο*, ‘deemed herself equal’ (*ἴσος*).



PLATE IX.—NIOBE AND HER YOUNGEST DAUGHTER.

Statue in the Uffizi Gallery at Florence. Copy of a Greek work
possibly by Scopas. (After a photograph.)



νῦν δέ που ἐν πέτρησιν, ἐν οὔρεσιν οἰοπόλοισιν,
ἐν Σιπύλῳ, ὅθι φασὶ θεάων ἔμμεναι εὐνὰς
τυμφάων, αἱ τ' ἀμφ' Ἀχελῷον ἐρρώσαντο,
ἔνθα λίθος περ ἐοῦσα θεῶν ἐκ κήδεα πέσσει
ἀλλ' ἄγε δὴ καὶ νῶι μεδώμεθα, δὲ γεραιέ,
σύτου· ἔπειτά κεν αὗτε φίλον παῦδα κλαίοισθα
“Ιλιον εἰσαγαγάν· πολυδάκρυτος δέ τοι ἔσται.”

615

620

ἢ, καὶ ἀνατέξας ὅιν ἄργυφον ὡκὺς Ἀχιλλεὺς
σφάξ· ἔταροι δ' ἔδερόν τε καὶ ἀμφεπον εὖ κατὰ
κόσμον,

μίστυλλόν τ' ἄρ' ἐπισταμένως πεῖράν τ' ὁβελοῖσιν
ἄπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα.

Αὐτομέδων δ' ἄρα σῆτον ἐλὼν ἐπένειμε τραπέζῃ
καλοῖς ἐν κανέοισιν· ἀτὰρ κρέα νεῖμεν Ἀχιλλεύς.
οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἐτοῦμα προκείμενα χείρας ἵαλλον.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἔδητύος ἔξ ἔρον ἔντο,
ἢ τοι Δαρδανίδης Πρίαμος θαύμαζ' Ἀχιλῆα,
ὅσσος ἔην οἵος τε· θεοῖσι γὰρ ἄντα ἐψκει·

625

αὐτὰρ δὲ Δαρδανίδην Πρίαμον θαύμαζεν Ἀχιλλεύς,
εἰσοράων ὄψιν τ' ἀγαθὴν καὶ μῦθον ἀκούων.

αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ἐς ἀλλήλους ὄράσσετες,
τὸν πρότερος προσέειπε γέρων Πρίαμος θεοειδῆς·

“λέξον νῦν με τάχιστα, διοτρεφές, ὅφρα καὶ ἥδη
ῦπνῳ ὑπὸ γλυκερῷ ταρπώμεθα κοιμηθέντες·
οὐ γάρ πω μύσαν ὅσσε ὑπὸ βλεφάρουσιν ἐμοῖσιν,
ἔξ οὐ σῆς ὑπὸ χερσὶν ἐμὸς πάις ὠλεσε θυμόν,

630

635

615. Σιπύλῳ †, ‘Sipylus,’ a mountain in Lydia.

616. Ἀχελῷον †, the ‘Achelous,’ a common name for rivers, in this instance perhaps to be identified with a small stream known also as the Achelles, which ‘flows from Sipylus into the land of the Smyrnaeans’ (scholium).

ἀλλ' αἰεὶ στενάχω καὶ κήδεα μυρία πέσσω,
αὐλῆς ἐν χόρτουσι κυλινδόμενος κατὰ κόπρον. 640
νῦν δὴ καὶ σύτου πασάμην καὶ αἴθοπα οἶνον
λαυκανίης καθέηκα· πάρος γε μὲν οὖ τι πεπάσμην.”

ACHILLES HAS BEDS PREPARED, AND ALL GO TO REST.

ἢ ῥ· Ἀχιλεὺς δ' ἔτάροισιν ἵδε δμῳῆσι κέλευσεν
δέμνι' ὑπ' αἴθούσῃ θέμεναι καὶ ρήγεα καλὰ
πορφύρε' ἐμβαλέειν, στορέσαι τ' ἐφύπερθε τάπητας, 645
χλαίνας τ' ἐνθέμεναι οὐλας καθύπερθεν ἐσασθαι.

αἱ δ' ἵσαν ἐκ μεγάροιο δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι,
αἱψα δ' ἄρα στόρεσαν δοιὼ λέχε' ἐγκονέουσαι.
τὸν δ' ἐπικέρτομέων προσέφη πόδας ὡκὺς Ἀχιλλεύς·

“ἐκτὸς μὲν δὴ λέξο, γέρον φίλε, μή τις Ἀχαιῶν 650
ἐνθάδ' ἐπέλθησιν βουληφόρος, οἵ τέ μοι αἰεὶ
βουλὰς βουλεύουσι παρήμενοι, ηθεὶς ἐστίν.
τῶν εἰ τίς σε ἴδοιτο θοὴν διὰ νύκτα μέλαιναν,
αὐτίκ' ἀν ἔξείποι Ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν,
καὶ κεν ἀνάβλησις λύσιος νεκροῖο γένοιτο. 655

ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
ποσσῆμαρ μέμονας κτερεῖζέμεν “Ἐκτορα δῖον,
ὅφρα τέως αὐτός τε μένω καὶ λαὸν ἐρύκω.”

τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα γέρων Πρίαμος θεοειδῆς·
“εἰ μὲν δή μ' ἐθέλεις τελέσαι τάφον “Ἐκτορι δίω, 660
ῳδέ κέ μοι ρέζων, Ἀχιλεῦ, κεχαρισμένα θείης· —
οἰσθα γάρ, ὡς κατὰ ἄστυ ἐέλμεθα, τηλόθι δ' ὑλη
ἀξέμεν ἐξ ὄρεος, μάλα δὲ Τρῶες δεδίασιν· —
ἐννῆμαρ μέν κ' αὐτὸν ἐνὶ μεγάροις γοάσιμεν,
τῇ δεκάτῃ δέ κε θάπτοιμεν δαμνυῖτό τε λαός, 665

657. ποσσῆμαρ †, ‘how many days?’ (πόσος, ημαρ. Cf. ἐννῆμαρ, A 53.)

ένδεκάτη δέ κε τύμβον ἐπ' αὐτῷ ποιήσαιμεν.
τῇ δὲ δυωδεκάτῃ πολεμίξομεν, εἴ περ ἀνάγκη."

τὸν δ' αὗτε προσέειπε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
“ἔσται τοι καὶ ταῦτα, γέρον Πρίαμ', ώς σὺ κελεύεις·
σχήσω γὰρ πόλεμον τόσσον χρόνον ὁσσον ἄνω
γασ.”

ώς ἄρα φωνήσας ἐπὶ καρπῷ χεῖρα γέροντος
ἔλλαβε δεξιερήν, μή πως δείσει ἐνὶ θυμῷ.
οἱ μὲν ἄρ' ἐν προδόμῳ δόμου αὐτόθι κοιμήσαντο,
κῆρυξ καὶ Πρίαμος, πυκινὰ φρεσὶ μήδε ἔχοντες·
αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς εὗδε μυχῷ κλισίης ἐνπήκτου,
τῷ δὲ Βρισηής παρελέξατο καλλιπάρηος.

WHILE THE ACHAEANS SLEEP, PRIAM LEAVES THE CAMP AND
DRIVES AWAY UNDER THE GUIDANCE OF HERMES.

ἄλλοι μέν ῥα θεοί τε καὶ ἀνέρες ἵπποκορυνσταὶ
εὗδον παννύχιοι, μαλακῷ δεδμημένοι ὑπνῷ·
ἄλλ' οὐχ Ἐρμείαν ἐριούνιον ὑπνος ἔμαρπτεν
ὅρμαίνοντ' ἀνὰ θυμόν, ὅπως Πρίαμον βασιλῆα
νηῶν ἐκπέμψειε, λαθὼν ἱεροὺς πυλαωρούς.
στῇ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
“ὦ γέρον, οὐ νύ τι σοί γε μέλει κακόν, οἷον ἔθεις

ἀνδράσιν ἐν δηίοισιν, ἐπεί σ' εἴασεν Ἀχιλλεύς;
καὶ νῦν μὲν φίλον νιὸν ἐλύσαο, πολλὰ δ' ἔδωκας·
σεῖο δέ κεν ζωοῦ καὶ τρὶς τόσα δοῖεν ἄποινα
παῖδες τοὶ μετόπισθε λελειμμένοι, αἴ κ' Ἀγαμέμνων
γνώῃ σ' Ἀτρεῖδης, γνώσαι δὲ πάντες Ἀχαιού”

ώς ἔφατ· ἔδδεισεν δ' ὁ γέρων, κῆρυκα δ' ἀνίστη.
τοῖσιν δ' Ἐρμείας ζεῦξ’ ἵππους ἡμιόνους τε,
ρίμφα δ' ἄρ' αὐτὸς ἐλαυνε κατὰ στρατόν, οὐδέ τις ἔγνω.